

KOLMAPÄEV, 3. SEPTEMBER 2008

ISTUNGI JUHATAJA: DIANA WALLIS

Asepresident

1. Istungi algus

(Istung algas kell 09.00.)

2. Olukord Gruusias (esitatud resolutsiooni ettepanekud) (vt protokoll)

3. Ainete ja segude klassifitseerimine, märgistamine ja pakendamine - Ainete ja segude klassifitseerimine, märgistamine ja pakendamine (direktiivide 76/768/EMÜ, 88/378/EMÜ, 1999/13/EÜ, 2000/53/EÜ, 2002/96/EÜ ja 2004/42/EÜ kohandamine) - Ainete ja segude klassifitseerimine, märgistamine ja pakendamine (määruse (EÜ) nr 648/2004 kohandamine) (arutelu)

Juhataja. – Esimene päevakorrapunkt on ühisarutelu, mis käsitleb

– Amalia Sartori raportit keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist, ning millega muudetakse direktiivi 67/548/EMÜ ja määrust (EÜ) nr 1907/2006 (KOM(2007)0355 - C6-0197/2007 - 2007/0121(COD)) (A6-0140/2008),

– Amalia Sartori raportit keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse nõukogu direktiive 76/768/EMÜ, 88/378/EMÜ, 1999/13/EÜ ja direktiive 2000/53/EÜ, 2002/96/EÜ ja 2004/42/EÜ, et kohendada neid määrusega (EÜ) ..., mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist, ning millega muudetakse direktiivi 67/548/EMÜ ja määrust (EÜ) nr 1907/2006 (KOM(2007)0611 - C6-0347/2007 - 2007/0212(COD)) (A6-0142/2008),

– Amalia Sartori raportit keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 648/2004, et kohendada seda määrusega (EÜ) nr ..., mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist, ning millega muudetakse direktiivi 67/548/EMÜ ja määrust (EÜ) nr 1907/2006 (KOM(2007)0613 - C6-0349/2007 - 2007/0213(COD)) (A6-0141/2008)

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, tahaksin oma kolleegi volinik Stavros Dimase nimel esmalt tänada raportöör Amalia Sartorit tema põhjaliku töö eest selle raske ettepaneku kallal. Tema tõsine töö tegi võimalikuks esimesel lugemisel nõukoguga kokkuleppele jõudmise, mille üle komisjonil on hea meel. Taas kord tegeleme me kemikaalidega ning inimeste ja keskkonna kaitsmisega nende võimalike ohtlike mõjude eest.

Kemikaalid ei ole ainult Euroopa probleem ega Euroopa monopol. Neid toodetakse, müüakse ja kasutatakse kogu maailmas ning kemikaalide kasutamisega seotud ohud on igal pool ühesugused. Seetõttu on mõistlik, et me püüame saavutada ülemaailmselt süsteemi nende ohtude kirjeldamiseks ja märgistamiseks. Täna vastu võetav õigusakt loob aluse potentsiaalselt ohtlike kemikaalidega seotud keskkonna-, tervisekaitse- ja ohutusteabe ühtse ülemaailmse esitusviisi saavutamiseks.

Tervise- ja keskkonnakaitse muutuvad ülemaailmselt läbipaistvaks ja võrreldavaks ainult juhul, kui kemikaalidest tingitud ohtude kindlaksmääramiseks ja märgistamiseks kasutatakse ühtlustatud mõõtestandardeid. Samuti ei tohi me alahinnata selle majanduslikke eeliseid. Euroopa ettevõtted hakkavad säästma raha, sest neil pole enam vaja hinnata erinevates riikides kehtivaid kemikaaliohu protseduure erinevate kriteeriumide ja süsteemide alusel. Sellest ühtlustamisest saavad kasu ka professionaalsed kemikaalikasutajad ja tarbijad kogu maailmas. Kemikaale kasutavad inimesed ei pea enam endale selgeks tegema mitmeid erinevaid süsteeme, et teada saada, kui ohtlik üks või teine kemikaal võib olla.

Raportööri esitatud kompromiss on tasakaalustatud ning arvestab eriti selliseid asjaolusid nagu sätete rakendatavus ja selgus. Kuigi kaasseadusandjad on teinud arvukalt muudatusettepanekuid, ei muuda need oluliselt komisjoni algse ettepaneku aluseks olnud põhimõtteid ega põhistruktuuri. Seetõttu on komisjonil võimalik nende ettepanekutega nõustuda. Juba ettepaneku koostamise ajal oli komisjon huvitatud sellest, et inimeste tervise ja keskkonna kaitse praegune väga kõrge tase jääks muutmata. Mul on väga hea meel, et parlament ja nõukogu on meiega selles osas samal arvamusel. Parlamendi, nõukogu ja komisjoni tihe konstruktiivne koostöö aitas läbirääkimisprotsessile palju kaasa ning, nagu ma juba ütlesin, tänu sellele võime nõustuda kõigi Amalia Sartori pakutud kompromissidega.

Amalia Sartori, raportöör. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, nagu ma juba volinikule meenutasin, oleme viimastel kuudel korduvalt käsitlenud keemiliste ainete ja segude klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise süsteemi, mida tuntakse paremini lühendi GHS järgi ning mille valdkonna raportöör ma olen.

Sel põhjusel tahaksin taas teema tehnilistest üksikasjadest rääkimise asemel alustuseks tänada oma kolleege ja variraportööre, kellega koos ma töötasin, et luua konstruktiivset ja äärmiselt rahuldustpakkuvat laialdasel koostööl ja läbipaistvusel põhinevat dialoogi. Tahaksin kõiki eriti tänada minu suhtes üles näidatud toetuse ja usalduse eest. See andis mulle piisavalt toetust, et läbirääkimised nõukogu ja komisjoniga jõuaksid eduka lõpptulemuseni.

Samuti tahaksin tänada vastavate komisjonide arvamuste koostajaid – Anne Laperrouze tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel ning Andreas Schwab siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni nimel –, kes olid kaasatud tõhustatud koostöömenetluse raames. Nende kahe komisjoni arvamused täiendasid ja täiustasid seda ettepanekut, muutes selle tõhusamaks ja lõppkasutajatele lihtsamaks. Nende all ma pean silmas tarbijaid, ettevõtteid, kutseühinguid, järelevalveasutusi ja liikmesriike. Tahaksin mainida meid aidanud parlamendiametnike ja fraktsiooniliikmete, samuti komisjoni ja nõukogu esindajate suurepäraseid tööd.

Viimastel kuudel oleme püüdnud vähendada muudatusettepanekute arvu ning saavutada konsensust konkreetsete kompromisside osas. Pärast kaks kuud kestnud kolmepoolseid tehnilisi kõnelusi teiste institutsioonidega oleme saavutanud nõukoguga rahuldava kompromisspaketi, mille alaliste esindajate komitee 27. juunil heaks kiitis ning mis tänase hääletuse õnnestumise korral võimaldab meil esimesel lugemisel lõppotsuseni jõuda.

Selle uue õigusaktiga peame ühelt poolt säilitama rahvusvahelisel tasandil võetud kohustused – ja sellega tagama, et ÜRO GHS-i sisu oleks meie õigusaktidega kooskõlas – ning teiselt poolt peame kinni pidama REACH-is meie enda õigusloomega kehtestatud tähtaegadest.

Uue määrusega õnnestub meil korraga pakkuda nende ainete kasutajatele paremat kaitset ning muuta meie ettevõtted konkurentsivõimelisemaks ja tõhusamaks. Nende uute kõikjal maailmas ühesuguste reeglite kohaselt ei ole riikidel lubatud pidada ühte ja sama toodet rohkem või vähem ohtlikuks kui teistes riikides. Seni ei ole see nii olnud. Selline olukord pole ainult ebaloogiline, arvestades et sama aine põhjustab asukohast sõltumata samasuguseid ohte, vaid ka äärmiselt riskantne juhul, kui üks riik neid tooteid teise riiki ekspordib ning neid kasutavad lõpuks inimesed, kellel pole ettekujutust kasutatava toote võimalikust ohtlikkusest.

Seetõttu usun, et selle sektori ja eriti väga arvukates väikestes ja keskmistes ettevõtetes töötavate kasutajate ja töötajate jaoks ei ole meie ettepanek tõhus lahendus mitte ainult meie kodanike ja kõigi eurooplaste vaid kogu maailma inimeste huvides.

Anne Laperrouze, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamuse koostaja. – (FR) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, tahaksin esmalt õnnitleda Amalia Sartorit, meie raportööri, ja teiste fraktsioonide variraportööre. Arvan, et meie tehtud töö, mis küll ei olnud selle 2000 lehekülge pika teksti puhul lihtne, on toonud kaasa reaalsed edusammud.

Ma räägin esmalt tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel, mille arvamuse koostaja ma olen, ning seejärel räägin oma fraktsiooni nimel.

Tööstuse komisjon on vastu võtnud mitmeid parandusettepanekuid ning ma mainin põgusalt kõige tähtsamaid.

Arvesse tuleb võtta väike- ja keskmise suurusega ettevõtete olukorda: nad väljendasid oma huvi selles küsimuses komisjoniga peetud ettevalmistavate konsultatsioonide ajal. Komisjoni poolt 21. augustist kuni 21. oktoobrini 2006 peetud internetikonsultatsioonile vastas 360 ettevõtet, millest 45% palgal on vähem kui 250 töötajat.

Meie komisjon tahtis esile tõsta asjaolu, et lisaks vajaliku teabe edastamisele on GHS-i ülesanne ka tarbijate ja keskkonna kaitsmine. Meie komisjon kutsus liikmesriike üles kehtestama kaitse, mis aitaks kõigil tarnijatel, eriti teatud sektorite väike- ja keskmise suurusega ettevõtetel teha kindlaks kõnealuste ainete ja segude õige klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise nõuded.

Samuti oli meie komisjon huvitatud kooskõla tagamisest REACH-iga ning esitas seetõttu ettepanekud mahutavuse kohta.

Lisaks, ning mitte ainult soovist vältida pakendamist käsitlevate õigusaktide paljusust, tahtis meie komisjon olla valmis vaidlusteks määruse nõuete tõlgendamise üle, antud juhul tarnija ja liikmesriigi vahel, ning vajaduseks menetluse järele, mis tagaks klassifikatsiooni ühtlustamise.

Nüüd jõuan ma oma rolli juurde fraktsiooni ALDE variraportöörina ning toon välja mõned meie lähenemist suunavad põhimõtted.

Loomulikult me tervitame seda algatust. Ülemaailmne lähenemine on täielikult kooskõlas eesmärgiga kaitsta tervist ja keskkonda tõhusamalt ning samal ajal võimaldada toodetega kauplemist.

Kuna tegu on ülemaailmse süsteemiga, ei tohiks tulevased õigusaktid kehtestada Euroopa firmadele selliseid piiranguid, mis ei laiene nende rahvusvahelistele konkurentidele. Soovitavalt peaks ettepanek olema kooskõlas REACH-iga nii ajalise raamistiku kui mahutavusel põhineva lähenemise mõttes ning lisade puhul kindlasti VI lisa osas.

Mis puudutab valmistoodetele lisatavat teavet ning arvestades, et Euroopa Komisjon on otsustanud hõlmata ka järelvalmistamist, peab juhtivaks põhimõtteks olema kvaliteet ning teabe asjakohasus, mitte kogus. Meie fraktsiooni arvates on oluline tunnistada teiste teabeallikate, eriti vabaihenduste ja tööstuse olemasolu ja neid väärtustada, aga samuti tunnistada teavitustahendite, näiteks interneti tähtsust. Samuti tuleb kaitsta teatava teabe konfidentsiaalsust. Viimaks ei tohi see õigustik suurendada loomkatsete mahtu.

Ma meenutan, et pingelise ajakava ning samuti lisade keerukuse tõttu otsustasid parlamendiliikmeid neid mitte muuta. Selle eesmärk oli ka läbirääkimiste soodustamine. See oli parlamendi poolt suur vastutulek. Samas oleme antud juhul märganud, et üks lisadest tõstatab asjaomaste tootmisharude jaoks tõsise probleemi seoses kohese vastavuse ning rakendamisega.

VI lisa sisaldab loetelu ainetest, mille klassifikatsioon on Euroopa tasandil ühtlustatud. Samas on sarnane loetelu juba olemas ning tootjad kasutavad olemasolevat loendit segude klassifitseerimiseks ja märgistamiseks. Aga ülemineku käigus tehti sellesse loetellu muudatusi ning seda tuleb hakata kohaldama kohe pärast GHS-i jõustumist, kuigi tehniliste kohanduste puhul on selleks vajalik aeg vähemalt 18 kuud.

Paljud väikesed ja keskmised ettevõtted on selle muutuse pärast mures. Oluline on jõuda nõukoguga kokkuleppele esimesel lugemisel ning lõpetada sätete avaldamine esimesel võimalusel, et anda tööstusele ja kasutajatele aega uue süsteemiga kohanemiseks ning muuta see kasutuskõlblikuks 2008. aasta lõpuks.

Seega palun komisjonil esitada lahendus, mis annaks tööstusele piisavalt aega oma tegevuse vastavusse viimiseks määruse nõuetega, ilma et sellel oleks ebaproportsionaalset mõju.

Kui välja arvata probleem lisaga, on kolmepoolsete kõneluste järel hääletusele pandud tekst minu arvates hea. Tahaksin vaid välja tuua mõned silmatorkavad teemad. Me oleme palju rääkinud püsivates bioakumuleeruvatest ja toksilistest omadustest. ÜRO GHS neid ei hõlma. Parlament on saanud Euroopa Komisjonilt nõusoleku, et komisjon püüab läbi suruda nende klassifitseerimist ÜRO tasandil. Samuti on parlament saavutanud selle, et „silmade ärrituse” kategooriat ei jagata enam alamkategooriateks, mis oleks kahtlemata suurendanud loomkatsete arvu, andmata samas juurde mingit tegelikku väärtust. Samuti võime teatada, et inimkatset ainult selle määruse täitmise nimel on keelatud ning ÜRO GHS on dünaamiline protsess; leitud on mehhanism, mis võimaldab ÜRO GHS-is tehtavaid muudatusi arvestada ka Euroopa GHS-is. Konfidentsiaalsus on kaitstud tasakaalustatud moel.

Kooskõla REACH-iga on tagatud ning parlament on nõustunud nullkännisega inventuuri ja teavitamise jaoks, kuigi algselt me soovisime teatud tootekategooriate puhul ühe tonni suurust künnist. Nullkännisega nõustuti seetõttu, et rakendusala jäävad välja üksnes teadus- ja arendustööks kasutatavad ained ja segud.

Arvan, et me oleme teinud head tööd, ning loodan heale hääletustulemusele ja GHS-i korrektsele kohaldamisele.

Andreas Schwab, *siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamuse koostaja*. – (DE) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, tahaksin esmalt öelda, et siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon oli väga rahul Amalia Sartori poolt keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel esitatud kompromissiga. Usume, et selle lahendusega oleme leidnud väga hea kompromissi ja väga hea lahenduse nii Euroopa siseturu keemiaettevõtete jaoks – millest enamik tegutseb ülemaailmselt – kui ka tarbijate jaoks ning oleme ühtlasi saavutanud väga hea kompromissi kõrge tundlikkusega tarbijate jaoks.

See oli võimalik ainult tänu raportöride vahel toimunud sõbralikule ja vankumatule koostööle. Tahaksin eriti tänada Amalia Sartorit selle eest, kuidas ta läbirääkimisi pidas – kaasa arvatud kolmepoolsetes kõnelustes –, sest lõppeks pole kahtlust, et see oli otsustava tähtsusega kõigi ootustele vastava lahenduse saavutamisel.

Mul on tulemuste üle hea meel, sest usun, et siseturu ja ettevõtete – eriti keemiaettevõtete, mille kogemused REACH-iga Euroopa tasandil ei ole olnud 100% positiivsed – seisukohast on kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise globaalset harmoneeritud süsteemi (GHS) kui ÜRO kehtestatud üldist suunist võimalik rakendada Euroopa siseturul väga mittebürookraatlikult ja praktilise orientatsiooniga. See loob Euroopa siseturul tegutsevatele ettevõtetele otsese konkurentsieelse, sest ühtlustatud märgistamisnõuded on oluliseks edasiminekku võrreldes praeguse määrusega, mis teatud kõrvalisemates valdkondades on endiselt varieeruv.

Volinik, kolmepoolsetel kõnelustel rääkisime põgusalt ka asjaolust, et nende tarbekaupade transporti reguleerivad õigusaktid ei ole veel ühtlustatud ning seetõttu tasuks kaaluda, kas me ei peaks eelolevatel kuudel pöörama tähelepanu kemikaalide transporti käsitlevale seadusandlusele.

Teiseks, lisade üle arutelu avamata jätmine oli õige otsus – ja ma tahan siinkohal toetada Anne Laperrouze'i Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioonist, kellega meil oli samuti suurepärane koostöö –, sest see võimaldas meil vältida arutelu muutumist sarnaseks sellega, mis toimus REACH-i puhul. Kuigi see tähendas, et mõned üksikud punktid, mida me oleks tahtnud parandada, jäid kõrvale, oli see tagantjärele tõepoolest õige valik.

Sellegipoolest tahaksin avaldada selget toetust Anne Laperrouze'i soovile luua 6. lisas vahetähtaeg selles lisas muudetud ainete jaoks, sest konsultatsioonide alguses ei olnud meil võimalik ennustada, et meie vastuvõetav lahendus neid ei hõlma. Volinik, oleksin väga tänulik, kui te oma vastuses seda lühidalt kommenteeriksite.

Tarbekemikaalide kasutajad ei ole reeglina kursis nende kaupade koostisega. GHS-ist rääkides panime seetõttu erilist rõhku, et selle rakendamise viis oleks tarbijate jaoks praktiline. Kuigi iga üksikujuhtu polnud võimalik üksikasjalikult käsitleda, leidsime lahenduse – vähemalt kõige tavalisemate tarbekaupade nagu pesupulber ja pesuvahendid puhul –, mis annab tarbijatele teada neis toodetes sisalduvate kemikaalide kogused, võimaldades inimestel ühtlasi neid tulevikus samamoodi kasutada, nagu nad on seda varem teinud.

Võib-olla lubate mul tuua ühe näite: varem oli võimalik kasutada pesuvedelikku ainult mitmeliitristes suurtes pudelites. Üha keskkonnasõbralikumaks muutuv tehnoloogia nende toodete tootmisel ja kasutamisel on võimaldanud pesuvedeliku kogust järjest vähendada, nii et praeguseks on suurimate köökides leiduvate pudelite maht kõigest 300 ml või 500 ml.

Kahtlemata on kemikaalide kontsentratsioon neis toodetes suurenenud, kuid tarbijate jaoks on see kooskõlas praeguse GHS-i lahendusega, sest me teame, et inimesed kasutavad neid tooteid iga päev, mistõttu meil ei olnud vaja neid üle klassifitseerida.

Sellega on kaetud kõik siseturgu puudutavad teemad. Tänan teid tähelepanu eest.

Guido Sacconi, *fraktsiooni PSE nimel*. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, praeguses olukorras, kus me oleme kõik ühel nõul, võib arutelu kergesti muutuda üksluiseks. Omalt poolt tahaksin mainida vaid kolme väga lühikest poliitilist punkti, sest olen täielikult nõus oma kolleegide poolt öelduga.

Esimene punkt on loomulikult tunnustus visadusele, mida meie raportöör on algusest peale ilmutanud. Kõige esimesest kohtumisest peale on ta ilmutanud poliitilist otsusekindlust sulgeda see teema esimesel lugemisel ning tegelikult on ta meid peaaegu käsi väänates sundinud seda tegema. Samas olime kõik veendunud, et see oli vajalik, kui me tahame õigusakti kiirelt kehtestada, saavutada kõigi ainete kohest klassifitseerimist ning teha reaalse sammu tarbijate ja neid aineid erinevates sektorites, eriti keerukamas väikeettevõtluse valdkonnas kasutavate töötajate tervise kaitse nõuete karmistamise suunas.

Teiseks oleme vältinud üha suurenenud ohtu avada uuesti arutelu, mis lõppes REACH-i vastuvõtmisega – ma olin sellest eriti huvitatud. Rääkides rahvusvahelisest tasandist, on minu arvates äärmiselt rahuldustpakkuv,

et REACH-i kasutatakse üha enam rahvusvahelise orientiirina teiste riikide poolt, mis kasutavad seda eeskujuna oma seadusandluse kohendamisel.

Igal juhul tuleb ainete klassifitseerimisega seotud sätted, mille üle me oleme kohe hääletamas, kohandada ja lõimida selliselt, et nad vastaks ainete ja segude klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise põhimäärusele, lisamata sellele uusi elemente.

Nagu mu kolleegid teavad, tähendab see vaid seda, et GHS ei ole ainete klassifitseerimise ja märgistamise alal viimane sõna. Palju on räägitud PDT-st. Me ei tohi unustada, et see on veel pooleliolev protsess. Praegu asume me ellu rakendama seda, mis meil juba on, ning klassifitseerime aineid, mille kohta ÜRO on juba riskianalüüsi teinud. Niipea kui meil tekivad uued riskikategooriad ning laekuvad uute uuringute tulemused, täiendatakse vastavalt ka GHS-i, nii et see on pidev protsess.

Liam Aylward, *fraktsiooni UEN nimel*. – (GA) Proua juhataja, keskkond ja rahvatervis mõjutavad iga kodanikku ning see õigusakt on otseselt seotud mõlemaga. Parlament hääletas praeguseks kehtiva REACH-i süsteemi poolt, mis kaitseb inimeste tervist ja keskkonda kemikaaliohtude eest. REACH-i eesmärk on tagada, et tootjad ja importijad registreeriks ja klassifitseeriks kemikaale ning võtaksid neile load. Süsteemi oluline osa on avalikkuse teavitamine nende kemikaalide märgistamise abil.

Ma saan seda õigusakti ainult kiita ning avaldada kiitust volinikule selle eest, et ta on asetanud ELi süsteemi samale pulgale ÜRO GHS-iga (ÜRO klassifitseerimise ja märgistamise globaalne harmoneeritud süsteem). Avalikkus saab kemikaaliohtude kohta teavet piktogrammidele, mis näitavad plahvatuse, põlengu, vähi ja mürgistusega seotud ohte. Kasu saab ka tööstus, kui kogu maailma riigid GHS-i süsteemi kasutusele võtavad. Ning avalikkuse usaldus märkide ning selge ja konkreetse märgistusega varustatud kemikaalide vastu kasvab.

Carl Schlyter, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (SV) Me räägime palju eestvedajarolli kliimamuutuste vastu võitlemisel, aga kui meie lähenemine keskkonnale oleks tõeliselt terviklik, oleksime pidanud ÜRO norme ka nüüd otseselt kopeerima. Meie aga võtame välja ägeda mürgisuse viienda kategooria. Miks me seda teeme? Sel kummalisel põhjusel, et vastasel korral kasvaks klassifitseerimisele ja märgistamisele kuuluvate ainete arv. Seega ei ole põhjusel midagi pistmist keskkonda või tervist puudutava arutluskäiguga. Ei, me ei taha viiendat kategooriat kopeerida, sest see tähendaks ainete arvu suurendamist, kuigi kogu asja mõte on luua ühine ülemaailmne standard, mis lihtsustaks kauplemist ning antud juhul ka teeks asja lihtsamaks ka keskkonna ja tarbijate teavitamise aspektist. Ma võitlesin ägeda mürgisuse viienda kategooria tagasipaneku eest, aga kahjuks edutult.

Teine asi, milles me olime maha jäänud ja kus meil õnnestus koos nõukoguga läbimurre saavutada, oli vähendatud 10 kg klassifitseerimiskünnise sisseviimise ärahoidmine. Tahaksin tänada nõukogu endale kindlaks jäämise eest. Komisjon andis samuti positiivse panuse. Kui see ettepanek oleks läbi läinud, oleks see vähendanud REACH-i kaalu. REACH käsitles kemikaalide hindamist, et saada teada, kas nad on ohtlikud, ning nende registreerimist. Samas hindab ja registreerib REACH ainult 30 000 kõige sagedamini kasutatavat kemikaali, mille maht on kõige suurem. Ülejäänud 70 000 kemikaaliga, mida me kasutame, tuleb tegeleda käesoleva õigusakti alusel. Sel põhjusel on väga hea, et me selle säilitasime ning ei kehtestanud mingit alampiiri, millest alates kemikaale tuleb klassifitseerida. Kui see ettepanek oleks läbi läinud, ei oleks REACH GHS-i täiendanud. Mul on väga hea meel, et see nii ei läinud, ja seetõttu saan seda toetada.

Samuti on mul hea meel, et meil õnnestus ära hoida tarbetu jaotamine loomkatseid eeldavateks kategooriateks, nt silmade ärrituse katsed.

Tänu neile kahele võidule saan ma selle raporti poolt hääletada. Samas tahaksin tõeliselt rõhutada, et kuigi meil ei õnnestunud lisada äärmiselt ohtlikke püsivate bioakumuleeruvate ja toksiliste omadustega kemikaale kohesele hindamisele minevasse prioriteetsesse nimekirja, oleme vähemalt saanud teksti, kus öeldakse, et me edendame seda ideed ÜRO tasandil ning see lisatakse ÜRO süsteemi. Nüüd tahan tõesti näha, kuidas komisjon selle eesmärgi saavutamiseks tõsiselt tööd teeb, sest see on väga tähtis. Vastasel korral kukub meie kemikaalipoliitika täielikult läbi. On väga oluline, et need ained lisataks nüüd kiiresti ÜRO süsteemi, kuna meil ei õnnestunud siin esimest sammu teha.

Mis siis juhtub tarbijate jaoks? Nad ei saa kemikaaliohtude kohta nii head teavet, nagu nad oleks võinud saada, ja see valmistab pettumust. Aga vähemalt saavad nad korraliku standardse ja esmase kaitse, mis võimaldab neil endid ohtlike kemikaalide eest kaitsta. Seega oli see lõpuks kompromiss, millega keegi rahul ei ole ja tavaliselt võib-olla nii lähebki.

Avril Doyle, fraktsiooni PPE-DE nimel. – Proua juhataja, kemikaalid on meie keskkonna loomulik ja tähtis osa. Kuigi me sageli sellele ei mõtle, kasutame kemikaale iga päev. Kaasaegne maailm ei saaks ilma nendeta toimida. Nad hoiavad meie toidu värske, meie kehad puhtad, nad aitavad meie taimedel kasvada, nad toidavad meie autosid. Õigesti kasutatud ja käsitsetud kemikaalid võimaldavad meil kauem ja tervemana elada.

See välja pakutud määrus, mis täiendab REACH-i ning ühtlustab ELi ainete ja segude klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise süsteemi ÜRO globaalselt harmoneeritud süsteemiga, on mõistlik ja tasakaalustatud ettepanek.

Kui me tahame kasutada kemikaalide eeliseid mõistliku hinna eest, peame leppima teatud ohtudega. Seetõttu peame leidma tasakaalu riskide ja eeliste vahel ning ohjama kemikaaliriske hoolika märgistamise, teaduspõhise regulatsiooni ja uuendusliku tehnoloogia abil. Samuti peame leidma tasakaalukoha, kus me saame nõuetekohaselt täita Euroopa Liidu rahvusvahelisi kohustusi, mis on võetud 2002. aasta septembris Johannesburgis peetud säästva arengu tippkohtumisel ÜRO majandus- ja sotsiaalnõukogus, ning samal ajal vältida ettevõtete liigset koormamist ebapraktiliste ja ülinõudlike märgistamiskohustustega.

Selle nimel esitasin ma ettepanekule mitu muudatusettepanekut. Minu arvates on eriti oluline tagada, et toodete klassifitseerimine ei tekitaks tarbijates või tervishoiutöötajates segadust. Liiga palju teavet on samaväärne teabe puudumisega. Sellepärast esitasin muudatusettepaneku, mis käsitleb näiteks ebahariliku kujuga või märgistamiseks liiga väikeste toodete pakendamist. Sellistel juhtudel tuleks ohtudest teavitav märgistus esitada mingil muul sobival moel, näiteks külgeseotavate siltide abil.

Samuti tahaksin eriti tänada raportöör Amalia Sartorit minu muudatusettepanekute toetamise eest ning selle raporti kallal tehtud suurepärase töö eest.

Kuigi senised reeglid kemikaalide ohtlike omaduste kindlaksmääramise ja nendest teavitamise kohta on paljuski sarnased, on mõned erinevused piisavalt suured, et tulemuseks oleks teistsugune klassifitseerimine, märgistamine ja ohutuskaardid. Globaalne harmoneeritud süsteem (GHS) suudab loodetavasti need erinevad klassifikatsioonid tõhusalt ühitada. Kemikaalide kasutamise eelised kaaluvad riskid selgelt üles ning eriti kehtib see pärast REACH-i nime all tuntud seadusandluse kehtestamist kemikaalide registreerimise, hindamise ja kasutuse lubamise kohta.

Me kõik peame olema teadlikud, et kemikaalid võivad põhjustada ohte inimeste tervisele ja keskkonnale erinevatel etappidel alates tootmisest kuni käsitsemise, transpordi ja kasutamiseni. Selles kontekstis võib eeldada, et ÜRO-ELi kokkulepe GHS-i kohta parandab inimeste tervise ja keskkonna kaitset ning annab ka ettevõtetele, eriti rahvusvahelise kauplemisega tegelevatele ettevõtetele suurema selguse.

Kemikaalidega seotud võimalikud kuid kontrollitavad ohud rõhutavad vajadust meie oma ülemaailmselt ühtluse lähenemisviisiga õigusaktide järele pakendamise ja märgistamise kohta, ning seetõttu on mul hea meel, et nõukogu ja parlament saavutasid 27. juunil teksti osas kokkuleppe ning ma õnnitlen veel kord meie raportööri selle keeruka kuid väga tähtsa teema kallal tehtud töö puhul.

Jens Holm, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (SV) Eriti raskelt puudutab see kemikaalide tootmise alal töötavaid inimesi. Ühe Soome uurimuse kohaselt puudub umbes 32 miljonit ELi kodanikku töökohal igapäevaselt kokku kantserogeensete kemikaalidega.

Meie kohus on keelustada kõige ohtlikumad kemikaalid ning teostada üldist kontrolli kõigi kemikaalide üle. See oli möödunud aastal vastu võetud kemikaaliõigustiku REACH põhieesmärk. REACH-i tulemuste üle võib vaielda. Minu arvates oli lõpptulemus lahja ja tööstuse lobitöö muutis selle lünklikuks, kuid vähemalt on see olemas kui maailma kõige ulatuslikum kemikaaliseadustik.

GHS, kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise globaalne harmoneeritud süsteem jätkab ja täiendab REACH-i. GHS-i eesmärk on edastada teavet kemikaalide kohta töötajatele ja tarbijatele. Eesmärk on klassifitseerida ja märgistada tuhandeid meid ümbritsevaid aineid ja segusid. GHS on tegelikult ÜRO konventsioon, mida meil nüüd tuleb ELi tasandil rakendada. Pärast GHS-i vastuvõtmist muutub kõigi kemikaalide tuvastamine lihtsaks – kahjuks ei rakendu see ainete puhul enne aastat 2010 ja segude puhul koguni enne aastat 2015. Küsimus on parema teabe andmises miljonitele töötajatele, kes kemikaalidega igapäevaselt kokku puutuvad, ning tarbijatele, kes peavad saama teada, mida nad ostavad. Märgistamine aitab parandada ka üldiselt rahvatervise ja keskkonna olukorda.

Tööstus saab kasu ühetaolisemast normistikust, mis soodustab rahvusvahelist kaubandust. See on suur samm edasi ning seepärast toetab Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete fraktsioon seda kompromissi.

Samas on kahju, et me ei läinud nii kaugele, nagu oleks võinud. Püsivad bioakumuleerivad ja toksilised kemikaalid (PBT) märgistamisele ei kuulu. Selle asemel ütleb kompromiss, et PBT-de küsimusega tegeletakse ÜRO tasandil. See on kokkuleppes tõsine vajakajäämine. Miks mitte otsustada, et PBT-kemikaalidel on teiste kemikaalidega sarnane staatus ning ka need kuuluvad märgistamisele. Nüüd peame lootma, et teised riigid avaldavad PBT-de küsimuses survet. Samuti usun, et see saab pikas perspektiivis nii olema.

Sellele vaatamata on see korralik kompromiss, mis võimaldab miljonitel eurooplastel, töötajatel ja tarbijatel saada rohkem teavet kümnete tuhandete meid ümbritsevate kemikaalide kohta. See on suur ja tähtis otsus igaihe jaoks, kes on kemikaalide tõttu haigestunud vähi, allergiatesse või nahahaigustesse.

Graham Booth, fraktsiooni IND/DEM nimel. – Proua juhataja, nüüd mil REACH-i määrus hakkab tootvalt tööstuselt, eriti väikeettevõtelt, oma kohutavat hinda nõudma ning loomkatsete arv kasvab järsult, on meil siin resolutsiooni A6-0140/2008 kujul veel täiendavaid juhiseid UNESCO maailmavalitsemisest unistajatelt selle kohta, kuidas nende eelmise idee tulemusi klassifitseerida, märgistada ja pakendada.

Euroopa Liidu moodustav äriline ja poliitiline eliit, mis samamoodi januneb ebademokraatliku ülemaailmse ülemvõimu järele, kiirustab nende juhiste rakendamisega täpselt samuti nagu REACH-i rakendamisega. Nad andsid hulgaliselt kinnitusi oma headest kavatsusest, mis võivad hetkeks kaitsta või eksitada nende nõndanimetatud huvirühmasid, aga ei rahulda suurt hulka töötuid, keda need meetmed juba on tekitama hakanud.

Avaliku arvamusega arvestamise leivakoorik langeb isandate laualt muudatusettepanekute 10, 12, 39 ja 42 näol, millega loomkatsete vähendamine seatakse teatud asjaoludel tähtsamaks kui seadusetahest kinnipidamine. Ma saan aru, et see on tingitud mõjukate keskkonnarühmituste survest, kelle toetusest EL suurel määral sõltub, ning primaatide heaolu eelistamine inimeste heaolule, mis väljendub muudatusettepanekus nr 40, läheb nende vaigistamiseks küll juba liiga kaugele, kuid mingisugusegi poolthäält vääriva idee leidmine ELi rõhuvast ja kinnisideede küüsis olevast õigustikust on juba iseenesest märkimisväärne haruldus.

Muus osas pole mingit põhjust, miks demokraatlikud rahvusriigid, kus on sõltumatu kohtuvõim ja inimestel on kohtusüsteemidele vaba ligipääs, ei peaks ise vabatahtlikult vastu võtma mõistlikke ohutusstandardeid. Riigiülesed ediktid võivad näida lihtsa valikuna, kuid iga omavolilise direktiiviga kasvav tsentraliseeritud ja mitte kellegi ees vastutav võim ei ole lihtsalt ebaeeldiv kõrvalnähe, vaid nende põhiline kohutav tulemus.

Põhjenduses 7 esitatud väide, et see õigusakt annab tööstusele konkurentsieelisele ning, nagu lisab muudatusettepanek 1, annab eelise eriti väikestele ja keskmistele ettevõtetele, on lihtsalt naeruväärne. Nagu alati, saavad ELi suurettevõtete lääniisandad kasu oma väiksemate konkurentide ebaõnnestumisest. Nad muutuvad veelgi suuremaks kalaks veel väiksemas tiigis või põgenevad välismaale ning ELi ja selle tobedate piirangute ees kummardamise asemel hakkavad teiste riikide kaupmehed märksa suurema kasuga kaupleva omavahel ja mitte meiega. Majanduskasv on möödas. Langus on alanud ning selliste ELi regulatsioonide nagu nt A6-0140/2008 all ägades vajuva meie majandused kivina põhja.

Selle tulutootava ettevõtmisega kaasaminejad võivad rääkida oma keeles oma valijatele, mida iganes soovivad, kartmata, et nad kuulevad, mida nende kolleegid teistes riikides oma valijatele räägivad. Üldist ELi valijaskonda pole olemas ning ei saagi olla enne kui ehk ühe või kahe sajandi pärast, kui kõik räägivad ühte keelt, ning kuni selle ajani on ELi demokraatia naljanumber ning sealjuures veel sünge ja ohtlik naljanumber. Aga teil on tohtud privileegid. Miks te peaks hoolima sellest või muudest pöörastest ja ebatulemuslikest seadustest, mida te pidevalt kummitempliga kinnitate? Ja miks peaks mina hoolima, sest ma lähen selle kuu lõpul pensionile? Kui me lugesin muudatusettepanekut 28, sain aru, miks mul on sellest jampsist villand. Selles öeldakse: „Valmistis – kahest või enamast ainest koosnev segu või lahus. Segu ja valmistis on sünonüümid.” Kuidas me küll elaksime ilma, et see superlapsehoidjast riik meile selliseid asju selgitaks, ja kuidas on küll minul õnnestunud elada küpse 68 eluaastani, kui ma lapsepõlves närisin oma maamajakese puitkarkassilt pliivärvi. Küllap see andis mu antikehadele tegevust neil päevil, mil meil veel olid antikehad olemas.

Iga tinaraske edikt toob ELi kokkuvarisemise lähemale. See teeb mulle rõõmu, kuid ma mõistan hukka selle kahju, mida te iga katastroofilise aastaga 27le kunagisele demokraatlikule riigile tekitate.

Jim Allister (NI). - Proua juhataja, kuna kemikaale toodetakse ja nendega kaubeldakse globaalselt, on minu arvates väga mõistlik, et nende pakenditel toodud ohukirjed ei ole riigiti erinevad, sest vastupidine olukord on kahjulik tarbijatele ning paneb ohtu korrektselt kirjeldavad osapooled ebasoodsamasse olukorda.

Samas määrgin, et praegune „globaalselt harmoneeritud” süsteem ei ole väga globaalne. See on pigem paigutine kui globaalne. Mind huvitab, kas teised riigid järgivad ELi eeskju selle ÜRO süsteemi ülevõtmisel ning millist mõju avaldaks Euroopa ettevõtetele see, kui nad seda üle ei võtaks.

Neid meetmeid rakendades peame leidma tasakaalupunkti. Esiteks on oluline tooteid mitte üle klassifitseerida, sest see tekitaks tarbijates ja tervishoiutöötajates segadust.

Teiseks peame rakendama need rahvusvahelised kohustused nii, et see ei koormaks tarbetult meie ettevõtteid. Mitmed äriühingud on väljendanud muret rakendamise maksumuse pärast. Vajalikud IT ja koolituse ning ümberpakkimise kulud on suured ning me ei tohi neid alahinnata, eriti väikeettevõtete puhul. Tahaksin korrata muret, et väikesed ja keskmised ettevõtted võivad siin ohvriks langeda, eriti kui nad kauplevad välismaal, millisel juhul kulud võivad olla neile talumatult suured.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). - (FI) Proua juhataja, me mäletame veel hästi arutelu hiljutise Euroopa kemikaalimääruse REACH üle. See oli üks käesoleva parlamendiperioodi raskemaid õigusloomepakette. Praegu kõne all olev ainete ja segude klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määrus põhineb osaliselt asja jõustunud määrusel REACH ja täiendab seda. Sellepärast tekitab see eelnevalt palju küsimusi.

Komisjoni soov saavutada kokkulepe esimesel lugemisel näis alguses natuke liiga ambitsioonikas, ilmselt seepärast, et parlament oli varem näidanud oma huvi kemikaale käsitlevate õigusaktide vastu. Seetõttu võin vaid imetleda oma kolleegi Amalia Sartori austusväärset tööd ja eestvedamist selle tehnilise raporti küsimuses ning seda, kuidas tal õnnestus vältida kiusatust määru liigse ümbertegemise järele ning näiteks lisadesse uute lõigete ja ainete klassifikatsioonide lisamise järele, mis oleks määru jõustumist aeglustanud või selle isegi võimatuks teinud.

Meie poolt komisjonides läbi töötatud raport saavutab tõenäoliselt määru suhtes püstitatud eesmärgid, eriti seoses õigustiku ühtlustamise ja lihtsustamisega. GHS ja REACH täiendavad üksteist ning ei piirdu ainult kemikaalide tootjate ja turustajate töö lihtsustamisega. Lisaks tähendab selge ja ohutu märgistus ka tarbijate usalduse taastumist kemikaalide suhtes.

Komisjoni töö alguses olid inimesed mures, et GHR-i määru tagajärjel tuleb näiteks suur hulk puhastusvahendeid klassifitseerida ühtmoodi söövitavate ainete alla. Nii näiteks kuuluks torude ummistuste kõrvaldamiseks ja nõudepesuks kasutatavad vahendid samasse klassi ning nende pakendamärgistus oleks samasugune, mistõttu klientidel poleks võimalik eristada ohtlikke tooteid pehmematest pesuvahenditest. Ent nüüd kajastab ainete klassifikatsioon nende tegelikku potentsiaalselt ohtu nii hästi, nagu võiks eeldada.

Selle ÜRO kokkuleppele põhineva süsteemi eesmärk on ühesuguste kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise tingimuste ja eeskirjade kehtestamine kemikaalide transpordi, müügi ja kasutamise suhtes kogu maailmas. Lepingu kohaselt peaks see olema täielikult töövalmis 2008. aastaks. Meile on jäänud veel mõned kuud.

Gyula Hegyi (PSE). - Proua juhataja, ainete ja segude klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise ülemaailmset ühtlustamist tuleb tervitada ning Euroopa Liit peaks mängima juhtrolli meie kodanike kaitsmisel ohtlike kemikaalide eest. Kogu see algatus tuleb Ühinenud Rahvaste Organisatsioonilt ning on seega ülemaailmne projekt. Globaalselt harmoneeritud süsteem on paljutöötav märk ülemaailmsest koostööst keskkonnaküsimustes. Sellepärast toetan kompromissi vastuvõtmist seoses Amalia Sartori raportiga.

Ma esitasin üle 20 muudatusettepaneku, et tagada kemikaalide sobiv märgistamine ja ohutu kasutamine. Keskkonnakomisjon kiitis heaks neist seitseteist. Ent sama keskkonnakomisjon võttis vastu ka mitmed raportööri muudatusettepanekud, mis nõrgestaks tarbijate õigusi seoses teabega toodetes sisalduvate kemikaalide ohtude kohta.

Sotsiaaldemokraatide fraktsioon ja mina hääletasime nende ettepanekute vastu, sest meile on kõige olulisemad tarbijate huvid. Mul on hea meel, et uus kompromiss ei sisalda neid tarbijavaenulikke muudatusi ning seetõttu teen ettepaneku see vastu võtta. Ma ei ole selle kompromissi üle täiesti õnnelik, aga me ei saa viivitada GHS-i kehtestamisega oma õigustikus.

Tunnistagem, et põhimõtteliselt ei tohiks ettevõtted tuua ettekäändeks ärisaladust, kui nad viivad turule ohtlikke kemikaale. Ohtude osas peab tarbijatel olema õigus saada kogu vajalikku teavet.

Loomulikult peitub saatan üksikasjades, nii et me veel näeme, kuidas GHS praktikas tööle hakkab, kuidas tööstus ohumärke toodetele kannab ning kas tarbijad saavad neist märkidest ja hoiatustest aru. Teave peaks olema selge ja lihtsalt mõistetav. Üldiselt loodan, et GHS muutub heaks töövahendiks, millega esitleda

REACH-i tulemusi avalikkusele, nii et tarbijad hakkaksid kemikaale märksa rohkem usaldama, mis aitaks ka meie tööstust.

Minu assistent Gergely Simon, kes on selle ja teiste teemade kallal palju tööd teinud, lahkub lähitulevikus parlamendist. Tahaksin teda tänada tema panuse eest meie ühise eesmärgi saavutamisse, milleks on keemiliselt ohutum Euroopa.

Hiltrud Breyer (Verts/ALE). – (DE) Proua juhataja, me kõik teame, et kemikaale toodetakse ja nendega kaubeldakse kogu maailmas ning ka ohud ja riskid on globaalsed. Seetõttu vajame ülemaailmselt kehtivaid suuniseid selgete klassifikatsioonide ja märgistuste näol. Oleksin tahtnud, et Euroopa Liit oleks olnud vedur, mis surub läbi väga selge märgistuse ja tugeva tarbijakaitse nõudeid, kuid olen kuulnud siin mitmeid kõnelejaid, kelle sõnul EL peaks veduriks oleku asemel istuma pigem pidurikastis.

Ma võib praeguse poliitilise kokkuleppega soostuda, aga ma ei ole selle üle väga õnnelik. Jah, meil õnnestus teha oluline samm inimeste ja keskkonna ohutuse suurendamise poole. Samuti on mul hea meel, et, vaatamata keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni liiga tööstusesõbralikule raportile seoses märgistamise künnistega – klassifitseerimiseks kasutatud andmemahud oleks pidanud sildil kajastuma –, õnnestus meil läbirääkimistes nõukogu ja komisjoniga suuremat kahju ära hoida. Olen rõõmus, et märgistamisnõudel ei ole enam mingeid mahupõhiseid künniseid, tööstusele pole jätud seaduselünki ning välja pakutud klassifitseerimissüsteem suunab tähelepanu loomkatsete alternatiivide otsimisele.

Samas oleksin tahtnud näha paremat püsivate bioakumuleeruvate ja toksiliste ainete märgistamist ning uue „ägeda mürgisuse“ kategooria loomist, sest see on äärmiselt aktuaalne küsimus, kus me oleksime pidanud üles näitama tahet samme astuda. Usun, et oleme täna saanud olulise signaali inimeste ja keskkonna ohutuse kohta, kuid me ei saa loorberitel puhata. Möistagi annab see teema meile ka tulevikus tegevust, sest parandamisruumi on veel palju.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Proua juhataja, juba on olemas globaalsed raamatupidamiseskirjad, globaalsed toidustandardid Codex Alimentarius'es, globaalsed maksustandardid ning ÜRO topeltmaksustamise vältimise näidiskonventsioonid. Nüüd saame globaalsed standardid keemiliste ainete märgistamisele, klassifitseerimisele, pakendamisele ja mahule.

2002. aastal ÜRO sotsiaal- ja majandusnõukogus vastu võetud õigustloov akt, üldine harmoneeritud süsteem, võetakse üle ühenduse õigusse.

Globaalne harmoneerimine on kindlasti kõigile teataval määral kasulik – tarbijatele, kasutajatele, väikestele ja keskmistele ettevõtetele –, kuid neist 2000 leheküljest, menetlustest, lisadest ja loenditest kaugemale minnes näitab see määrus, et Euroopa standardite kehtestamisest ei piisa ülemaailmsete probleemide lahendamiseks. Ülemaailmsed probleemid vajavad ülemaailmseid lahendusi, mis tähendab, et Briti peaministril Gordon Brownil on õigus: ÜRO tasandi ja ülemaailmse tasandi vahele jääv Euroopa tasand muutub üha aegunumaks, vananenumaks ja lõpuks, kasutuks.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Daamid ja härrad, enam ei ole talutav olukord, kus Euroopa siseturul kehtivad kauplemisele, eriti ohtlike ainetega kauplemisele erinevad riiklikud seadused. Ohtlike kemikaalide ja segude klassifitseerimise ja märgistamise ühtlustamine on hea uudis tarbijatele, sest välja pakutud harmoneerimine parandab nende tervise ja keskkonna kaitset. Samuti on hea uudis Euroopa tööstuse konkurentsivõime jaoks see, et antud keerukas määrus ohtlike ainete transpordi, tarne ja kasutamise kohta ei hakka kehtima ainult Euroopa Liidus, vaid tänu ÜRO soovitudele ka teistes maailma riikides.

Määrus haakub REACH-iga, kuid toob ühtlasi sisse ohuklassid ja kategooriad. Märgised hakkavad sisaldama juhiseid käsitsemise kohta ning kohustuslikke graafilisi sümboleid ja piktogramme, mis on kõikjal maailmas inimestele arusaadavad. Uued nõuded pakendamisele ja sulgemisele tagavad selle, et lapsed ei saaks anumaid avada, ning võimaldavad kasutada ka pimedatele mõeldud märgistust. Kriitikud hoiatavad suurte kulude eest seoses uuesti märgistamise, „ohutuskartide“ koostamise ja uute pakendamistehnoloogiate juurutamisega. Samas olen ma veendunud, et need lühiajalised kulutused on väiksemad kui pikaajalised säästud, mis tulenevad sellest, kui kaovad praegused erinevad, sihtkohast sõltuvad toodete märgistusnõuded. Rakendamiseks jätud ajavahemik, mis ulatub aastast 2010 kuni aastani 2015, arvestab samuti piisavalt tööstuse huvidega.

Ma hindan väga, et Amalia Sartoril on õnnestunud saavutada parlamendi ja nõukoguga suurepärane kompromiss. Pärast kuudepikkusi arutelusid komisjoni ettepaneku sätete üle on tal õnnestunud neid oluliselt täiustada ja tasakaalustada ning seetõttu kutsun üles homme esimesel lugemise seda ettepanekut vastu võtma. See on näide parlamendi raportöörade hiilgavast koostööst nõukogu ja komisjoni töörühmadega.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Proua juhataja, täna me räägime väga olulisest määrusest, mis kasvas välja ühest arutelust ja hilisemast ÜRO otsusest. Sellel arutelul, mida kroonis kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise globaalselt harmoneeritud süsteemi vastuvõtmine majandus- ja sotsiaalnõukogus, mängisid väga aktiivset ja olulist osa mitte ainult ÜRO vaid ka kõik liikmesriigid, eriti Euroopa Liit ja ka komisjon. See tähendab, et seal välja töötatud süsteem on ka meie süsteem. Seetõttu on hea, et me täna kohandame oma kemikaalide kasutamist käsitlevaid määrusi selle süsteemi järgi ning samal ajal tagame ja soovime tagada, et meie kodanikud – ELi kodanikud – oleks kaitstud ja ka meie keskkond oleks kaitstud ohtlike ainete kasutamise tagajärgede eest, sest selle ohtlike ainete harmoneerimise, klassifitseerimise ja märgistamise eesmärk on parem tervisekaitse tase ja parem keskkonnaseisund.

Keemia mõjutab inimesi kogu maailmas ühtmoodi. Kui te ostate toote, ei pea te teadma, mida see sisaldab. Aga te peate teadma, et teie ostetav toode on ohutu. Teil peab olema võimalik tootjat ja omandatud toodet usaldada. Siin seisneb meie roll märgistamises, milles esineb endiselt suuri erinevusi. Kui ühes riigis märgistatakse mõni toode ohtlikuna, võib teine riik sellele panna mürgise ja kolmas kahjuliku toote märgise. On mõeldamatu, et majandus ja keemiliste ainete kauplemine saaks selliselt toimida. Sellepärast on mul heameel tervitada raportit ja tänast arutelu. Usun, et me tegeleme millegi väga olulisega.

Tahaksin juhtida tähelepanu ühele viimasele küsimusele, nimelt tagajärgedele, mis kaasnevad vajadusega esitada pakendi sildil teavet. Ma räägin siin teabest, mis on vajalik kõigile jäätmekäitlusega tegelejatele. Keemiatoodete jäätmed, mis on ja jäävad meie keskkonnas tohutult oluliseks küsimuseks, peavad olema samuti sellesse segmenti hõlmatud, et katta kogu keemiatoodete ja ainete majandussüklil ning sellele järgnev ohtlike toodete jäätmete kõrvaldamine. Andkem Euroopa kodanikele hea toode ning andkem neile keemia alane turvatunne.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, Amalia Sartori suurepärane töö näib olevat parim õigusloomeline tulemus kemikaalide töötlemise teatud aspekte käsitleva määruse uuendamiseks ja parandamiseks. Raport ei ole kiiduväärne ainult seetõttu, et see vastab ÜRO harmoneerimisprogrammile; lisaks näib see kooskõlaline, pöörates tähelepanu nii tootjate kui tarbijate vajadustele ning loomulikult ka keskkonnale, kui võrd see on objektiivselt võimalik.

Nagu tavaliselt ei ole mõned minu kolleegid täielikult rahul. Mulle jääb mulje, et see on tingitud tehnoloogia ja teaduse arengu valguses toimuvast ideoloogilisest radikaliseerumisest, mis liigagi sageli püüab meid keskkonnakaitse ettekäändel sunnile allutada. Samal ajal seavad Euroopa Liidust välja jäävad riigid, näiteks Hiina, mainitustest hoopis erinevatel põhjustel esikohale majanduse ning lubavad kemikaale toota, transportida ja ladustada tingimustel, mis rikuvad tõsiselt kõike seda, mida me siin õigustatult kaitsta tahame.

Amalia Sartori raport on pöördeline samm ainete klassifitseerimise ühtlustamise ning ohtlike ainete ja segude märgistamise ja pakendamise standardite kehtestamise suunas. Kahtlemata aitab see suurendada tarbijate, töötajate ja keskkonna ohutust ning vähendada ohte nende tervisele ja ohutusele.

Praegu on riikidel võimalik klassifitseerida sama ainet väga erinevalt, lähtudes erinevatest kehtivatest klassifitseerimissüsteemidest, ning nende erinevuste ulatuslikkus võib iseenesest olla ohtlik. Euroopas ohtlike ainete hulka liigitatud ainete sildil ei pruugi näiteks Hiinas olla üldse mingeid hoiatusi.

Lisaks ebaõiglase konkurentsieelse loomisele on selline olukord tõsiseks ohuks tarbijatele kogu maailmas ning see, daamid ja härrad, kehtib kahjuks eriti globaalsel turul, kuigi te seda sageli kritiseerite.

Åsa Westlund (PSE). – (SV) Proua juhataja, pean tunnistama, et enne keskkonnaküsimustega tegelema asumist olid minu teadmised kemikaalidest suhteliselt piiratud. Ent mida rohkem ma teada olen saanud, seda skeptilisemaks ma olen muutunud sedavõrd suure kemikaalikoguse kasutamise suhtes tänapäeva ühiskonnas. Mitte väga ammu lugesin näiteks, et tavalises majapidamises puhastamiseks kasutatavate kemikaalide tarbimine on minu riigis Rootsis järsult kasvanud. Keegi ei tea, millist mõju see meie tervisele tegelikult avaldab. Aga me teame, et juba praegu on ohvriks langenud paljud lapsed, ja mitte ainult Rootsis, sest nad on neelanud väga mürgiseid majapidamiskemikaale, kuigi kemikaalidel on tänapäeval sellekohane hoiatussilt.

Meie täna vastuvõetava otsuse tõttu kaob see hoiatus kahjuks paljudelt toodetelt. Koos mõne kolleegiga püüdsin ma seda muuta ning tagada, et tavapäraste majapidamiskemikaalide selline märgistus jääks alles. Nüüd see nii ei lähe. Mul on sellest sügavalt kahju, sest see tähendab tarbijale olulise teabe kadumist.

Sellel põhjal tervitan asjaolu, et EL saab nüüd REACH-i täiendava ühtlustatud klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise õigusakti ning et see on koostatud juba olemasoleva vabatahtliku rahvusvahelise süsteemi

baasil. See muudab asjad tarbijatele ja ettevõtetele lihtsamaks. Kui me oleme tänase otsuse vastu võtnud, on äärmiselt oluline, et kõigi riikide vastutavad asutused võtaksid endale ülesandeks edastada teave uue märgistussüsteemi kohta mitte ainult ettevõtetele, vaid ka laiemalt erinevatele tarbijarühmadele.

Seetõttu tahaksin kasutada võimalust ja õhutada komisjoni ja volinik Verheugenit kontrollima, kuidas ja kui edukalt selle tegelik teostamine toimub, et me teaksime, kas Euroopa tarbijad saavad nüüdsest aru märgistuse tähendusest.

Rovana Plumb (PSE). – (RO) Proua juhataja, see ettepanek määruse vastuvõtmiseks koos kahe teise ettepanekuga, mis puudutavad detergentide määrust ja sellega seotud õigusaktide muutmist kujutab endast kemikaalide klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist käsitleva Euroopa ja maailma normide ühtlustamist. Nende jõustamisel on kasulik mõju inimeste tervisele, keskkonnakaitsele ja keemiatööstusele ning kaubanduse arendamine ohututes tingimustes ja tarbijate teavitamine on väga oluline.

GHS-i rakendamine peab olema korrelatsioonis direktiivi REACH jõustamisega, mis kehtib tootjate suhtes, keda Euroopa Liidus on umbes 27 000 ja kellest 95% on väikesed ja keskmised ettevõtted, ning EList väljapoole jäävate riikidega kaubavahetuse arendamisega, mis moodustab Euroopa Liidu kaubandusmahust 25%. Ma palun, et komisjon ei loobuks ettepanekust uue määruse jõustamise kohta, mis kataks kogu toote majandusüksliit, kaasa arvatud selle jäätmeteks muutumist.

Ma õnnitlen raportööri tema töö puhul.

Edit Herczog (PSE). – (HU) Täna teid väga, proua juhataja. Esiteks tahan õnnitleda komisjoni ja raportööri, sest neil on õnnestunud pidada ÜRO ettepaneku ja meie varem vastu võetud REACH-i kava üle konstruktiivset arutelu ning see on toonud kaasa edusammud. Siseturu komisjoni, tarbijate ja ettevõtete seisukohalt on kõige kasulik aspekt standardiseeritud märgistus. Ärgem unustagem, et märgistuse tulemusel ei muutu keemilised ained ohutumaks! Ohutust suurendavad ohutum kasutamine ja tarbijate paremad valikud, seega peame tõdema, et see õigusakti eelnõu on siin samm edasi ja seda tuleb tervitada. Lõpetuseks tahaksin öelda ja juhtida teie tähelepanu asjaolule, et Euroopa Liit ja ÜRO on oma jõud ühendanud ning peame nüüd tegema koostöös ÜRO-ga kõik, et ka ülejäänud maailm selle süsteemi vastu võtaks. Ma teen ettepaneku, et meie keemiatööstust käsitlevad õigusaktid leiaks järgijaid mujal maailmas, atlandiülesel majandusnõukogul ja teistel rahvusvahelistel foorumitel. Täna teid väga tähelepanu eest.

Alessandro Foglietta (UEN). – (IT) Austatud juhataja, daamid ja härrad, tahan õnnitleda raportöör Amalia Sartorit ja tema variraportööri, nõukogu ja komisjoni selle puhul, et GHS-i paketi osas on jõutud kokkuleppele esimesel lugemisel.

Meil on õnnestunud saavutada seatud eesmärk, milleks oli uue süsteemi kiire ellurakendamine kooskõlas REACH-i määrusega, tagades samal ajal inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge taseme ning rahuldades ettevõtete äri vajadusi, kuivõrd neil on nüüd lihtsam välisturgudele siseneda.

Pärast GHS-i käivitumist on ettevõtetel võimalik tegutseda ühtse rahvusvahelisel tasandil harmoneeritud ainete klassifitseerimissüsteemi alusel, mis muu hulgas annab lihtsama ligipääsu aineid käitlevale normikogule Euroopa Kemikaalide Agentuuri kaudu. Selle määrusega, mis kehtestab ohtlike ainete ja segude klassifitseerimise ja märgistamise rahvusvahelised kriteeriumid Euroopa Liidus, tagame, et meie firmad on valmis avanema ülemaailmsele turule. Kahtlemata võidab ka tarbija, kellel on võimalik lihtsamini ära tunda ohtlike aineid, näiteks mürgiseid, söövitavaid ja ärritavaid aineid.

Ühtsete lihtsalt mõistetavate piktogrammidega GHS-i märgistussüsteem aitab kindlaks teha igapäevastes toodetes, näiteks pesuainetes ja seepides sisalduvate ainetega seotud ohte. Lisaks aitab GHS, mis paljude ainete puhul nõuab pakendite sulgemiseks spetsiaalsete ohutusvahendite kasutamist, kaitsta meie lapsi ohtlike koduste õnnetusjuhtumite eest seoses mürgiste või söövitavate ainete kogemata allaneelamisega.

Loomulikult nõuab GHS firmadelt, eriti väikestelt ja keskmistelt ettevõtetelt, mis peaksid uut süsteemi usaldama, teatavat pingutust. See süsteem võtab kasutusele seitse uut riskikategooriat ning uue klassifikatsiooni transpordisüsteemi jaoks. Sellepärast oleme eriti rahul nõukoguga saavutatud kokkuleppe üle, mis võttis arvesse ka nõudeid toele, teavitamisele ja juurutamisele, eriti väikeste ja keskmiste ettevõtete puhul.

Kokkuleppes võeti arvesse ka kõigi parlamendifraktsioonide konsensuslikku seisukohta, et loomkatsete arvu ja selliste katsete mitmekordset sooritamist tuleb võimaluste piires maksimaalset vähendada. Kõigil nimetatud põhjustel hääletab minu fraktsioon esitatud paketi poolt.

Carl Schlyter (Verts/ALE). - (SV) Tahaksin vaid vastata sellele, mida mu kolleeg Graham Booth siin ütles selle kohta, et keskkonnaliikumine tahab kaitsta inimesi aga mitte loomi. Tundub, et ta on sellest valesti aru saanud. Küsimus puudutab klassifitseerimist. Tekstid, millele Graham Booth viitab, ütlevad, et kemikaalide ei tohi käidelda ainult klassifitseerimise eesmärgil, et see jääks allapoole teatavat künnist; rohkete loomkatsete tegemine ainult eesmärgiga vältida märgistamist ei ole lubatud. Selle tõttu peaksime vaatama kemikaalide, mis sisaldavad erinevat liiki ohtlikke aineid ning mis seetõttu ei jõua märgistamiseks nõutava künniseni. Sellistel juhtudel peaks loomkatsete ainus eesmärk olema märgistamiskohustusest pääsemine. Just sel põhjusel on meil neid tekste vaja.

Loomade ja inimeste tervis käivad siin käsikäes. Loomkatseid välditakse, aga inimesed saavad kemikaalide kohta nõuetekohast teavet, mis võimaldab neil endi kaitsmiseks õigesti tegutseda. Graham Booth on sellest tõesti valesti aru saanud!

ISTUNGI JUHATAJA: MARTINE ROURE

Asepresident

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. - (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, see erk ja elav arutelu on näidanud, et me tegeleme olulise ja kaugeleulatuva teemaga. Minu arvates võime täna öelda, et selle sammuga jõuab lõpule keemiatööstusega ning Euroopas kemikaalide tootmise ja kasutamise seotud intensiivne õigusloometöö, millele on kulunud palju aastaid.

Tahaksin teha selle väga selgeks, mõeldes sellele väga kasulikule kujundile, mida kasutas Hiltrud Breyer. Kes istub veduris ja kes istub pidurduskastis? Üks on kindel: kemikaale käsitlevate normide osas on Euroopa Liit kogu maailma jaoks vedur. Kuskil mujal ei ole selliseid määrusi, mille meie oleme kehtestanud, ning kuskil mujal ei esitata kemikaalitööstusele selliseid nõudeid. Seetõttu usub komisjon veendunult, et seoses selle sektori horisontaalsete õigusaktidega on meil nüüd vaja mõnda aastat, mille jooksul senised otsused ellu rakendada, ning me ei peaks kohe alustama järgmisi suuri projekte. Määrus REACH näeb põhjusega ette läbivaatamisperioodid ning me peaksime neist õiguslooja poolt heaks kiidetud perioodidest väga täpselt kinni pidama. See tähendab, et komisjon esitab aruanded ja ettepanekud alati õigeaegselt. Mis puudutab suuri horisontaalseid algatusi, lubage mul korrata, et komisjon ei kavatse teha lähitulevikus uusi ettepanekuid.

Samuti võin teile kinnitada selle süsteemi globaalset tõhusust. Kogu minule kättesaadav teave näitab, et kogu maailmas teevad kõik asjaosalised kõvasti tööd ÜRO poolt vastu võetud süsteemi rakendamiseks. Tegelikult rakendamise osas oleme meie kahtlemata esirinnas. Arvan, et paljud suured riigid on seda, mis siin täna toimus, väga oodanud, sest nad tahavad rajada oma õigusaktid nende rakendamise Euroopa Liidu õigusele. Ma eeldan, et me näeme nüüd, kuidas need menetlused paljudes teistes riikides lõpule viiakse.

Andreas Schwab tõstas väga huvitava küsimuse: kas meil oleks vaja vahetähtaegu 6. lisa künniste säilitamiseks, mis pooltevahelise kompromissi tulemusena kustutati. Võin ainult öelda, et komisjonil ei ole vahetähtaegade probleemi. Isiklikult usun, et need on olulised ja asjakohased, kuid nende väljajätmine õigusest ei olnud juhuslik. See on osa üldisest kompromissist ning kõiki asjaolusid arvestades usun, et komisjonil poleks olnud õige lasta kompromissil läbi kukkuda mõne üksiku toote vahetähtaegade küsimuse pärast. Samas tagame, et õigusloojate soov saavutatakse sobival kujul.

Ma jagan nende muret, kes väljendasid oma kartusi loomkatsete kohta. Ma loodan väga, et see õigusakt ei too kaasa rohkem katseid loomadega. Oluline on, et primaatidega katsetamine oleks selle õigusakti kontekstis täielikult keelatud. Tahan veel kord rõhutada, et komisjon rakendab kogu oma energia, et tõkestada loomkatseid niivõrd, kui see on võimalik. Minu arvates tähendab see, et me peame tugevdama oma jõupingutusi loomkatseid asendavate tunnustatud alternatiivsete meetodite leidmiseks. Olen päri kõikide nendega, kes selle pärast muretsevad.

Lõpetuseks lubage mul öelda, et minu meelest on meie ees üks õigustloov akt, mis on kasulik kõigile osapooltele. Ma olen väga tänulik kõigile, kes selle sünnile kaasa aitasid.

Amalia Sartori, raportöör. - (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, olen toimunud aruteluga äärmiselt rahul. Tahan tänada kõiki oma kolleege, kes täna oma mõtteid avaldasid ning samuti tahan tänada nende toetavate sõnade eest minu tehtud tööle, mis oli võimalik ainult nende abiga ning variraportöörade ja tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ja siseturu ja tarbijakaitsekomisjoni arvamuse koostajate abiga. Tundub, et valdav enamus sõna võtnud parlamendiliikmeid on meie saavutatud tulemustega rahul.

Ma tervitan selle isiku seisukohta, kelle sõnul GHS on jätkuv protsess, veelgi enam, see on töömeetod, mille me oleme kehtestanud. Neis olukordades on see just täpselt see ning me teame, et maailm muutub ja areneb

jätkuvalt, ning sel põhjusel nägime selles määruuses, nagu ka REACH-is ja teistes määrustes, hoolikalt ette väga konkreetse ja täpse reguleeriva raamistiku ning jätsime ruumi neil tingimustel põhinevatele tulevastele muudatustele, kuigi tingimused ise on eelnevalt kindlaks määratud. Lugesin seda välja ka voliniku sõnadest, kes vahetult enne mind rääkis võimalusest kiita heaks osa toimunud arutelust.

Me oleme teadlikud asjaolust, et me ratifitseerime täna laialdast toetust omava määruse, mis aitab meil viia selle eelised antud sektori tarbijate ja töötajateni, kes esindavad valdavat enamikku elanikkonnast. Me teame, et neid reegleid kasutatakse raamistikuna ning vaieldamatute ja kindlate etalonidena. Kordan, et maailm muutub pidevalt ning seoses nende reeglitega tegeleb vastavate küsimustega edaspidi komisjon.

Juhataja. – Ühisarutelu on lõppenud.

Hääletus toimub täna.

Kirjalikud avaldused (artikkel 142)

Daciana Octavia Sârbu (PSE), kirjalikult. – (RO) Ettepanek võtta vastu otsus, mis jõustaks kemikaalide klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise globaalse harmoneeritud süsteemi (GHS), on oluline samm keskkonna, tarbijate, kes saavad rohkem valikuõigust, ning rahvusvahelisele turule siseneda soovivate ettevõtete kaitseks.

Siltide ühtlustatud kasutamine ning kemikaalidest põhjustatud ohtude ühtne kirjeldus tagavad tarbijate suurema usalduse selliste toodete vastu ning soodustavad ka rahvusvahelist kaubavahetust, sest tööstusel on võimalik kasutada samu märgiseid kõigis regioonides, kuhu eksporditakse. Lisaks on ainete klassifitseerimise ühtlustatud süsteem oluline tegur, mis tagab siseturul kaupade vaba liikumise.

Sellegipoolest peame tagama, et määrus ei suurendaks klassifitseerimiskriteeriumide ühtlustamise nimel selgroogsete loomadega tehtavate katsete arvu, vaid et selliseid katseid tehtaks ainult siis, kui puuduvad sama kvaliteeti tagavad alternatiivsed lahendused.

Globaalne harmoneeritud klassifitseerimissüsteem peaks võimaldama kasutada meetodeid, mis ei eelda loomkatseid, isegi kui nende valideerimiseks on vaja kauakestvat ja kulukat bürokraatlikku protsessi. Kuna loomkatseid ei ole kunagi ametlikult valideeritud, tundub alternatiivsete katsete tõendamine koormana, kuid teadusuuringuid selles valdkonnas tuleks soodustada.

Richard Seeber (PPE-DE), *kirjalikult.* – (DE) Tänapäeva maailmas puutuvad tarbijad üha sagedamini kokku erinevate ainetega ning mõnikord ka ohtlike ainetega.

Teatud toodete, kaasa arvatud paljude inimeste poolt igapäevaselt kasutatavate toodete kasutamisel on ülimalt tähtis teave neis sisalduvate ainete kohta, et võimaldada nende ohutut kasutamist viisil, mis ei ohustaks inimeste tervist. Kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise globaalne harmoneeritud süsteem (GHS), mis töötati ELi aktiivsel osalusel välja ÜRO tasandil 2002. aastal, tuleb käesoleval aastal kehtestada kõigis liikmesriikides. Üks selle süsteemi põhilisi eeliseid on universaalsete ohtu tähistavate piktogrammide kasutamine. See võimaldab tarbijatel ja müüjatel kiirelt aru saada, kas toode sisaldab teatud aineid, mis võivad olla ka ohtlikud. Lisaks võtab GHS kasutusele standardsed definitsioonid, näiteks LD50 (surmav annus 50), mis näitavad selgelt konkreetse ainega seotud ohtu. Ühendus ja meie siin Euroopa Parlamendis oleme võtnud eesmärgiks piirata võimaluste piires maksimaalselt loomkatseid, mida tehakse ainete hindamise eesmärgil.

Lisaks on definitsioonid täpsemalt sõnastatud ning liikmesriikide asutuste jaoks on välja töötatud selgemad juhised. GHS-i edukas ellurakendamine on oluliseks verstapostiks teel Euroopa siseturu reaalsuseks muutmise poole ning see on kasulik ka rahvusvahelise kaubavahetuse jaoks.

4. Vesinikkütusega mootorsõidukite tüübikinnitus (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Anja Weisgerberi raport (A6-0201/2008) siseturu ja tarbijakaitsekomisjoni nimel, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus vesinikkütusega mootorsõidukite tüübikinnituse ja direktiivi 2007/46/EÜ muutmise kohta (KOM(2007)0593 – C6-0342/2007 – 2007/0214(COD)).

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, taas kord räägime tulevikuautost – selle teemaga on Euroopa Parlament sel nädalal juba muuga seoses intensiivselt tegelenud.

Täna arutame tehnilist võimalust, mis võib aidata meil lahendada sõidukitest tingitud keskkonnaprobleeme. Lubage mul korrata: see on miski, mis võib meid aidata. Me ei tea, kas selle potentsiaali on võimalik suures mastaabis ära kasutada, aga me peaksime sellest võimalusest maksimumi võtma. Selles ongi asja tuum.

Me kõik nõustume, et säästev liikuvus on eelolevatel aastatel üks põhilisi lahendamist vajavaid ülesandeid. Me ei taha piirata Euroopa kodanike õigust individuaalsele liikuvusele. Teisest küljest ei saa olla kahtlust, et seda õigust individuaalsele liikuvusele – lihtsalt öeldes õigust autodega sõita, autot omada ja kasutada – tuleb kasutada viisil, mis ei hävitaks meie keskkonda ja see tähendab, et meil on vaja keskkonda mitte kahjustavaid autosid.

Vahekommentaari: see ei ole oluline ja pakiline teema ainult keskkonna olukorra tõttu; see muutub üha olulisemaks ka majanduslikus mõttes. Traditsiooniline sisepõlemismootor on aegunud suure kütusetarbimise tõttu. Peame tegema kõik võimaliku, et vähendada kõikjal fossiilkütuste tarbimist.

Selle taustal tekib küsimus, kas meil on võimalik soodustada vesinikkütusel töötavate sõidukite väljatöötamist. See idee tõigi kaasa komisjoni ettepaneku, mille sisuks on vesinikkütusega sõidukite tüübikinnituse sisseviimine.

Tahaksin esmalt tänada raportööri Anja Weisgerberit konstruktiivse eduka töö eest ettepaneku kallal. Mul on hea meel, et tänu tema tööle sai võimalikuks kokkulepe esimesel lugemisel.

Praegusel etapil me ei tea, milline tehnoloogia on säästva liikuvuse saavutamiseks kõige parem. Ajalehtedes ja teleris tutvustatakse teile iga päev erinevaid järeldusi. Kui mõned räägivad kütuseelementidest, siis teised on entusiastlikud elektriautode suhtes ning kolmandad mainivad uuenduslikke suure jõudlusega akusid. Vesinikkütusega konkureerivaid valikuid on mitmeid; igal juhul on nendeks elektrimootorid ja kütuseelementid.

Meie ülesanne on sätestada paljulubavate tehnoloogiate suhtes vajalikud ohutusreeglid, säilitades samal ajal range tehnoloogilise erapooletuse. Mõistagi on vesinik üks neist tehnoloogiatest. Vesinik võib asendada tavalise kütuse ning vähendada oluliselt maanteeliikluse kahjulikku mõju keskkonnale. Samas tahaksin sulgudes lisada, et kõigil neil kaalutlustel on mõtet ainult juhul, kui me saame vesinikku toota keskkonnasõbralikult. Kui vesiniku tootmiseks kasutatakse musta energiat, siis me ainult nihutame probleemi teise kohta.

Välja pakutud määrus liidab vesinikkütusega sõidukid Euroopa tüübikinnitussüsteemi. See võimaldab vesinikkütusega sõidukeid kohelda sarnaselt tavaliste sõidukitega, nii et kogu Euroopa Liidu jaoks piisab ühest loast. See loa hankimise protsess on vähem kohmakas ja palju soodsam. Tootjad saavad kõik vormistuslikud küsimused lahendada ühes kontaktpunktis, mis annab neile märkimisväärse kokkuhoiu. See muudab Euroopa tööstuse konkurentsivõimelisemaks ja tähendab vähem halduslikku tülinat.

Vesiniku omadused erinevad tavapärase kütuste, näiteks bensiini ja diisli omadustest, mistõttu ettepaneku prioriteediks on määrata kindlaks vajalikud ohutusnõuded. Eriti peame tagama, et vesiniku hoidmine sõidukis oleks absoluutselt ohutu. See määrus muudab kõik ELi teedale saadetavad vesinikkütusega sõidukid sama ohutuks nagu tavalisi kütuseid kasutavad sõidukid. Loodetavasti suurendab see ka avalikkuse usku tundmatutesse uutesse tehnoloogiatesse. Samuti sisaldab see ettepanek uut süsteemi sõidukite tuvastamiseks, et päästeteenistusel oleks neid lihtsam ära tunda.

Tihe koostöö parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel on avaldanud läbirääkimistulemusele positiivset mõju, nii et me saame ainult nõustuda kõigi teie raportööri Anja Weisgerberi poolt välja pakutud muudatustega.

Anja Weisgerber, raportöör. – (DE) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, fossiilkütuste kogus on lõplik. Nõudlus kasvab ja kergitab hindu – me näeme seda iga päev bensiinijaamas. Eeldus, et nafta, maagaas ja süsi saavad tulevikus otsa, on üks hinnatõusu põhjus. Seetõttu peame hakkama kohe uurima tehnoloogiaid, mis võiks tulevikus fossiilkütuseid asendada.

Üks sellistest alternatiividest on vesinikutehnoloogia – ning volinik rõhutas õigusega, et see on vaid üks omataolistest, kuid see on siiski alternatiiv. Mõistagi ei ole vesinikul töötavad sõidukid veel turustamisvalmis, kuid selle olukorra muutmiseks on käimas mitmeid projekte. Äsja on lõpule jõudnud ELi „maanteede” projekt ning selle lõppraport on julgustav.

ELi teadusuuringute valdkonna ministrid käivitasid veebruaris pikaajalise avaliku ja erasektori partnerluse eesmärgiga muuta vesiniku ja kütuseelementide tehnoloogia turustamiskõlblikuks ajavahemikus

2015 – 2025. Sellesse uurimisprogrammi on järgmistel aastatel kavas investeerida ligikaudu 940 miljonit eurot, mis jaguneb võrdselt avaliku sektori asutuste ja erainvestorite vahel.

Me näeme, et kõik on valmis vesiniksõidukite turustamiskõlblikuks muutmiseks. Kütuseelementide kõrget hinda ei saa kasutada argumendina vesinikutehnoloogia vastu, sest see kehtib kõigi tulevikutehnoloogiate puhul. Esimene 0,5 megapiksline digitaalkaamera töötati välja paljude aastate eest kosmoselendude jaoks ja see maksis ligikaudu 10 miljonit eurot, kuid tänapäeval on peaaegu igaühel digitaalkaamera olemas.

Käesolev määrus tagab tulevikus esmakordselt ühtlustatud tehnilised eeskirjad vesinikul töötavate sõidukite heakskiitmiseks üle kogu Euroopa. Ühtsed kriteeriumid on hädavajalikud, kui seda tehnoloogiat tahetakse edendada ning säilitada kõrge ohutuse ja keskkonnakaitse tase.

Vesinikkütusega sõidukid ei kuulu praegusel ajal ELi tüübikinnitussüsteemi, nii et liikmesriigid saavad anda seda tüüpi sõidukitele ühekordseid lubasid. Mõned liikmesriigid teevadki seda, aga teistes on see täiesti tundmatu. Kui lubasid väljastatakse sellisel moel, tekib oht, et iga liikmesriik kehtestab lubadele oma tingimused ning siseturg lõhestub. See suurendaks kulutusi tootjate jaoks ja tekitaks ohutusalseid riske.

Vesinik on üks tuleviku energiasuundadest. Seetõttu on meie ülesanne, mida me selle määruse vastuvõtmisega täidame, kehtestada poliitilised raamtingimused selle tehnoloogia kasutamiseks tulevikus ning luua ühtsed kinnituse andmise tingimused. Mul on hea meel, et meil on õnnestunud saavutada kõigi poolte vahel kokkulepe esimesel lugemisel ning et koostöö nõukogu ja komisjoniga oli sedavõrd hea. Seetõttu kuulub minu tänu suurepärase koostöö eest variraportööridele; samuti tahaksin Wolfgang Bulfoni ja Harkin Mandersit nimeliselt ära mainida. See muutis võimalikuks kokkulepe esimesel lugemisel. Me keskendusime vesinikkütusega sõidukite märgistamise küsimusele.

Vesinikkütusega sõidukid on sama ohutud nagu diisli või bensiiniga töötavad sõiduautod. Määruse kohaselt peavad nad läbima ohutuskatsed, mis on sama ranged nagu kõigil teistel sõidukitel. Samas on mõistlik, kui päästeteenistused teavad õnnetuskohale saabudes, kas neil on tegemist vesiniksõidukiga, et nad saaksid arvestada teatud asjaoludega. See ei peaks tähendama, et vesinikkütusega sõidukitesse suhtutakse negatiivselt, sest, nagu ma juba ütlesin, on nad sama ohutud nagu teisi kütuseid kasutavad sõidukid. See on väga oluline asjaolu, mille ma tahan täna teieni tuua.

Seetõttu teeme ettepaneku, et vesinikkütusega sõidukid peavad kandma vesinikku sisaldavatel osadel eraldi märgiseid. Koostöös komisjoni ja nõukoguga täiustasime veelgi komisjoni teksti ning asendasime sõna „märgis“ sõnaga „tunnus“, sest pikas perspektiivis peaks selle märgise asendama elektrooniline tunnus, mis on seotud intelligentse hädaabikõnede süsteemiga eCall.

Samuti tõstatus teisi küsimusi. Arutelu lõpus pöördun ma ehk põgusalt tagasi vesinikutanklate infrastruktuuri küsimuse juurde, kuid praegu jään ootama elavat arutelu ning ootan huviga, mida teil on öelda.

Alojz Peterle, keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostaja. – (SL) Tahaksin tänada oma kolleegi doktor Anja Weisgerberit suurepärase raporti eest ning avaldada oma rahulolu, et oleme jõudnud nõukoguga sedavõrd kiiresti sedavõrd suure konsensuseni. See määrus asetab meid veenvalt uue energia- ja keskkonnapoliitika poolele, mis avaldab kindlasti positiivset mõju ka rahvatervisele. Nõustun volinikuga, et me peame seda võimalust täiel määral ära kasutama. See määrus on üks avakäike; see on üks osa vastusest tänapäeva energia- ja keskkonnaprobleemidele, kus vesinik mängib ühte võtmerolli. Me ei pea silmas vesinikku üksinda, vaid muu hulgas ka vesinikku ning mitte ainult üksikuid liikmesriike vaid tervet Euroopa Liitu.

Väga oluline on kasutada õiget dünaamikat, ent luua kasutamiseks vajalik kontekst. Siin peame arvesse võtma ka kõike, millele mõtleavad meie kodanikud, alustades infrastruktuurist. Selles erakordselt nõudlikus energiaolukorras on väga oluline arengu dünaamilisus ning eriti uute tehnoloogiate kiire väljatöötamise probleem. Ma näen uutele tehnoloogiatele väga suuri võimalusi selles mõttes, et nad võimaldavad vesiniku detsentraliseeritud tootmist; samuti on päikeseenergia kaasamise korral tegelikult võimalik tootmist hajutada ning vähendada selle sõltuvust praegu tuntud energiaallikatest. Leian, et komisjon võiks edukalt edendada ja kiirendada sellesuunalist arendustööd.

Malcolm Harbour, fraktsiooni PPE-DE nimel. – Proua juhataja, ma tahan Anja Weisgerberit kui komisjoni raportööri ja loomulikult ka kui meie fraktsiooni liiget soojalt tänada, kuna ta on minu arvates taas kord näidanud oma meisterlikkust keerukate tehniliste teemavaldkondade käsitlemisel, olles väga tõhusalt töötanud arvamuse koostajana mitmete heitkoguste eelnõude kallal. Ent mul on hea meel, et nüüd on tal oma raport

ning ma õnnitlen teda selle põhjalikkuse puhul, millega ta selle olulise ülesandega tegeles. Olles ise olnud kogu tüübikinnituse direktiivi raportöör, ma tean, kui palju tööd see nõuab.

Samuti tahan tänada Günter Verheugenit ja tema meeskonda komisjonis kiire ja õigeaegse tegutsemise eest, et esitada meile see oluline ettepanek, mis sisuliselt lisab suurde tüübikinnituse direktiivi spetsiifilised nõuded vesiniksõidukite jaoks. Muuseas arvan, et see näitab meie lõpuks saavutatud mootorsõidukite ühise tüübikinnitussüsteemi kohta olulisena seda, et meil on vajalik paindlikkus, et reageerida sellistele uutele arengutele ja need kaasata.

Sellega seoses tahan vaid rõhutada, mida mitmed kolleegid on juba öelnud, aga teha seda iseenda vaatevinklist, olles parlamendiliikmena töötanud koos komisjoniga töörühmas Cars 21, mis moodustati 21. sajandi jaoks konkurentsivõimelise autonduse reguleerimise strateegia väljatöötamiseks – seda Cars 21 tähendaski – ning käesolev on kindlasti 21. sajandisse kuuluv ettepanek. Aga oluline on, et see annab tootvale tööstusele – kuid mitte ainult suurtootjatele, paljudele ettevõtetele, kes tegelevad vesinikkütusega sõidukite arengut soodustavate süsteemide ja osade väljatöötamisega –, see annab neile selge õigusliku raamistiku mille sees nüüd töötada. Nad ei pea seda ootama. See on tohutu eelis ning see tähendab, et meil on Euroopa jaoks üks raamistik – üks raamistik – ja see tähendab, et kui te neid nõudeid täidate, võite müüa oma sõidukit igal pool mujal.

Kuid tegelikult sellest ei piisa ning mul on hea meel, et Anja on lisanud oma raportisse konkreetse palve, et komisjon ütleks: „Me tahame muuta vesiniksõidukite ohutusnõuded ülemaailmseteks nõueteks.” Kogu maailmas töötavad inimesed vesiniksõidukite standardite kallal. Praegu on just õige aeg esitada see ülemaailmsele sõidukite töörühmale, sest me peaksime alustama nii, nagu me kavatseme jätkata, ning saavutada sellised globaalsed standardid vesiniksõidukite jaoks. Samal ajal tahame, et Euroopa oleks nende tehnoloogiate väljatöötamisel juhtkohal ning selle ettepaneku vundamendilt saame saavutada mõlemad eesmärgid.

Wolfgang Bulfon, *fraktsiooni PSE nimel*. – (DE) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, kogu ELi hõlmav ühtlustatud lubade andmise menetlus vesinikkütusega sõidukitele ületaks vähemalt ühe takistuse keskkonnasõbralike liikumisvormide väljatöötamise teel. Kohaliku ühistranspordi valdkonnas on juba mitmeid paljutöötavaid projekte, mis tähendab, et vesinikkütusega sõiduautode seeriatootmine pole üldsegi kaugel. Samas peame küsima, kuidas vesinikku saadakse. See, kas lõpptulemus on CO₂ mõttes soodne, sõltub paljuski sellest, kuidas vesinikku tootma hakatakse. Pole mingit kasu, kui selle tootmise käigus tekib rohkem CO₂, kui vesinikkütus suudab säästa. Samal ajal peame siiski tagama sobiva tanklate infrastruktuuri loomise ja ehitamise, sest isegi vesinikkütusel töötavaid autosid tuleb tankida. See on väljakutse eriti liikmesriikide jaoks.

Käesoleva raporti selged suunised loovad õigusliku raamistiku, mis soodustab selle paljutöötava tehnoloogia ja mitmete teiste uuenduste edasist arendamist. Selle koja president Hans-Gert Pötering on rääkinud vesinikkütusega sõidukitest isikliku kogemuse põhjal. Tasuks kaaluda tema kogemuste kasutamist, et kohandada vastavalt ka parlamendi autoparki – vähemalt on see kaalumist vääriv ettepanek.

Lõpetuseks tahaksin kõige siiramalt tänada Anja Weisgerberit tema sooja koostöö eest selle raporti koostamisel ja valmimisel.

Vladko Todorov Panayotov, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (BG) Vesinikul töötavate sõidukite lisamine Euroopa Ühenduse üldisesse normatiivsesse raamistikku on erakordselt oluline, sest praegused seadustatud tüübikinnitusmenetlused ei taga ühesuguse kvaliteediga sõidukite väljastamist kogu Euroopa Liidu turule.

Euroopa Liidu määruse vastuvõtmine tagaks, et kõik turule viidavad vesinikkütusega sõidukid on toodetud, neid on katsetatud ja nad on tähistatud vastavalt ühtsele standardile ning nende ohutuse tase on vähemalt sama kõrge nagu tavalistel mootorsõidukitel. Ühtne määrus tagaks samuti jõupingutuste koondamise vesiniku kütusena kasutuselevõtmiseks energiasäästlikul viisil, nii et üldine keskkonnabilanss vesiniku kasutuselevõtmisel mootorsõidukite kütusena oleks positiivne. Üleeuroopaline määrus peaks samuti sätestama ühtsed nõuded nende mootorsõidukite kontrollile ja vajalikule infrastruktuurile – tanklatele.

Euroopa Liidu määruse vastuvõtmise aitaks samuti tagada ühtsete standardite kohaldamist vesinikkütusega sõidukite tootmisele ja kasutamisele kolmandates riikides – Ameerika Ühendriikides, Aasia majandusühenduses – ning aitaks kaitsta Euroopa huve.

Lubage mul märkida, et Euroopa Liidu tasandi tegevuse puudumise korral võtaks liikmesriigid vastu erinevaid vesinikkütustega sõidukite standardeid, mis tekitaks ebasoodsa olukorra seoses ühisturuga, ei võimaldaks hoida kokku kulusid mastaapse tootmise arvelt ning aeglustaks nende sõidukite arendamist.

Hetkest, mil igale sõidukitüübile piisab Euroopa Liidu turule lubamiseks ainult ühest tüübikinnitusest, peaksid ELi liikmesriigid avanema vesinikkütusega sõidukitele. Tüübikinnitus kiirendab selle keskkonnasõbraliku sõidukitüübi tehnoloogia kasutuselevõtmist, mis omakorda võimaldab vesinikkütustega sõidukite kasutamise keskkonnanägemise kiiremini avalduda.

Viimaks saaks täiendava impulsi investeeringud vesinikkütusega sõidukite ja nende tootmiseks vajalike materjalide tootmisse ning nende kontrollimiseks vajalikesse vahenditesse, mis aitaks kaasa vesinikutehnoloogia kiiremale kasutuselevõtule Euroopa Liidu riikides.

Leopold Józef Rutowicz, *fraktsiooni UEN nimel*. – (PL) Proua juhataja, volinik, vesinikkütusega sõidukite kasutuselevõtt avaldab mõju keskkonna- ja tervisekaitsele ja kasvuhooneefektile ning on poliitilise ja majandusliku tähtsusega, arvestades traditsiooniliste süsivesinikkütuste nappust. Peamine nende kasutuselevõtuks vajalik samm on võtta vastu vesinikkütusega mootorsõidukite tüübikinnituse direktiiv. Mul on direktiivi eelnõu ja muudatusettepanekute kohta kaks kommentaari.

Esiteks ei sisalda eelnõu vajadust kontrollida hooldus- ja kasutusjuhendeid pärast tüübikinnituse saamist. Väga suure energiaväärtusega vesinikkütus on eriti ohtlik toode ning sõidukite kasutajad puutuvad sellega kokku esmakordselt.

Teiseks, eelnõus kehtestatud läbivaatamistähtaeg üks aasta pärast kehtimahakkamist, et arvestada selle toimimise käigus ilmnevaid kaalutlusi ja selles valdkonnas kehtestatud rahvusvahelisi norme.

Fraktsioon Liit Rahvusriikide Euroopa Eest toetab selle direktiivi vastuvõtmist. Ma tänan Anja Wesgerberit asjaliku raporti eest.

Jaromír Kohlíček, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (CS) Daamid ja härrad, kõnealuse määruse seletuskirja lugedes olin ma ebameeldivalt üllatunud. Ühelt poolt võimaldab vesinik energiat salvestada ning teiselt poolt muudab see suure osa heitkogustest praktiliselt olematuks. Samas esitab direktiiv liigituse traditsiooniliste süsteemide kohaselt. Lihtsamalt öeldes tähendab see vesiniku kasutamist põlemismeetodil.

Lisaks metaani ja vesiniku segu põlemise probleemile, millega oma olen kursis pärast oma põlemist käsitletud väitekirja kirjutamist, peaksid normaalsed mootorid lisaks kasutama karbamiidi, et põlemissaadused oleksid puhtad ja vastaksid heitgaasinormidele EURO 5 ja 6 lämmastiku oksiidide kõrvaldamise osas.

Üks Euroopa Liidu eesmärke on suurendada lähitulevikus vesiniku kasutamist transpordis ning aastaks 2020 peaks toimuma järsk kasv. On tõsi, et vesiniku hoiustamise ja käsitsemisega seotud tehnilised probleemid nõuavad selgeid ühtlustatud reegleid, mis hõlmavad ka vesinikuga töötavate süsteemide märgistamist. Ma olen selles osas raportööri täiesti nõus. Samuti tahaksin märkida, et paljud riigid on keelanud surveanumaid sisaldavate sõidukite parkimise kinnistes ruumides, eriti maa-alustes parklates. Lihtne märgistus on vajalik ka selle jaoks.

Vesiniku kütuseelemendid on üks paljutöötavamaid eksperimentaalseid sõidukite käitamise süsteeme. Paljud Euroopa Liidu linnad on kasutanud seda energiaallikat pikka aega busside käitamiseks. Usun, et kõnealune määrus võimaldab ühtlustada põhilised nõuded vesinikkütusega mootorsõidukite varustusele. Loodan, et see loob parema raamistiku vesinikkütusega sõidukite süsteemide erinevate osade kiiremaks väljatöötamiseks ja nende töö kontrollimiseks. See peaks märkimisväärselt kiirendama eriti just vesinikuelementide praktilist kasutuselevõttu, kuid vesinikku ei tuleks laialdaselt kasutada „traditsioonilistes süsteemides“, teiste sõnadega sisepõlemismootorites, sest minu arvates pole see mõttekas. Selle reservatsiooniga soovitan ma fraktsiooni GUE/NGL nimel soojalt see dokument heaks kiita.

Andreas Schwab (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, Anja Weisgerberi raport on täiuslik näide sellest, kuidas Euroopa poliitika kohaneb muutuvate turgudega ning tegutseb kiiresti, et luua tehnoloogiliste uuenduste jaoks ennetavaid standardeid ja õiguslikke aluseid. Nõukogu kavatseb käsitleda standardimist mõne kuu pärast ning teha selle kohta järeldused. Selles arutelus mängivad taas rolli küsimused, kui kiiresti reageerivad tehnoloogilistele edusammudele standardid, kui kiiresti reageerivad tehnoloogilistele edusammudele õigusloojad ja kui kiiresti kohanduvad standardid majandusliku tegelikkusega. Usun, et see raport vesinikkütusega sõidukite tüübikinnituse kohta muudab Euroopa teerajajaks ühtse regulatiivse platvormi osas vesinikkütusega sõidukite väljatöötamisel.

On asjakohane märkus, et veel pole selge, kas vesiniku kasutamine sõidukikütusena hakkab lõpuks vastama säästvuse põhimõttele ja osutub keskkonnasäästlikuks, kuid seda võimalust ei saa ka veel välistada. Seetõttu usun, et selle raportiga loome Euroopa siseturul tegutsevatele juhtivatele uurimisinstituutidele ja eriti juhtivatele ettevõtetele hea aluse edasisteks teadusuuringuteks. See on eriti oluline, arvestades taustaks olevat arutelu sõidukite CO₂ poliitika üle ning soovi saavutada erinevate tehnoloogiate suuremat mitmekesisust, et lõpuks kindlalt selgeks teha, milline sõiduk ja milline mootoritehnoloogia on keskkonnale ja inimestele kõige parem.

Arvan, et peaksime seda raportit eriti tervitama siseturu seisukohast, sest tõeliselt lõimunud siseturgu on võimalik saavutada ainult siis, kui ühtlustatakse vesinikkütusega sõidukite tüübikinnitus erinevates liikmesriikides, et selle turu sünergiat maksimaalselt ära kasutada. Nagu varem märgiti, peaks ülemaailme tüübikinnitus toetuma loomulikult sellele alusele. Loodame, et saame selle kõik korda. Soovin teile palju edu!

Arlene McCarthy (PSE). - Proua juhataja, tahaksin tänada meie raportööri Anja Weisgerberit ja variraportööri selle raporti koostamise eest ning nõukogu ja komisjoniga väga hea kokkuleppe saavutamise eest, säilitades samal ajal parlamendi prioriteetid. Ajal, mil bensiinihinnad Euroopas on kahekordistunud ning Euroopas ja maailmas tunnevad kodanikud üha suuremat muret kliimamuutuste mõjude pärast, on selge, et meil on vaja tulevikukütuste osas uut lootust.

Üleeuroopaline seadus vesinikkütusega autode kohta võib sillutada teed nende autode täiemahulisele tootmisele ning pakkuda Euroopa autojuhtidele mitte väga kauges tulevikus reaalseid valikuvõimalusi. Näiteks ainult Ühendkuningriigis on alternatiivkütuseid kasutavate sõidukite müük kasvanud kõigest mõnesajast 2000. aastal üle 16 000 möödunud aastal. Elektriautode ja muude alternatiivide müük on hoogsalt tõusnud, kuid vesinikautod on alles masstootmise algusjärgus. Usun, et see uus seadus kiirendab nende sõidukite arendamist, tagades samas, et nad on töökindlad ja ohutud. Selle seaduse abil algab masstootmine Euroopas nüüd 2015. aastal ning aastaks 2025 peaks umbes 5% kõigist ELi maantee sõidukitest töötama vesinikuga.

Vesinikautode keskkonnanäelised hakkavad sõltuma sellest, millist energiaallikat vesiniku tootmiseks kasutatakse. Nad võivad otseselt lahendada bensiinist tingitud õhusaaste probleemi ja vähendada meie sõltuvust naftast, kuid globaalse soojenemise probleemi aitavad nad lahendada vaid juhul, kui vesinikku toodetakse säästval moel. Sellepärast toetan ma tugevalt Anja Weisgerberi poolt läbi räägitud muudatusettepanekuid, millega soovitakse tagada, et vesinikkütust toodetaks säästvalt ning võimaluste piires taastuvenergiast.

Oluline on rõhutada, et vesinikkütusega autod võivad olla täpselt sama ohutud nagu bensiiniga töötavad autod ning õnnetuse korral peavad päästemeeskonnad teadma, millega neil tegemist on. Sellepärast on Anja Weisgerber taganud, et sõidukid oleks päästeteenistustele hõlpsalt tuvastatavad. See õigusakt teeb seda, mida ainult Euroopa Liit saab teha oma tugeval siseturul. See annab Euroopa suurusele kaubaturule ühtsed reeglid ja kõrged ohutusnõuded. Just see turg suudab toota tuleviku vesinikautosid ning ma usun, et see tänane seadus, kui me selle poolt hääletame, on selle eesmärgi saavutamiseks väga oluline.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Komisjoni ettepanek vesinikkütusega mootorsõidukite tüübikinnituse kohta on väga oluline, et lahendada alternatiivsete sõidukikütuste otsingu, keskkonnakaitse, kliimamuutuste ja inimeste tervise seotud probleeme. Tahaksin juhtida teie tähelepanu mõnele väga olulisele küsimusele vesinikkütusega sõidukite arendamisel.

Esiteks ei seisne vesinikkütusega sõidukite põhiprobleem sõidukite tootmisprotsessis endas, vaid nende tankimises. Seni on terves Euroopas vaid umbes 40 vesinikutanklat. Näiteks Prantsusmaal on kaks sellist tanklat ja Hispaanias üks, samas kui uutes liikmesriikides, kes ühinesid Euroopa Liiduga aastatel 2004 ja 2007, ei ole ühtegi. Ameerika Ühendriikides on neid ainult California osariigis märkimisväärsel arvul. Sellepärast nõustun kõnelejaga, et võimalikult kiiresti on vaja luua standardne vesinikutanklate võrgustik üle kogu ELi. Ilma sobiva infrastruktuurita jääb vesinikkütusega sõidukite arv väga väikeseks.

Teiseks on vesinik ainult energiakandja, mitte energiaallikas, ning seepärast on oluline, et vesinikkütust toodetaks stabiilsel ja keskkonnasõbralikul moel. Peame olema aktiivsemad teadusuuringutes, mis aitaks vältida fossiilkütuste kasutamist ning pakuks välja alternatiivseid meetodeid vee lõhustamiseks vesinikuks ja hapnikuks. Üks selline meetod võib olla fotolüüs, kuigi siin on vaja veel läbi viia põhjalikke teadusuuringuid. Lisaks võimaldaks saastevaba vesinikutootmine kasutada seda ka teistes valdkondades peale transpordi.

Kolmandaks ma nõustun voliniku ettepanekuga kasutada maagaasi ja vesiniku segusid, aga seda ainult ajutise kütusena ning ainult riikides, kus on hästi arenenud maagaasi infrastruktuur. Samuti tahaksin rõhutada, et teerajad vesinikkütusega sõidukite väljatöötamise ja tootmise valdkonnas on Ameerika Ühendriigid ja Kanada, Jaapan pürib nende kannule ning meie ei tohiks enam kaugemale maha jääda.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, vesinikkütuse baasil töötavaid autosid sisaldav tulevik on põnev väljavaade. Kuigi selle tehnoloogia laialdaseks kasutuselevõtuks kulub veel palju aega, on siiski erakordselt tähtis ühtlustada nende tüübikinnituse eeskirjad juba nüüd.

Täna käsitletava määruse peamine eesmärk on võtta kasutusele ELi kriteeriumid vesinikkütusega sõidukite tüübikinnituse jaoks, et tagada turu korralik toimimine. Üksikute liikmesriikide erinevad tüübikinnitustingimused takistavad praegu selle turu toimimist, põhjustades tarbetut tootmiskulude kasvu, ähvardades ohutust ning – me ei tohi seda unustada – on suureks takistuseks vesinikutehnoloogia arendamisele ELis. Eriti ei tohi me lasta sellel küsimusel endast mööda minna, sest lootused nafta asendamiseks transpordisektoris rajanevad konkreetsetel vesinikul koos biokütuste ja elektriga. Ent võib-olla kõige olulisem on, et see vesiniku põlemise protsess ei tekita endiselt keskkonnale ohtlikku süsinikdioksiidi, vaid vett, mille ilmseks tulemuseks on õhusaaste ja CO₂ heitkoguste vähenemine, millele me pühendame suuri jõupingutusi, muu hulgas ka Euroopa Parlamendi foorumil.

Mõistagi sõltub nende eesmärkide saavutamine nimetatud tehnoloogiate levikust, mis – nagu raportöör, keda ma väga hea raporti puhul õnnitlen, õigusega märgib – sõltub muu hulgas vesinikutanklate võrgustiku olemasolust. Sellised tanklad peaks tekkima ühel ajal kõigis liikmesriikides, et igal Euroopa kodanikul oleks neile juurdepääs. Samuti loodan, et sõidukitootjad reageerivad tarbijate kasvavale nõudlusele vesinikkütusega sõidukite järele, nii et ühisturg saab selles valdkonnas korralikult toimida.

Matthias Groote (PSE). – (DE) Proua juhataja, volinik, raportöör, daamid ja härrad, ma usun, et see on hea näide sellest, kuidas poliitika saab midagi ära teha, sest tulevikus on vesinikkütusega sõidukite tüübikinnitusload kättesaadavad, kuigi tehnoloogia ise pole veel kasutusvalmis.

Me räägime palju sõidukite, eriti veoautode poolt tekitatava CO₂ vähendamise kohta. See võib olla üks võimalus CO₂ heitkoguste vähendamiseks, kuid oluline on – ja ma ütlen seda keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni liikmena ja selle komisjoni variraportöörina – saada vesinikku taastuvatest energiaallikatest. See annab samuti võimaluse salvestada taastuvatest allikatest saadud energiat, mida me võime siis sõidukite jaoks kasutada ning see oleks hea liikumissuund. Peame tulevikus jätkama sellele keskendumist.

Samas on ka oluline luua tanklate infrastruktuur. Me näeme näiteks, et surumaagaasil töötavate sõidukite jaoks vajalik infrastruktuur on endiselt väga lünklik. Need sõidukid on saadaval, kuid kliendid, juhid hoidvad veel nende ostmisest, sest kütuse kättesaadavus ei ole tagatud. Edasistes aruteludes peame keskenduma sellele küsimusele.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Proua juhataja, lubage mul kasutada seda võimalust, et õnnitleda raportööri ja ka komisjoni algatuse puhul, mille eesmärgiks on otsida sõidukitele uusi jõuallikaid ning uusi energia saamise allikaid.

On kolm olulist eesmärki: esiteks meie naftast sõltuvuse jätkuv vähendamine. Teine eesmärk on seotud CO₂ heitkogustega. Lõpuks kolmas eesmärk – ja see on tähtis – on stabiliseerida ja alandada sõidukite kasutajate jaoks nende kasutamise kulusid.

Minu arvates hõlmab kõnealune dokument kolme valdkonda ja nendeks on: esiteks – vesinikkütusega sõidukite märgistamine; teiseks – nõuded tanklatele (nende paiknemine ja kasutuselevõtt). Lõpuks kolmas valdkond, mida ma oluliseks pean, on vesiniksõidukite töö ohutus. See määrus kehtestab esmalt õigusliku raamistiku, mis sätestab, kuidas me peaksime seda energiat kasutama, ning teiseks esitab nõuded infrastruktuurile, tagades, et uue tehnoloogia arendamiseks vajalikud põhilised eeltingimused on täidetud.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Transpordisektoris tuleb teha pidevaid jõupingutusi alternatiivsel kütustel töötavate sõidukite turuletoomiseks, mis aitavad oluliselt kaasa linnakeskkonna õhu kvaliteedi paranemisele.

Ühtsed standardid vesinikkütusega mootorite heakskiitmiseks on vajalikud, et tagada vesiniku ohutu kasutamine sõidukite käitamiseks. Vesiniku kasutamine kütusena kas kütuseelementide või sisepõlemismootorite kujul ei tekita mingeid süsinikuheiteid ega kasvuhoonegaase. Vesinikkütusega

mootorsõidukite tüübikinnitus põhineb vesinikupõhiste osade spetsifikatsioonil ja nende suhtes kehtivate tehniliste nõuete täitmisel.

Arvestades vesiniku iseloomu, vajavad need sõidukid päästeteenistustelt erilist kohtlemist. Ma rõhutan vajadust, et liikmesriigid investeeriksid alternatiivsete kütuste ladustamiseks ja levitamiseks vajalikku infrastruktuuri, ilma milleta ei saa vähem saastavate sõidukite arv oluliselt kasvada.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Proua juhataja, kuna ma tahtsin pidada kinni ajapiirangust, nimelt ühest minutist, jäi mul edastamata üks oluline sõnum, mida ma tahaksin selle lahenduse eelisenähtetena rõhutada. See seisneb selles, et me pakume lahenduse välja tublisti enne vajalikku aega, luues sellega tingimused tänapäevase jaoks. Samuti võib see tähendada ajendit otsida veel rohkem tehnoloogiaid ning sel põhjusel tahaksin avaldada tunnustust nii volinik Günter Verheugenile kui ka komisjonile.

Günter Verheugen, komisjoni asepresident. – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, mul on väga hea meel näha, et see arutelu on näidanud paljudes aspektides laiapõhise konsensust: esiteks laiapõhine konsensus, et vesinikutehnoloogia on huvitav potentsiaalne võimalus, mis võib aidata meie energiaprobleeme lahendada; teiseks konsensus, et vesinikutehnoloogia on potentsiaalselt huvitav võimalus maanteeliikluse jaoks; ning kolmandaks väga laialdane konsensus, et üldiselt on vesinikutehnoloogia loomulikult mõtteks ainult juhul, kui selle üldine ökoloogiline mõju on positiivne, ehk kui vesinikku saadakse puhastest energiaallikatest. See on väga oluline tulemus.

Samuti tahaksin teile teatada, et komisjon on teadusuuringute seitsmendas raamprogrammis pannud erilist rõhku vesinikutehnoloogia arendamisele. Vesinikutehnoloogia uurimiseks ning mitte ainult sõidukite jaoks on ühise tehnoloogiaalgatuse raames eraldatud 800 miljonit eurot. Ma ei taha jätta muljet, et me kulutame 800 miljonit eurot selleks, et võimaldada uuringuid vesiniku kasutamisest kütustehnoloogiana. See on ainult projekti üks osa; üldiselt on selle projekti idee luua selged põhimõtted selle kohta, mil määral saab vesinik tegelikult kaasa aidata meie ühiskonna CO₂ heitkoguste järsule vähendamisele.

Sarnaselt selle parlamendi presidendi Hans-Gert Pötteringiga oli mul võimalus sõita mõnda aega vesinikkütusega autoga. Oma isikliku mulje põhjal võib öelda, et sõidukites vesiniku kasutamisega seotud tehnilised probleemid on põhimõtteliselt lahendatud. See tehnoloogia on olemas. Seda on võimalik teha. Mis aga täielikult puudub – ja seda on juba korduvalt mainitud –, on infrastruktuur.

Kujutan ette, et kui see ettepanek on vastu võetud ja tööstusele julgust andnud, peame hakkama tegelema küsimusega, mille sellel arutelul tõstatas ka Wolfgang Bulfon. See on küsimus, kas ehk peamiselt kohalike suurte autoparkide kasutajad, näiteks parlamendid ja ka sinna parlament, riikide parlamendid, valitsused ja Euroopa Komisjon, ei võiks anda esimesel võimalusel head eeskuju ning soodustada oma hankepoliitika kaudu sellist tüüpi sõidukite turuletoomist. Praegusel hetkel on see veel vaid unistus, aga kui sobiv aeg saabub, peaksime sellele mõtlema.

Lubage mul veel kord tänada raportööri tõeliselt eeskujuliku töö eest, samuti kõigi fraktsioonide ja komisjonide nimel sõna võtnud kõnelejaid, kes on näidanud, et meil on siin ühine nägemus sellest, milline peaks olema Euroopa sõidukite tulevik.

Anja Weisgerber, raportöör. – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, tänan teid väga huvitavate sõnavõttude eest. Samuti tahaksin tänada variraportööri, komisjoni, nõukogu esindajaid ja töötajaid fantastilise koostöö eest, mis oli võtmetähtsusega, et saavutada esimesel lugemisel selline poliitiline üksmeel.

Nagu me oleme näinud, on vesinik tuleviku tehnoloogia. Vesinik võib olla üks osa vastusest kliimamuutustest ja heitkoguste vähendamise vajadusest tulenevatele väljakutsetele. See on puhas alternatiiv fossiilkütustele ning vesiniku kasutamine energiakandjana – nagu on öeldud, on see tõepoolest energiakandja – on täielikult jätkusuutlik, kui seda toodetakse taastuvatest energiaallikatest või tuumaenergiast. Selles suunas peame eelolevatel aastatel liikuma.

Mind paelub täiesti ohutu vesinikutsükli idee, kus vesinikku toodetakse lõpuks taastuvenergiast ning seejärel aurustatakse. See on tõeliselt lummas. Ma toetasin seda tehnoloogiat ammu enne Euroopa Parlamenti tulekut ning olen ka vabatahtlikult selle kallal pikka aega töötanud.

Täna liiguvad meil asjad õiges suunas. Oleme loonud vajalikud eeltingimused, mis võimaldavad meil lõpuks saada ühtsed tüübikinnituse reeglid. Samuti oleme näidanud teed rahvusvahelisele tüübikinnituse määruale ning andnud ette suuna tulevasele teadus- ja arendustegevusele.

Nagu volinik Günter Verheugen õigesti ütles, on see tehnoloogia juba olemas. Nüüd peame tegelema teiste küsimustega, mis puudutavad infrastruktuuri. Tanklate küsimus lahendatakse avaliku ja erasektori partnerluse abil. Võib-olla leiame siis, et enam ei kulu palju aega, kui vesinikkütusega sõidukid, ja mitte ainult prototüübid, jõuavad meie tänavatele.

Täna teid veel kord hea koostöö eest.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub täna.

Kirjalikud avaldused (artikkel 142)

Zita Pleštinšá (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Traditsiooniliste süsivesinikkütuste tootmiseks vajalikud toorainevarud kahanevad pidevalt ning seetõttu on küsimus teadus- ja arendustööst uute alternatiivsete käitussüsteemide loomiseks mootorsõidukite tööstuses väga pakiline.

ELi seitsmes raamprogramm eraldas 800 miljonit eurot vesinikutehnoloogia uurimiseks. Uuringute põhjal näib vesinik olevat ideaalseks alternatiiviks traditsioonilistele fossiilkütustele. Vesiniku kasutamine tulevikus maanteeõidukite kütusena pakub keskkonnale erakordselt soodsa lahenduse. See ei tekita mingeid süsinikuühendite ega kasvuhooonegaaside heitkoguseid. Esimesi autode prototüüpe on Euroopa Majanduspiirkonnas juba edukalt katsetatud.

Siseturu toimimiseks ning elanikkonna ohutuse ja keskkonnakaitse kõrge taseme tagamiseks on vaja kehtestada üleeuroopalised reeglid vesinikkütusega mootorsõidukite ehitusele. Kogu ELis kehtivad ühtsed heakskiitmise reeglid on minimaalseks eelduseks, mis võimaldab vesinikkütusega sõidukeid turule viia. Uute tehnoloogiate edukas kasutuselevõtt sõltub ka sobiva vesinikutanklate võrgustiku õigeaegsest ehitamisest.

Ma usun, et tänane arutelu suurendab Euroopa tarbijate usaldust autotööstuses uute tehnoloogiate kasutamise suhtes ning suurendab selliste sõidukite osakaalu Euroopa turul.

Olen veendunud, et ainult tehniliselt hästi valmistunud EL suudab saavutada edu konkurentsivõime Ameerika Ühendriikide, Jaapani ja Koreaga, kus selles valdkonnas on olnud märkimisväärselt aktiivsed. Seda arvestades pean seda algatust väga positiivseks.

(Istung katkestati kell 11.00 ja jätkus kell 11.30.)

ISTUNGI JUHATAJA: GERARD ONESTA

Asepresident

5. Presidentuuri teadaanne

Juhataja. – Euroopa Parlamendi nimel väljendan solidaarsust orkaan Gustavi ohvritega Kariibi mere piirkonnas.

Peaaegu 100 inimest kaotas elu Dominikaani Vabariigis, Haitis, Jamaicas, Kaimanisaartel ja Kuubas ning tuhanded teised inimesed jäid peavarjuta. Veelkord, need arenguriigid, millega meil on tihedad sidemed Cotonou' lepingu alusel – AKV riigid – kannatavad neis piirkondades uute hukatuslike looduaõnnetuste läbi.

Euroopa Liit jälgib hoolikalt olukorda kannatanud riikides ja saadab humanitaarabi. Loomulikult jälgib Euroopa Parlament tähelepanelikult piirkonna riikide humanitaarabiga varustamist, eriti parlamendi aregukomisjoni ja AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee töö kaudu.

6. Noorte võimaluste parandamisele suurema tähelepanu pööramine ELi poliitikas – Kiireloomuline koostöö kadunud laste leidmiseks (kirjalikud deklaratsioonid) (vt protokoll)

7. Hääletus

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletused.

(Hääletustulemusi ja muid üksikasju vt protokollist)

7.1. Ainete ja segude klassifitseerimine, märgistamine ja pakendamine (A6-0140/2008, Amalia Sartori) (hääletus)

7.2. Ainete ja segude klassifitseerimine, märgistamine ja pakendamine (direktiivide 76/768/EMÜ, 88/378/EMÜ, 1999/13/EÜ, 2000/53/EÜ, 2002/96/EÜ ja 2004/42/EÜ muutmise) (A6-0142/2008, Amalia Sartori) (hääletus)

7.3. Ainete ja segude klassifitseerimine, märgistamine ja pakendamine (määruse (EÜ) nr 648/2004 muutmise) (A6-0141/2008, Amalia Sartori) (hääletus)

7.4. Vesinikkütusega mootorsõidukite tüübikinnitus (A6-0201/2008, Anja Weisgerber) (hääletus)

7.5. Olukord Gruusias (hääletus)

– Enne lõike 19 hääletust:

Elmar Brok, PPE-DE nimel. – (DE) Härra juhataja, resolutsiooni koostamise ajal kasutasime eelmist teksti, mille sõnastus ei anna täielikult edasi seda, et vahepeal on toimunud Euroopa Ülemkogu. Seetõttu teeksin teile ettepaneku, et teksti teine osa tuleks sõnastada järgmiselt: „ja tervitab seetõttu Euroopa Ülemkogu otsust saata kohale”. Meie praegune tekst ütleb, et me kutsume nõukogu üles seda tegema, kuid ta on seda juba teinud. Seetõttu peaksime sõnastust vastavalt kohandama.

(Parlament võttis suulise muudatusettepaneku vastu)

– Enne resolutsiooni hääletust:

Martin Schulz, fraktsiooni PSE nimel. – (DE) Härra juhataja, minu fraktsioon pidas eile selle kompromissresolutsiooni üle ägeda arutelu. See kaldub mõnes olulises küsimuses kõrvale tekstist, mille me Euroopa Parlamendi sotsiaaldemokraatide fraktsiooni poolt algselt esitasime. Sellega ei taha ma kuidagi läbirääkimisi kahtluse alla seada ega pisendada läbirääkijate saavutusi teiste fraktsioonidega kompromissresolutsioonini jõudmisel, kuid on üks element, mida me ei suuda läbi suruda, kuid mis mängib meie resolutsioonis võtmerolli.

Kuigi seda elementi, mida ma hetke pärast nimetan, enam tekstis ei ole, on meie fraktsioon otsustanud hääletada kompromissresolutsiooni poolt, sest meie arvates on oluline, et Euroopa Parlament annaks ühtse signaali. Samas tahan siinkohal selgeks teha, et me oleksime väga tahtnud talitseda president Saakašvili agressiivset suhtumist ning samuti et konflikti alguses oleks takistatud täiesti kohatut ...

(Protestid paremalt ja aplaus vasakult)

Me oleksime tahtnud näha, et alguses toimunu oleks sellesse resolutsiooni lisatud, kasvõi selleks, et selgelt näidata, et need inimesed, kes siin praegu nii valjult protestivad, on samad, kes tahavad konflikte intensiivistada, mitte neid vähendada.

(Aplaus vasakult ja protestid paremalt)

Juhataja. – Te kindlasti mõistate, et selles hääletusjärgus ei ole mul mingit kavatsust arutelu uuesti avada. Euroopa Parlamendi sotsiaaldemokraatide fraktsioon arvas, et tal on vaja oma lõpphääletust selle märkusega seletada ja ma usun, kõik said aru, milles see seisnes. Pole mingit vajadust debatti uuesti avada. Seetõttu läheme edasi ühise resolutsiooni ettepaneku hääletuse juurde.

7.6. Euroopa lepinguõigus (hääletus)

7.7. Euroopa Ombudsmani eriaruanne seoses soovitusel projektiga Euroopa Komisjonile kaebuse 3453/2005/GG kohta (A6-0289/2008, Proinsias De Rossa) (hääletus)

7.8. Sooline võrdõiguslikkus - 2008 (A6-0325/2008, Iratxe García Pérez) (hääletus)

– Enne muudatusettepaneku 5 hääletust:

Iratxe García Pérez, raportöör. – (ES) Härra juhataja, minu fraktsiooni, Euroopa Parlamendi sotsiaaldemokraatide fraktsiooni hääletusnimekirjas tegime ettepaneku hääletada muudatusettepaneku 5 poolt, kui muudatusettepaneku autorid nõustuvad, et see on täiendus. Nendega peetud vestlustes ei ole nad selle ettepanekuga nõustunud; seetõttu tahtsime, et see lõige jääks raportisse algsel kujul ning hääletame muudatusettepaneku 5 vastu, kui ei lepita kokku, et see on täiendus.

(Muudatusettepaneku autor fraktsioon GUE/NGL nõustus)

7.9. Loomade toiduks kloonimine (hääletus)

Istung katkestati kell 11.55 ja see jätkus kell 12.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: HANS-GERT PÖTTERING

President

8. Pidulik istung - Costa Rica

President. – Bienvenido al Parlamento Europeo, Presidente Arias! Costa Rica Vabariigi president, daamid ja härrad, soovin Euroopa Parlamendi nimel teid, president Arias, väga soojalt tervitada.

Teie visiit on tähis Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu, Costa Rica ja Lõuna-Ameerika vahelistes suhetes.

Dr Óscar Arias, olete olnud Costa Rica president aastatel 1986-1990 ning aastal 2006 valiti teid uuesti nelja-aastaseks ametiajaks. Teid teatakse kõige paremini Nobeli rahupreemia võitjana, millega tunnustati 1987. aastal teie jõupingutusi Kesk-Ameerika rahuteede otsimise alal.

President Ariase jõupingutused rahvusvahelise vahendajana kandsid vilja kui 7. augustil 1987. sõlmisid kõikide Kesk-Ameerika riikide presidendid Esquipulas rahulepingu. Euroopa Liit toetas neid pingutusi täielikult.

Seetõttu on Costa Rica president eeskujuks kõigile inimestele maailmas. Ta ütles kunagi, et on ülioluline omada väärtusi, põhimõtteid ja ideaale ning nende eest võidelda. President Arias, te olete end paljude aastate jooksul sellele tegevusele pühendanud ning Costa Rica kodanikud austasid töö tulemusi valides teid kahe aasta eest teiseks ametiajaks presidendiks.

Kõnes, mille ma pidasin viiendal ELi ja Lõuna-Ameerika/Kariibi mere riikide (LAC) tippkohtumisel Peruu, Limas käesoleva aasta mais, rõhutasin piirkondliku lõimumise põhjanevat olulisust 21. sajandil. Nagu Jean Monnet, üks Euroopa Liidu asutajaid, nii tabavalt on väljendanud, seisneb küsimus „ühenduse loomises inimeste vahel, mitte koostöö loomises riikide vahel”. President Arias, ka teie olete seda ideaali toetanud ning selle saavutamiseks aktiivselt tegutsenud.

Euroopa Parlamendi vaatepunktist on soovitatav sõlmida Kesk-Ameerika ja Euroopa Liidu vahel liiduleping lähimas tulevikus – ma ütlesin seda ka Limas – ning ma soovin lisada nagu me just koosolekul üksikasjalikult arutasime: kui kusil puhkeb sõda, leitakse tohutu hulk raha dollarites, eurodes või mis tahes valuutas, kuid kui vajatakse toetust rahumeelsete suhete loomiseks, siis vaidlevad riigid palju väiksemate summade üle. Me peame rahule võimaluse andma!

(Aplaus)

See on meie tänane sõnum teistele Euroopa institutsioonidele.

President Arias, lubage mul lõpetuseks öelda, et me usume, et teie ja teie riik mängivad nende läbirääkimiste õnneliku lõplahenduseni viimisel jätkuvalt olulist rolli.

Euroopa Parlamendi liikmete nimel tervitan teid veel kord. Loodan, et teie visiit annab meile võimaluse tugevdada Euroopa, Costa Rica ja Lõuna-Ameerika vahelisi sõprussidemeid.

Daamid ja härrad, lubage mul lisada midagi plaanivälist: see on suurepärane, et Costa Rica president on täna meiega ning on väga meeldiv kokkusattumus – täna võin ma erandjuhul kellegi vanust märkida –, et Euroopa Komisjoni välispoliitika volinik Benita Ferrero-Waldner tähistab täna oma 60. sünnipäeva. See on teine tore sündmus ning ma õnnitlen teda sünnipäeva puhul.

(Aplaus)

Óscar Rafael Arias Sánchez, Costa Rica Vabariigi president. - (ES) Härra president, tervitan teid väikese Ameerika vabariigi nimel, mille pisut üle 4,5 miljonit inimest julgevad iga päev elada ja unistada; kus ideaal ühiskonnast ilma sõjaväeta on olnud võimalik ning kus me varsti tähistame demokraatia 110. aastapäeva. Tervitan teid väikese Ameerika vabariigi nimel, keda ümbritsesid 20. sajandi teisel poolel kõige õõvastavamad diktatuurid, kuid kes samal ajal ise rõhumist ei kogenud; kes keeldus olemast ettur külmas sõjas ning kes on hoidunud relvade kasutamisest rahu saavutamiseks. Tervitan teid Costa Rica Vabariigi nimel.

Härra president, daamid ja härrad:

Tänasele on eelnenud kaks sündmust, mida lahutavad sajandid ja aastakümned, kuid mis on tänasega seotud nagu selle hommiku koidik. Täna 225 aastat tagasi lõppes Pariisi lepingu sõlmimisega Ameerika Iseseisvussõda, mis oli esimene iseseisvusliikumine praktiliselt kogu Ameerika kontinendil. Samuti täna 69 aastat tagasi algas Prantsusmaa ja Ühendkuningriigi poolt Saksamaa vastu sõja kuulutamise ning liitlaste kujunemisega, mis hõlmas suurt osa Ameerikast – Teine maailmasõda. Mainin neid sündmusi kuna olen tulnud kõnelema poodiumile, mis sümboliseerib eri rahvaste ühtekuuluvust, olles teadlik oma õlgadel kantavast ajaloolisest taagast mida kannate ka teie nende rahvaste minevikus toimunu tõttu, keda esindate. Me ei ole tulnud selleks, et kahe kontinendi vahel suhteid luua, vaid tunnistada, et need suhted on juba kaua eksisteerinud ning et iga katse neid parandada peaks algama nende mõistmisest tervikuna.

Otsekoheusega, mis peaks sõprade vahel valitsema, peame tunnistama, et meie ühine ajalugu algab ühe tsivilisatsiooni domineerimisega teise üle. Ameerika tutvus Euroopaga kõigepealt tema võimu, mitte tema ideede kaudu. Hirm iseloomustas vallutust ja viha koloniseerimist. Siiski peame seda vana kultuuri imetlema. Vaatamata peetud lahingutele on võimatu eitada fakti, et Euroopa süütas meie maal vaimuvalguse ning istutas meisse armastuse inimlikkuse parimate põhimõtete vastu, põhimõtete, mida me iseseisvuse saavutanutena ei hüljanud.

Need olid põhjused, mis tõid mind 21 aastat tagasi esimesel ametiajal Costa Rica presidendina Euroopasse. Tookord tulin paluma kontinendilt abi, et aidata taastada rahu Kesk-Ameerikas, kus viis riiki pidasid kodusõjas elu eest lahinguid. Veresaun eraldas meie rahvaid ning sundis venda venna vastu võitlema. Tolle aja võimud korraldasid meiega julma eksperimendi, et näidata oma jõudu: nemad tõid sisse relvad ja meie kandsime kaotusi. Hukkunute arv tõusis mõnede hinnangute kohaselt 350 000 inimeseni. Proportsionaalselt vaadatuna võrdub see peaaegu 4 miljoni Ameerika kodaniku surmaga Iraagi sõjas. Ainult rahu saavutamise abil saime tagada oma piirkonnale tuleviku.

Sel ajal oli Euroopa vastus meie palvetele. Selle kontinendi moraalne toetus õigustas meie jõupingutusi leida konfliktile diplomaatiline lahendus, Kesk-Ameerika probleemile Kesk-Ameerika lahendus. Rahvusvaheline abi, mida te meile sel ajal andsite, oli helde ja ulatuslik ning see oli märk Euroopa tõelisest soovist Kesk-Ameerika rahvaste edule kaasa aidata.

Nüüd, 21 aastat hiljem Euroopasse tagasi tulles olen sunnitud lausuma nagu Fray Luis de León kui ta pärast 4-aastast vangistust vabanes - „Nagu me eile rääkisime...” - sest nii mõneski mõttes peame alustama sealt, kus pooleli jäi. Euroopa ja Kesk-Ameerika vahelised suhted, mis sõja ajal nii lähedased olid, on rahu ajal kaugemaks muutunud. Euroopa abi Kesk-Ameerikale, mis oli rõhumise ajal nii laiaulatuslik, on vabaduse ajal muutunud palju tagasihoidlikumaks. Me ei kujutlenud kunagi, et ületades rahu lävepaku astume unustuse kuningriiki. Mulle meeldiks mõelda, et nüüd on aeg näidata, et sõbrad, kes toetasid meid halbadel päevadel, teevad seda ka helgematel päevadel, just seetõttu, et meil on praegu helgemad päevad käes.

Soovin täna esitada kolm tegevuse jätkamise teed, mille abil saame sidemeid tihendada ning võidelda õlg õla kõrval, et ehitada üles utoopiad, mida te ise käskisite meil omandada: ELi ja Kesk-Ameerika riikide vahelise assotsiatsioonilepingu allkirjastamine, Costa Rica konsensus ja „Rahu loodusega”.

Ma tean hästi, et selles täiskogus esineb vabakaubanduse suhtes mitmesuguseid vaateid. Siiski tean ka, et kõrgelennulisest vaatepunktist esitatud vaated pärinevad neilt, kellel on õnn elada arenenud riigis. Täna sooviksin esitada maise vaatepunkti. Minu riigil, mis on üks väiksemaid maailmas, ei ole võimalik kõike tarbitavat ise toota. Me oleme määratud olema tänapäeva foiniiklased. Üleilmastumise ajastul on arenguriikide ees seisev dilemma lihtne ja karm: kui me ei suuda eksportida üha rohkem kaupu ja teenuseid, siis lõpetame üha enam inimesi eksportides.

On selge, et Euroopa peab silmas pidama eurooplaste huve. Kuid on ka selge, et eurooplaste ja iga maailma rassi huvid on üha enam määratletud inimlikkuse ühise saatusega. Ükski riik ei saa elada hoolimata samal ajal piiri taga sagenevast näljast, ignorantsusest, vägivallast ja haigustest. Samal ajal kui erinevused meie riikide vahel on nii suured, viib ülemaailmne diaspora jätkuvalt tuhandeid inimesi üle ookeanide, jõgede ja linnamüüride otsima võimalusi, mida nad oma riigis ei leidnud.

Assotsiatsioonileping Kesk-Ameerika riikide ja Euroopa Liidu vahel, mis võib olla esimene piirkondadevaheline leping, mille Euroopa Liit sõlmib, on kõige lähem, selgem ja otsesem võimalus Euroopa jaoks taaselustada oma kohalolu Lõuna-Ameerikas. Alates Kesk-Ameerika ühisturu loomisest on vähesed algatused omanud suuremat potentsiaali, et tõsta majanduskasvu Kesk-Ameerika maakitsuses, moderniseerida institutsioone ja luua võimalusi siiani vaesuses elavate keskameeriklaste jaoks. Euroopa jaoks tähendaks kokkuleppele jõudmine liidripositsiooni tagasivõtmist ning eesliini koha haaramist võitluses Lõuna-Ameerika arengu eest. Eile olime rahuliitlased, täna võime olla arengupartnerid.

Siiski on Kesk-Ameerika ja Euroopa vahel ikka veel väga suured erinevused, mida tuleb arvestada. Esimene erinevus peitub lõimumise mudelis: Euroopa peab tunnustama seda, et Kesk-Ameerika lõimumine on toimunud viisil, mida meie institutsioonide areng on lubanud. Me oleme praegu arenevas maailmas kõige enam lõimunud piirkond ning arvame seetõttu, et ei ole õiglane asetada meie ette lõimumisega seotud tingimusi selleks, et edendada läbirääkimisi; tingimusi, mida Kesk-Ameerikal on keeruline järgida ning veelgi enam, mille järgimist ei nõuta teistelt maailma piirkondadelt.

Teine ja võib olla veelgi olulisem erinevus meie piirkondade vahel on arengutase: on ülioluline, et lepingu äriiline komponent võimaldaks Kesk-Ameerika riike soovivat asümmeetrilist kohtlemist ning et leping hoiduks kohutavast tõkestamise tegevusest valdkondades, kus just Kesk-Ameerika riikidel on suhtelised eelised. Kui me jõuame nende eelduste alusel kokkuleppele, teeb Euroopa suure hüppe Kesk-Ameerika riikides elavate inimeste hüvangu suunas, kuid samuti ka enda hüvangu suunas, sest rahvusvahelise kriisi ajal saaks Euroopa suuresti kasu majandusest, mille kasv on viimase viie aasta jooksul Euroopa omast umbes kaks korda suurem olnud.

Euroopa võib hakata mängima arenevas maailmas uut juhtivat rolli, kuid esmalt peab ta kindlustama, et juhtroll tõesti arengule kaasa aitab. Goethe on öelnud, et miski ei ole uuele tõele hävitavam kui vana viga. Me ei saa siseneda rahvusvahelise koostöö uude faasi kandes samal ajal mineviku taaka, eriti sõjaliste kulutuste koormat, mis on peaaegu 200 miljoni vaesuse käes nõrkeva Lõuna-Ameerika inimese suhtes iseenesest tõesti solvav. Kätte on jõudnud aeg, kus rahvusvaheline finantsüldsus peab õppima terasid sõkaldest eraldama ning enda ees olevate tõendite alusel ära tundma, millised kulutused tõstavad inimeste elatustaset ning millised mitte.

Pole auasi, et 2007. aastal ulatusid Lõuna-Ameerika sõjalised kulutused 36 miljardi dollarini, seda piirkonnas, kui Colombia ainsana välja arvata, kus ei toimu praegu ühtegi relvakonflikti. Rahaga, mida kulutatakse üheainsa lennuki Sukhoi Su-30k ostmiseks, saaks muretseda meie tudengitele umbes 200 000 sülearvutit MIT Media Lab XO. Ühele helikopterile Black Hawk kulutatava summa eest võiks maksta igakuist 100-dollarilist toetust 5 000 Lõuna-Ameerika noorele. Maailma arenenud riigid ei tohi abi ja vahenditega toetada neid, kes on otsustanud varustada oma sõdureid selle asemel, et harida oma lapsi. Seetõttu, daamid ja härrad, on minu riigi valitsus kuulutanud välja algatuse, Costa Rica konsensus, selleks et luua mehhanisme nende arenguriikide võlgade kustutamiseks ja rahaliste vahenditega toetamiseks, kes investeerivad rohkem keskkonakaitsetesse, haridusse, tervishoidu ja elanike eluasemetesse ning vähem relvadesse ja sõduritesse. Ma loodan endiselt, et Costa Rica konsensus muutub koos teie abiga ühel päeval reaalsuseks.

Loodan samuti, et meil õnnestub vastu võtta veel üks kava, mis on konsensusega tihedalt seotud: relvaveo lepe, mille Costa Rica on ÜROs esitanud ja mis keelab piirkondadesse, rühmadele või isikutele relvade vedamise, kui on piisav põhjus arvata, et neid kasutatakse inimõiguste või rahvusvahelise õiguse rikkumiseks. Ma ei tea, kui kaua meil on võimalik vastu pidada mõistmata, et tappa palju inimesi vähehaaval iga päev on sama laiduväärne kui tappa suur hulk inimesi ühe päevaga. Maailma 640 miljoni laskur- ja kergrelva, millest 74% on tsiviilisikute omanduses, hävitav jõud on kujunenud veel tapvamaks kui tuumapommidel, ning see moodustab ühe peamise avaliku ebakindluse taga oleva liikumapaneva jõu nii riiklikul kui rahvusvahelisel

tasandil. Surmahirm ei tohi olla võti, milles meie rahvaste tulevik on kirjutatud. Täna on meil võimalik tegutseda kindlustamaks, et küsimus selles ei seisneks.

On veel midagi, mida tahaksin mainida, mis on samuti seotud mitte ainult inimeste vaid kõikide eluvormide vastu suunatud vägivalla ja hävitamisega. Iga mets, mille me langetame, iga tonn süsinikdioksiidi, mida me õhku paiskame, iga jõgi, mille me reostame, viib meid sammu võrra edasi liikide väljasuremise värava suunas, avause suunas, mille ees peame nagu Dante põrguvärava juures igasuguse lootuse maha jätma. Ma keeldun tunnistamast, et inimlikkus läheb läbi selle värava.

Kuuskümmend aastat tagasi oli endisel Costa Rica presidendil, José Figueres, kujutus riigisõjaväe kaotamisest, et kuulutada sellega maailmale rahu. Nüüd oleme otsustanud kuulutada „Rahu loodusega”. Me oleme endale eesmärgiks seadnud saada 2021. aastaks, mil tähistame 200 aasta möödumist iseseisvuse saavutamisest, süsinikdioksiidi emissiooni kompenseerivaks riigiks. Olles istutanud 5 miljonit puud, olime eelmisel aastal riik, kus on kõige rohkem puid inimese kohta ja ruutkilomeetril maailmas. Aastal 2008 istutame veel 7 miljonit puud. Me juhime rahvusvahelist ristsõda ülemaailmse soojenemise vastu ning täna palun teid alandlikult meiega selles ühineda.

Ülemaailmse soojenemise tõttu kasvavad Inglismaa rannikul oliivipuud, mis on teadusüldsuse jaoks tõeliselt muret tekitav märk. Erinevalt piibliloost, milles tuvi tõi oliivioksa rahu märgina, on praegune oliivioksa ohu märk. Täna palun saata see tuvi maailma kaugeimatesse nurkadesse, et ta naaseks kõikide maailma rahvaste tahtega olukorda muuta. Ainult koos saame luua uue liidu, seekord mitte jumala ja inimese, vaid inimese ja jumala loodu vahel.

Härra president

Suur Argentiina kirjanik Jorge Luis Borges tavatses öelda, et ta on väljasaadetud eurooplane, viidates suure osa Ameerika kontinendi populatsiooni euroopalikule päritolule. Pärast sajandeid kestnud segunemisi ja rassimuutusi on siin ilmselt palju väljasaadetud ameeriklasi. Meid saatis välja ookeani tekitatud geograafiline juhus ja ajaloopendli tekitatud juhus, mis sõltuvalt asjaoludest toob meid kokku ja viib üksteisest lahku. Ma usun, et on aeg jätta pendel liidu peale, ning valida taaskord tee, mida eelistasid tuuled 180 miljonit aastat tagasi enne seda kui maasse tekkis esimene lõhe, kui Euroopa oli Ameerikaga ühendatud ning oleks olnud võimalik Pariisist New Yorki kõndida.

Me oleme kõik ühe liigi esindajad, kes on siiani suutelised noppima eluaia kõige kaunimaid õisi. Meie unistused on ühine pärand ja meie otsused mõjutavad teiste elusid, meeldigu see meile või mitte. Ma leian, et see on kaugel ähvardusest, kuid see on kahtlemata suurepärane võimalus. Ma usun nagu suurim Costa Rica luuletaja on öelnud: „kõige suurepärasem on teada, et meil on jõud elustada kõige elutumaid asju, mida puudutame, avardada oma horisonti nägemata piire, sest kõik, mida näeme, muutub koos meiega lõputuks”. Ma ei kahtle, et suudame seda lõputut jõudu rakendada kõigi, nii eurooplaste kui ameeriklaste, hüvanguks ning et järgime suurema õigluse ja vabaduse homset tähte külje kõrval liikudes.

(Aplodeeriti püsti seistes)

President. – President Arias, Euroopa Parlamendi nimel soovin teid suurepärase ja esilekerkiva kõne eest kõige siiramalt tänada. Teie sõnad väljendasid seda, et teie ja teie riik esindate demokraatiat ja vabadust; te töötate vägivalla, terrori ja diktatuuri vastu. Kui ütlete, et Costa Rica on väike riik, siis soovin esile tuua, et rahvaarv või geograafiline paiknemine ei ole kõige olulisemad. Oluline on riigi ja presidendi vaimsus. Igaüks, kes on teie kõnet kuulnud, teab et president Arias ja Costa Rica esindavad vabadust ja demokraatiat. See muudab Costa Rica maailmas suureks riigiks.

(Aplaus)

Te olete rahumees, seepärast anti teile 1987. aastal Nobeli rahupreemia. Te ei jäänud siiski pärast seda puhkama; 21 aastat on möödunud ning nüüd propageerite te rahu inimeste vahel ja rahu loodusega. Euroopa Parlament seisab nende põhimõtete ülevõtmises teie kõrval.

Soovin koos paljude Brüsselis ja Belgias elavate Costa Rica kodanikega samuti südamlikult tervitada teie riigi valitsuse ministreid, kes teid saadavad ja praegu siin viibivad: välissuhete ministrit, Stagno Ugartet ja väliskaubanduse ministrit, Ruiz Gutiérrezi. Olge oma riigi üle uhked! Mitte rahvuslikus mõttes, sest siis võiksid diktatuuri ja vägivalla abil juhitud riigid samuti enda üle uhked olla, kuid olge uhked oma riigi, Costa Rica, üle, sest te kaitsete õigeid väärtusi: demokraatiat, vabadust ja rahu.

Täna teid veelkord. Muchas gracias, president Arias!

(Aplaus)

ISTUNGI JUHATAJA: GERARD ONESTA

Asepresident

9. Hääletused (jätkamine)

Juhataja. – Me jätkame hääletustega.

9.1. Turunduse ja reklaami mõju soolisele võrdõiguslikkusele (A6-0199/2008, Eva-Britt Svensson) (hääletus)

10. Hääletuse selgitused

Suulised selgitused hääletuse kohta

– Olukord Gruusias (B6-0402/2008)

Michl Ebner (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, ma hääletasin resolutsiooni poolt ja tahaksin eriti tänada Elmar Broki selle kohta laiapõhjalise konsensuse saavutamise eest.

Ma usun, et kuigi dialoog Venemaaga on väga tähtis, ei tohi me muutuda energiapoliitikas täielikult või valdavalt Venemaast sõltuvaks, sest see vähendab tõsiselt meie potentsiaali kõneluste pidamiseks. Ei tohi unustada, et Gruusia sõjaline reaktsioon on seotud pikka aega kestnud provokatsioonidega separatistlike jõudude poolt, mis on viimasel ajal väga intensiivseks muutunud, ning Venemaa kasutas seda enesekaitse meedet sissetungi põhjendusena. Sellegipoolest peaksime võtma oma ülimaks prioriteediks saavutada selle konflikti rahumeelne lahendus ning ma soovin kõigile sellega tegelevatele isikutele kiiret edu, et Lõuna-Osseetia saatus ei tabaks ka Krimmi, Lätit, Leedut ega Kasahstani.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Euroopa poliitikud katkestavad nüüd pikka aega kestnud vaikuse ja kirjeldavad Venemaa tegevust Gruusias kui ebaproportsionaalset. Ei, tegemist on teistes riikides elavate venelaste õiguste kaitsmisega sõjalise agressiooni abil. Mõned ELi riigid, kes tõkestasid Gruusia ja Ukraina väljavaated NATOga ühinemiseks on võimaldanud Venemaal ajada oma agressiivset territooriumide annekteerimise poliitikat. Suurem osa ELi riikidest sõltub Venemaalt imporditavast energiast; nad kardavad gaasikraanide kinnikeeramist. See võimaldab Venemaal hakata dikteerima oma tingimusi kogu ELile tõeliselt ebaproportsionaalsel moel. Ma hääletasin resolutsiooni poolt, kuigi mulle tundub, et komisjoni ja parlamendi seisukoht edasiste suhete kohta Venemaaga ei ole piisavalt selgelt määratletud.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Minu arvates peaksime tühistama viisarežiimi lihtsustamise lepingu, tooma välja Venemaa „rahuvalvejõud” ning asendada need rahvusvaheliste jõududega ning kolmandaks katkestama partnerlus- ja koostöökõnelused Venemaaga. Samuti leian, et Euroopa peaks vastu võtma ühtse ja selge seisukoha Gruusia olukorra kohta ning mitte vaatama mööda Venemaa toorest sekkumisest naaberriigi suveräänsusse ja terviklikkusse.

Moskva murdis rahvusvahelisi lepinguid, kui tema väed ületasid augusti algul Gruusia piiri, mida ta on ise minevikus tunnustanud. Vene väed mitte ei tunginud ainult Lõuna-Osseetia territooriumile, vaid liikusid edasi riigi enda sisealadele.

Ma mõistan täielikult hukka Venemaa tunnustuse Abhaasia ja Lõuna-Osseetia iseseisvusdeklaratsioonile. Me ei tohi unustada, et samal ajal, kui mõned tähistavad iseseisvuse saabumist, leinab Gruusia süütuid inimesi, kes kaotasid Vene vägede sissetungi käigus oma elu ja kodud. Olen veendunud, et Euroopa peab avaldama survet ning rahvusvahelise kogukonna osana nõudma Gruusia territoriaalset terviklikkust.

Slovakkia Vabariik järgis territoriaalse terviklikkuse põhimõtet Kosovo puhul ning ei tunnusta selle lahutamist Serbiast. Samas vaimus ei tunnusta ma Gruusia regioonide ja Lõuna-Osseetia iseseisvust.

Toomas Savi (ALDE). – Härra juhataja, Gruusia olukorda käsitleva resolutsiooni ettepaneku ühe autorina hääletasin ma muudatusettepaneku nr 1 poolt, mis kutsus Rahvusvahelist Olümpiakomiteed üles tõsiselt kaaluma, kas otsus anda 2014. aasta taliolümpiamängude korraldamisõigus Sotšile on veel kehtiv, arvestades

hiljutisi sündmusi tulevaste olümpia võistluspaikade läheduses. Oleks väga vastutustundetu, kui ROK seaks ohtu olümpiasportlaste elud, korraldades mängud sedavõrd ebastabiilses regioonis.

Pean teile meelde tuletama, et 5. septembril 1972 mõrvati Münchenis 11 olümpiasportlast. Ma viibisin seal nõukogude olümpiakoondise arstina ning ma mäletan nende traagiliste sündmuste mõju olümpiamängude vaimule. Sellised sündmused ei tohiks kunagi korduda.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, ma pean Martin Schulzist väga lugu, kuid tema tänane avaldus oli lubamatu. Täna varahommikul nimetas president Medvedev Gruusia demokraatlikult valitud president Saakašvilit poliitiliseks laibaks. See oleks skandaalne isegi demokraatlikust perspektiivist, aga kui arvestada, et Dmitri Medvedev esindab režiimi, mis lasi mõrvata tema eelkäija eelkäija Zviad Gamsahurdia, lasi mõrvata Tšetšeenia presidendi ning on nüüd lasknud mõrvata Ingušeetia kodanikuõiguste aktivisti, siis tähendab see peaaegu füüsilist ähvardust.

Asi pole selles, kas Mihhail Saakašvili meile meeldib või mitte; asi on kohustuses toetada gruusia rahva valitud esindajat, samal ajal kui see rahvas on langenud imperialistliku teo ohvriks ning üritatakse kägistada. Seepärast usun, et pärast meie resolutsiooni, mida ma tervitan, on oluline teha veel üks samm ning paigutada Gruusiasse Euroopa rahuvalvejõud. Meil ei ole vaja ÜRO või Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni mandaati, sest Gruusia on suveräänne riik ja on palunud meilt Euroopa kohalolu. Samuti peame tagama, et see riik jääks alles ja elaks edasi rahu, sest Vene vägede kasutamine rahuvalvajatena, nagu on korraldanud ÜRO ja OSCE, tähendab süüitaja määramist tuletõrjujaks.

Bogdan Pęk (UEN). – (PL) Härra juhataja, see Gruusiat käsitlev resolutsioon on väga oluline ning ma hääletasin selle poolt, kuigi mulle tundub, et Euroopa Liit, mis pandi Gruusia sündmuste tagajärjel olulise katsumuse ette, ei läbinud seda katsumust. Läbikukkumise peapõhjus on minu arvates asjaolu, et siin on mängus mõned väga olulised Saksamaa huvid, eriti Saksamaa vasaktiiva ja kantsler Schröderi huvid. Martin Schulz väljendas siin neid täna väga selgelt.

Euroopa Liit peab aru saama, et Läänemere gaasitoru võib olla põhjuseks, mis toob sisuliselt kaasa Leedu, Läti, Eesti, Poola ja ka Valgevene šantažeerimise. Sellest gaasitorust tuleb vabaneda ning Euroopa Liit, vaatamata oma deklaratsioonidele, peab lõpuks võtma seisukoha ühtse energiapoliitika küsimuses, kus poleks ühelgi juhul kohta Läänemere gaasitorule, kuigi see on vastuolus Saksamaa teatavate huvidega. Sakslased peavad leppima asjaoluga, et nad kas ehitavat ühtset Euroopa Liitu ja nende avaldused on siirad või nad käituvad silmakirjalikult ja seavad oma huvid kõrgemale ELi huvidele.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Härra juhataja, ma hääletasin resolutsiooni poolt, kuid tegin seda teatava südamevaluga. Venemaa ja Gruusia vaheline sõda on välja toonud erinevused kriiside lahendamisel. Gruusial on mitmesuguseid lahendamata probleeme, kuid Venemaa käitub poolasiaatlike diktaatorite pikaajaliste traditsioonide vaimus, kasutades sohitegemist, provokatsioone ja sõjakat jõhkruks. See ei ole ohtlik ainult Ukraina, vaid ka meie jaoks.

Meie tugevused on inimõigused, demokraatia, õiguskord ning vabadus, mille saavutamise eest me kõik oleme koos kõvasti võidelnud – vabadus sõltuvusest ja ikkest. Need väärtused nõuavad tungivalt, et me kaitseksime neid ühise välis- ja julgeolekupoliitika abil.

Charles Tannock (PPE-DE). – Härra juhataja, Briti konservatiivide delegatsioon toetas Gruusiat käsitleva resolutsiooni ettepanekut, mis oli üldiselt tasakaalustatud. Samas meil on vastuväiteid lõike 19 suhtes, mis kutsub üles saatma Gruusiasse Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika sõjalist missiooni – kuigi me ei näe midagi vastuolulist ELi tsiviilvaatlejate kohalolus.

Sarnaselt on meie arvates alusetu lõige 30, mille väitel Lissaboni leping parandaks ELi positsiooni selle kriisi juhtimisel. Me toetame tugevamat ühist välise energiajulgeoleku poliitikat ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames seoses nafta ja gaasi impordiga Venemaalt, aga me ei mõista, mida Lissaboni leping oleks selle kriisi juhtimises muutnud. Asi ei ole ELi üldises nõrkuses välissuhete valdkonnas, vaid Venemaa tülinorimises ja revanšismis Lõuna-Kaukaasias.

Richard Falbr (PSE). – (CS) Ma jäin erapooletuks, sest vastus küsimusele: „kas vastab tõele, et grusiinid ründasid magavat linna raketihetjatega”, on „jah”.

– **Euroopa lepinguõigus (B6-0374/2008)**

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Härra juhataja, me ühineme küsimusega, mida Klaus-Heiner Lehne tahab komisjonilt küsida. Tegelikult arvame, et Euroopa lepinguõiguse probleemid peaks vastama kahele käsikäes

käivale vajadusele. Esimene on vajadus selguse ja lihtsuse ning teine vajadus turvalisuse järele. Meil on hea meel, et raporttöör on arvesse võtnud „Société de législation comparée” poolt tehtud märkimisväärsed tööd ning loodame, et seda tööd tehakse viitega meie ühisele pärandile, Rooma õigusele. Lepinguvabaduse reeglid, kehtivuse, nõusolekuvigade ja avalikkuse reeglid on meie tsivilisatsioonis paika pandud juba muistsetel aegadel. Me peame tuginema nendele, sellele meie tsivilisatsiooni ühisele pärandile.

Samuti loodame, et tehingute turvalisuse nimel eelneb kollisiooninormi ühtlustamine materiaa lõiguse normide ühtlustamisele. Erinevates kohtades inimeste vahel sõlmitud lepingute ja eriti keerukate eelpakkumuse või pakkumise ja vastuvõtmise, menetluste, ajastuse ja tõenduse küsimuste ühtlustamine on võimalik, ilma et me tingimata peaksime ühtlustama meie erinevate seadustike materiaa lõiguse norme.

– **Raport: Proinsias De Rossa (A6-0289/2008)**

Mario Borghezio (UEN). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, mõne päeva eest kuulutasid Sardiinia separatistid ühel väikesel Sardiinia lähedal asuval saarel vägivallatult ja keskkonna säilitamise huvides välja uue vabariigi, millele anti poeetiline polüneesiapärase nimi Maluventu Vabariik. Tahaksin märkida, et juhataja on juba saanud kaardi, mis on inspireeritud ÜRO kaardist ja pühast rahvaste enesemääramisõiguse põhimõttest. Euroopa on alati seisnud nende kõrval, kes võitlevad vabaduse eest rahumeelsete ja demokraatlike vahenditega. Elagu sardiinia rahva võitlus enesemääramisõiguse eest!

– **Raport: Iratxe García Pérez (A6-0325/2008)**

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Härra juhataja, ma hääletasin García Perezi raporti vastu, vaatamata oma veendumusele, et otse loomulikult on mehed ja naised võrdsed ja peavad ühesuguse töö eest saama ühesugust tasu. Ikka veel kaldume liiga tihti unustama, et sooline võrdõiguslikkus on üks tänase Euroopa, euroopaliku maailma ja läänemaailma, konkreetsetest saavutustest ja et see põhimõte pole kaugeltki mitte kehtestatud teistes maailmaosades. Me ei tohiks seda kunagi unustada.

See on ainult üks selle raporti aspekte. Raport on ka tulvil üsna paljudest teistest seisukohtadest, millega ma põhimõtteliselt ei nõustu. Üks nendest on toetus lõpututele naiste valimiskvootidele, just nagu naised oleksid abitud olendid, kes on võimetud oma võimetele tuginedes ametikohti saama. Teine on pidev aborti toetamine: ma küsin endalt, et mida see selles raportis teeb.

Just nendel ja paljudel teistel põhjustel hääletasin ma García Perezi raporti vastu.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - Härra juhataja, mingil veidral põhjusel lõhkusin ma selles parlamendis täna valitseva imepärase hoiaku, naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni raporti vastu mitte hääletamisega – ma keeldusin hääletamisest.

Minevikus olen ma pidevalt nende raportite vastu hääletanud, sest tavaliselt on need täis täielikku mõttetust. Aga abielus kahe tütre isana üritan ma lugeda iga selle raporti sõna ja mõista, mis on nende tegelik tähendus.

Tunnen seda materjali tootva komisjoni suhtes mõningast muret – ma tegelikult ei usu, et meil on vaja naiste komisjoni, kui meil on olemas kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon.

Selles raportis on mõned väljendid – nagu näiteks „vaesuse feminiseerumine” – millel puudub igasugune tähendus, kuid mis kõlab suurepäraselt kuskil olemasolevale poliitilise korrektsuse brigaadile.

Ma mõtlen, et mida see komisjon arvaks, ütleme nende kohta, kes murravad niinimetatud klaaslae: näiteks viie lapse ema, kelle noorimal lapsel on Downi sündroom ja kelle vanim tütar võib viiendat kuud rase olla – nagu potentsiaalse Ameerika Ühendriikide asepresidendi Sarah Palini puhul? Ma arvan, et komisjonile ei meeldiks tõsiasi, et ta on klaaslae purustanud. Kuid ma keeldun sellest raportist.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Härra juhataja, olgugi et olen võrdõiguslikkuse toetaja, hääletasin ma soolise võrdõiguslikkuse resolutsiooni vastu. See resolutsioon sisaldas krüpto-nurisünnituslikke seisukohti ja seega rikub subsidaarsuse põhimõtet selles tegevusvaldkonnas. Tõsiasi, et muudatusettepanek 2 – muudatusettepanek, mis need seisukohad kõrvaldas – lükati hääletamisel tagasi, tegi vajalikuks keelduda resolutsioonist tervikuna. On kahetsusväärne, et Euroopa Parlament on võimeline sellise frivoolsusega rikkuma elementaarseid, Euroopa Liidu toimimisele aluseks olevaid põhimõtteid.

– Loomade kloonimine (B6-0373/2008)

Hynek Fajmon (PPE-DE). – (CS) Härra juhataja, ma hääletasin kloonimise keelustamise vastu. Kloonimise keelustamine on rünnak teadusliku uurimistöö vabaduse ja ettevõtlusvabaduse vastu. Nimetatud vabaduste piiramine ei tee Euroopa Liidule midagi head, vaid toob kaasa teadlaste edasise suundumise Ameerika Ühendriikidesse ja teistesse maailma riikidesse, kus sellised keelud puuduvad. Nende toodete turustamise keelamine viib edasiste kaubandusvaidlusteni Maailma Kaubandus-organisatsiooniga. Me ei soovi selliseid arenguid.

Kloonimise ohte tervisele ja muid riske peab vastavalt kohaldatavatele protsessidele ja menetlustele asjakohaselt hindama ja tulemused peab avalikustama. Euroopa Toiduohutusamet viis esimesel poolaastal läbi vastavateemalise teadusliku konsultatsiooni ja konsultatsiooni tulemused ei andnud ühtegi põhjust kloonimise keelustamiseks.

Avril Doyle (PPE-DE). – Härra juhataja, ma hääletasin resolutsiooni vastu, mis keelustab kloonitud loomade toomise toiduahelasse, sest meil puuduvad ümberlukkamatud teaduslikud alused, mis kinnitaksid parlamendi lähenemisviisi. Olgu see kas õigusloomega seotud hääletus, parlamendi resolutsioon või omaalgatuslik raport, aga Euroopa Parlamendi ja täiskogu otsuste väärtus saab tõsiselt kahjustatud, kui need ei rajane hoolikalt kaalutud teaduslike uuringute tulemustel. Sellega seatakse legitiimselt küsimuse alla meie töö usaldusväärsus ja ausus.

– Raport: Eva-Britt Svensson (A6-0199/2008)

Ivo Strejček (PPE-DE). – Härra juhataja, ma hääletasin Svenssoni raporti vastu ja olen tänulik võimaluse eest seda põhjendada.

Minu põhjused on järgmised. Esiteks, ükski tarbija ei ole kõiketeadja, nagu seda ei ole ka ükski seadusandja. See on põhjus, miks reklaam on kaubanduse ja äri elulise tähtsusega osa. Teiseks, iga reklaam (õnneks või õnnetuseks) peab olema pealetükkiv, atraktiivne, silmatorkav ja pilkupüüdev. See tuleneb tõsiasjast, et alati on mitu sama toodet müüvat tootjat ja igaüks neist tahab müüa just enda toodet. Kolmandaks, proua Svenssoni püüdlus on nende põhimõtete suhtes tähelepanelik ning püüab turumehhanisme parandada õigusloomega seotud kunstlike sammudega, mis kahjustab ja moonutab loomulikke pakkumise ja nõudluse vahekorrast tulenevaid turumehhanisme. Seepärast hääletasin ma vastu.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Härra juhataja, kui ma peaksin kokku võtma Svenssoni raporti vastu hääletamise põhjused, siis ma võiksin väljendada väga lihtsalt, minu arvates on see raport täielik mõttetus. See on väga- väga mitmes raport, milles täiskogu – mis lõppude lõpuks on ametlikult mõeldud Euroopa kodanike vabaduse kaitseks – on teinud üleskutse vabaduse piiramiseks ja tsensuuriks. Tõepoolest, mitmed Svenssoni raporti ettepanekud, nagu lõige 14 tsensuuri kohta, oleksid nagu „Fahrenheit 451” maha kirjutatud, see on raamat, mis kujutab maailma, kus raamatud on keelatud ja kriitiline mõtlemine maha surutud.

Olen parlamendi suhtes väga kriitiline, kuid see peab hoolt kandma, et ta ei teeks ennast lootusetuks naerualuseks ja ei muutuks mingiks ülemnõukogu klooniks.

Philip Claeys (NI). – (NL) Härra juhataja, ma sooviksin önnitleda proua Svenssonit. Tema raport on üks kõige üleolevamalt armulikum, sekkuvam, poliitiliselt korrektsem tekst kogu selle parlamendi koosseisu ametiaja vältel. Ta näib olevat tõepoolest veendunud, et reklaam ja turundus on suur vandenõu, mis soodustab kohe lapse sotsialiseerumise esimestest aastatest alates, soolist diskrimineerimist, mis toetab kogu ülejäänud elu jätkuva sugupoolte ebavõrdse kohtlemise kinnistumist. Ma ei mõtle seda välja: suurem osa sellest lausest on võetud sõna-sõnalt teksti põhjendusest M.

Raportis loomulikult pooldatakse õigusloome laiendamist ja spetsiaalselt nende tegevusjuhendite järgimist seiravate organite loomist. Ma ütleksin „onupojapoliitika”, kui see väljend ei ole nii üliväga „sootundetu”. Teksti lõige 14 on kõige üllatavam, pooldades soolisi stereotüüpe edastavate sõnumite kõrvaldamist õpikutest, mänguasjadest, videomängudest, internetist ja reklaamist. Teiste sõnadega, tsensuur. Ma pole kindel, kas terminiga „õpik” on mõeldud ka kirjandust, aga kui see on nii, siis võime kohe algust teha Shakespeare'i tööde põletamisega tänavatel.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Härra juhataja, ma pöördusin tagasi oma tavapärase käitumise juurde ja hääletasin vastu. Soovin välja tuua mõned põhjused.

Ma austan sügavalt raportööri proua Svenssonit, kes on selles valdkonnas ära teinud suure töö ja kes on üks tugevamaid naise rolli kandjaid parlamendis. Ometigi, teatud punktid selles raportis – millest mõned on

maha hääletatud – olid lausa uskumatud. Seal olid üleskutsed soolise mõtlemise politsei loomiseks lõikes 9. Seal oli väljakutse traditsioonilistele soorollidele lõikes 13, ning midagi vihkamise sarnast uute kuvandite vastu internetis ilmnas lõikest 14.

Mees- ja naiskujusid on alati reklaamides kasutatud. Meeskujud kalduvad välja nägema paremad kui mina ja naiskujud kalduvad välja nägema, ütlemine, paremad kui mõned selle täiskogu liikmed. See on teie jaoks reklaam. Isegi Euroopa Komisjon – vaadates selle veebilehte, või ükskõik millist seda ehitist drappeerivat reklaami – kasutab kuvandeid meestest ja naistest, kes on keskmisest veidi nägusamad.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

– Raport: Amalia Sartori (A6-0140/2008)

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström ja Åsa Westlund (PSE), kirjalikult. – (SV) Me oleme otsustanud hääletada raporti poolt, sest selle eesmärk on kemikaalide klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise ülemaailmne ühtlustamine. See võib kaasa aidata kemikaalide ohutumale käsitsemisele, mis parandab keskkonda ja tervist.

Samas oleksime tahtnud näha viienda kategooria kemikaalide märgistamist.

Neid kemikaale leidub sageli kodus ning need on oluliseks laste mürgistuste põhjuseks.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Rahvusvaheline arutelu keemiliste ainete ja nende rolli üle meie elus ulatub tagasi aastasse 1980, mil see toimus esmalt Rahvusvahelises Tööorganisatsioonis ja seejärel Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis, mis võttis 2002. aasta detsembris vastu GHS-i (kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise globaalse harmoneeritud süsteemi) ja 2005. aastal selle muudatused.

Need otsused on ühenduse tasandil mõju avaldanud mitmete dokumentide vastuvõtmise näol.

Praegusel ajahetkel tegeleme kõigest ettepanekuga määruse vastuvõtmiseks ainete ja segude klassifitseerimise ja märgistamise kohta, millega Euroopa Liit tahab kasutusele võtta ÜRO majandus- ja sotsiaalnõukogus kokku lepitud rahvusvahelisi tingimusi ohtlike ainete ja segude klassifitseerimisele ja märgistamisele, mida tuntakse ka globaalse harmoneeritud süsteemina (GHS).

Selle süsteemi kasutamisel on eesmärk keskenduda inimeste tervise ja keskkonna kaitsele, takistamata sealjuures ainete ja segude liikumist, sätestada klassifitseerimise ja teavitamise tingimused, kaasa arvatud nõuded märgistamisele ja ohutuskartidele. See on seotud ohutuse tagamisega ohtlike kaupade transpordil ning tarbijate, töötajate ja keskkonna tervise ja ohutuse kaitsega. Seetõttu hääletasime nende raportite poolt.

Marian Złotea (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Kemikaale toodetakse ja turustatakse üle maailma ning nende ohud on kogu maailmas ühesugused. Ühes riigis ohtlikuks peetavad ained võivad teises riigis kuuluda teistsuguse korra alla. Sama toodet ei tohiks erinevates riikides erinevalt kirjeldada.

Lisaks teavitamisvajadusele on GHS-i (globaalse harmoneeritud süsteemi) põhieesmärk tarbijakaitse. See uus õigusakt ainete ja segude klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise valdkonnas parandab inimeste tervise ja keskkonna kaitset. Usun, et saavutatud kompromissid sisaldavad tarbijate tervise jaoks häid lahendusi. Globaalsest harmoneerimisest saavad kasu ka professionaalsed kemikaalikasutajad ja tarbijad kogu maailmas.

Pärast selle raporti jõustumist paraneb neid ohtlikke aineid kasutavate inimeste kaitse ning ettevõtete töö muutub tõhusamaks, kuna õnnetuste arv väheneb. Nende ohtlike ainete kasutamine on ohutum ning kasutajad saavad õiget, täielikku ja täpset teavet, mis tagab parema tarbijakaitse.

– Raportid: Amalia Sartori (A6-0140/2008) (A6-0141/2008) (A6-0142/2008)

Ian Hughton (Verts/ALE), kirjalikult. – Amalia Sartori raportid käsitlevad olulisi küsimusi, mis puudutavad kõiki meie kodanikke. Kemikaale toodetakse ja nendega kaubeldakse globaalselt ning nende ohud jäävad ühesuguseks, olenemata nende kasutuskohast; seega on asjakohane, et ohtlike ainete klassifitseerimine ja märgistamine oleks sobivalt ühtlustatud. Täna kokku lepitud pakett kujutab endast fraktsioonide ja institutsioonide vahel saavutatud mõistlikku kompromissi ning seetõttu oli mul võimalik seda toetada.

– Raport: Anja Weisgerber (A6-0201/2008)

Sylwester Chruszcz (NI), kirjalikult. – (PL) Raport seadustab vesinikkütusega sõidukite tootmist. See on üks väheseid dokumente, mis suhtub sihikindlalt sõidukites kasutatava alternatiivkütuse probleemi. See on

eriti kiiduväärt, kuivõrd tegemist on uuendusliku tehnoloogiaga, mis on keskkonnale täiesti kahjutu, sest põlemisel eralduvaks gaasiks on vesi. Mul pole kahtlust, et selle dokumendi jaoks on inspiratsiooni andnud Hans-Gert Pötteringi poolt kasutatud sõiduki tootja, kuid ma hääletasin teadlikult selle poolt.

Hanne Dahl (IND/DEM), kirjalikult. – (DA) Juuniliikumine hindab taastuvenergiat, näiteks päikese, tuule ja lainete energiat põhinevaid vesinikku kasutavaid kütuseelemente energiakandjana transpordi jaoks, kuna tegemist on puhta kütusega, st see ei tekita tahkeid saasteosakesi ning samal ajal on seda kütust võimalik toota taastuvenergia abil. Samas on vesinikkütusega sõidukite energiatõhusus väga madal – 20% allikast rattani. Sellest märksa paremaid tulemusi annavad elektrisõidukid, mis töötavad arvuti abil juhitavate liitiumakudega ja mille energiatõhususe tase on 80–90%. Samal ajal võiks miljonid akud lahendada taastuvenergia salvestamise probleemi. Seetõttu tahaksime töötada selles suunas, et komisjon astuks samme selle alternatiivi edendamiseks.

Proinsias De Rossa (PSE), kirjalikult. – See raport võimaldab täita siseturul valitsenud lünga vesinikkütusega sõidukite osas, arvestades tarbijakaitsenõuetega.

Vesiniksõidukid tuleb kiiresti lisada ELi tüübikinnitusraamistikku, soodustades nii selle keskkonnasõbraliku tehnoloogia uurimist ja arendamist üle kogu siseturu.

Lisaks on kehtestatud tehnilised spetsifikatsioonid, mis tagavad vesinikuosade ja -süsteemide töökindluse ja ohutuse ning võimaldavad vesinikkütusega sõidukeid märgistuse abil selgelt tuvastada, mis on oluline õnnetuste puhul.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Ma hääletasin Anja Weisgerberi raporti poolt. Vesiniku kui puhta energiaallika potentsiaali on ammu mõistatud ning selle valdkonna tehnoloogiaid täiustatakse pidevalt. Sellegipoolest saab vesinikuenergia olla tõeliselt tõhus puhas ja roheline energia vaid juhul, kui vesinikku saadakse jätkusuutlikest ja ideaaljuhul taastuvatest allikatest ning seda asjaolu on lõppraportis mainitud.

Jörg Leichtfried (PSE), kirjalikult. – (DE) Ma hääletan Anja Weisgerberi vesinikkütusega sõidukite tüübikinnitust käsitleva raporti poolt.

Keskkonnasõbralike alternatiivkütuste edendamine ELis on oluline samm, mida praegusel ajal tuleb tingimata toetada. Vesinikkütusega sõidukid sobivad selleks otstarbeks, kuid nad peavad tagama kõrge ohutuse ja keskkonnakaitse taseme. Selle tagamiseks on tungivalt vaja Euroopa Liidu ühtseid tüübikinnitustingimusi. Ilma kogu ELi hõlmavate reeglita vesinikkütusega sõidukite klassifitseerimiseks tekib oht, et liikmesriikide väljaantavad ühekordsed load moonutavad konkurentsi ning ettevõtted leiavad, et vesiniksõidukitesse investeerimine ei tasu enam ära.

Ühtne tüübikinnitussüsteem annab kodanikule kogu ELi hõlmava direktiivi kaitse ning soodustab keskkonnale ohutute sõidukite arvu kasvamist, mis on väga oluline.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Ma tervitan Anja Weisgerberi raportit, mis käsitleb vesinikkütusega mootorsõidukite tüübikinnitust. See raport on positiivne samm, mis aitab tööstust stimuleerida, et ta suurendaks teadus- ja arendustegevuse alaseid jõupingutusi. Vesinikkütusega sõidukite siseturule sisenemise soodustamine aitab oluliselt kaasa Euroopa kliimamuutuste eesmärkide saavutamisele. Ma hääletasin raporti soovitude poolt.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Pole kahtlust, et vesinikkütus on tulevikupotentsiaaliga tehnoloogia, kui see ei ole veel kaugeltki küpsust saavutanud. Mitte ainult hankekulud pole rahastamiseks veel liiga kõrged, vaid ka vesiniku tootmine ja hoiustamine on kallis. Pealegi kui autod ise enam ei tekitaks kahjulikke heitkoguseid, ei ole endiselt selge, kuidas hakatakse vesinikku tootma nii, et see kasutaks võimalikult vähe energiat ja ei tekitaks CO₂.

Kokkuvõtteks ei tea me ka veel, kas normiks saavad akudel või kütuseelementidel töötavad sõidukid, kuid igal juhul on oluline, et me toetaksime alternatiivseid tehnoloogiaid, et vähendada oma sõltuvust fossiilsetest kütustest. Seega ma hääletasin Anja Weisgerberi raporti poolt.

Eluned Morgan (PSE), kirjalikult. – Ma hääletasin selle raporti poolt, sest see õigusakt sillutab teed nende autode täiemahulisele tootmisele ning annab Euroopa autojuhtidele lähitulevikus reaalseid alternatiive. See uus seadus hoogustab nende sõidukite arendamist, tagades samas nende töökindluse ja ohutuse, ning selles raportis sisalduvad meetmed kindlustavad vesinikkütusega sõidukitelt maksimaalse keskkonnakasvu.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), kirjalikult. – (RO) Vesinikul põhinevate automootorite ehitamine on tagatiseks tuleviku ökoloogiliste transpordivahendite arendamisele ja rahvatervise kaitsele. Vesinikul põhinevate sõidukitega seotud keskkonnanäiliste saavutamiseks tuleb vesinikku toota säästval moel, parandades juba ennetavalt müranäitajaid ja õhu kvaliteeti.

See määrus kindlustab, et vesinikupõhised süsteemid on sama ohutud nagu tavapärased käitustehnoloogiad, aidates tööstus motiveerida sellist tüüpi sõidukeid tootma. Vaja on luua sobiv raamistik, et kiirendada uuenduslikke käitustehnoloogiaid kasutavate sõidukite turulevimist, et transporditööstus saaks anda olulise panuse puhtama ja ohutuma tuleviku heaks.

Arvestades kliimamuutustest tingitud globaalseid probleeme ja energiaallikate nappust, tuleks vesiniksõidukeid edendada rahvusvahelisel tasandil, eriti arenevates riikides aga ka Ameerika Ühendriikides, et tagada keskkonna parem kaitse kliimasoojenemise eest.

Sel põhjusel hääletasin selle määruse ettepaneku poolt, mis on esimeseks sammuks puhtama Euroopa suunas.

Peter Skinner (PSE), kirjalikult. – Arvestades bensiinil töötavate sõidukimootorite praegusi ja tulevaseid probleeme, on selge, et alternatiivide arendamine on väga tähtis. Sellega seotud nõuete heakskiitmine on tugev samm edasi. Seos mootorsõidukite üldise naftakasutuse ja hingamisteede haiguste sagenemise vahel, samuti kaasnev saastetaseme kasv tähendab, et „järgmise põlvkonna” sõidukite konstruktsioon peab sellega arvestama.

Mõistagi tekitab vesiniku tootmine elektri abil laiemaid kaalutlusi, näiteks küsimus, kuidas leida selle algse elektri tootmiseks vajalikku energiat. End see aruanne võimaldab panna selle arutelu ja tööstuse toetama tulevikuautot ning liikuma õiges suunas.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM), kirjalikult. – (PL) Vesinik on üldiselt tunnustatud kui keskkonnale kõige „puhtam” ja sobivam kütus, kuna selle põlemine õhus või hapnikus tekitab ainult vett.

Vaatamata märkimisväärsetele probleemidele seoses vesiniku ladustamise ja kütusepaaki viimisega, näitab kogu maailma uurimiskeskustes tehtav raugematu töö, et see on tulevikukütus. Kütusena annab vesinik meile keskkonnale ohutu taastuva energiaallika.

Vesinikkütusega sõidukite ELi tüübikinnitustingimuste kasutuselevõtmine on vajalik ühisturu korrektseks toimimiseks ning selleks, et tagada kõrge ohutuse ja looduskeskkonna kaitse tase.

– Olukord Gruusias (B6-0402/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Ma hääletan selle resolutsiooni poolt lootuses, et see toob kaasa selle traagilise kriisi kiire ja rahumeelse lõpu. Arvan, et kinnitust vajab kaks aspekti: ühelt poolt on vankumatu erinevate riikide territoriaalse terviklikkuse põhimõte ning teiselt poolt tuleb mõista vajadust tingimusteta austada vastavate vähemuste õigusi.

Pärast Kosovo sündmusi on rahvusvahelise kogukonna hääle kahtlemata nõrgem ja vähem tõsiseltvõetav, kuid diplomaatilisi jõupingutusi tuleb tugevdada, et saavutada usaldusväärne ja konkreetne lahendus. Ent samal ajal kui maailma valitsused tegutsevad, peame kiirelt lahendama kasvava humanitaarkriisi, mis on seotud põgenike kasvava arvuga. Euroopa Liit peab moodustama töökonna sadade tuhandete puudust kannatavate inimeste kannatuste leevendamiseks.

Ma pean sidet UNICEFi rahvusvahelise kontaktisikuga, kes on kinnitanud olukorra tõsidust. Loodan, et Euroopa Komisjon mängib siin oma osa, nagu ta on teinud teistes olukordades.

Giorgos Dimitrakopoulos (PPE-DE), kirjalikult. – (EL) Uue Demokraatia Parteid esindavad parlamendiliikmed on otsustanud jääda Gruusia olukorda käsitleva resolutsiooni lõpphääletusel erapooletuks. See otsus tehti, kuna hääletusele pandud lõplik resolutsiooni eelnõu on sõnastatud nii, et sellest on kadunud eelmistes resolutsiooni eelnõudes sisaldunud tasakaalutunnetus.

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Ma hääletan selle ühisresolutsiooni poolt, sest oluline on saata Venemaa liidritele liidu poolt tugev sõnum. Sellegipoolest ei kritiseeri resolutsioon piisavalt Gruusia liidrite rolli selle kriisi käivitamisel ega omista talle tema osa süüst. Minu arvates ei ole Gruusia oma praeguse juhtkonnaga kindlasti õigel teel, et lähitulevikus NATOga ühineda.

Minu teine mõte on, et see kriis kinnitab ja suurendab vajadust Euroopa ühise välis- ja julgeolekupoliitika järele. Mida kiiremini see Lissaboni lepingu element rakendub, seda parem.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Olukord Gruusias ja selle suhtes võetud seisukoht on välispoliitika küsimused. Juuninimekirja arvates ei peaks Euroopa Liit ega ükski teine ELi institutsioon sellistes küsimustes avaldust tegema, sest välispoliitikat tuleb ajada riikide tasemel, mitte Euroopa Liidu poolt.

Väheüllatavalt kasutab Euroopa Parlament seda võimalust maksimaalselt ära, et teha propagandat tugevama ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning, mis veel hullem, Lissaboni lepingu rakendamise toetuseks. Me näeme juba täna siin, et eri liikmesriikidel on Gruusia küsimuses erinevad arvamused. Seega ei ole soovitatav, et EL räägiks ühel häälel, sest see hääle peaks olema vastuolus paljude liikmesriikide arvamusega. Arvukad viited NATOle on samuti väga problemaatilised, sest on riike, mis on küll ELi, kuid ei ole NATO liikmed.

Olukord Gruusias on väga tõsine, eriti arvestades tsiviiliskutest konfliktiohvrid. Samas ei peaks EL välispoliitikaga tegelema ning seetõttu hääletasime selle resolutsiooni vastu.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Parlamendienamuse poolt vastu võetud resolutsioon, mille vastu me hääletasime, on üks osa nende inimeste Venemaa vastasest kampaaniast, kes tahavad varjata oma sügavat vastutust halveneva rahvusvahelise olukorra eest ning tuua ettekäändeid ägenevas vastasseisus ohtlike uute sammude astumiseks.

Muude aspektide seas varjab see resolutsioon fakti, et praeguse rahvusvahelise olukorra ja Kaukaasia valitseva olukorra algpõhjuseks on uus võidurelvastumine ja rahvusvaheliste suhete militariseerimine USA ja NATO eestvedamisel (tänu oma ründavale strateegilisele kontseptsioonile ja laienemisele Venemaa piirideni), USA sõjaväebaaside ja raketite paigutamine Euroopasse ning selle kontinendi suurenev militariseerimine, agressioon Jugoslaavia vastu ja selle tükeldamine, Serbia provintsi Kosovo tunnustamine vastuolus rahvusvahelise õigusega, rünnakud Afganistani ja Iraagi vastu ja nende okupeerimine ehk imperialism (ja kapitalistide vahelised vastuolud).

Mõned neist, kes soovivad nüüd rahvusvahelise õiguse, riikide territoriaalse terviklikkuse ja iseseisvuse austamist, on samad inimesed, kes propageerisid ja toetasid agressiooni Jugoslaavia ja Iraagi vastu. Milline silmakirjalikkus!

Tee rahu ja inimkonna tuleviku kindlustamiseni seisneb Portugali põhiseaduse artiklit 7 lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud põhimõtete austamises.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Ma olen rahul, et minu fraktsiooni muudatusettepanek oli edukas. Me palusime, et Venemaa ja Gruusia ametivõimud annaksid teavet vaenutegevuse ajal visatud kobarpommide asukoha kohta, et kiirendada demineerimist.

Parlament on jõu kasutamise hukka mõistnud ning usub, et Kaukaasia konflikte pole võimalik lahendada vägivallaga; miinide kiire kahjutuks tegemine hoiab ära edasised ohvrid tsiviilelanike hulgas.

Ona Juknevičienė (ALDE), kirjalikult. – (LT) Ma hääletasin muudatusettepanekute 2 ja 5 poolt, sest minu arvates püüab Venemaa erinevaid vahendeid kasutades taastada endisi Nõukogude Liidu piire. Tegudega Gruusias on Venemaa taas kord näidanud oma valmisolekut tungida suveräänse riigi territooriumile ja seda okupeerida oma kodanike õiguste kaitsmise ettekäandel. Minu arvates peab EL oma resolutsioonis selgelt näitama Venemaa laienemiskava lootusetust, eriti Balti riikide suhtes.

Hääletades lõike 27 punkt 2 vastu, tahaksin öelda, et EL ei saa ja tal pole õigust otsustada, kas Gruusia on endiselt NATOga ühinemise protsessis. Me saame ainult tõdeda, et 2. märtsil 2008. aastal kinnitas NATO võimalust, et Gruusia võib selle organisatsiooniga ühineda, aga selle otsuse tegemine kuulub suveräänse Gruusia riigi pädevusse.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Daamid ja härrad, ma hääletasin Gruusia olukorda käsitleva resolutsiooni poolt. Seda tehes ma ei arvanud, et see on ideaalne resolutsioon; mul pole kahtlust, et meie resolutsioon oleks võinud parem olla. Ma kõhklesin, kas toetada resolutsiooni eelnõud.

Minu kõhklused äratas Martin Schulz vahetult enne hääletust. Ta väljendas kahetsust, et resolutsioon ei kritiseeri Gruusia presidenti. See tähelepanuväärne avaldus veenis mind, et resolutsioon oleks võinud olla palju halvem ning selle oleks võinud rikkuda Euroopa Parlamendis toimuv venemeelne lobitöö. Oma sõnadega alahindas Martin Schulz parlamendi ühtsust Kaukaasia kriisi küsimuses. Nüüdseks on selge, et parem oleks olnud pidada Euroopa Parlamendi erakorraline istung Gruusia küsimuses varem. On kahju, et me ei esitanud on seisukohta nõukogu istungi ajal. On kahju, et me ei esitanud oma ettekirjutusi ja arvamusi enne liikmesriikide juhtide kokkusaamist.

Carl Lang ja Fernand Le Rachinel (NI), kirjalikult. – Härra juhataja, võttes üheselt Venemaa vastase seisukoha ja kaasates Euroopa konflikti lahendamisse, käivitavad Euroopa Ülemkogu ja parlamendi enamus sama ohtliku protsessi nagu see, mis paiskas mandri Esimesse maailmasõtta.

See protsess tuleneb halvasti ette valmistatud idasuunalisest laienemisest, mis toob meid lähemale Balkani ja Kaukaasia konfliktitsoonidele. Millised oleks siis veel Iraagi ja Iraani piiri ääres asuva Türgi ühinemise tagajärjed? Lisaks on meie valitsused Serbia provintsi Kosovo iseseisvuse tunnustamisega avanud Pandora laeka, mis ähvardab mitte ainult Gruusia, vaid enamiku Euroopa riikide, nii idas kui läänes, territoriaalset terviklikkust.

Kui Gruusia saaks vastavalt sotsiaaldemokraatide, liberaalide, PPE ja Verts fraktsioonide soovile NATO liikmeks ja ühineks Lissaboni lepingu alusel toimiva Euroopa Liiduga, algaks meie riikide ja Venemaa vahel konflikt.

Brüsseli Euroopa tähendab sõda. Arvestades üha võimsama Hiina ja islami ohtu, on nüüd rohkem kui kunagi varem aeg ehitada teine Euroopa, suveräänsete riikide Euroopa, mida ühendavad Venemaaga meie kreeka ja kristlikul pärandil põhinevad ühiskondlikud sidemed.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Ma tervitan eesistujariiki Prantsusmaa kiiret tegutsemist Gruusia ja Venemaa vahelise konflikti lahendamise nimel. Kuigi Tbilisi sõjalist tegevust Lõuna-Osseetias võib kritiseerida, oli Moskva vastulöökk ebaproportsionaalne ning rikkus selgelt Gruusia territoriaalset terviklikkust. Kutsuksin Euroopa Parlamenti üles saatma Venemaa juhile selget sõnumit, et tema teod on lubamatud. Seetõttu hääletasin resolutsiooni poolt.

Erik Meijer (GUE/NGL), kirjalikult. – (NL) On igati põhjust anda gruusia rahvale humanitaarabi ning samuti mõista hukka sõjaline sekkumine mittevaidlusaluses regioonis ja kobarpommide kasutamine Venemaa poolt. Selle resolutsiooni aspektid, millega ma ei nõustu, on Gruusia poolele asumine ning toetus tema katsetele Venemaad karistada ja isoleerida ning see NATOga ümbritseda selle eest, et Venemaa tunnustas Abhaasia ja Lõuna-Osseetia iseseisvust.

Väga paljud tänastest Euroopa riikidest tekkisid sisuliselt pärast mõnest teisest riigist lahkulöömist, ühepoolse iseseisvusdeklaratsiooni esitamist ning lõpuks teiste riikide tunnustuse pälvimist. Suurem osa Euroopa riike on tekkinud pärast aastat 1830, eriti lainetena pärast 1918. ja 1991. aastat. Kõige viimane näide on Kosovo. Pole mingit põhjust kuulutada Kosovo süünd erandlikuks või teeselda, et see on viimane kord, kui luuakse mõni uus riik.

Kunagi ei ole viimane kord. Kuni esineb piirkondi, mille elanike enamus peab võimul olevat valitsust käpardlikuks või isegi ohtlikuks, tajudes seda kui võõrast ülemvõimu, jätkub ka uute riikide teke. Tunnistagem, et Abhaasia ja Lõuna-Osseetia elanikud ei soovi Gruusiale alluda.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Venemaa ei ole ELi jaoks tähtis ainult kui energiatarnija, vaid ka kui vastukaal Ameerika maailmavalitsemispüüele. Neil põhjustel, aga ka oma usaldusväärsuse säilitamiseks peab EL mängima neutraalset rolli vahendajana Gruusia ja Venemaa vahel.

Paljudes endisest Nõukogude Liidust tekkinud riikides, näiteks Ukrainas, on väga suur vene elanikkond. Selle tõttu on lihtne mõista, miks Kreml tunnetab erilist vastutust nende venelaste rühmade eest. EL võiks aidata leida läbirääkimistel kõigile pooltele vastuvõetav lahendus ning võtta näiteks sõna nõukogudejärgsel ajal venelastele suuremeelsete rahvusvähemuste õiguste andmise poolt, mis sobiks Euroopa Liidu sageli tsiteeritud eesmärkidega inimõiguste küsimustes. Seda arvestades pooldan ma seega eritippkohtumisel välja töötatud seisukohta ning olen vastu selles raportis väljendatud vasallisuhtumisele Ameerika Ühendriikide suhtes, mistõttu hääletasin selle vastu.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) See ühisresolutsioon toetab ELi poliitikat, milleks on Kaukaasia kriisi ärakasutamine. See on katse suurendada ELi sekkumist ja kohalolu selles olulisel regioonil. Rahusobitaja maski all teeb liit ettepaneku rakendada mitmeid meetmeid, mis aitaks tal Kaukaasias kanda kinnitada ja regiooni asjadesse sekkuda. Resolutsioon on provokatiivne, sest see ei mõista hukka Gruusia Euro-NATO valitsuse jõhkrat rünnakut ega tuhandete tsiviilelanike tapmist. Vastupidi, see avaldab Gruusia poliitikale ja selle ühinemisele NATOga igakülgset toetust. Lõuna-Osseetia ja Abhaasia eraldumispüüu hukka mõistmine pole muud kui naeruväärne silmakirjalikkus, arvestades Jugoslaavia tükeldamist ja ELi hiljutist otsust Kosovo küsimuses.

Keset ELi, Ameerika Ühendriikide ja Venemaa vahelist konfliktide ja rivaalitseamise võrku langeb Euroopa Parlamendi otsus peaaegu täielikult kokku USA poliitikaga, sest see võtab ühekülgse Venemaa vastase

seisukoha, et saada Euraasia turgude ja rikkust loovate ressursside hõivamiseks paremat läbirääkimispositsiooni.

Imperialistide vahelise konflikti ja rivaalitseamise ägenemine ning Venemaa püüd parandada oma positsiooni imperialistlikus püramiidis tekitab Kaukaasia ja teiste piirkondade inimeste jaoks uusi ohte. Rahva vastuseks saab olla ja peab olema imperialismivastase võitlusega liitumine.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Sarnaselt kõigi Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsiooni liikmetega hääletasin ma selle Kaukaasia olukorda käsitleva resolutsiooni vastu, sest see vaatab konflikti läbi moonutatud bushimeelse poliitika ja omakasu. Resolutsiooni halvim ja kõige provokatiivsem aspekt on asjaolu, et selles hoidutakse vähimastki kriitikast Gruusia peaminister Saakašvili võetud oportunistliku kursi aadressil, kes selle kriisi algatas, et mitte valmistada meeelhärmi oma ameeriklastest kaitsjatele. Euroopa Parlamendi enamuse võetud seisukoht on otseses vastuolus seisukohaga, mille needsamad poliitilised jõud võtsid kuus kuud tagasi Kosovo küsimuses.

Kaukaasia piirkonnas ei ole võimalik stabiilsust saavutada poliitikaga, milles mängitakse Ameerika Ühendriikide järel teist viiulit, kuigi Ühendriigid pigistavad silma kinni tegeliku olukorra ees ja ajavad ise topetstandardite poliitikat.

Ioan Mircea Pașcu (PSE), kirjalikult. – Ma hääletasin muudatusettepaneku 2 poolt, sest pean lubamatuks piiride muutmist naaberriikides elavate vähemuste eest „hoolitsemise” ettekäändel. Samuti hääletasin selle poolt, et mainitaks ära Bukaresti tippkohtumisel Gruusiale lubatud NATO liikmelisus ning Gruusia liikumine õiges suunas, järgmistel põhjustel:

a. On tõsi, et Gruusiale lubati, et temast saab NATO liige ja see on kirjas Bukaresti NATO tippkohtumise ametlikus lõppkommünikees.

b. Vähemalt üks oluline Euroopa juht on öelnud – hiljutise Venemaaga peetud sõja kontekstis –, et Gruusia kutsutakse NATOsse.

c. EL on kohustatud tagama Gruusia julgeolekut, iseseisvust ja territoriaalset terviklikkust vastavalt ELi ja Gruusia vahel sõlmitud partnerluslepingule Euroopa naabruspoliitika raames, aga kuna ELi struktuur ei võimalda seda teha, on ainus selleks võimaline organisatsioon NATO, mille liikmeskonda kuulub enamik ELi riike.

Béatrice Patrie (PSE), kirjalikult. – (FR) Kuigi Euroopa Parlamendi poolt vastu võetud resolutsioon ei ole ideaalne, väärib see toetust, sest see kinnitab Euroopa ühtsust Gruusia olukorda käsitleva resolutsiooni osas.

See keerukas kriis tõestab, kui tungivalt on ELil vaja välja töötada korralik regionaalne strateegia Kaukaasia ja Venemaa suhtes. Seega oleks ELil mõistlik teha ettepanek rahvusvahelise konverentsi korraldamiseks sarnaselt Helsingi konverentsiga, mille tulemusena tekkis 1975. aastal OSCE.

Esialgu aga on vaja tagada, et ELi ja Venemaa vahelise partnerluse tugevdamise läbirääkimisi käsitlev põhjendatud raport mainiks kindlasti ära vajaduse pidada selle riigiga tasakaalustatud dialoogi, mis hõlmaks kõiki ühist huvi pakkuvaid teemasid, kaasa arvatud demokraatlikud väärtused ja energiamõõde.

Selles suhtes on kahju, et Euroopa Liit ei esita selgemat üleskutset energiasstrateegia läbivaatamiseks, mis lisaks väljakuulutatud energiaallikate mitmekesistamisele peaks sätestama ka taastuvenergia arendamise ja energiasäästu põhimõtted.

Gilles Savary (PSE), kirjalikult. – (FR) Ma jäin Euroopa Parlamendi hääletusel Lõuna-Osseetia ja Abhaasia olukorda käsitleva resolutsiooni küsimuses erapooletuks, sest parlament võttis ühepoolse tasakaalustamata seisukohta Kosovo ühepoolse deklaratsiooni suhtes, millega kuulutati välja iseseisvumine normaliseerunud demokratiseerunud Serbiast.

Parlament ei pidanud sobivaks võtta vastu sarnast resolutsiooni Kosovo suhtes, mis oleks põhinenud samadel rahvusvahelise õiguse ja riigipiiride puutumatus austamise põhimõtetel, millele ta nüüd tugineb Moskva poolt Osseetia ja Abhaasia iseseisvusele antud tunnustuse denonsseerimiseks. Me kõik teame, miks: me ei tahtnud kritiseerida lääneriike, mis tunnustasid kiiresti Kosovo ühepoolset ja õigusvastast iseseisvusdeklaratsiooni, tegude eest, mille eest me täna õigustatult kritiseerime Venemaad.

Kuigi nii Gruusia kui Venemaa valitsuse sõjalised algatused tuleb kindlalt hukka mõista ja peaksid andma teed diplomaatilisele lahendusele ja rahvusvahelisele vahendusele, ei saa Euroopa Liit endale lubada topetstandardite kasutamist mitmete külma sõja järel „külmutatud” konfliktide suhtes.

Meie kontinendi julgeolekule pole miski halvem kui Euroopa Liidu ekslik liitlaste valik ning samasugune ustavus Bushi valitsuse „kriminaalsele” poliitikale siin nagu ka teistes maailma osades.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE), kirjalikult. – Kuigi see resolutsioon väljendab paljusid seisukohti, mida ma toetan – eriti lähenemine Lõuna-Osseetia ja Abhaasia lõplikule staatusele ja üleskutse Vene vägede väljaviimiseks Gruusia enda aladelt –, on selles ka palju mittekasulikke elemente.

EL võiks mängida kasulikku rolli oma tsiviilvaatlejate, seirajate ja humanitaarabi vormis. Samas ei peaks ta püüdma Gruusia kriisi oma huvides ära kasutada ja kutsuma üles ELi kaitse- ja julgeolekupoliitikat tugevdama, paigutama seirajad Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika raamesse ega toetama tagasi lükatud Lissaboni lepingut. Lisaks oli kahju, et hääletusel eemaldati väljend „Gruusia on endiselt Atlandi liiduga (NATO) ühinemise kursil”. Seetõttu jäin selle resolutsiooni suhtes erapooletuks.

Glenis Willmott (PSE), kirjalikult. – Euroopa Parlamentaarne Tööpartei tervitab seda resolutsiooni, mis näitab tugevat ja selget ühtsust ELi liikmesriikide vahel nõukogus ja Euroopa Parlamendis selles olulises küsimuses. Me leiname selles konfliktis traagiliselt hukkunuid ja mõistame hukka mõlema poole vägivallateod. Me toetame püsivaid rahulgatusi, ohvritele humanitaarabi andmist ja ülesehitustööd.

Me jääme erapooletuks lõike 27 teise osa hääletusel, sest meile kõigile on selge, et selle resolutsiooni eesmärk on lahendada olukord Gruusias. Mõne teise organisatsiooni, näiteks NATO tulevases liikmelisusest rääkimine juhiks ainult tähelepanu põhiteemalt kõrvale.

Me toetame kogu südamest resolutsiooni üleskutset konflikti püsivaks lahendamiseks ELi vahendatud kuuepunktise kokkuleppe alusel ning me kutsume Venemaad üles otsustavalt tegutsema, et täita selle relvarahu kava kokkulepitud tingimusi, võimaldades sellega jätkata ELi ja Venemaa partnerluslepingu läbirääkimisi.

Vladimír Železný (IND/DEM), kirjalikult. – (CS) Ma jäin Gruusia olukorda käsitleva Euroopa Parlamendi resolutsiooni hääletamisel erapooletuks, mitte sellepärast, et ma heidan kahtlust Gruusia positsiooni õiguspärasusele, vaid vastupidi, kuna poolt hääletades oleksin ma Venemaa kohatud ja agressiivsed sammud heaks kiitnud. Nagu viimasel ajal tihti on juhtunud, on mõned euroföderalistidest parlamendiliikmed taas kord Gruusia konflikti ja sellekohast resolutsiooni väärkasutanud, et kutsuda üles Lissaboni lepingu kiiremale ratifitseerimisele. See kohatu käitumine oli minu erapooletuks jäämise põhjus.

Marian Złotea (PPE-DE), kirjalikult. – 1. septembril toimunud erakorraline Euroopa Ülemkogu näitas ja kinnitas ELi ühtsust, mis on edasiminekuks, võrreldes 2003. aastaga, mil olukord Iraagis tekitas küsimusi ELi ühtsuse kohta.

Euroopa peab jätkuvalt väljendama oma solidaarsust ja otsusekindlust, nõudes Venemaalt rahvusvahelise õiguse normide ja standardite järgimist. Resolutsioon, mille poolt me täna hääletasime, rõhutab, et Euroopa ja Venemaa partnerlus peab põhinema mõlemapoolsel austusel Euroopa koostöö põhireeglite suhtes.

Venemaa rikub jätkuvalt relvarahu kokkulepete teatud tingimusi. Sellisele käitumisele tuleb vastata ühtse poliitilise ja majandusliku survega, et innustada Venemaad viima kõik väed täielikult Gruusia territooriumilt välja ning vähendada oma sõjalist kohalolu Lõuna-Osseetias ja Abhaasias.

Oluline on astuda koheseid samme, et tagada abi jätkuv toimetamine selles konfliktis ümberasustatud ohvritele. Neile Venemaa poolt toime pandud murettekitavatele sündmustele tuleb reageerida Euroopa ühtse otsusekindlusega. Selleks et kaitsta ennast sarnaste väljakutsete eest tulevikus, peab Euroopa leidma alternatiivseid energiaallikaid ning tugevdama Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitikat, nagu on sätestatud Lissaboni lepingus.

– Euroopa lepinguõigus (B6-0374/2008)

Ian Hughton (Verts/ALE), kirjalikult. – Hääletasin õiguskomisjoni resolutsiooni poolt. Ühtne tugiraamistik on oluline õiguslik areng ning esialgu me veel ei tea, millise kuju see võtab. On tähtis, et see parlament ning kõigi riikide ja õigussüsteemide huvirühmad oleksid täielikult kursis kõigi tulevaste arengutega.

– Report: Proinsias De Rossa (A6-0289/2008)

Proinsias De Rossa (PSE), kirjalikult. – Vaatamata keerulisele pealkirjale käsitleb see raport 2001. aastal esitatud kaebust komisjoni haldusomavoli kohta seoses tööaja direktiivi nõuetekohase rakendamata jätmisega Saksamaa valitsuse poolt. Asi suunati Euroopa Parlamendile Euroopa Ombudsmani eriraporti kaudu.

Eriraporti suunamine Euroopa Parlamenti on viimane ombudsmani käsutuses olev oluline vahend, et tagada kodanike nimel rahuldava lahendi saavutamine. Minu raport petitsioonikomisjoni nimel kiidab heaks ombudsmani järelduse, et taotleja kaebusega mittetegelemine komisjonis peaaegu kaheksa aasta vältel kujutab endast haldusomavoli juhtumit.

Raport ei puuduta tööaja direktiivi enda sisu ning seetõttu oldi vastu muudatusettepanekule, mis tahtis tõstatada direktiivi sisu küsimuse, kuna seda ei peetud antud raporti seisukohast asjakohaseks.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Raport, mille teemaks on olukord, kus komisjon keeldus läbi vaatamast ühe Saksa arsti kaebust seoses tööaega käsitleva tööõiguse rikkumisega Saksa riigi poolt, rõhutab ELi klassilist iseloomu. Komisjon reageerib välgukiirusel, kui kaalul on kapitali huvid, ja sunnib liikmesriike ühenduse õigusele alluma, aga kui töötajad kaebavad oma õiguste rikkumise üle, jätab komisjon nende kaebused tähelepanuta.

Komisjoni provokatiivne seisukoht tuleneb loomuliku tagajärjena ELi rahvavaenulikust poliitikast, mis soosib tagasipöördumist töölisklassi keskaegsete töötingimuste juurde, et kaitsta Euroopa monopolide kasumeid. Selles kontekstis võttis tööhõiveministrite nõukogu möödunud juulis vastu ELi tööaja direktiivi muudatuse. See töötajavaenulik vigurdus jagab tööaja mõiste aktiivseks ja mitteaktiivseks ajaks – viimast ei loeta tasustatavaks tööajaks – ning annab tööandjatele õiguse hoida oma töölisi tööl kuni 13 tundi päevas, 65 tundi nädalas, maksmata neile samas mitte midagi ületundide eest.

Töölisklassi ja töövõtjate õigusi ei taga komisjonile kaebamine, vaid koondumine ja kapitalivastase klassivõitluse tugevdamine nõudmisega, et EL selle poliitika tühistaks.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Juuninimekiri leiab, et tööaega tuleks reguleerida riiklikul tasandil. Seetõttu ei peaks Euroopa Parlament seda raportit käsitlema, kuigi see vormiliselt puudutab komisjoni käitumist ühe rikkumisjuhu suhtes.

Igal mõeldaval pidulikul puhul ülistatav subsidiaarsuse põhimõte on siin peamine. Kui Euroopa Parlamendi enamus hakkab tegelema üksikasjadega, toimub täpselt vastupidine ja liikmesriikide otsustada ei jää tegelikult enam midagi. Tööaja direktiiv ise on juba selge subsidiaarsuse põhimõtte rikkumine. Riikidel on erinevad ettevõtlusstruktuurid. Mõnes on valdav rasketööstus, mujal kergetööstus ja kolmandates on suur osakaal jällegi turismil ja hooajalistel tegevusaladel, samuti on avaliku sektori struktuurid erinevad. Seetõttu on täiesti kohatu üritada reguleerida tööaega kogu ELi ulatuses ning selleks pole ka mingit põhjust. Selle pooldajad väidavad, et vastasel korral tekiks meil ELis sotsiaalse dumpingu probleem. See on väga tõsine süüdistus riikide vastu, mille me oleme ELi liikmeks vastu võtnud, mis kõik vastavad Kopenhaageni kriteeriumidele ning milles kõigis kehtib seadusega tagatud ametiühingute moodustamise vabadus.

See raport on ELi järjekordne katse sekkuda tööaja küsimusse, mis kuulub liikmesriikide pädevusse. Me hääletasime selle vastu, viidates subsidiaarsuse põhimõttele.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Mul oli võimalik Proinsias De Rossa raportit toetada ja loota, et komisjon aktsepteerib täielikult ombudsmani soovitusi seoses õiguskorra ja heade haldustavade põhimõttega.

– Raport: Iratxe García Pérez (A6-0325/2008)

Richard James Ashworth (PPE-DE), kirjalikult. – Mina ja minu briti konservatiivse partei kolleegid toetame täielikult meeste ja naiste vaheliste võrdsete võimaluste põhimõtet. Me nõustume raporti mõnede seisukohtadega, nagu näiteks vajadus teha suuremaid edusamme meeste ja naiste vahelise palgavahega tegelemisel; ettevõtluse edendamine naiste hulgas; riigi tasandil meetmete tähtsus, mille eesmärk on edendada töö ja eraelu vahelist tasakaalu. Nagu meie varikabineti naisteminiister on öelnud: „Konservatiivide lähenemine soolisele võrddõigussikkusele põhineb usul võrdsetesse võimalustesse ja võrdsele õiguslikule, kaubanduslikule, sotsiaalsele ja poliitilisele kohtlemisele”.

Sellest hoolimata teevad meile muret selle raporti teatud aspektid, nagu nõue uueks õiguslikuks aluseks ELi õiguses ja nõue võtta vastu otsus viia „poliitika ühenduse tasandile”. Me ei saa ka toetada raportis esitletud kuluka Euroopa Soolise Võrddõigussikkuse Instituudi asutamist; sellised teemad peavad jääma iga üksiku liikmesriigi otsustada.

Nendel põhjustel otsustasime loobuda hääletamisest raporti üle.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Ma hääletasin Euroopa Parlamendi resolutsiooni poolt, mis põhineb minu Hispaania kaasliikme Proua García Pérezi soolist võrddõigussikkust käsitleval raportil. Rohkem

kui kunagi varem peame tähelepanu pöörama selle teema kahetisele laadile: ühest küljest võrdõiguslikkuse tagamine kõikides poliitikavaldkondades (soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine) ja teisest küljest sihtmeetmete võtmine naiste diskrimineerimise piiramiseks, sealhulgas teadlikkuse tõstmise kampaaniad, parimate tavade vahetamine, dialoog kodanikega ning avaliku ja erasektori algatused. Kõik teemad on olulised: ebavõrdne palk, osalemine otsuste vastuvõtmisel, eriti avalikud otsused, isikliku elu ja töö ühitamine ja naiste vastane vägivald. Sooline võrdõiguslikkus on tähtis eesmärk, mille saavutamiseks on juba palju ära tehtud, kuid edasiseks arenguks peab see saama täieliku tähelepanu humanistlikelt poliitilistelt jõududelt ja olema arutluse all kõikjal, kaasa arvatud kultuuridevahelises dialoogis.

Koenraad Dillen, Carl Lang ja Fernand Le Rachinel (NI), kirjalikult. – (FR) Mõnikord tuleb ette õnnelikke ja isegi naljakaid kokkusaatusi. Tõepoolest, me kasutame ära meile selle iga-aastase soolist võrdõiguslikkust käsitleva raporti poolt antud võimaluse, samal ajal, nagu Euroopa Liidu eesistujariik Prantsusmaa, tõstame esile marginaalse, kuid lõbusa hetke, mis halvimal juhul on taktitunde puudumine ja parimal juhul, meeste ja naiste vahelise võrdõiguslikkuse põhimõtte laimatu rakendamine, mis peab silmas nende vahelise diskrimineerimise puudumist.

Mõned päevad tagasi, härra Sarkozy eesistumise alguse puhul, mis sai suure meedia tähelepanu osaliseks, jagati Euroopa Parlamendi liikmetele kingitusi. Tasuta dokumendikotis leidis tähelepanuväärselt lips.

785st Euroopa Parlamendi liikmest peaaegu kolmandik on naised. Kas nendele polnudki ette nähtud üht väikest isiklikku kingitust, või peaksime sellest järeldama, et ka naised peavad kandma lipse?

Näib, et jätkuvalt on nii, et samal ajal kui toimuvad suured arutelud naiste rolli ja koha üle poliitilises elus, põrmustab jämedakoeline käitumine peenekombelisuse.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Me ei saa hääletada raporti „Sooline võrdõiguslikkus aastal 2008” poolt, sest seal püütakse veenda naisi selles, et paindlike töösuhete ja mis tahes töölisklassi kuuluvale perele alles jäänud sotsiaaltoetuste vähendamise ja kommertsialiseerimisega leppimine on vajalik pahe, nii et naised kohanduvad ELi pereelu ja tööga seotud kohustuste ühitamise poliitikaga.

Kaalukatele uurimustulemustele meeste ja naiste vahelise palgavahe kohta pole tähelepanu pööratud, rääkimata nende kõrvaldamisest; selle asemel on ainult õhutusel või rahvusvahelise võrde töötasu päeva asutamine. Väljapakutud meetmed sooliste stereotüüpide vastu võitlemiseks ja võrde esindatuse kohta otsuste vastuvõtmisel, nagu ka igasuguse soolise vägivalda kaotamine jne, on liikumine õiges suunas, kuid mis jääb soovunelmaks seni, kuni nende tingimuste eest vastutav ja neid alalhoidv põhjus püsib, nimelt kapitalistlik süsteem, mis tekitab ja süvendab diskriminatsiooni ja ebavõrdsust.

Tõeline võrdõiguslikkus nõuab võitlust muutuste eest jõudude tasakaalus. Selline poliitika soosib töölisi ja ELi strateegia kaotamist. Ka peaks võitlema kapitaliga spekuleerimise ja tööandjate vastutusvõimetuse vastu. Mitte ükski meede pole tõhus, kui ei tugevdada rahvaliidumist igas riigis ja ei seata sihtmärke oluliseks muutuseks, kuni täidesaatva võimu tasemeni välja.

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Ma hääletasin proua García Pérezi soolist võrdõiguslikkust aastal 2008 käsitleva raporti poolt, sest olen seisukohal, et meeste ja naiste vahelise ebavõrdsuse vähendamine on õiglase ühiskonna loomise põhialus, nagu ka otsustav tegur Euroopa Liidu majanduskasvule, õitsengule ja konkurentsivõimele.

Sooviksin korrata raportööri ettepanekut, mille eesmärk on tugevdada Euroopa soolise võrdõiguslikkuse õigusakte. Vaatamata selles valdkonnas elluviidud tegevustele ei ole Euroopa tasemel erilist progressi toimunud, eriti mis puudutab naiste ja meeste vahelist palgaerinevust, naiste osalemist otsuste tegemisel, võitlemist naistevastase vägivalda vastu, juurdepääsu haridusele ja elukestvatele õppele või isegi töö-, pere- ja eraelu ühitamist.

Siiski avaldan kahetsust, et muudatusettepanek 1 on heakskiidetud ning seeläbi kõrvaldatud oluline viide komisjonile ja nõukogule vajaduse kohta luua selge õiguslik alus võitluseks igasuguste naiste vastu suunatud vägivaldavormide vastu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Raportis rõhutatakse ühiskonnas püsivate diskrimineerimisvormide olulisi aspekte, keskendudes iseäranis töö, töötasu, vaesuse, pensioni ja reformide valdkondadele. Raportis tuuakse ka esile naiste vastu suunatud vägivalda ja kaubitsemisega seotud probleemid, hariduse ja väljaõppega seotud probleemid, sotsiaaltoetuste vähesuse ja juurdepääsu laste ning ülalpeetavate hooldamise teenustele ja naiste seksuaal- ja reproduktiivtervise parandamisele.

Ometigi leidub ikka veel vastuolusid, nagu näiteks väljapakutud tegevused tööhõive valdkonnas, milles meie esitatud ettepanek lükati tagasi, samas kui kiideti heaks üks teine naiste jaoks olulisi aspekte kaitsev ettepanek. Ma vihjan järgmisele ettepanekule, mis on nüüd parlamendi lõpliku resolutsiooni osa: ... palub liikmesriikidel võtta tõhusaid meetmeid, et jõustada sotsiaal- ja tööalaseid norme ning muuta töötaja õigusi tagavad töökohad kättesaadavaks erinevates tegevusvaldkondades, tagades seejuures, et töötajad, eriti naised, teeniksid korralikku palka ning neil oleks õigus töötervishoiule ja -ohutusele, sotsiaalkaitsele ja ametiühinguvabadusele, mis omakorda annaks panuse meeste ja naiste vahelise diskrimineerimise kaotamisse tööl”.

Seega hääletame poolt, kuigi avaldame kahetsust, et teised positiivsed ettepanekud tagasi lükati.

Hélène Goudin ja Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Junilistan distantseerib end tugevalt kõikidest vägivaldavormidest. EL on väärtushinnangute ühendus ja liikmesriigid peavad kohtlema kõiki ühiskonnarühmi õiglasel ja võrdsel viisil.

Raport sisaldab ettepanekut, millest me end tugevalt distantseerime, nimelt kutsub Euroopa Parlament komisjoni ja nõukogu üles võtma vastu otsust viia sisserände- ja varjupaigaküsimust käsitlev poliitika ühenduse tasandile. Nende probleemide eest peavad hoolt kandma vastavad liikmesriigid.

Üldiselt sisaldab raport palju arvamusi selle kohta, kuidas tuleks saavutada võrdsuslikkus. Välja pakutud meetmete hulgas on tööturupoliitika meetmed, teabekampaaniad, dialoog kodanikega, kvoodid, palgavahe kaotamine, meetmed soolise vahetegemise vastu töökohal hariduse valdkonnas ja emadusega seotud soodsate tingimuste parandamine naiste jaoks, kes on füüsilisest isikust ettevõtjad. Raport tervitab ka Euroopa Soolise Võrdsuslikkuse Instituudi asutamist ja kutsub ühenduse institutsioone ja liikmesriike üles looma rahvusvahelist võrdse töötasu päeva.

Meeste ja naiste vaheline võrdsuslikkus peab olema kõikide liikmesriikide eesmärk. Nende eesmärkide saavutamiseks kasutatud poliitilised meetmed peavad aga olema kindlaks määratud riigi tasandil. Soovitav rahvusvaheline kooskõlastamine peaks aset leidma globaalsel tasandil, eelistatavalt ÜRO raames. Nendel põhjustel oleme otsustanud hääletada selle raporti vastu.

Marian Harkin (ALDE), kirjalikult. – Üldiselt olen ma enamiku raportis leiduva suhtes toetaval seisukohal. Ometigi on mulle probleemiks lõige 9. Ma usun, et lõike 9 tekstis oleks pidanud täpsustama, et abidoküsimuses on vajalik austada riiklikke õigusloomega seotud protsesse.

Iirimaa on selle probleemi kohta Maastrichti lepingu protokoll ja peale selle, abordi valdkond ei kuulu ELi pädevusse. Selle valdkonna õigusloome on iga liikmesriigi pädevuses ja seetõttu peab parlament austama subsidaarsuse põhimõtet. Kahjuks jääb tekst selles küsimuses ebaselgeks.

Ian Hughton (Verts/ALE), kirjalikult. – García Perez'i raport käsitleb mitmeid olulisi probleeme, mis on seotud soolise võrdsuslikkuse, sotsiaalse õigluse ja põhiõigustega. Üks üha murettekitavam probleem üle Euroopa on inimkaubandus, mis kaasab ohvreid nii ELi seest kui väljast. Seda laadi tõsise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemiseks on vaja piiriülest ja erinevaid ametkondi kaasavat lähenemisviisi ning on selge, et ELil on selles valdkonnas võtmeroll.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Sel ajal kui soolise võrdsuslikkuse probleemi suhtes on Euroopas tehtud edusamme, oleme kaugel täielikust võrdsusest. Raportis rõhutatakse mitmeid komisjoni tähelepanu vajavaid valdkondi, nagu töö kvaliteet ja vajadus paremate vahendite järgi, et võidelda naiste vastu suunatud vägivalga vastu. Ma toetan ka üleskutset liikmesriikidele viivitamatult ratifitseerida Euroopa Nõukogu inimkaubanduse vastaste meetmete konventsioon. Ma hääletasin Iratxe García Pérezi raporti „Sooline võrdsuslikkus aastal 2008” poolt.

Mairead McGuinness (PPE-DE), kirjalikult. – Tervitan raportit „Sooline võrdsuslikkus aastal 2008” ja toetan paljuki selle sisu.

Sellest hoolimata keeldusin hääletamisest lõpphääletusel, sest muudatusettepanek 2 lükati tagasi. Minu arvates oli selle muudatusettepaneku sõnastus parem originaalõigu sõnastusest.

Eluned Morgan (PSE), kirjalikult. – Hääletasin selle raporti poolt, mille eesmärgiks on käsile võtta sooline ebavõrdsus. On selge, et naistel ei ole tööalases edutamises samu võimalusi nagu meestel. Töötavad emad ei saa kunagi olema suutelise tasakaalustama pere- ja tööelu ilma tugevamate vanemlike õigusteta nii meeste kui naiste jaoks.

Sellepärast toetan täielikult üleskutset lapsehoolduspuhkuse kestuse pikendamise kohta ja eriti soodustuste suurendamist isade lapsehoolduspuhkuse võtmiseks ja paindlikke töötingimusi. Ainult seda laadi õigustega oleme võimelised soolisele ebavõrdsusele vastu võitlema. Naised ei saavuta kunagi täielikku võrdsuslikkust enne, kui mehed ei võtta enda peale oma õiglast osa lapsehoolduses ja majapidamises, nagu teeb minu fantastiline abikaasa. Ta teeb süüa, käib poes, ainult voodi ülestegemises pole ta nii osav!

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni PSE fraktsiooni variraportöörina hääletasin ka mina raporti poolt, sest pean väga oluliseks ettepanekut naiste ja meeste võrdse kohtlemise kohta tööturul. Selles kontekstis sooviksin rõhutada raporti punkti 42 tähtsust, mis kutsub komisjoni ja liikmesriike üles looma hulka teostatavaid, võrreldavaid ja kättesaadavaid kvantitatiivseid ja kvalitatiivseid näitajaid, nagu ka sooline statistika, mida on võimalik kasutada majanduskasvu ja tööhõive Lissaboni strateegia rakendamise edaspidisel jälgimisel.

Võttes arvesse, et üks tööhõive suurendamise otsustavatest teguritest on töö- ja pereelu ühitamine, sooviksin ma mainida ka punkti 34, mis kutsub komisjoni koguma ja levitama parimaid tavasid selle kohta, kuidas tööelu paremini tasakaalustada ja meestel pereelus rohkem osaleda.

Lydia Schenardi (NI), kirjalikult. – (FR) Euroopa Parlament peab arvestama, et tema liikmed põevad Alzheimeri tõbe! Igal aastal, umbes samal ajal ilmub kaks eri raportit: üks inimõiguste kohta ELis ja teine, mis puudutab naiste ja meeste vahelist võrdsuslikkust.

Olgugi, et esimese sisu võib aastast aastasse kergelt varieeruda, on üsna selge, et sama ei kehti teise kohta.

Et selles veenduda, tuleb vaid lugeda eelmiseid: Kauppi raport 2007. aastal, või 2006. aasta Estrela raport naiste ja meeste vahelise võrdsuslikkuse kohta. Nad loetlevad üles samad üleskutsed, annavad teada samade ebavõrdsuste olemasolust ja teevad samu ettepanekuid. Kas me järelame, et muutusi pole toimunud? Ei, sest edasiliikumine on toimunud tööhõives ja naiste osalemises otsuste vastuvõtmisel kohalikul, riigi ja Euroopa tasandil.

Asi on lihtsalt selles, et meie, eurokraadid, tiivustatud naiste lobitööst – ja eriti mõtlen ma selle all võimsat European Women's Lobby – ei ole arenguga rahul; nad soovivad ja propageerivad veel suuremat võrdsust, isegi veel suuremat sarnasust meeste ja naiste vahel, kuni totruseni välja.

Kas me peame kaasa minema selle sunnitud võrdsuslikkusega, mis on saavutatud läbi kohustuslike, diskrimineerivate ja vähemusele keskendunud kvootide?

Ma ei arva nii. Sugudevaheline sõda ei pea aset leidma.

Olle Schmidt (ALDE), kirjalikult. – (SV) Proua García Pérezi raport soolise võrdsuslikkuse kohta aastal 2008 oli peaaegselt hea. Suur osa selles sisalduvast on väga oluline, kaasa arvatud võimalus naistel (ja meestel!) ühitada töö ja pereelu ja heldekäelisemate vanematoetuste tähtsus.

Ma oleksin olnud võimeline üle elama teatud koguse rumalat ülespuhutud sõnamulinat ja kordamist. Keerulisem oli lõige 4, mis kutsub üles looma selget õiguslikku alust võitluseks igasuguste naiste vastu suunatud vägivaldavormide vastu. Selles taotluses ei ole midagi halba ja kui see oleks puudutanud piiriülest inimkaubandust, oleks see olnud probleemivaba. Ometigi, selle eesmärk on poliitika täielik ühenduse tasandile viimine valdkonnas, mis on peamiselt riikliku tasandi probleem, ning see tekitab peamist muret.

Põhjus, miks ma lõpuks ikkagi otsustasin hääletamisest loobuda, on lõike 6 teine lause, mis julgustab kvootide kasutamist. See on midagi, mida ma eelistan riiklikul tasandil mitte näha ja kindlasti mitte selle käibelega laskmist kui ettekirjutust Brüsselist.

– **Raport: Eva-Britt Svensson (A6-0199/2008)**

Richard James Ashworth (PPE-DE), kirjalikult. – Mina ja minu briti konservatiivse partei kolleegid toetame täielikult meeste ja naiste vaheliste võrdsete võimaluste põhimõtet. Me toetame raporti lõigus 1 mainitud juhtpõhimõtet: „Rõhutab naistele ja meestele võrdsete võimaluste andmise tähtsust, et nad saaksid olenemata soost üksikisikutena areneda”.

Sellest hoolimata usume, et raport on oma lähenemisviisis ja järeldustes ülevaade korralduslik ja raskepärane. Me ei arva, et EL peaks selles valdkonnas pädevam olema. Sellised küsimused peaksid jääma liikmesriikide endi otsustada.

Me lükkame tagasi põhjenduses I väljatoodud lähenemisviisi, mis teatab: „arvestades, et reklaamides esitatavad soolised stereotüübid kajastavad järelkult võimu ebavõrdset jagunemist sugude vahel”. Sellised avaldused ei arenda tervemõistuslikku võrdõiguslikkust puudutavat arutelu. Samuti ei saa me toetada mõtlemist stiilis, *inter alia*, põhjendused F ja G. Raportis mainitud üleskutsed „nulltolerantsiks” on liiga ebamäärased ja võivad täielikul järgimisel juhtida halvale õigusloomele.

Nendel põhjustel oleme otsustanud hääletada raporti vastu.

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Ma hääletasin proua Svenssoni turunduse ja reklaami mõju meeste ja naiste vahelisele võrdõiguslikkusele käsitleva raporti poolt, kuna ma nõustun vajadusega välja töötada reklaamialane käitumisjuhise, mis oleks rakendatav kõikides liikmesriikides ja mis tagaks lugupidamise meeste ja naiste vahelise võrdõiguslikkuse põhimõtte vastu ja võitleks sooliste stereotüüpide kasutamise vastu.

Olen veendunud, et reklaam ja turundusteadanded on ohtlikud seksuaalsete stereotüüpide levitusvahendid ja mõjuvad piiravalt vabadusele, nii meeste kui naiste suhtes, nende erinevates mõõdetes ja rollides läbi kogu nende elu, omades negatiivset mõju nende rollile ühiskonnas.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Rootsi Euroopa Parlamendi liikme, proua Svenssoni raport, kes kuulub meie Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsiooni, võimaldas meil võtta üldjoontes positiivse seisukoha selle kohta, kuidas turundus ja reklaam mõjutavad meeste ja naiste vahelist võrdõiguslikkust.

Nagu raportöör mainib, on reklaami põhieesmärk meid kõiki, nii mehi kui ka naisi, mõjutada. Tõepoolest, valikud, mille me oma elu jooksul teeme, on mõjutatud tervest hulgast teguritest, kaasa arvatud sotsiaalne klass, millesse kuulume, meie sugu, haridusest, meediast ja reklaamidest pärinevad meid pidevalt ümbritsevad kuvandid ja kontseptsioonid sugude ja soorollide kohta.

Sellel põhjusel on oluline jätkata võitlust meie ühiskonnas püsivate sooliste stereotüüpide vastu, vaatamata mitmetele ühenduse soolist võrdõiguslikkust edendavatele programmidele.

Nagu selles raportis mainitud, on koolisüsteemil esmatähtis roll laste kriitilise mõtlemisvõime väljaarendamisel meediapildi ja meedia suhtes üldisemalt, et hoida ära reklaamis ja turunduses sooliste stereotüüpide taastootmise hävitavaid tagajärgi.

Ometigi on vajalikud ka positiivsed meetmed parimate tavade propageerimiseks reklaamis, mille näited on esitatud nüüdseks heakskiidetud parlamendi resolutsioonis.

Petru Filip (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma otsustasin, et hääletamisest keeldumine on seisukoht, mis väljendab parimal moel selle raporti heterogeenset sisu. Täpsemalt, me arutame tõsiselt probleemi, millele on minu arvates vastatud ebasobivate terminitega. Ei piisa ainult teatamisest, et soolised stereotüübid on vaja kõrvaldada.

Ma ei usu, et küsimus seisneb auhindade andmises meedia- ja reklaamispetsialistidele soolise võrdõiguslikkuse järgimise eest, nagu raporti teatud artiklites soovitatakse (artiklid 9, 27), vaid selle asemel peaksime koostama täpsed ühenduse määrused ja programmid, mis muudaksid sellised auhinnad tarbetuks. Põhjusel, et mitmesugused igapäevaelu märgistavad reklaamivormid avaldavad tegelikkuses sügavat ja kohest sotsiaal-kultuurilist mõju, vajab see tegevusala ühendatud ja sidusat õigusraamistikku.

Sellel põhjusel, see kirjeldav kogum viiteid käesolevale ja tähtsale teemale (nagu Britt-Svenssoni raport), ei ole toime tulnud veenvate argumentide esitamisega ja poolthääle kindlustamisega, ja ei ole vastanud selgel ja rakenduslikul viisil võimalikele lahendustele.

Ona Juknevičienė (ALDE), kirjalikult. – Ma usun, et reklaam on mõjuvõimas identiteete, väärtusi, tõekspidamisi ja hoiakuid vormiv vahend ja avaldab vaieldamatult mõju üldsuse käitumisele. Teisest küljest, kontrollimatu reklaam – nagu seksuaalteenuste reklaamid ajalehtedes – võib mõjuda kahjulikult naiste, eriti teismeliste ja toitumishäiretele kalduvate inimeste enesehinnangule.

Me peame tagama oma lastele kaitse kahjustavate mõjude eest, selles osas ei tohi alahinnata koolide ja hariduse rolli. Ma toetan ka ettepanekut, et komisjon ja liikmesriigid peaksid töötama välja reklaamialase käitumisjuhise, mis järgiks meeste ja naiste vahelise võrdõiguslikkuse põhimõtet.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), kirjalikult. – (FI) Hääletasin proua Svenssoni raporti vastu kooskõlas meie fraktsiooni seisukohaga.

Ma toimisin nii, sest olgugi, et raport turunduse ja reklaami mõju kohta soolisele võrdõiguslikkusele sisaldab palju häid ideid, mida ma täielikult toetan, kaasa arvatud laste kriitilise mõtlemise arendamine meedia suhtes ja inimestele soolistes stereotüüpides kahtlemise õpetamine, olen ma arvamusel, et üldjoontes läks see liiale. Ettepanekud luua ELi tasandil käitumisjuhise ja järelevalveorgan, kuhu inimesed saavad reklaamides ja turunduses esinevate sooliste stereotüüpide kohta kaebusi esitada, kujutab endast just sellist üleolevat poliitikat, mis ELi suhtes vaenulikust tekitab.

Turundus ja reklaam on kommunikatsiooni olulised osad ja kui tootjate toodetel on vaja turul konkureerida, siis otse loomulikult peab reklaam kasutama vahendeid, mis püüaksid inimeste tähelepanu. Olen arvamusel, et reklaamile ja turundusele reeglite seadmine peaks toimuma riigi tasandil, ning et kriitiline suhtumine meediasse ja tervemõistlik soolistes stereotüüpides kahtlemine algavad haridusest ja kasvatuses.

Roselyne Lefrançois (PSE), kirjalikult. – (FR) Ma olen selle raporti vastuvõtmisest vaimustatud, see rõhutab reklaami ja turunduse rolli sooliste stereotüüpide tekkimisel ja alalhoidmisel ning pakub nende vastu võitlemiseks välja hulga lähenemisviise.

Teadlikkuse suurendamise meetmete väljatöötamine tundub mulle näiteks kasutoov abinõu, iseäranis mis puudutab lapsi, kes on eriti haavatav rühm. Väga varasest east alates meedia stereotüüpe loovatele sõnumitele alistumine teeb suurima panuse elukestvate meeste ja naiste vaheliste ebavõrdsuste alahoiule, sellest tuleneb esmatähtis roll laste kriitilise mõtlemisvõime väljaarendamisel meediapildi ja meedia suhtes üldisemalt.

Ma nõustun ka arvamusega, et turundus ja reklaam on peamised vastutajad toitumishäirete all kannatavate inimeste arvu suurenemise ees ning sellest tulenevalt peaksid nad naiste rollimudelite valikutes ettevaatlikumad olema.

Sellest hoolimata on kahju, et ettepanekut, mille eesmärk on sooliste stereotüüpide vastu võitlemise põhjalik integreerimine olemasolevateks või tulevasteks tegevusjuhenditeks, tehes selles sektoris töötajad vastutavaks nende juhendite järgimise eest, ei leidnud enamuse poolt toetust.

Jörg Leichtfried (PSE), kirjalikult. – (DE) Ma hääletan proua Svenssoni raporti poolt, mis käsitleb jätkuvalt diskrimineerivat reklaami.

Hoolimata selle vastu võetud meetmetest, on soolised stereotüübid ühiskonnas jätkuvalt problemaatiline teema. Eriti reklaamid kalduvad alal hoidma vanu väsinud stereotüüpe meestest ja naistest. Eelkõige lapsed ja noored samastavad end tegelastega reklaamides ja omandavad neis esitatud klišeed. Seda tuleks takistada nii, et noorem põlvkond saaks soolise võrdõiguslikkuse probleemiga tegeleda otstarbekamalt. Minu arvates oleksid heaks lähtepunktiks erilised soolisi stereotüüpe käsitlevad koolitusprogrammid, eelkõige tuleks midagi ära teha õpikutes üldlevinud stereotüüpidega.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et reklaam seisab vastamisi kõikide kodanikega nende igapäevaelus ning sel põhjusel peab see esitama häid rollimudeleid. Raport sillutab teed seatud eesmärkide suunas.

Astrid Lulling (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Parlamendis on meil halb harjumus toota omaalgatuslikke raporteid tühiste probleemide kohta, ja probleemide kohta, mis peaks käsitlema lahtuvalt subsidiaarsuse põhimõttest. Teisisõnu, EL peaks vältima sekkumist liikmesriikide suveräänsuse alla kuuluvatesse küsimustesse, mis on paremini lahendatavad riigi tasandil.

Raporti seisund ajal, mil naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni enamus selle poolt hääletas, oli vastuvõetamatu.

Ma soovin rõhutada, et loomulikult oleme mures mõnes reklaamis kujutatud sooliste stereotüüpide pärast.

Loomulikult oleme seksuaalteenuste reklaamimise vastu, mis rõhutab stereotüüpi naistest kui objektidest.

Loomulikult soovime kaitsta lapsi reklamide eest, mis muuhulgas õhutavad vägivalda ja seksismi.

Loomulikult oleme teadlikud eetiliste eeskirjade ja käitumisjuhiste tähtsusest, kuid nende kehtestamine liikmesriikides ei kuulu komisjoni pädevusse.

Reklaam peaks austama meile kalleid väärtusi, kuid peab olema võimeline eksisteerima ja turumajanduses oma osa mängima ilma, et seda süüdistataks kõikides pahedes, nagu on käesoleva raporti üldmõte.

Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Resolutsiooni ettepanek sisaldab mitmeid eri ideid ja soove. Ometigi sooviksime rõhutada, et Euroopa Parlament ei saa selles valdkonnas lahendada ühtegi probleemi, nagu ei ole õige lahendus ka õigusloome ELi tasandil.

Lõpuks arvame, et seksuaalteenuste reklaamid saab päevalehtedest välja juurida liikmesriikidesiseses arvamuskujundamise ja arutelu abil. Tarbijatepoolsed boikotihävardused võivad sundida ajalehti sellistest reklaamidest keelduma ja hotelle pornovabaks saama. Ent see eeldab arvamuse kujundamist altpoolt, mitte läbi ELi tasandi meetmete.

Pärast mõningast mõtisklemist oleme otsustanud hääletada raporti poolt tervikuna. Sellest hoolimata sooviksime rõhutada, et toimisime nii põhjusel, et peame paljusid selles sisalduvaid väärtusi ja nõudeid hädavajalikeks, kuid meie arvamused erinevad nende saavutamiseks välja pakutud meetmete osas.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Tervitan Eva-Britt Svenssoni turunduse ja reklaami mõju soolisele võrdõiguslikkusele käsitlevat raportit. Tänapäevase reklaamitööstuse globaalne iseloom nõuab Euroopalt konkreetset jõupingutust, mis julgustaks reklaamijaid soolistest stereotüüpidest loobuma. Iseregulatsiooni tavad Ühendkuningriikides on juba üsna ranged ning ma loodan, et teised liikmesriigid on avatud sarnaste meetmete omaks võtmiseks. Sel põhjusel hääletasin selle raporti poolt.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin raporti poolt, sest seal esitatakse väga täpselt hetk, mil on juba hädavajalik sekkuda, et vähendada turunduse ja reklaami negatiivset mõju meeste ja naiste vahelisele võrdsusele, nimelt: lapse sotsialiseerumise esimesed aastad.

Stereotüüpide ja eelarvamuste kujundamine varases eas soodustab otsustavalt soolist diskrimineerimist, avaldades otsest mõju meeste ja naiste vahelise ebavõrdsuse rõhutamisele läbi kogu elu.

Informatsiooni kiiret levikut laste seas on raske takistada. Hiljuti, selle aasta alguses Rumeenias läbiviidud uurimus näitab, et suurimad reklaami tarbijad on kuueaastased lapsed.

Ma tervitan ideed luua liikmesriikide riiklike meediainspeksioonide raames soolise ebavõrdsusega seotud probleemide jaoks eriline osakond, kuid on äärmiselt oluline, et neil oleks kahetine roll: korrapärane ja süsteemne sugude kajastamise jälgimine meedias, nagu ka nende teabevahendite sundjälgimine. Ilma sunduseta osutub meie initsiatiiv kasutuks.

Teresa Riera Madurell (PSE), kirjalikult. – (ES) Ma hääletasin hea raporti poolt, mis käsitleb üliolulist probleemi: reklaam ja turundus, mis omavad üsna palju võimu, sest neil on otsene mõju soolistele stereotüüpidele.

Kõik Euroopa institutsioonid peaksid looma mehhanisme, mis kindlustaksid nende vahendite positiivse kasutamise, et edendada naiste ja meeste võrdsset kohtlemist ja naiste kujutamist kooskõlas reaalsusega.

Erilist mainimist väärib kõikide riigivõimuorganite lubadus välja juurida naistevastane vägivald ja reklaami ning turunduse osa selles protsessis.

Peab tõdema, et selles suunas töötavad paljud spetsialistid, aga käesolevas raportis rõhutatakse tõsiasja, et ikka veel on selles valdkonnas palju teha jäänud; seepärast peame looma mehhanisme, mis kindlustaksid nende tingimuste järgimise ja vahendite kättesaadavuse kaebustele tõhusate vastuste andmiseks.

Uus Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut peaks omama vahendeid, et pidevalt jälgida kuvandeid ja keelekasutust ja kõrvaldada vägivaldsed kuvandid ja need, mis vihjavad naistele kui objektidele, keda saab valitseda ja omada ning kes on seeläbi kergesti rünnatavad.

Olle Schmidt (ALDE), kirjalikult. – (SV) Proua Svenssoni raport põhjustas enne hääletamist üsna suure peavalu. Esialgsel kujul oli raport täis laiaulatuslikke üldistusi ja – minu arvates – liialdusi. Raportis käsitleti meelevaldselt vaheldumisi meediat ja reklaami, käitumisjuhiseid ja esildatud õigusloomet, eneseregulatsiooni ja uusi asutusi.

Seevastu raport, mis jäi järele pärast kõiki hääletamisi, oli täiesti erinev. Suurimad liialdused olid kadunud, jättes alles üsna vastutustundeliselt väljendatud probleemi, et vahest, aga mitte alati, sisaldab reklaam karikatuure ja soolisi stereotüüpe. Minu arvates pole sugugi probleemne avaldada muret selles osas, milline mulje jäetakse lastele ja noortele tüdrukutele, iseäranis eriti kõhnade naiste kujutamiseks. Raportist ei puudunud sotsialistlik alatoon, kuid problem on tõeline, mitte ideoloogiline. Seepärast hääletasin ma lõpuks selle poolt.

Thomas Ulmer (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Hääletan selle omaalgatusliku raporti vastu, sest see sekkub üleliia sõnavabadusse ja lõhnab imperialistliku tsensuuri järele. Kõik reklaamiga seotud seaduslikkust ja eetikat puudutavad probleemid on juba riigi tasandil lahendatud. ELil ei ole kohustust üritada kontrollida arvamussvabaduse mitmekesisust ja vabadust reklaaminduses. Õnneks on tegemist ainult omaalgatusliku raportiga.

Anna Záborská (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Hääletasin selle resolutsiooni vastuvõtmise poolt.

See on naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni koostöö tulemus ja ka kompromisside tulemus raportile laiemal toetuse andmiseks. Raporti eesmärk oli seaduse kasutamine kõikide eluvaldkondade reguleerimiseks, olgugi et see omab teatud tsentraliseerimistunnuseid. Teisest küljest, olen kindel, et kui Euroopa Parlamendi liikmetel õnnestub ühise hüvangu edendamise ja toetamise nimel sekkuda, siis meil on moraalne kohustus nii toimida. Oleme kohustatud paluma ära keelata naiste vääriskust alandavad seksistlikud kuvandid. Selle strateegia osa on ka nõuda noorte juhendamist ja juhtimist meedia suhtes.

Raportis mainitakse ka laste kaitset, kellele avaldab vägivaldne ja seksuaalse alatooniga reklaam tõsist mõju ja loob ebareaalseid illusioone. Igal juhul peame olema valvsad. Ükski Euroopa direktiiv ei muuda meeste ja naiste olemust. Enne sooliste stereotüüpide kõrvaldamise nõudmist peavad sotsioloogid ja psühholoogid põhjalikult analüüsima, kuidas see mõjutab tulevase põlvkondi.

Sõltumatute ekspertide analüüsid jäävad tihti avaldamata, kuna nad on vastuolus poliitiliste vaadetega. Loodusseaduseid ei saa parlamendi resolutsiooniga muuta. Vastupidi, juhul kui parlament soovib lugupidamist pälvida, peaks ta loodusseadustega rohkem arvestama.

Raport turunduse ja reklaami mõju kohta soolisele võrdõiguslikkusele ei ole kaugeltki hea, kuid avab mitmed probleemid, mida parlament vältida sooviks.

Vladimír Železný (IND/DEM), kirjalikult. – (CS) Hääletasin raporti ja enamiku esitatud muudatusettepanekute vastu, millega kavandatakse, planeeritakse ja ühesugusel viisil, kasutades kuut laiaulatuslikku prioriteetset valdkonda, saavutada naiste ja meeste võrdõiguslikkus reklaamis ja tegeleda viisiga, kuidas reklaam õhutab ja kindlustab teatud soolisi stereotüüpe, mis avaldavad negatiivset mõju võrdõiguslikkusele.

Ma hääletasin vastu, sest see raport on tõsine ähvardus, ja mis veelgi enam, ohtlik sekkumine valdkonda, milles paljudes liikmesriikides püsivad rõhutatult eripärased ja erinevad kultuurid. Ühes riigis häbiväärseks ja vastuvõetamatuks peetav võib teises riigis tunduda naljakas ja lõbus. Tõepoolest, katse peale sundida Euroopat hõlmavat määrust kahe soo kujutamise kohta reklaamis looks mingi ühtlustatud steriilse stereotüübi. Selles raportis tehakse laiaulatuslikke ettepanekuid tegevusteks, mis ületavad kaugelt ELi pädevuse piiri. Liikmesriikidel on isereguleeruvad organisatsioonid, nagu reklaaminõukogud, mille kaudu riiklikud reklaamitõestused järk-järgult loovad ja kohandavad vastuvõetavaid mudeleid reklaamialasele tegevusele.

Reklaam, silmas pidades selle erilist rahvuslikku omapära, on sobiv valdkond eneseregulatsiooniks, mis kajastab palju tundlikumalt rahvuslikke kultuuritraditsioone, kombeid ja mudeleid. Neid ei tohiks kunagi asendada ühendatud ja ühtlustatud välise määrustega, mis võivad põhjapanevalt kahjustada reklaami kui täiesti õiguspärast ja olulist sektorit riikide majanduses.

– Loomade kloonimine (B6-0373/2008)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Resolutsioon tuleneb olulisest arutelust, kus käsitletakse loomade toiduks kloonimist ja selle võimalikku mõju kariloomade populatsiooni geneetilisele mitmekesisusele, toiduohutusele, loomade tervishoiule ja heaolule ning keskkonnale. Selge on see, et praeguses punktis on veel palju kahtlusi ning selgete ja täpsete järeldustega uuringuid kloonimise mõju kohta ei ole veel piisavalt, mistõttu kujutab kloonimine tõsist ohtu Euroopa Liidu riikide põllumajandustootmise kuvandile.

Seepärast otsustas Euroopa Parlament pärast põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni ettepanekut paluda Euroopa Komisjoni esitada ettepanek keelata loomade toiduks kloonimine, kloonitud loomade või nende järeltulijate kasvatamine, kloonitud loomadest või nende järeltulijatest valmistatud liha- või piimatoodete turuleviimine ning kloonitud loomade või nende järeltulijate ja kloonitud loomadest või nende järeltulijatest valmistatud liha- või piimatoodete import.

Ettepanek tundub meile praeguses olukorras mõistlik ja selles võetakse arvesse ettevaatuspõhimõtet ning seetõttu hääletasin selle poolt.

Petru Filip (PPE-DE), kirjalikult. - (RO) Minu poolthääl põhineb järgmistel õpetustel ja praktilistel alustel. Esiteks rikub mis tahes kloonimine, kas inimese või looma, kristlikku põhimõtet ja õpetust, millel põhineb Euroopa Rahvapartei usk.

Lähenedes küsimusele eetilise vaatepunktist, vajavad vastuolulised küsimused veel arutamist ja täielikku selgitamist. Mis puudutab praktilisi aspekte, siis ei suuda me veel kloonimise mõjusid täpselt määratleda.

Lisaks on samuti probleem võimetuses kontrollida ligipääsu loomset päritolu toodetele ning nende edasist liikumist, kui nad kord juba kaubandussüsteemis sees on. Sel põhjusel usun, et praegu on parim otsus loomade toiduks kloonimine keelata.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. - Arvestades teadusliku ebakindluse ja teemaga seotud eetiliste küsimustega, toetan täielikult palveid esitada komisjonile ettepanek, mis taotleb loomade toiduks kloonimise keelustamist

David Martin (PSE), kirjalikult. - Minu arvates on loomade toiduks kloonimine seotud paljude ohtudega inimeste tervisele ja loomade heaolule. Ma ei ole veendunud, et tarbimise eesmärgil sellise tehnoloogia kasutusele võtmine on Euroopa kodanikele kasulik. Seetõttu hääletasin loomade toiduks kloonimise keelustamise poolt.

Mairead McGuinness (PPE-DE), kirjalikult. - Tervitan arutelu loomade kloonimise üle. Hoidusin viimasest loomade toiduks kloonimisega seotud resolutsiooni ettepaneku hääletamisest, sest mul on resolutsioonis esitatud otsese keelu osas mõned kahtlused.

Siiani on küsimused tekkinud seoses loomade heaoluga kloonimise tulemusel ning neid tuleb käsitleda. Toiduohutuse küsimused ei paista olevat esile tõusnud.

Siiski vajame me rohkem asjakohast ja teaduslikku informatsiooni ja nõu enne, kui otsustame kloonimise keelustada. Seetõttu ootan huviga komisjoni selle valdkonnaga seotud ettepanekut, mis võtab arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) ja Teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa töörühma (EGE) soovitusi.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. - (DE) Vaid 12 aastat tagasi hämmastas uus tehnoloogia, mis on ilmselgelt seotud kõrge suremuse ja märkimisväärsede kannatustega, maailma lammas Dolly kloonimisega. Kaubandussektoris hõõrutakse juba käsi ja unistatakse „tervislikust”, oomega-3 rasvhapetega rikastatud sealihast. Väidetakse, et säärane loomade piinamine on kasulik sigadele, kes on kloonimise tõttu arvatavasti tervemad. Muidugi saavad kasu ka aretajad, sest kloonimine vähendab nende rahalisi kadusid.

Kogu teema on häirivalt sarnane paljude ja mitmesuguste mõjutamispuüetega kasutada geneetilist tehnoloogiat, mille tõttu on suur hulk talupidajaid laostunud, sest seeme ei olnud taaskasutatav ja nad ei suutnud seda rohkem osta. See tuleb samuti meelde tervete loomakarjade äkilist ja ebaloomulikku surma pärast seda, kui loomad olid geneetiliselt muundatud sööta söönud.

Radioaktiivse kiirguse ja geneetilise tehnoloogia pikaajalised tagajärjed ei ole veel piisava detailsusega kindlaks tehtud ning on võimatu hinnata kloonimise, kaasa arvatud ristamise, mõjusid. Mis juhtuks kui kloonitud loomale anda geneetiliselt muundatud sööta? Milline mõju on sellel inimestele? Frankenstein hiilib ukse taga! Sellepärast hääletan seekord „ei”.

James Nicholson (PPE-DE), kirjalikult. - Loomade toiduks kloonimine on praegu oluline teema. Üldiselt ei ole ma teadusuuringute ja loomade aretuse arendamise eesmärgil kloonimise vastu. Seoses loomade heaolu ja toiduohutusega olen kloonitud loomade toiduahelasse sisenemisele siiski täielikult vastu.

Teadusuuringud ja minevikukogemused on tõestanud, et kloonitud loomad on haigustelevastuvõtlikumad ja neil on lühem eluiga. Kuigi ma ei soovi teaduse tegemist takistada, on selge, et me ei ole veel kõikidest loomade heaolu ja inimtarbimisega seotud tagajärgedest ja mõjudest täielikult teadlikud.

Sel põhjusel tuleb kloonitud loomade suhtes rakendada selgeid kriteeriume ja kontrolli, et kindlustada, et nad ei siseneks toiduahelasse. Mõistes, et tegemist on tundliku teemaga, usun, et peaksime valima turvalise lahenduse. Seoses toiduainete tootmisega peaksid meie prioriteetideks jääma toodete kvaliteet, loomade heaolu ja keskkonnaga seotud küsimused.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. - (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, hääletan härra Parishi esitatud loomade toiduks kloonimist käsitleva resolutsiooni poolt. Nõustun ettepaneku esitamist mõjutanud põhjustega ja küsimustega, mida ettepanekus tõstatatakse.

On tõsi, et minevikus on pisutki „revolutsioonilisemaid” uuendusi kahtlusega seiratud ning need on kujunenud kasulikuks keskmise pikkusega ja pikal ajaperioodil; samuti vastab tõele, et resolutsiooni eesmärk võib kuuluda samasse kategooriasse. Siiski peame tõsiselt kaaluma loomade toiduks kloonimisega tekkivaid ohtusid, mis puudutavad toiduohutust, kloonitud loomade heaolu ning nende loomade geneetilist ja zootehnilist mitmekesisust. Need aspektid on selges vastastikus seoses. Seetõttu tervitan algatust ning olen kindel, et võetakse kasutusele meetmed nii inimeste tervise kaitseks, hoides meie tarbitava toidu kõrget kvaliteeti, kui loomade heaolu kaitseks.

Anna Záborská (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Hääletasin resolutsiooni poolt. ELi liikmesriikide tarbijate tervist peab toiduks kloonitud toodete võimaliku negatiivse mõju eest kaitsma. Ettenägelikkuse põhimõtet tuleb korralikult rakendada. Parlamendis rõhutati kvaliteetse põllumajanduse paljusid eeliseid, mida ma toetan.

Sellele vaatamata üllatas mind kurb tõsiasi: parlament hääletas loomade kloonimise vastu, kuid toetab inimkloonimist teadusuuringute eesmärgil, sealhulgas katseid inimese loote tüvirakkudega. Teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi raames finantseeritakse juba selliseid inimolendite kloonimise projekte. Me hävitame inimese lihtsalt teadustöö eesmärgil.

Samuti finantseeritakse neid katseid maksumaksja rahaga isegi riikides, kus seaduse järgi on kloonimine keelatud. Tundub, et Euroopa õigusaktide loojad on rohkem huvitatud loomade toiduks kloonimisest kui inimese kaitsmisest teadusliku uurimise eest.

(Istung katkestati kell 13.10 ja see jätkus kell 15.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: ALEJO VIDAL-QUADRAS

Asepresident

11. Parlamendi koosseis: (vt protokoll)

12. Eelmise istungi protokoll kinnitamine (vt protokoll)

13. Hinnang ELi sanktsioonidele ELi meetmete ja poliitika osana inimõiguste valdkonnas (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on raport hinnangu andmise kohta ELi sanktsioonidele ELi meetmete ja poliitika osana inimõiguste valdkonnas, mille esitas väliskomisjoni nimel Hélène Flautre (2008/2031 (INI))

(A6-0309/2008).

Hélène Flautre, raportöör. – (FR) Härra juhataja, Vene välisminister Lavrov süüdistas Bernard Kouchneri selles, et viimasel on „haiglane ettekujutus” venevastastest sanktsioonidest. Minu töö käesoleva raporti koostamisel tugineski sellel „ettekujutusel”. Tahaksin tänada komisjoni ja nõukogu, kes olid täiesti kättesaadaval ja abivalmis.

Milles seisneb tänase sanktsioone puudutava arutelu tegelik sisu? See käsitleb põhiliselt kahte küsimust: esiteks kriitika sanktsioonide kasutamise kohta alatute räpaste kaabakate karistamiseks rahvusvahelisel areenil, see puudutab nimelt kõiki, kes püüavad takistada minu strateegilisi huve: kaksikmoraaliga politiseeritud sanktsioonid. Teine kriitika puudutab asjaolu, et sanktsioonid ei ole tõhusad, eelkõige seetõttu, et neil on väärastunud mõju, inimesed pääsevad neist mööda ning seetõttu ei tuleks neid kasutada. Käesoleva raporti eesmärgiks pole täiendavate või karmimate sanktsioonide nõudmine või nende kaotamine. Meie jaoks on tähtis selgitada välja tingimused, mis muudavad sanktsioonid efektiivseks ning käesoleva raporti eesmärk on neid igast aspektist uurida.

Tõhusad mille suhtes? Selle suhtes, mida me püüame saavutada. Selles osas, mis puudutab inimõiguste või rahvusvahelise või humanitaarõiguse rikkumist, peab meie eesmärgiks olema muutus sihtrühma käitumises. See on võtmeküsimus. Sanktsioonid ei ole karistus ega mingisuguse Euroopa kriminaalkodeksi kohaldamine rahvusvaheliseks kasutamiseks. Poliitilises mõttes on sanktsioonid vahendid, mida on keeruline kasutada ning nende rakendamine on väga nõudlik, samuti püütakse nendega saavutada muudatusi tavades ja käitumises.

ELi suure vastumeelsuse tõttu kõigi sanktsioonide lõpetamisele on ELis hetkel 31 kehtivat kolmandate riikide või isikute vastu suunatud sanktsioonirežiimi, peamiselt relvaembargod ja sihipärased sanktsioonid, mis juhinevad maksimaalsest toimest nendele, kelle käitumist tahetakse mõjutada, samas piirates kahjulikke humanitaarseid mõjusid. See on esmapilgul positiivne, kuid praeguses staadiumis ei saa rohkem midagi öelda. EL jätkab tegutsemist ilma, et oleks läbi viidud mingit üldist hindamist. Seetõttu oleme üsna jõuetud selles osas, mis puudutab hinnangu andmist sanktsioonide mõjule kriiside lahendamise ja inimõiguste edendamise suhtes.

Sellest lähtuvalt on käesoleva raporti eesmärk toetada läbipaistvamat, sidusamat ja tõhusamat ning seega usaldusväärsemat Euroopa sanktsioonipoliitikat.

Esmaseks oluliseks tegevuseks on hinnangu andmine. Teisena tuleb rakendada jäika meetodit, mis põhineb varasematel uuringutel eriolukordade kohta, kus sanktsioone on tarvis vajalike muutuste käivitamiseks parima otsuse tegemiseks.

Viimastel päevadel olete läbi vaadanud näiteks ELi kasutusesolevad meetmed Vene võimude mõjutamiseks. Positiivne järeldus on see, et nimetatud eesmärk on selge ja seda saab praktiliselt hinnata. See tähendab vastavust lepingu kuuele punktile. See peab nii olema igal juhul. On oluline kasutada selgeid võrdluskriteeriume, mis peaksid säilima lõpuni – ning mõnikord tähendab see pikka aega – sanktsioonide lõpetamise vajalikeks ning piisavateks tingimusteks. Seetõttu peavad kõnealused võrdlusetalonid olema realistlikud ja objektiivselt mõõdetavad.

Kuigi pärast Tiananmeni veresauna Hiinale kehtestatud relvaembargo on täiesti õigustatud, ei peaks meid üllatama, kui see ei anna mingeid positiivseid tulemusi, kuna Euroopa Liit ei sidunud embargo lõpetamist ühegi konkreetse nõudega.

Sanktsioonipoliitika on liiga sageli ähmane ja paindlik, seda kallutavad mõjukamate liikmesriikide ettenägematu poliitika või äri- või sihtkoha geopolitiiline tähtsus. Seepärast teen EL poliitilise usaldusvääruse tõstmiseks ettepaneku luua sõltumatute ekspertide võrgustik, kes abistaks komisjoni raskes ning ressursside puudumise tõttu uskumatutes tingimustes tehtavas töös.

Ärge saage minust valesti aru. Ma ei pea silmas nõukogu poliitilise nõuandeõiguse või komisjoni ettepanekute tegemise õiguse ära võtmist; ma pean silmas üksnes tagatise pakkumist teadliku otsuse tegemiseks.

Kuid see pole kõik. Sanktsioonid on vahend. Need on üks vahend paljudest – viitan siinkohal inimõiguste allkomisjoni esimesele kahele raportile – tuleb välja töötada igakülgne ja terviklik poliitika; sanktsioonid pole tõhusad, kui riigis, kelle vastu sanktsioonid on suunatud, puudub inimõiguste strateegia. Sanktsioonide kohta tuleb pidada arutelusid kõigil tasanditel ning kasutada täielikult ära järelevalvemehhanismid nagu näiteks „inimõiguste klausel”.

Kõigi riigi vastu suunatud sanktsioonidega peab kaasnema nähtav ja seega poliitiline, kuid ka konkreetne toetus inimõiguste kaitsjatele kõnealuses riigis. Ka see on raporti üks põhiküsimusi.

Lõpetuseks leitakse käesolevas raportis, et mis tahes tahtlik ja pöördumatu keskkonnakahju on aluseks inimõiguste rikkumisele ning seetõttu nõutakse sellise tegevuse käsitlemist sanktsioonide kohaldamise kriteeriumina. Raportis meenutatakse, et ELi sanktsioonid ei ole suunatud mitte üksnes kolmandate riikide vastu, vaid ka füüsiliste ja juriidiliste isikute vastu, nagu näiteks palgasõdurid või rahvusvahelised organid, mis peaaegu karistamatult rahvusvahelist õigust trotsivad. Lühidalt püüab kõnealune raport vastata maailma kriiside hetkeseisule.

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – (FR) Härra juhataja, volinik, proua Flautre, daamid ja härrad, tahaksin esmalt tänada parlamendikomisjone ning eriti inimõiguste allkomisjoni esinaist proua Flautre'it tehtud töö eest.

See on tähtis töö, eelkõige seetõttu, et piiravate meetmete kasutamise ja inimõiguste vaheline suhe on väljapaistev teema, mis köitis hiljuti taas mitme osapoole tähelepanu rahvusvahelisel areenil – nagu proua Flautre mainis. Minu arvates on märkimisväärne, et ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames jääb üheks piiravate meetmete eesmärgiks demokraatia ja õigusriigi ning ka inimõiguste ja põhivabaduste austamine. Ometi on õige seada küsimuse alla, nii nagu me praegu küsime ning nagu tehti raportis, selliste meetmete võimalik mõju nende isikute põhiõigustele, kelle suhtes meetmeid kohaldatakse. Seepärast, daamid ja härrad, on nõukogu koostanud kontseptuaalse dokumendi piiravate meetmete kohta, mille pealkirjaks on „Piiravate meetmete kasutamise aluspõhimõtted”, kus nimetatakse tähelepanu pööramist, tsiteerin „inimõiguste ja

õigusriigi täielikule austamisele [...] kooskõlas meie rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustustega". See kohustus jääb ilmselt meie keskseks prioriteediks.

Ei tohiks unustada, et piiravate meetmete kasutamine ei piirdu ainult inimõiguspoliitikaga. See on üks paljudest välis- ja julgeolekupoliitika vahenditest ning peale kaitse ja inimõiguste on olemas ka teised eesmärgid, nagu näiteks rahu kaitsmine, rahvusvahelise julgeoleku tugevdamine, põhihuvide kaitsmine ning ELi julgeoleku tugevdamine või lihtsalt rahvusvahelise koostöö edendamine.

Seetõttu peaksid sanktsioonid – nagu eelnevalt märkisite – moodustama osa igakülgsest ja terviklikust poliitilisest lähenemisviisist, mis sisaldab paralleelselt poliitilist dialoogi, stiimuleid ja seab tingimusi ning teisi välispoliitilisi instrumente ning sellest seisukohast lähtuvalt on mul hea meel, et raport läheneb nõukogu ideele, et kõiki selle vahendeid, sealhulgas piiravaid meetmeid, tuleks kasutada paindlikult.

Arusaadavalt pole võrdleva analüüsi koostamine kerge, kui vaadelda erinevaid sanktsioonirežiime ning kasutada ainsa võrdluskriteeriumina inimõiguste olukorda igas kõnealuses riigis. Piiravate meetmete režiimi ei tohi käsitleda kontekstiväliselt ning meetmete rakendamisel ei tohi jääda lootma sellele, et kõik automaatselt oma kohale asetub.

Piiravate meetmete kohaldamisel terrorismivastase võitluse osana on meetmed suunatud eelkõige terroristlike aktide ärahoidmisele, eriti kõige selle ärahoidmisele, mis võiks kaasa aidata nende aktide rahastamisele. Nimekirjad on hästi teada – nii nimekirjad kui ka nende korral rakendatavad meetmed on avaldatud.

Selle süsteemi kestvuse üks tingimus tugineb kahele alussambale: esiteks peavad need meetmed olema usaldusväärsed, mis tähendab hoolikat nimekirjade kaasajastamist, et need vastaksid tegelikkusele. Teiseks on vaja austust õigusriigi vastu ning sellest tulenevalt mitmete põhiprintsiipide vastu: menetluse läbipaistvus, õiguslike meetmete võtmise võimalus ja õigus kaitsele.

Käesoleva arutelu käigus, – mul on kahju jätkata, kuid see on eriti oluline – tuleb meil loomulikult arvestada täna hommikust Euroopa Kohtu otsust, millega alates 3. detsembrist tühistatakse ühenduse määrus Julgeolekunõukogu otsusel vahendite külmumise kohta, kahe hageja vastu, kuna nad ei suutnud mõista, miks olid nad lisatud terroristide nimekirja. Meie arvates ei takista kohus nõukogul uute meetmete võtmist vahendite külmutamiseks, eeldusel, et asjaomastel osapooltel on juurdepääs teabele selle kohta, miks nende suhtes selliseid meetmeid kohaldatakse, kas meetme võtmise ajal või esimesel võimalusel pärast otsuse tegemist.

Samuti märgitakse Euroopa Kohtu otsuses, et ÜRO Julgeolekunõukogu otsuste ülimuslikkust ei vaidlustata ning et seetõttu muudetakse määrusi sellel alusel enne 3. detsembrit, pärast parlamendi teavitamist.

Proua Flautre raportis käsitletakse täpsemalt sanktsioonide hindamise mehhanismi ning palutakse nõukogult hinnangu andmist ELi sanktsioonipoliitikale. Tahan juhtida tähelepanu sellele, et nõukogu on valmis hinnangut andma ning eriti tagama kogemuste vahetust ja piiravate meetmete rakendamise riiklike parimate tavade väljaarendamist. Erinevas kontekstis meetmete kujundamise ja rakendamise käigus saadud kogemus esineb jätkuvalt nõukogu igas poliitilises arutelus ning nõukogu viib läbi põhjalikke arutelusid sanktsioonide asjakohasuse, olemuse ja oodatava tõhususe kohta, tuginedes Euroopa Liidu välisjuhtide raportitele ja liikmesriikide saadetud vaatlustulemustele.

Lähtuvalt sanktsioonide iseloomust on meil seega hea meel, et meie vaated ühtivad raportis tooduga ning et üldistele sanktsioonidele eelistatakse sihipäraseid sanktsioone. Raportis kutsutakse nõukogu ja komisjoni üles kasutama sidusat lähenemist – mida võib kokkuvõtlikult nimetada piitsa ja prääniku võteteks – mis on meie arvates just see lähenemine, mida tuleks kasutada.

Nõustume ka raporti analüüsiga usaldusväärsuse aluseks oleva rahvusvahelise koostöö tähtsuse kohta. Meie jaoks on konkreetse prioriteediga ÜRO raames võetud meetmed. Tagame, et nõukogu tegutseks kooskõlas Euroopa Liidule lähedalseisvate riikidega, juhindudes ÜRO resolutsioonidest ja Julgeolekunõukogu meetmetest. Samuti tagame sanktsioonide küsimuse tõstatamise mitmete sihtriikidega peetavate poliitiliste dialoogide ning inimõigusi puudutavate konsultatsioonide käigus.

Lõpuks avaldab Euroopa Parlament raporti projektis soovi võtta osa kõigist piiravate meetmete kujundamise, rakendamise ja läbivaatamise protsessi staadiumitest. Nõukogu on sellest täiesti teadlik ning tunneb heameelt Euroopa Parlamendi suure huvi üle ELi sanktsioonipoliitika suhtes. Seepärast on nõukogu eriti huvitatud sellest, et tagada parlamendi regulaarne teavitamine seda valdkonda puudutavatest sündmustest.

Lõpetuseks tahaksin kiita Euroopa Parlamendi pühendumust antud valdkonnas ning julgustada kasutama parlamentaarseid kontakte kolmandate riikidega, et tagada Euroopa Liidu sanktsioonirežiimi parem mõistmine ning uurida koordineeritud tegevuse võimalusi inimõiguste edendamiseks. Need on põhjused, miks ma olen niivõrd rahul äsja proua Flautre esitatud raportiga.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – (FR) Härra juhataja, nõukogu eesistuja, proua Flautre, daamid ja härrad, komisjon luges huviga raportit sanktsioonide kohaldamise kohta ning sanktsioonidele hinnangu andmise kohta inimõiguste valdkonnas. Sanktsioonid on Euroopa Liidu ühed tõhusaimad vahendid inimõiguste austamise edendamiseks kolmandates riikides ning sellel eesmärgil on neid kasutatud Valgevenes, Hiinas, Myanmaris, Usbekistanis, endises Jugoslaavia Makedoonia Vabariigis ja Zimbabwes, mis on vaid mõned olulisemad näited.

Komisjon on rahul, et käesoleva arutelu käigus käsitletakse ühise välis- ja julgeolekupoliitika olulise vahendi rakendamist ja hindamist. Nagu juhataja ütles – olles täielikult teadlik sellest, et poliitikal on mitmeid eesmärgi – saab iga ÜVJP raames sanktsioonide kohaldamise otsuse teha pärast mitmete objektiivsete huvide hindamist ja kaalumist. Seepärast ongi tarvis teostada sanktsioonipoliitika järjepidevuse hindamine, mitte üksnes kolmandate riikide inimõiguste käsitlemiseks, vaid ka ÜVJP teiste eesmärkide ja kriteeriumide arvestamiseks.

Soovitavaks ei saa pidada süstemaatilist, ühepoolset ja võiks öelda automaatset sanktsioonide kohaldamist mis tahes riigi vastu, kelle poliitikud ei näita üles täielikku austust inimõiguste suhtes. Euroopa Liit peab arvestama seda, kuidas sanktsioonid mõjutavad suhteid nende riikidega, kelle suhtes sanktsioone kohaldatakse, kuna sanktsioonid on nii majanduslikud kui ka poliitilised. Sellest hoolimata tuleb arvestada mitte üksnes mõjuga meie diplomaatilistele suhetele, vaid hinnata ka mõju meie ettevõtete rahvusvahelisele tegevusele. Üldiselt tuleb sanktsioonid suunata üksnes asjaomaste riikide juhtidele, säästes inimõiguste austamise puudumise tõttu juba niigi kannatavat elanikkonda. Peale selle tuleb pärast sanktsioonides kokku leppimist teha otsus nende lõpetamiseks vajalike kriteeriumide – „lõpetamisstrateegia” – osas, säilitades samas teatud paindlikkuse juhtudeks, kus asjaomased kolmandad riigid täidavad enamuse, kuid mitte kõik kriteeriumid.

Tahaksin samuti rõhutada, et sanktsioonide eesmärk pole asendada kohtumenetlust inimõigusrikkujate vastu. Nimetatud kuriteod kuuluvad kohtute, sealhulgas Rahvusvahelise Kriminaalkohtu, pädevusse. Kuid sanktsioonide eesmärgiks on saavutada muutused kolmanda riigi poliitikas, näiteks edendada inimõiguste austamist asjaomase riigi õigussüsteemis. Seepärast järgivad need muudatuste sisseviimise eesmärgi ning need võib lõpetada siis, kui asjaomase riigi poliitika muutub. Näiteks kohaldas Euroopa Liit Rahvusvahelise Kriminaalkohtu toetamiseks sanktsioone endisele Jugoslaavia Makedoonia Vabariigile.

Meie arvates on tähtis edendada inimõiguste austamist kolmandates riikides ning me jälgime pidevalt, milline on sellega seotud olukord kolmandates riikides. Igal juhul oleks vajalik määratleda kõigist võimalikest vahenditest need, mis oleksid olemuselt kõige tõhusamad. Sellest tulenevalt tundub väärt ideena põhjaliku analüüsi koostamine sanktsioonide kohaldamise kohta inimõigusi austava poliitika edendamiseks, mistõttu tahaksin teid proua Flautre, initsiatiivi võtmise eest tänada.

Renate Weber, arengukomisjoni arvamuse koostaja. – Härra juhataja, arengukomisjoni arvamuse koostajana väidan, et Euroopa Liit peaks kasutama seda välispoliitika märkimisväärset vahendit targalt ja konservatiivselt. Sõltumata kohaldatavate sanktsioonide asjaoludest või tüübist jääb alati püsima kahetsusväärseid olukordi põhjustavate negatiivsete kõrvalmõjude tekkimise võimalus.

Olen veendunud, et sanktsioone tuleks kohaldada üksnes siis, kui diplomaatistest veenmisvahenditest ei piisa, ning tõhususe tagamiseks peab EL alati tagama olukorra põhjaliku hindamise, sidusa strateegia ning tulemuste täpse hindamise. Usaldusvärsuse säilitamiseks ja kaksikmoraali süüdistuste vältimiseks peab EL suutma põhjendada sanktsioonide kohaldamist või kohaldamata jätmist lähtudes eelkõige inimõigustest ning tõhusust puudutavatest argumentidest. Minu arvates on äärmiselt tähtis, et Euroopa Liit näitaks sanktsioonide kehtestamisega oma tugevust, mitte nõrkust.

Jas Gawronski, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, räägin Flautre'i raportist oma fraktsiooni nimel, et kinnitada juba komisjoni poolt öeldut: tekst on üldiselt tervitatav, eriti pärast meie muudatuseettepanekutel põhinevate muudatuste ning täienduste tegemist, mille proua Flautre vastu võttis. Tahaksime teda avatuse eest tänada.

Kõnealuse raportiga lisanduvad uued huvitavad elemendid ning uus teemakäsitlus (s.o. keskkond kui piisav alus piiravate meetmete võtmiseks). Minu fraktsioon tahtis rõhutada selgete tingimuste, saavutatavate eesmärkide ja adekvaatsete võrdlusparameetrite kehtestamise tähtsust sanktsioonide kohaldamisel. Nende tõhususe tõstmiseks püüdsin samuti rõhutada, et need peaksid olema võimalikult sihipärased – volinik

Ferrero-Waldner ütles seda ka ise hetk tagasi. Sellised sanktsioonid ei hõlma näiteks tsiviiliskuid, kuna nendega ei kaasne valimatuid meetmeid, mille tulemuseks oleks elanikkonna eraldatus. Raportis väidetakse, et ÜRO sanktsioone eelistatakse Euroopa Liidu sanktsioonidele.

Selles osas on ilmselt tarvis selgitada, et kõnealune prioriteet ei hoia ära Euroopa Liidu oma sanktsioonide vastuvõtmist konkreetses olukorras, kus nimetatud meetmed oleksid vahetumad ning neid oleks vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele lihtsam kohaldada lähtuvalt ajast, eripärast ja geograafilisest asetusest.

Erakondadevahelise kompromissmuudatusettepanekuga sätestatakse, et terrorismivastases võitluses peavad salateenistused, kes haldavad parlamendis mõni aeg tagasi arutlusel olnud kurikuulsaid „musti nimekirju“, suuta tegutseda vajaliku diskreetsusega selleks, et süsteem korralikult toimiks. Tuleneb ju nende nimetamine salateenistuseks just sellest, et nad peavad suutma tegutseda salaja – kuigi mitte karistamatult ning rahvusvahelist õigust rikkudes.

On selge, et Euroopa Liit peab läbi viima sanktsioonide poliitilise hindamise. Võetud meetmed peavad avaldama olulist mõju, mille puudumisel tuleb sanktsioonide kehtestamise kord uuesti läbi vaadata. Kuid raportis tehakse ettepanek moodustada nende sanktsioonide hindamiseks sõltumatute ekspertide võrgustikud, nagu proua Flautre oma kõnes kirjeldas.

Meie fraktsioon on seisukohal, et nõukogu peaks valitsuse haldusalast väljapoole jäävates küsimustes tegema asjakohase otsuse ise, lähtudes oma pädevusest ja välisekspertidega võrreldes suuremast autoriteedist. Sellest tulenevalt teeme ettepaneku hääletada uue muudatusettepaneku vastu, mille Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsioon, Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon ja Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon homme kojale esitavad. Kuigi me tervitame tehtud tööd tervikuna, proua juhataja, hääletab meie fraktsioon Flautre'i raporti poolt. Palume raportööri võtta vastu meie õnnitlused.

Maria-Eleni Koppa, *fraktsiooni PSE nimel.* – (EL) Härra juhataja, esiteks tahaksin proua Flautre'it tänada ja õnnitleda suurepärase töö puhul. Kuid samas pean väljendama enda ning meie fraktsiooni pettumust, et raportit vastavas komisjonis muudatusettepanekute üle hääletamise käigus oluliselt muudeti.

Sanktsioonid on meie käsutuses olevad täiendavad vahendid inimõiguste kaitsmiseks kogu maailmas. Kuid väga oluline on see, et need sanktsioonid ei tohiks põhjustada inimõiguste rikkumist: ebaõiglust lahendada püüdes ei tohiks tulemuseks olla veelgi suurem ebaõiglus.

Samuti tuleb pöörata tähelepanu sihipärasemate majandusmeetmete kasutamisele, mis peavad kinni rahvusvahelisest humanitaarõigusest. Seetõttu omistan suurt tähtsust raportis sätestatud mehhanismile, mis võimaldab sanktsioonide täitmise kohtulikku järelevalvet ning pean oluliseks ka raportööri ideed luua ekspertide võrgustik, kes esitaks nõukogule ettepanekuid kõige asjakohasemate piiravate meetmete osas.

Varasem praktika, nagu näiteks embargo ravimitele ja teistele olulistele artiklitele kahjustab elanikkonda, eriti lapsi. Selline embargo on taunitav ja vastuvõetamatu.

Samamoodi tuleb täita pädevate kohtuorganite otsuseid. Nõukogu ja komisjon peavad lõppkokkuvõttes läbi vaatama ELi terroristide musta nimekirja kandmise korra, et oleks tagatud musta nimekirja kantud isikute või organisatsioonide põhiõigused ning oleks kaitstud ELi usaldusväärsus inimõiguste eest võitlejana kogu maailmas.

On eriti tähtis tagada sanktsioonide tõhusus ja jõuda selle küsimuse ühese mõistmiseni Euroopa Liidu raames ning tagada koostöö teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega nagu Aafrika Liit ja ASEAN, mis on sageli probleemsetele piirkondadele lähemal.

Kuid lisaks sanktsioonide vastuvõtmisele ja jõustamisele peavad olema ka erinõuded sanktsioonide lõpetamise jaoks. Vajalik on jätkuv kontroll ja kindlaksmääratud tähtajad, et sanktsioonide eesmärk oleks paremini mõistetav ning et need saaks eesmärgi saavutamise korral lõpetada. Selline lähenemine tõstab sanktsioonide tõhusust ning lisab meie poliitikale usaldusväärsust.

Viimaks tahaksin rõhutada, et esialgu tundus mulle, et konkreetsetele riikidele viitamine pole vajalik. Kuid kuna tekstis on siiski otsustatud mõnda riiki nimetada, siis on minu arvates oluline mitte unustada Palestiinat. Selles osas valitseb Euroopa poliitikas kõnekas ebakõla. Poliitika toetab demokraatia levikut maailmas, kuid on siiski kehtestanud ELi sanktsioonid Palestiina valitsuse vastu, mis moodustati ilmselgelt vabade ja demokraatlike valimiste tulemusel.

Sanktsioonid ei ole meetmed maailma muutmiseks, kuid need võivad olla tähtsad vahendid, millega sundida rahvusvahelist õigust ja inimõigusi rikkuvaid riike oma poliitikat muutma. Piisab sellest, kui sanktsioonid on sihipärased, põhjendatud ja allutatud pidevale läbivaatamisele ja hindamisele.

Marco Cappato, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, tahaksin raportööri tehtud töö eest tänada. Usun, et ettepanek ühtlasemate kriteeriumide määratlemiseks sanktsioonipoliitika jaoks tehti õigel ajal. Tahaksin eriti rõhutada punktis 6 kirjeldatud, mis puudutab keskkonna kahjustamist, kus tehakse ettepanek lugeda sedalaadi tahtlik tegevus põhjuste hulka, mille korral võib sanktsioone kohaldada. Minu arvates tuleks seda ettepanekut tõsiselt kaaluda.

Ülejäänu osas on sanktsioonipoliitika piirangud nähtavasti sageli selle ebakõla põhjuseks, kuid see on eriti seotud ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika piirangutega: mida tugevam ja sidusam on poliitika ning mida rohkem seda esineb, seda tugevamad ja sidusamad on ka sanktsioonid. Meie probleemiks Euroopa Liidus on see, et me oleme sageli liiga kartlikud. Mõnikord on raske leida liikmesriikide vahel vajalikku erakondadevahelist konsensust sanktsioonide lõpetamiseks, mis on meie arvates jõuetud ega toimi. Lubage kasutada võimalust enne Prantsusmaa eesistumisperioodi kõigile meelde tuletada, et näiteks sellise režiimi korral nagu Myanmar, on selge, et energiavarustuse väljajätmine sanktsioonide nimekirjast vähendaks oluliselt nende sanktsioonide tõhusust.

Samuti tuleb käsitleda inimõiguste ja demokraatia küsimust, mis peaks olema rahvusvahelise poliitika ning seega ka sanktsioonipoliitika prioriteet. See pole aga nii, lähtudes Flautre'i raporti punktides 18 ja 19 tõstatatud küsimusest, nimelt koostöölepingutest, mis sisaldavad klausleid ja eeskirju inimõiguste austamise tagamiseks. Need klauslid on Euroopa Liidu jaoks siduvad ning ometi eiratakse neid süstemaatiliselt.

Seega tuleb meil enne sanktsioonide juurde jõudmist määratleda nende klauslite jõustamise mehhanismid. Taas toimuvad läbirääkimised Vietnam ja teiste Aasia riikidega. Me peame määratlema mehhanismid – isegi järkjärgulised mehhanismid – sanktsioonide vältimiseks – härra juhataja, olen peaaegu lõpetanud – kuid me saame seda teha üksnes siis, kui austame nende klauslite ja kirjalike lepete õiguspärasust, millele EL on alla kirjutanud.

Konrad Szymański, *fraktsiooni UEN nimel*. – (PL) Härra juhataja, pole juhus, et mõiste „sanktsioonid” on rahvusvahelises õiguses määratlemata. See on survevahend, mida on raske täpselt defineerida. Sellest tulenevalt on raportööri ambitsioonikaid ettepanekuid sanktsioonide kasutamise põhimõtete ühtlustamiseks veelgi raskem saavutada. Need võivad osutuda hoopis takistuseks.

Sanktsioonid on asendamatu vahend ELi välispoliitikas. Lähtudes ELi üldisest pädevusest kaubandus- ja piirikontrolli valdkonnas on need märkimisväärselt olulised nii julgeoleku kui ka inimõiguste kaitsega seotud eesmärkide rakendamisel. Seetõttu on sanktsioonid osaks meie välispoliitika meetmevalikust ning seetõttu ei saa me vältida nende kohaldamist suhteliselt vabal ja mõnikord isegi kohatul viisil. Sanktsioonidele rangete normide kehtestamise asemel peaksime oma maailmapoliitilise mõju tõhususe nimel jätma nende kohaldamise ettenägeliku poliitilise hindamise hooleks. Meie fraktsioon toetab raportit, kuid seda nimetatud üldise reservatsiooniga.

Raül Romeva i Rueda, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (ES) Härra juhataja, Euroopa Liidu välispoliitikale iseloomulikuna näiv sanktsioonidega seotud kaksikmoraal ja spetsiaalsete hindamis- ning järelevalvevahendite puudumine on praegu üheks tõsisemaks ohuks Euroopa usaldusväärsusele.

Paljudel juhtudel põhinevad need sanktsioonid või piiravad meetmed, nagu neid nimetatakse, pigem konkreetsetel sümpaatiatel ja antipaatiatel kui selgel, sidusal ja veenval strateegial, mille eesmärk ei peaks piirduma vaid Euroopa Liidu julgeolekuga, nagu sätestatud ÜJVP eesmärkides, vaid parandama ka inimõiguste, põhivabaduste, õigusi ja hea valitsemistava olukorda maailmas, nagu sätestatud Euroopa Liidu Lepingu artiklis 11.

Sellest tulenevalt on vaja koheselt ette võtta sanktsionisüsteemi ja selle mõju hindamine, et luua poliitika, mis on sanktsionisüsteemide seisukohast nii õiguspärane kui ka tõhus.

See on lühidalt Flautre'i raporti eesmärk. Raporti alus on üsna hea, kuna see põhineb inimõiguste allkomisjoni töö ning selles esineb mõningaid minu arvates olulisi elemente. Näiteks rõhutatakse raportis, et nõukogu on ülalnimetatud piiravate meetmete kasutamise aluspõhimõtete vastu võtmisega omandanud tervikliku lähenemise, milles peaks olema ruumi ka selliste vahendite nagu inimõiguste- ja demokraatiaklauslid, üldiste tariifsete soodustuste süsteem ja arenguabi.

Selles korratakse ka nõuet, et Euroopa Liidu Nõukogu peaks koheselt võtma ühise seisukoha relvaekspordi kontrollimise suhtes, mis muudaks praeguse relvaekspordi toimumisjuhendi õiguslikult siduvaks, nagu selles kojas varem korduvalt tehtud.

Kuid raportist olid välja jäetud mõned minu arvates olulised aspektid ning ma loodan, et need lisatakse homsele arutelule ja homsele täiskogu hääletusele.

Esiteks tuleb mustad nimekirjad terrorismivastase võitluse kontekstis läbi vaadata, et oleks tagatud nendesse nimekirjadesse kantud isikute inimõiguste ja peamiste õigustagatiste kaitse.

Teiseks, nagu ma juba ütlesin, pooldan ma komisjoni kava moodustada sõltumatute ekspertide võrgustik, mille ülesandeks on teha nõukogule ettepanekuid kõige asjakohasemate ning olukorrast lähtuvate piiravate meetmete kohta, esitada kehtestatud kriteeriumide ja eesmärkide põhjal regulaarselt arenguaruandeid hetkeolukorra kohta ning võimaluse korral teha ettepanekuid sanktsioonide kohaldamise täiustamiseks.

Vittorio Agnoletto, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, tahaksin önnitleda proua Flautre'it suurepärase töö puhul. Kuid välisasjade komisjon esitas selle hääletamise ajal vähemalt osaliselt moonutatult, mille tagajärjel Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon ja Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsioon hääletamisest keeldusid, samas kui üksnes Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon ning Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon osalusel võeti vastu oluliselt muudetud tekst, mille põhjuseks oli see, et nende poolt esitatud arvukate muudatusettepanekute heakskiitmine muutis poliitilist tasakaalu. Tuletan meelde, et ka minu fraktsioon, Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete Liitfraktsioon hääletas selle vastu.

Fraktsioonina mõistame, et esitatud 13 muudatusettepanekut ei saa isegi vastuvõtmise korral raporti poliitilist tooni muuta. Seega, kuigi me hääletame enamiku muudatusettepanekute poolt, on meie lõplik hääل siiski kriitiline.

Meie arvates seisneb probleem selles, et rahvusvahelised suhted peaksid ka lahkarvamuste korral põhinema dialoogil ja vastastikusel austusel. Sellised sanktsioonid peaksid olema liikmesriikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide viimaseks abinõuks, kuid ometi ülistatakse neid aruandes ELi välispoliitika peamise vahendina.

Samuti usume, et prioriteetsena tuleks käsitleda nn positiivseid stimuleerivaid meetmeid. Kui riik edendab ja austab inimõigusi, kirjutades alla konkreetsetele majandus-, kaubandus- ja finantslepingutele, siis tuleb sellist riiki premeerida. Kuid selle asemel asetatakse raportis rõhk negatiivsetele meetmetele, mis on kummalisel kombel alati suunatud tavapärastele riikidele nagu näiteks Kuuba. Need näited demonstreerivad ilmekalt sanktsioonipoliitika puudusi.

Lühidalt öeldes on meil vaja suuremat koostööd ja vähem ühepoolseid karistusi. Isegi Euroopa Liidul pole monopoli õiguste suhtes, nagu on näha talumatust viisist, kuidas me kohtleme sisserändajaid ja romisid. Võib-olla peaksime endale sanktsioonid kehtestama!

Bastiaan Belder, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (NL) Härra juhataja, raportöör peab oluliseks esimesel juhul Euroopa sanktsioonipoliitika hindamist ning teisel juhul ümberhindamist (vt punkt 11). Euroopa sanktsioonide vormis tegevusel võib tõepoolest olla positiivne väärtus, kui selle tulemuseks on inimõiguste olukorra oluline paranemine kõnealuses partnerriigis. Seetõttu on sanktsioonipoliitika tõhususe uurimiseks tõesti vajalik viia läbi põhjalik hindamine.

Nõukogu ja komisjon peavad siiski alustama tööst arutelu sanktsioonipoliitika kasutamise kohta. Lõppude lõpuks, nagu proua Flautre juba õigesti märkis, on tõhusate sanktsioonide kehtestamine keeruline, kui puudub selge raamistik. Küsin endalt, kas liidu erinevaid liikmesriike arvestades on üksmeelsed sanktsioonid üldse võimalikud – siinkohal meenuvad Kuuba ja ka Zimbabwe juhtumid. Ka proua Flautre'i toetatud sanktsioonipoliitika võimalikust ümberhindamisest lähtuvalt on kahtlane, kas sanktsioonipoliitika on üldse kohane vahend.

Lühidalt on julgeoleku ja inimõiguste olukorra parandamiseks liidu partnerriikides oluline mõelda õigete vahendite kasutamisele. Kas näiteks tõsised usuvabaduse rikkumise juhtumid Hiinas ja Indias ajendavad Euroopa Liitu tõeliselt ametlikke meetmeid võtma? Praegu oleks sedalaadi juhtumi korral kohasem Euroopa tegevuse läbimõtlemine kui sanktsioonipoliitika tormakas ümberhindamine.

Kui ülaltoodu välja arvata, siis loodan Flautre'i raportit toetada, eeldusel, et mitmeid parandusettepanekuid heaks ei kiideta.

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Härra juhataja, lubage mul alustada mõningase kriitikaga. Minu arvates on üpris küüniline teha inimõiguslalases raportis korduvaid viiteid vajadusele kohaldada mitmeid Lissaboni lepingu sätteid. Nagu me kõik teame, lükati Lissaboni leping lirimaal demokraatliku referendumi tulemusena tagasi ning põhjus, miks see lükati tagasi ainult lirimaal, on see, et ükski teine riik pole taganud oma kodanike inimõigust avaldada demokraatlikul viisil lepingu suhtes oma arvamust. Peale selle oli Lissaboni leping üksnes koopias Euroopa põhiseadusest, mis oli juba Prantsusmaal ja Hollandis peetud referendumitel põrmustatud. Seega tuleks alustada oma hääleõiguslike kodanike inimõiguste austamisest ning lõpetada süstemaatiline viitamine lepingule, mis on maha hääletatud ja õiguslikus mõttes surnud.

Teine märkus seisneb selles, et raport on küll pilgeni täis häid kavatsusi, kuid tegelikkus on sootuks teistsugune. Nägime just olümpiamängude lõppu Hiinas, kus kõik Euroopa demokraadid seisid külge-külge kõrval kommunistliku režiimi esindajatega, mis meenutas 1936. aasta natsistliku Saksamaa kordusetendust. Nimetatud asjaoludel oleks meile soovitatav mõned kuud häbi tundes vaikida – kuigi möönan, et praeguses vormis on raport selle koja standardite kohaselt tähelepanuväärselt tasakaalus ning sisaldab õigustatud kriitikat mitmete küsimuste suhtes nagu näiteks olukord Kuubal ja Zimbabwes. Kuid selles puudub tõsine hoiatus ülemaailmse islamiseerimise eest, mis kujutab ohtu kõigile meie ühiskonna aluseks olevatele vabadustele.

Lõpuks veel üks mulle südamelähedane vastuväide. Meie oma Euroopa riikides, eriti minu kodumaal, Belgias, esineb aina rohkem kitsendavaid seadusi, mis piiravad sõnavabadust ja kavandavad isegi vangistust kuriteoks tunnistatud seisukohtade eest, eriti immigratsiooni ja islamiseerimise küsimustes. Minu arvates on tegemist eriti murettekitava asjade käiguga ning leian, et siin tuleb meil küünate ja hammastega – sealhulgas käesolevas kojas inimõigusi puudutava arutelu käigus – kaitsta väljendusvabadust ka meie enda EL liikmesriikides.

Need olid kolm kriitilist märkust raportile, mis pole ülejäänud osas teistest siin varem esitatud raportitest sugugi halvem ning mida me toetame, eeldusel, et vastuvõetamatuid muudatusettepanekuid homme heaks ei kiideta.

Laima Liucija Andrikiene (PPE-DE). – (LT) Sanktsioonide poliitilise mõju kohta on ilmselgelt väga erinevaid arvamusi. Esineb juhtumeid, kus sanktsioonid valitseva režiimi vastu põhjustavad kannatusi süütutele inimestele, julgustades seeläbi kaudselt varimajandust ja musta turgu. Mõnel juhul esineb inimõiguste rikkumise oht inimeste nimede musta nimekirja kandmise tõttu. Sanktsioonide usaldusväärsust kompromiteerib ka tõsiasi, et nende kehtestamine toimub kaksikmoraali alusel sõltuvalt ELi partneri strateegilisest tähtsusest. Viimaseks näiteks on ELi läbikukkumine sanktsioonide kehtestamisel Venemaa vastu, kuigi Venemaa oli rikkunud rahvusvahelise õiguse reegleid, tungides oma kodanike kaitsmise ettekäändel suveräänse riigi – Gruusia – territooriumile. Kuid sanktsioonid jäävad siiski üheks osaks ELi arsenalist. Minu arvates sanktsioonid on ja jäävad ühise välis- ja julgeolekupoliitika lahutamatuks osaks või täpsemalt öeldes inimõiguste ja demokraatia toetamise vahenditeks.

Arusaadavalt püüab EL kasutada „piitsa ja prääniku“ meetodit ning vältida sanktsioonide kehtestamist. Kuid vajadusel tuleks need siiski kehtestada ning on väga oluline, et sanktsioonid täidaksid inimõiguste kaitsmise strateegias ulatuslikumat, järjepidevamat rolli.

Raportöör Flautre mainis Tiananmeni väljaku veresauna järel Hiina vastu kehtestatud relvaembargot. On tehtud ettepanekuid embargo lõpetada; kuid daamid ja härrad, me pole senini saanud mingit selgitust ega vabandust kogu maailma šokeerinud Tiananmeni väljaku veresauna osas. Miks peaksime siis antud sanktsiooni lõpetama? Tahaksin märkida, et sanktsioonide kehtestamise osas peaks Euroopa Liit tegema tihedamat koostööd teiste riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega ning koordineerima oma poliitikat ja tegevust lähtudes sanktsioonide tõhustamisest.

Libor Rouček (PSE). – (CS) Daamid ja härrad, sanktsioonid on Euroopa Liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika lahutamatuks osaks inimõiguste olukorra jälgimisel ning demokraatia ja suveräänsuse säilitamisel. Kuigi Euroopa Liit on peaaegu 20 aasta jooksul kasutanud mitmeid erinevaid sanktsioone, pole kunagi koostatud mingit hinnangut ega uurimust ELi sanktsioonipoliitika mõjude kohta. Seetõttu tervitan Hélène Flautre'i raportit kui olulist panust selles valdkonnas. Samuti tervitan mitmeid selle järeldusi.

Ka mina olen seisukohal, et sanktsioonide hindamiseks on väga oluline tugevdada Euroopa Liidu kompetentsi ja analüüsivõimet. Selleks annab hea võimaluse Lissaboni lepingu ratifitseerimine ja Euroopa Välisteestuse loomine. Sanktsioonide kasutamise korral peaksid need moodustama osa globaalsest välispoliitilisest

kontseptsioonist, teiste sõnadega, neid ei tohiks kasutada isoleeritult ja omaette, arvestamata teisi välispoliitika vahendeid ning tegemata koostööd teiste rahvusvahelise süsteemi osapooltega. Sanktsioonidega peaksid samuti kaasnema positiivsed meetmed ja stiimulid, mis toetaksid inimõigusi, kodanikuühiskonda ja demokraatiat. Lõpuks ei tohiks sanktsioone siduda humanitaarabiga. Sanktsioonid tuleks suunata reaalse isikute vastu, näiteks eesmärgiga piirata nende liikumist või konfiskeerida nende vara, mitte nende pahatahtliku käitumise ohvrite vastu.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Härra juhataja, sanktsioonid on välispoliitika olulised vahendid. Need viisid kahtlemata Lõuna-Aafrika Vabariigi apartheidirežiimi langemiseni. Tegelikult olen ka ise sanktsioonidest võitnud, kuna 1983. aastal vabanesin ma sanktsioonidest tingitud amnestia alusel vanglast, kahjuks küll mitte kauaks.

Kuid sanktsioonid võivad väga sageli läbi kukkuda, nagu näiteks Zimbabwe ja Kuuba puhul. Majandussanktsioone kasutatakse sageli eelkõige ebapädeva diktatuurivalitsuse põhjustatud raskuste õigustamiseks.

Kuid on siiski üks sanktsiooniliik, mis sellist propagandat ei võimalda. See on Euroopa Liitu sisenemise keeld. Paraku ei hõlma see ainult kõrgemaid võimuesindajaid, nagu näiteks Valgevene puhul – see peab kehtima ka repressioonide ja inimõiguste rikkumise aparaadi kesktaaseme esindajaid. Siis näevad tavakodanikud, et meetmed pole suunatud nende vastu vaid diktatuuri võimuaparaadi vastu.

Ģirts Valdis Kristovskis (UEN). – (LV) Tahaksin avaldada kiitust proua Flautre'i püüdlustele tugevdada Euroopa Liidu suutlikkust ja tõsta ELi autoriteeti. Pole kahtlust, et sanktsioone tuleb kohaldada paindlikult, kuid raportöör osutab samal ajal kaksikmoraali lubamatusele. Järjekindluse puudumine ohustab Euroopa sanktsioonide ja poliitika usaldusväärsust. Euroopa Liit kompromiteerib ennast, kui kehtestab sanktsioonirežiimi ning seda seejärel ise rikub, nagu see oli näiteks Robert Mugabe juhtumi puhul. Euroopa Liit kohtleb ELi-väliseid riike sageli erinevalt. Sellel on omad tagajärjed. ELi leplik hoiak Gruusia küsimuses põhjustas Venemaal tõelise entusiasmipurske. Nende arvates on sõjaline agressioon parim vahend inimõiguste kaitseks. Loomulikult valitsevad kogu maailmas erinevad väärtused. ÜVJP hambutu käitumine on tõendiks, et ELi juhivad kommertshuvid. Praktilisusest lähtuva hinnangu põhjal peab see nii olema. Kahjuks suurendab see teatud suurvõimude karistamatuse tunnet ning nende teadlikkust võimalusest rahvusvahelisi õigusi rikkuda. Tänapäev kaksikmoraal põhjustab veelgi suuremaid probleeme tulevikus.

Erik Meijer (GUE/NGL). – (NL) Härra juhataja, sanktsioonid olid sobivaks vahendiks koloniaalvõimu ning Lõuna-Aafrika ja Lõuna-Rodeesia apartheidirežiimi järkjärguliseks lõpetamiseks. Minevikus olid sanktsioonide tagasilükkajaks alati need, kes olid vastu muutustele ning juhtisid tähelepanu eelkõige negatiivsetele kõrvalmõjudele. Teisest küljest teatasid vaeste ja rõhutute esindajad nendes riikides, et nad lepivad boikoti puudustega, kuna see on hind, mida tuleb vabastamise eest maksta.

Saddam Husseini stabiilne majanduslik boikott Iraagis näitas meile, et sellised boikotid võivad mõnikord lõppeda asjaomase riigi elanike eraldatuse ja välismaailma kartusega ning nad toetavad pigem oma valitsust. Boikott ei aita kindlasti välismaailma soove kohaliku avaliku arvamuse vastu läbi suruda, vaid on ja jääb kohaseks meetmeks avaliku arvamuse ja riigi vaesuse vastase võitluse toetamise vahendiks. Kui selles osas selgelt vahet teha, siis on sanktsioonid jätkuvalt kasulik vahend suurema võrdsuse ja demokraatia tagamisel.

Kinga Gál (PPE-DE). – (HU) Tänan teid, härra juhataja, et mulle sõna andsite. Mulle tundub, et ELi poliitika osaks olevate meetmete ja sanktsioonide hindamine on äärmiselt oluline inimõiguste valdkonnas, eriti sellisel pingelisel ajal, mis hõlmab praegust Gruusia kriisi ning millele eelnes Tiibeti ja ka Zimbabwe küsimus. Seepärast tahaksin proua Flautre'i raporti puhul önnitleda. See sanktsioonipoliitika põhineb selgelt määratletud inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse põhimõtetel, mida toetavad arvukad ÜRO ja ELi dokumendid.

Probleemid ei esine mitte põhimõtete tasandil, vaid nende praktilise rakendamise tasandil, kus jääb palju järjepidevusest, tõhususest ja tasakaalukusest. Inimõiguste kriteeriumide süstemaatiline jõustamine on Liidu usaldusväärsuse säilitamiseks hädavajalik. Minu arvates jääb puudu järjepidevusest, mis igapäevaste poliitiliste huvide tõttu sageli kannatajaks osutub. Samavõrd oluline on ühtne tegevus. Ühtsel standardil pole mingit mõtet, kui erinevate liikmesriikide vahel esinevad suured kõikumised nende praktilises rakendamises. Nii näiteks on samaaegselt Tiibeti rahva inimõiguste kaitsmisega ELis Tiibeti pagulasi väljasaatev liikmesriik. Poliitilise tõhususe huvides tuleb meil koostada sanktsioonipoliitika, mis on läbipaistev, ühtne ning selgelt määratletud eesmärkidega. Lisaks ühtsele tegevusele on oluline ka kiire või lausa kohene reageerimine. Näeme, et diplomaatiline kauplemine muudab naeruleks mitte üksnes meie sanktsioonipoliitika, vaid ka kogu Liidu. Kuid kõik see täidab oma ainsa eesmärgi, kui sellega kaasnevad positiivsed meetmed, mis toetavad asjaomase riigi kodanikuühiskonda. Tänan teid tähelepanu eest.

Corina Crețu (PSE). – (RO) Loodan, et kõnealune raport aitab oluliselt kaasa ühenduse sanktsioonide kehtestamist puudutava Euroopa poliitika tugevdamisele.

Olen veendunud, et tulevikus on vajalik suurem sidusus liikmesriikide vahel, seda nii sanktsioonide puudutava otsustusprotsessi kestel kui ka nende korrektse kohaldamisega seoses. Kui me tahame, et Euroopa Liitu ja selle tegevust, sealhulgas ka sanktsioone, peetaks rahvusvahelisel areenil tugevaks ja austusväärseks, et see avaldaks suurimat võimalikku mõju, siis on hädavajalik näidata üles suurt solidaarsust ning vältida erinevate mõõtühikute kasutamist.

On oluline, et sanktsioonidest tulenev kahju oleks võimalikult väike elanikkonnale riikides, mille poliitilistele piirkondadele sanktsioone kohaldatakse. Me ei saa lubada neil inimestel kahekordselt kannatada, kuna nad on juba isegi rõhuva režiimi või korrumppeerunud valitsuse ohvrid. Mul on heameel, et ka proua volinik on seda aspekti rõhutanud.

Viimase, kuid mitte vähem tähtsana tahaksin tõstatada sanktsioonide võimaluse küsimuse. Käesoleva nädala alguses seisime silmitsi konkreetse juhtumiga: Gruusia kriis ja 27 liikmesriigi seisukoht Venemaa suhtes. Esmaspäevase tippkohtumise tulemused on andnud alust ägedatele aruteludele, põhjuseks just vastuolu kindla ja peaaegu ägeda tooniga suhtumise ning sanktsioonide kehtestamise kinnisuse vahel.

Olen seda meelt, et senikaua, kui asju annab veel heastada ning olukorra halvenemist saab dialoogiga ära hoida, peaksid sanktsioonid jääma viimaseks abinõuks.

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). – (ES) Härra juhataja, kõnealuses raportis väljatoodud mõtted sanktsioonide kohta on väga teretulnud. On selge, et küsimus vajab tõsist kaalumist: liiga palju kordi on sanktsioonid osutunud täiesti kasutuks ning paljudel juhtudel täiesti ebaõiglaseks; liiga palju kordi on need kahjustanud ühiskonna kõige nõrgemaid liikmeid.

Miks peavad Mauritaania kalurid maksma selle eest, et nende riigis on äkitselt toimunud riigipööre? Mis mõtte sellel on? Seetõttu tuleks sanktsioonid läbi vaadata ja analüüsida: seda nii nende kontseptsiooni kui ka kohaldamise seisukohast.

Pealegi, kui sanktsioone kehtestada nii sageli ja nii seosetult, nagu seda teeb Euroopa Liit, siis kaotavad nii sanktsioonid kui Euroopa Liit oma tõsiseltvõetavuse. Üks asi on arvestada oma huvidega ning sootuks teine asi on määrata sanktsioonide kehtestamise või nendest loobumise vajadust.

Nende meetmete tõhususe erijärelevalve on hädavajalik; samuti on oluline, et me edendaksime intelligentseid sanktsioonimeetodeid, mis mõjutaksid otseselt ja isiklikult neid, kes on inimõigusi rikkunud. Meil tuleb õppida sellest, mida tegid Ameerika Ühendriigid Põhja-Koreas ja Aomeni pangakontode külmutamisest. Me uurime seda näidet, millele pöörati väga vähe tähelepanu, kuid mis oli palju tõhusam kui arvukad pressikonverentsid kõnealuse valitsuse vastu.

Seetõttu toetan ma kõnealust raportit, kuid tehtu olemuse, põhjuse ja viisi tõeliseks jälgimiseks tuleb komisjonil ja nõukogul veel tööd teha.

ISTUNGI JUHATAJA: Luigi COCILOVO

asepresident

Eoin Ryan (UEN). - Härra juhataja, tahaksin kõigepealt tänada raportööri ning kinnitada talle, et toetame tema raportit.

Euroopa Liidul on õigus käsutada hulka poliitilisi ja majanduslikke vahendeid, mida saab suunata kogu maailma režiimide vastu, mis rikuvad oma rahva inimõigusi. Kuid Euroopa Liit peab poliitiliste ja majandussanktsioonide kehtestamisel olema äärmiselt ettevaatlik.

EL on suurim ülemeremaade arenguabi andja, kuid sanktsioonide osas tuleks meil tegutseda targalt ja konservatiivselt. Sanktsioonid näiteks Zimbabwe, Sudaani ja Birma suhtes on avaldanud nende riikide tavalistele elanikele laastavat mõju. Seepärast tuleb meil teha kõik tagamaks, et need ei mõjutaks sihtriikide kõige vaesemate ja rõhutumate olukorda, vaid oleks suunatud nende riikide juhtidele.

Mõned sõnavõtjad on maininud Kuubat. Ma ei mõista, miks meil on sanktsioonid Kuuba vastu. Kuuba tuleks tuua tagasi normaalse kaubanduse juurde: sellisel juhul oleks Kuuba 10 aasta pärast radikaalselt muutunud riik, kuid seda ei juhtu kui me neid naeruväärseid sanktsioone ei lõpeta.

Nagu ma ütlesin, peame sanktsioonide kehtestamisel ja hoolikad olema ning majanduslike ja poliitiliste sanktsioonide kehtestamise korral peavad need olema suunatud vastutavatele isikutele. Suunakem need vastutavate isikute finantstegevusele välisriigis või reisivõimalustele. Sanktsioonid võivad olla kasulikud, kuid need on piiratud, eriti kui neid kasutavad ainult Euroopa Liidu riigid. ÜRO sanktsioonid on palju tugevamad ning võivad olla palju tõhusamad.

Ma toetan seda raportit, kuid usun, et sanktsioonide võimalused on piiratud. Need võivad olla tõhusad, kuid nende rakendamisel tuleb kasutada tarkust ja taktitunnet.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL). – (EL) Härra juhataja, inimõiguste ettekäändel tehakse kõnealuses raportis ettepanek vastuvõetamatute ja ebainimlike sanktsioonide ja embargode tõhusamaks kasutamiseks ELi poliitika kehtestamiseks, et avaldada survet riikidele, rahvastele ja valitsustele, kes seisavad vastu kapitalismi barbaarsusele.

Kavalalt suunatud sanktsioonide kavandamine koos ELi palgasõduritena toimivate valitsusväliste organisatsioonide rahastamisega kujutavad endast kõige häbitumat avalikku sekkumist riikide siseasjadesse. Sellega rikutakse isegi rahvusvahelise õiguse viimaseid säilinud põhialuseid.

Praktikas võtab raport omaks Ameerika Ühendriikide poolt Kuuba suhtes Helms-Burtoni seadusega kehtestatud embargopoliitika, mis kohustab muuhulgas ka kolmandate riikide ettevõtteid järgima Ameerika Ühendriikidega peetavas kaubavahetuses seadusega kehtestatud sanktsioone.

Seda seadust ja embargot on korduvalt tauninud ülekaalukas enamus ÜRO Peaassamblee liikmeid. See ulatub riiklike seaduste ekspordini, mis tähendab rahvusvaheliste põhimõtete ja ÜRO põhikirja rikkumist ja eiramist.

ÜRO poole pöördumine ja inimõigustele viitamine on vaid viigileht ELi agressiivse imperialistliku poliitika varjamiseks. See on uskumatult silmakirjalik. Küsime teilt: miks te ei võta meetmeid Venemaa vastu? Meie ei saa sellega muidugi nõustuda. Miks te ei võta meetmeid Hiina vastu? Muidugi ei saa me nõustuda selliste meetmete võtmisega. Põhjuseks on see, et teil on seal majanduslikud huvid. Need, kes lisasid Agnoletto raportile inimõiguste klausli, kannavad suurt vastutust, kuna nad andsid ELile alibi ja ettekäände kuritegeliku poliitika teostamiseks nende inimeste vastu.

Meie arvates on rahvas ise see, kes on piisavalt pädev ja vastutustundlik, et oma probleeme lahendada. Nad ei vaja isehakanud kaitsjaid, kõige vähem ELi.

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (PL) Härra juhataja, sanktsioonide kasutamisest peaks saama reaalne ja tõhus osa ELi välispoliitikas inimõiguste valdkonnas. Proua Flautre'i raportis sisalduvad järeldused on tehtud heade kavatsustega. Seni kasutusel olnud kaksikmoraali poliitika peab muutuma. Tundub mõistlik laiendada inimõiguste ja demokraatia klauslit kõigile ELi ja kolmandate riikide vahel sõlmitud kaubanduslepingutele. On tähtis kehtestada üheaegselt nii poliitilisi kui ka majandussanktsioone, kuna esimene on mõeldud nende sektorite tabamiseks, mis moodustavad valitsuste strateegilise tuluallika. Sanktsioone kehtestades peaksime me samaaegselt toetama kõnealuse riigi kodanikuühiskonda ja valitsusväliseid organisatsioone.

Mulle on siiski jäänud mulje, et resolutsioonide vastuvõtmine pole piisav lahendus. Selle parimaks näiteks on üksikud liikmesriigid, kes oma erihuvist juhituna on rikkunud ELi solidaarsust. ELi liikmesriikide tõelise poliitilise tahteta jäävad resolutsioonid vaid paberile. ELi võimude positsioon Venemaa tegevuse suhtes Gruusias on mõõdupuuks, kas ELi välispoliitika läbib katse või mitte. Enam ei piisa üksnes asjakohaste põhimõtete ja nõudmiste kuulutamisest; on ülim aeg hakata neid rakendama. See ongi raporti peamine sisu ning ma tahan selle eest väljendada oma siirast tänu proua Flautre'ile.

Katrin Saks (PSE). – (ET) Selle raporti üks kõige olulisemaid teemasid on minu arvates „benchmarks” ehk võrdluskriteeriumid.

Kui sanktsioonid seatakse, on alati vaja seada neile ka võrdluskriteeriumid, kuidas ja millal ja mis tingimustel sanktsioonid lõpetatakse. Nende puudumisel on absurdsed ka sanktsioonid ise.

Võtkem või Andidžon. Seatud on esimest korda sanktsioonirežiimi seisukohast positiivsete meetmete poliitika mehhanism, mis tähendab pooleaastast tsüklit, mille käigus ei rakendata sanktsioone ja jäeti Usbekistanile valik ja aeg kriteeriumide täitmiseks.

Olgugi et seati positiivne mehhanism, kehtib ju ka siin võrdluskriteerium: enne, kui pole märkimisväärsed positiivsed arenguid Andidžoni massimõrva osas, ei lõppe ka sanktsioonid.

Siit jõuangi järgmise tähtsa punktini, mille raport tõstatab. See on sanktsioonide tõhususe tõstmiseks moodustatava iseseisva ekspertide grupi loomine, kes siis hindaksid, milliseid sanktsioone ja millisel ajahetkel kohaldada.

Ja arvesse tuleb võtta ka sanktsioonide sümboolset tähendust, mida kogesin ise Usbekistanis. Seda on raske mõõta. Praktist tähendust seal suurt ei olnud, kuid viisarežiimist (need ametnikud, kellele see enamasti kehtestati, olid lahkunud) ja relvade embargost (relvi sinna niikuinii ei tarnitud) hoolimata oli sellel väga suur sümboolne tähendus. Sellest rääkisid kõik taksojuhist kuni ministrini.

Toomas Savi (ALDE). - Härra juhataja, Euroopa Liidu välispoliitika on olnud pioneer positiivse tingimuslikkuse mudeli- „piitsa ja prääniku meetod” – kasutamisel, rakendades seda edukalt oma kandidaatriikide suhtes.

Arenguriikide inimõiguste valdkonnas edasimineku premeerimine pole kahjuks osutunud parimaks meetmeks nende edasiliikumise julgustamisel, kuna rahvusvahelisel areenil on esile kerkinud uued poliitilised dumpingut kasutavad osapooled. Hiina poliitikal Aafrika suhtes pole näiteks inimõiguste või demokraatiaga mingit pistmist. Kuid ELi põhiväärtustest taganemise asemel ei tohiks me karta vajadusel piitsa ja prääniku meetodi kasutamist, näitamaks, et teatud põhinoete täitmata jätmisel on otsesed tagajärjed, mida kolmandatel osapooltel on soovitatav vältida.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Härra juhataja, kaksikmoraal inimõiguste rikkumise valdkonnas on ELi jaoks katastroof. Juba pikka aega ning hiljuti ka Gruusia vastu suunatud Venemaa agressiooni kontekstis oleme me olnud olukorras, kus eriti kergekaalulisi tariife kasutakse riikide suhtes, kes vaatamata diktatuurile on suured või rikkad ning riikide suhtes, kes rikuvad inimõigusi, kuid on Euroopa aspektist või Ameerika ettevõtluse seisukohast palju vähem tähtsad.

Me ei tohiks loobuda sanktsioonidest riikide suhtes, kus rikutakse inimõigusi ja kodanikuõigusi ning peaksime taunima Euroopa standardeid selles valdkonnas. Nimetatud vahendit ei tohiks aga täielikult väärtusetuks pidada – seda tuleks kasutada paindlikult. Selles kontekstis ei tohiks me loobuda ähvardusest kehtestada Venemaa suhtes Kaukaasia sõja tõttu võimalikke sanktsioone.

Kokkuvõttes on mul väga hea meel, et meil on kavas käsitleda keskkonnale teadlikku kahju tekitamist inimõiguste rikkumisena. Kolleegid Soomest, Rootsist ja Balti riikidest räägivad selles kontekstis Läänemere põhja rajatava Nord Stream gaasijuhtme investeerimise võimalikest draamatilistest tagajärgedest keskkonnale.

Maria da Assunção Esteves (PPE-DE). – (PT) Härra juhataja, Euroopa vajab õiguste tõsiselt võtmiseks suurt muutust. Arukad ja tõhusad sanktsioonid tuleb siduda struktuurse ja süsteemse vastusega. Euroopa vajab suuremat ühtsust. Otsuste tegemisel on ikka veel tuntav piiride müüt. Seda ümbritsevad ka post-koloniaalne nostalgia ja jooksvad huvid. Kuid ometi nõuavad inimõigused Euroopa autoriteeti ning intensiivsemat ja ulatuslikumat kaasamist. Uus Euroopa ei ole Euroopa, kus igaüks otsustab, mida ta tahab ja kuidas ta seda tahab. Uus Euroopa on ühtne organ ning inimõigused ei tähenda mitte selle ühte osa, vaid peamist geopoliitilist vahendit.

Tee selleni on lihtne: tugev Euroopa poliitiline keskus, Euroopa Parlament ning selle volitused otsuste tegemiseks, jagatud vastutus liikmesriikide vahelises diplomaatilises asjaajamises inimõiguste kaitsmise tagamiseks, mida juhib komisjon, poliitilisemad ja vähem bürokraatlikud komisjoni delegatsioonid kolmandates riikides, surve Maailma Kaubandusorganisatsioonile selle liikmete demokraatliku väärikuse uurimiseks, ELiga samaväärsete organisatsiooniliste struktuuride edendamine, intensiivne dialoog Aafrika Liiduga, Lõuna-Ameerika Rahvaste Liiduga ning teiste liitudega, surve ÜRO reformile, milles põhirolli mängiks Euroopa Liit, sõltuvuse vastase sisestrateegia loomine, mis keskenduks ühtsele energiapoliitikale ja järjepidevale kaitsepoliitikale.

Daamid ja härrad, me vajame selles inimõiguste valdkonnas revolutsioonilist poliitikat.

Vural Öger (PSE). – (DE) Härra juhataja, käesolev arutelu võimalike sanktsioonide üle Venemaa suhtes vastusena Kaukaasia konfliktile näitab taas, kui vastutustundetult sanktsioonidega mõnikord ümber käiakse. On küsitav, kas need on üldse õiguspärased üldotstarbelised, liigendamata vahendid ning on ebaselge, millal ja kuidas nende tõhusust tegelikult tagatakse.

On eriti tähtis hinnata korrektelt ELi sanktsioonide tõhusust. Need ei tohiks olla näilised – vastupidi, need peavad olema kohaldatud. Repressioonirežiimid on sageli vastutustundlikud. Vaatamata kõigile

jõupingutustele jääb keskkseks küsimuseks see, millised on kasutatavad hindamiskriteeriumid. Millal viivad sanktsioonid tegelike muutusteni käitumises? *Ad hoc* sanktsioonide kehtestamise asemel tahaksin näha EL strateegiat, mille tulemuseks on sidus ja jätkusuutlik sanktsioonipoliitika. Kuid tuleb saavutada konsensus nende optimaalsete kasutustingimuste kohta. Praeguseni puudub tõhus sanktsioonide strateegia.

Kuid kõnealune raport on siiski samm õiges suunas. Euroopa Parlament on hetkel kõige olulisem inimõiguste edendaja. ELi sanktsioonid ei tohiks olla agressiivseks poliitiliseks vahendiks, vaid neid tuleks kasutada inimeste huvides. Tsiviilelanikkonda karistavad sanktsioonid takistavad edasiliikumist ning ei täida oma eesmärki.

Ramona Nicole Mănescu (ALDE). – (RO) Sanktsioonid on üks vahend, mida EL saab kasutada oma inimõiguspoliitika kehtestamiseks.

Sellest hoolimata, nagu märkis ka raportöör, on Euroopa Liidu sanktsioonipoliitika mõju käsitleva uurimuse puudumise tõttu keeruline selle poliitika mõju ja tõhusust hinnata ning see viitab omakorda läbipaistvuse, sidususe ja isegi õiguspärasuse puudumisele ühenduse sanktsioonides.

Senikaua, kui Euroopa Liit ei räägi oma ühisest välis- ja julgeolekupoliitikast ühel häälel, on meil väga rakse kehtestada tõhusaid ja süstemaatilisi ühenduse sanktsioone. On kahetsusväärne, et EL ja liikmesriigid pole sanktsioone süstemaatiliselt kasutanud; seetõttu, härra juhataja, on minu arvates vajalik luua sidus sanktsioonipoliitika strateegia, millega on tagatud inimõiguste austamine, strateegia, mis arvestab juba allkirjutatud lepingute ja klauslitega, vältides kaksikmoraali ja aidates seega kaasa ELi usaldusväärsuse kasvule.

Õnnitlen proua Flautre'it raporti puhul.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Härra juhataja, rahvusvahelises õiguses kasutatakse ladinakeelset põhimõtet: *par in parem non habet imperium*. See tähendab, et riik ei saa mõista kohut teise riigi üle ega kehtestada teise riigi suhtes sanktsioone, et see jääb minevikku, see on ajalugu. Rahvusvaheline üldsus, mida juhib kaine mõistus ja ratsionalism, on teinud tohutu kannapöörde. Primitiivsed sanktsioonid, mida riigid üksteise suhtes vanatestamentliku „silm-silma, hammas-hamba vastu” kättemaksu põhimõttel kasutasid, on asendunud suurepärase kollektiivsete, organiseeritud sanktsioonide mehhanismiga, kusjuures mehhanismi kasutajate, aja ja viisi üle otsustatakse menetluse abil. Mul on heameel, et Euroopa Liit töötab välja veelgi rafineeritumat mehhanismi sanktsioonide rakendamiseks, mis hõlmab ka olukorra ja süüastme arvestamist.

Tahaksin rõhutada kahte asja. Ma pooldan arukaid ja intelligentseid ning mõistlikult kohaldatud sanktsioone, kuid olen vastu nn ennetavatele sanktsioonidele. Minu arvates on ennetavad sanktsioonid õiguste kuritarvitamine. Teiseks tahaksin, et me pööraksime suuremat tähelepanu ühiskonnale, meie kodanikele, teavitada neid sellest, et sanktsioonid ei ole primitiivne karistus, vaid loomulik, terve reaktsioon tõsisele õigusrikkumisele ning et nad on mõeldud demokraatia kaitsmiseks.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, volinik, tahaksin jätkata teemaga, mida on puudutanud mitmed parlamendiliikmed. Sanktsioone ei tohi valesti suunata. Eriti ei tohi need kahjustada vaesematest vaesemaid. Selles osas on juba mõnda aega midagi kujunenud, kuid me peame seda teed jätkama. Minevikus oleme ikka ja jälle olnud tunnistajaks sellele, et korrumppeerunud ning inimõigusi põlgavate režiimide puhul tuleb väga sageli ette suurte summade riigiraha erakapitaliks muutmist ning seejärel kusagile hoiule paigutamist, kuni vastav režiimiosaline saab võimaluse oma raha välja võtta ja seda nautida.

See hõlmab samasugust ülemaailmse koostöö otsimist ja tegemist nagu Rahvusvahelise Kriminaalkohtu lähenemise puhul. Euroopa Liit saab siin täita olulist rolli, tagades, et selle poliitika hüved ei jõuaks sinna, kuhu me neid saata ei soovi.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Härra juhataja, õnnitlen proua Flautre'it tema suurepärase tasakaalustatud raporti puhul. Mina näen Euroopa Liidus kaksikmoraali kolme juhtumi puhul. Ühelt poolt esineb kaksikmoraal kahe väikeriigi vahel kaalumisel, millest üks on meie vastu ning vaenulik ja teine väidab, et on lääne ja Euroopa toetaja. Näeme kaksikmoraali väikeriikide ja suurvõimude, Venemaa ja Hiina vahel, kuna siin tulevad mängu majandushuvid. Ning on ka kolmas kaksikmoraal, mis seab küsimuse alla meie usaldusväärsuse ning selle, kas Euroopa Liidul on õigust kritiseerida kolmandaid riike inimõiguste ja vähemuste õiguste valdkonnas, kui ka ELis esineb riike, kus sadadel tuhandetel inimestel puudub kodakondsus, nagu näiteks kaks Balti riiki, või kui Euroopa Liidus esineb juhtiv võim, kelle konstitutsioonis ei tunnustata ikka veel kohalikke keeli. Täna teid tähelepanu eest.

Zsolt László Becsey (PPE-DE). - (HU) Härra juhataja, ühinen nendega, kes juhtisid tähelepanu kaksikmoraalile ja järjekindlusetusele ning tahaksin juhtida proua Flautre'i tähelepanu raporti punktile 22, mis puudutab riigi aruannete ja sanktsioonide või sanktsioonipoliitika õiguspärasuse põhjendust. 2004. aasta septembris võeti selles kojas vastu otsus saata uurimissioon Serbia põhjaosas asuvasse Vojvodinasse, mille puhul pole tegemist üksnes inimõiguste, vaid ka solidaarsusküsimusega, kuna seal on väga palju ungarlasi, rumeenlasi ja sakslasi, kes on ajalookeerises sinna pidama jäänud. Uurisime sealset tõsist inimõiguste olukorda. Selle otsuse kohaselt pidi asja uurima inimõiguste allkomisjon. Seda pole toimunud, isegi mitte kolm ja pool aastat hiljem. Seetõttu palun, et allkomisjon seda tõsist olukorda vastavalt otsusele uuriks, kuna vaid siis saab Parlament juhtida nõukogu ja komisjoni tähelepanu tegelikule olukorrale ning täita oma rolli sanktsioonipoliitikas.

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. - (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, tahaksin alustuseks vastata küsimustele, mille esitasid proua Flautre ning härra Romeva I Rueda ja teiste, kes kõnelesid hindamise vajadusest. See on minu jaoks tõepoolest tähtis ning nõukogu jagab Parlamendi muret selle kohta, et sanktsioonide otsused ja nende uuendused põhineksid parimal võimalikul informatsioonil. Olemasolevad meetmed hinnatakse mõju hindamise aruannete alusel regulaarselt ümber ning nõukogu otsused põhinevad võimalikult sageli tõhususe üle otsustajaks määratud riigi missiooni juhtide aruannetel.

Nõukogu on samuti teinud märkimisväärseid edusamme konsulteerides kohalike ja rahvusvaheliste valitsusväliste organisatsioonidega ning täna on Parlament näidanud, et tal on selles hindamises väga tähtis roll.

Kuid samuti on tõsi, et sanktsioonid on vahend, mis peab oma olemuselt jääma poliitiliseks. Me ei vaja metoodilist strateegiat, kuid me ei saa ennast sisse müürida ega anda protsessile automaatset käiku – tahan vaid seda võimalikult selgelt ja vastutustundlikult öelda – seepärast jäävad meie hinnangusse alati erinevused. Vastuseks proua Koppa väga keerulisele sõnavõtule ütlen, et sanktsioonid jäävad poliitiliseks vahendiks. Need pole ainuke inimõiguste edendamise vahend. On veel kaks vahendit, millega häälmärgistada riike, millele need on suunatud, kuid mis on samuti inimõiguste edendamise vahendiks ning nendeks on Balkani stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi laienemispoliitikaga sätestatud tingimuslikkus ja naabrusspoliitika ning inimõigusklauslite kohustuslikkus kõigis Euroopa Liidu ja kolmandate riikide või riigirühmade vahel sõlmitud lepingutes, mille rikkumine võib viia nende lepingute peatamiseni.

Proua Koppa, tahaksin teile kinnitada, et puudub embargo farmaatsiatoodetele, kuid kehtib kontroll selle üle, kas nende toodete puhul esineb topeltkasutust ning seetõttu on need tooted allutatud leviku tõkestamise režiimile. Nõukogu jagab paljude seisukohta, et sanktsioonid peaksid jääma sihipäraseks ning ei tohiks kahjustada tsiviilelanikkonda.

Härra Cappato ja härra Gawronski tõstatasid samuti tähtsa küsimuse ning paljud sõnavõtjad tulid tagasi keskkonnakahju küsimuse juurde. Hetkel ei ole keskkonnakahju ühise välis- ja julgeolekupoliitika eesmärkide hulgas loetletud, mistõttu on tõsi, et sellest seisukohast seda ei arvestata ning me peaksime mõtlema, kas võtta arvesse ka keskkonnakahju, kui see ohustab kas sisejulgeolekut või inimeste õigusi, inimõigusi. Selline arutelu tuleb meil algatada. Samuti tahaksin öelda härra Cappatole, et nimetatud juhtumite puhul on Euroopa Liit energiasanktsioone juba rakendanud ning seda mitmetel asjaoludel.

Tahtsin puudutada veel mõnda juhtumit, mida mitmed teie hulgast mainisid: nimelt hiljutisi sündmusi. Venemaa ja Gruusia vahelise sõja kohta ütlen väga selgelt, et sanktsioonid ei saavutaks oma eesmärki, kui nende tagajärjeks on igasuguste kontaktide katkestamine riigiga, antud juhul Venemaaga. Lõpuks tuleb meil mõelda ka selle üle, kas antud juhul oleks sanktsioonide kehtestamine Gruusia huvides. Palun teil kõigil selle üle mõelda.

Tulen samuti tagasi selle juurde, mida öeldi võrdluskriteeriumide kehtestamise protsessi kohta. Seda mainis proua Saks. Tegemist on väga tähtsa küsimusega, eriti seoses Usbekistaniga; see on tõsi, viibisin seal konverentsil, mis käsitles Kesk-Aasiat ja Euroopa Liidu kohalolekut Kesk-Aasias. Seal viibides kohtasin proua Tadjibaevat, poliitvangi, kes on nüüd vabastatud; loodame, et tema tervis paraneb ning et talle antakse nõuetekohast abi, kuid mul õnnestus näha ka seda, et hea võrdluskriteeriumide poliitika tähendab seda, et progressi on võimalik saavutada ja võimud pühenduvad Euroopa Liidu kriteeriumide paremale täitmisele. Küllastame seda riiki uuesti oktoobris.

Mis puudutab Kuubat ja neid, kes seda mainisid, tahaksin teile meenutada, et sanktsioonid Kuuba vastu lõpetati 2008. aasta juunis, mis aga ei tähenda inimõiguste arengu järelevalve lõpetamist selles riigis.

Need olid selgitused, millega soovisin lõpetada selle äärmiselt sisuka ja üksikasjaliku arutelu, mis näitab parlamendi kaasamise hädavajalikkust.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Härra juhataja, leian, et see oli väga kasulik arutelu, milles tõsteti esile mitmeid väga tähtsaid küsimusi, mille üle meil tuleb sanktsioonide kasutamise korral järele mõelda, kuna sanktsioonid on vaid üks meie välispoliitika vahenditest. Neid tuleks kohaldada alati üksnes pärast hoolikat järelemõtlemist, koos kõigi teiste vahenditega, sealhulgas arendustegevus või poliitilised ja majandusreformid kolmandates riikides. Kõigi nende vahendite abil tahame me saavutada ühte: inimõiguste edendamist ja kaitset.

Proua Flautre'i raport näitab selgelt, et meil tuleb seda vahendit veel täiustada ning veenduda, et meie sanktsionisüsteem on kooskõlas rahvusvahelise õigusega ega riku peamisi inimõigusi. Usun, et meie kohtud – nagu Euroopa Kohus on täna ka tõepoolest teinud – annavad olulise panuse meie sanktsionisüsteemi arendamisse, tagades samal ajal selliste juhtpõhimõtete nagu õigusriik ja nõuetekohase menetluse austamine. Veelkord, me peaksime inimõigusi edendama ning laiemat elanikkonda säästma, mitte neid majanduslikult või muul viisil karistama.

See on väga tähtis. Seepärast kordan, et me peame suunama sanktsioonid nendele, kes inimõiguste rikkumise eest vastutavad ning – nagu härra Rack ütles – valima näiteks pigem kontode külmutamise ja viisakeelu, et võtta inimõiguste rikkumise eest vastutavatelt juhtidelt või isikutelt kõik positiivsed võimalused.

Mitmed sõnavõtjad, teiste hulgas ka proua Flautre, taotlevad lisaks ka ELi sanktsioonide nõuetekohast hindamist ning on teinud ettepaneku teatud meetodika väljatöötamiseks. Leian, et Jean-Pierre Jouyet on juba lühidalt viidanud nõukogu sellealasele tehtud tööle, mida ma tahaksin toetada ning ma leian, et peaksime enne sanktsioonide kehtestamist olukorda ennetava hindamisega parandama. Siinkohal võin taas pakkuda meie delegatsioonide teenuseid, kuna nad on *sur place* ning omavad toimuvast väga häid teadmisi; selles osas on kindlasti väga kasulik kodanikuühiskonna ja inimõiguste organisatsioonide panus.

Sidususe osas tahaksin öelda, et sanktsioonid on oluline vahend, kuid neid tuleb täiendada proaktiivse lähenemisega arendustegevusele: toetada inimõigustega tegelevaid institutsioone, poliitilist reformi, edendades kodanikuühiskonda. Heaks näiteks on Birma/Myanmar. Sanktsioonid on kehtestatud, kuid samal ajal on olemas võimalus teha koostööd valitsusväliste organisatsioonide ning inimõigusorganisatsioonidega. Minu arvates on see oluline samm edasi.

Hélène Flautre, raportöör. – (FR) Härra juhataja, mul on hea meel selle arutelu toimumise üle ning teie kõigi, nõukogu eesistuja ja komisjoni panuse üle.

Usun, et selle arutelu kaudu kerkib esile midagi ühise mõttelaadi sarnast. Olen kuulnud arvukaid nõudmisi järjepidevama, usaldusväärsema, kaksikmoraalita poliitika järele ning mulle näib, et nende küsimustega tuleb meil jätkuvalt tööd teha. Õppisin selle raporti kirjutamise käigus erinevate inimestega toimunud aruteludest palju. Usun, et teha on veel palju ning et tulevase töö aluseks peab olema põhjalik ja ulatuslik hinnang kehtivale sanktsioonipoliitikale, kuna küsimuste tekkimisel – näeme seda täna seoses Venemaaga – lähevad asjad kohe väga ägedaks ning meedia on hetkega valvel. Seetõttu vajame väga ühtset filosoofiat ning peame oma menetluskorra ja poliitika suhtes ühel meelel olema.

Arvan et selle teostamine – naasen ekspertide võrgustiku küsimuse juurde – ei puuduta niivõrd tehnilise kogemuse kasutamist tundlike poliitiliste otsuste asemel, vaid selle tagamist, et tundlikud poliitilised otsused põhineksid võimalikult objektiivsel informatsioonil. Sanktsioonipoliitika kasutamise korral tuleb seda läbi näha ning austada seda, mida paljud teist nimetavad „täiesti objektiivseteks võrdluskriteeriumideks”, mis võimaldab mõõta sanktsioonide tegelikku tõhusust.

Olen veendunud, et me teeme konkreetseid edusamme. Mõned punktid vajavad veel selgitamist – olete sellest kõik mitme sõnavõtu järel aru saanud – ning nendest tuleneb ka minu kõrvalehoidmine välisasjade komisjonis. Daamid ja härrad, ma leian, et me ei saa nõuda inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse täielikku austamist, kui koostame musti nimekirju, kui neisse nimekirjadesse kantakse ja sealt kustutatakse inimeste nimesid. Äsjanimetatud Euroopa Kohtu otsus, härra Jouyet, annab meile julgust sellel teel jätkata.

Daamid ja härrad, kutsun teid kiitma heaks mitte küll täiuslikku, kuid väga austusväärset raportit, mille üle me võime uhkust tunda ning mis on heaks töövahendiks.

President. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 4. septembril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Desislav Chukolov (NI), kirjalikult. – (BG) Härra Pöttering, proua Flautre, enamik teist on olnud oma poliitilise karjääri mingil hetkel opositsioonis. See kogemus on teile tuttav – võimulolijad teevad näo, et teid pole olemas, samas kui teie mõistate neid hukka nende varguste ja [kahtlaste] tehingute eest. Kuid Bulgaarias on hetkel võimul terroristide ja lausa fašistide järeltulijad.

Bulgaaria kolme erakonna koalitsiooni moodustavad: jumalakartmatud isikud, kes pommitasid kirikuid, et avaldada muljet Kominternile, nagu näiteks Bulgaaria Sotsialistlik Partei (BSP); Bulgaaria II Maailmasõtta kaasanud ja Hitleriga sõbralikes suhetes olnud Boris III järeltulija ümber koondunud erakond – need on vargad Rahvuslikust Liikumisest Simeon II eest (SNM) – ning lõpuks konstitutsioonivastane moslemi erakond Liikumine Õiguste ja Vabaduste eest (MRF), mis koosneb terroristidest, kes lasid umbes kakskümmend aastat tagasi õhku emade ja lastega raudteevagunid.

30. juulil 2008 peksid need kohatäitjad läbi minu kolleeg Dimitar Stoyanovi. Arstlik läbivaatus tuvastas 34 kehavigastust, mille tekitasid politseivormides kõrilõikajad.

Inimõiguste raske rikkumise korral ELi tõhusa sanktsioonide kehtestamise poliitika taustal, millest te oma raportis räägite, nõuan, et parlament ja iga parlamendiliige avaldaks arvamust selle meie kõigi jaoks häbiväärse intsidendi kohta ning tauniks tõsiselt minu riigis valitseva maffia tegevust.

Urszula Gacek (PPE-DE), kirjalikult. – Kriminaalkohtusüsteemi ülesandeks on karistada, kuritegu ennetada ja õigusrikkujat rehabiliteerida. Üldiselt täidavad sama ülesannet ka sanktsioonid. Meie kriminaalkohtusüsteem võib karistada, kuid pole kindel, kui hästi õnnestub ennetamine ja rehabiliteerimine. Samuti on ka sanktsioonidel sageli piiratud mõju inimõigusi ja rahvusvahelist õigust rikkuvate riikide kuriteo ennetamisel ja riigi rehabiliteerimisel.

I Maailmasõjast alates rohkem kui 100 majandussanktsiooni juhtumi tõhususe põhjal läbi viidud uuring näitas, et sanktsioonide tõhususe tõenäosus on suurim siis, kui: nõutav muutus on tagasihoidlik; suured võimsad riigid või riikide rühmad kehtestavad sanktsiooni nõrgema riigi suhtes; sihtriik sõltub sanktsioone kehtestava riigi kaubandusest; sanktsioonid kehtestatakse kiiresti ning kahju sanktsioonide kehtestajale on piiratud.

Kui EL sanktsioone kehtestab, siis peaksid need olema täpsed ja hästi suunatud. Kõne alla tulevad järgmised meetmed: finantsvarade külmutamine, tehingute keeld, kitsendused investeerimisele; kaubanduspiirangud teatud kaupadele; reisikitsendused; diplomaatilised piirangud ning kultuurilised ja spordialased kitsendused.

On eluliselt tähtis, et EL vaataks läbi oma sanktsioonipoliitika, mitte üksnes selleks, et saavutada rikkuvates riikides soovitud muutused, vaid ka selleks, et tagada enda usaldusväärsus.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) ÜROd mängiv Euroopa Parlament nõuab inimõiguste valitsuse kehtestamist kogu maailmas. Esmalt oleks parem omaenda kodu korras hoida.

Tuhanded kodanikud, sealhulgas akadeemikud, juristid ja kaasmaalaste poolt valitud rahvaesindajad Prantsusmaal, Belgias, Saksamaal ja Austrias antakse kohtu alla, mõistetakse süüdi, hävitatakse, vallandatakse töölt, vangistatakse ning neid süüdistatakse immigratsiooni kritiseerimise eest rassismis, õiguspärase rahvusliku eelistuse kaitsmise eest ksenofoobias, lähiajaloo „ametlike“, kuid muudetud tõdede kritiseerimise eest revisionismis, õiguspärase ning ainsa elu edasi andmiseks suutelise loomuliku peremudeli eelistamise eest homfoobias.

See poliitiline ja õiguslik tagakiusamine laieneb isegi juristidele. Saksamaal arreteeriti Sylvia Stolz oma kliendi vaadete kohtus kaitsmise eest. Prantsusmaal tegi Pariisi Advokatuuri Nõukogu endale häbi pensionile jäänud advokaadi Eric Delacroix kaitsmise asemel temalt auliikme staatuse äravõtmisega.

Kohtunikud, nagu Estoup Versailles's, Schir Lyonis ja Cotte Pariisis, võistlevad sõbralikult nende meelevaldsete seaduste ulatusliku kohaldamise nimel, eirates kõiki vabadust kaitsvaid põhimõtteid. Kuid enamik nendest vabadust kaotava õigustiku eest vastutavatest isikutest istuvad siin parlamendis. Peaksime oma nõrdimust avaldama kõigepealt nende suhtes.

Tunne Kelam (PPE-DE), kirjalikult. – Euroopa Liit põhineb sellistel väärtustel nagu demokraatia ja inimõiguste austamine. Nende kaitsmine ja nende kohta arvamuse avaldamine on Euroopa Liidu mis tahes poliitika aluseks.

Inimõigused on ELi välispoliitika üheks peamiseks osaks. Sellele vaatamata ei räägi EL kuigi sageli ühel häälel ega ole suuteline massilistele inimõigusrikkumistele kiiresti ja tõhusalt reageerima.

Sanktsioonid on osa inimõiguspoliitikast, kuid neid ei kohaldata võrdselt. EL ei tohiks silma kinni pigistada ega teha erandeid suurte riikide, nagu Venemaa ja Hiina, korral, mis tähendab sisuliselt inimõiguste vahetamist majandushuvide vastu.

Jätkuvate inimõiguste rikkumise korral tuleb majandussuhteid kolmandate riikidega hoolikalt kaaluda ning rikkumisele tuleb vastata sanktsioonidega ja edasiste läbirääkimiste külmutamisega.

Seetõttu kutsun komisjoni ja nõukogu üles otsustavalt, ühtselt ja jõuliselt reageerima. Peale selle kutsun ELi üles kohaldama inimõiguspoliitikat võrdselt ning kehtestama sanktsioone igale riigile, kus leiab kinnitust massiline inimõiguste rikkumine.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), kirjalikult. – (FI) Härra juhataja, tahaksin tänada raportöör Flautre'it tasakaalustatud ja väärtusliku raporti eest, kelle järjekindel nõudmine ELi sanktsioonide ümberhindamiseks ja uurimiseks osana ELi laiemast inimõiguspoliitikast on täiesti õige ja kohane. Senikaua meil puuduvad ulatuslikel uuringutel põhinevad andmed, pole sanktsioonide tõhususe või ebatõhususe üle vaidlemisest mingisugust kasu.

Sanktsioonid on inimõiguspoliitikas olulised kahel teineteist täiendaval viisil. Ühest küljest kujutavad need moraalselt väärtustel põhinevalt sõnumit Euroopa ühenduselt ning seega väärtuslikku signaali. Teisest küljest võivad need avaldada tuntavat mõju sihtriigi arengule. Mõlemad aspektid on olnud kindlasti olulised juhtudel, kus on saavutatud reaalseid kestvaid tulemusi, näiteks Lõuna-Aafrika apartheidipoliitika kaotamisel.

Kuid on ilmselge, et selliste tulemuste saavutamiseks ei piisa üksnes sanktsioonidest. Riigi inimõiguste ja poliitilise olukorra suhtes püsivate muudatuste tegemiseks on vaja inimõiguspoliitika vahendite koordineeritud ja ulatuslikku kasutamist. Parlamendis on varem rõhutatud, kui tähtis on koostada tõhusam inimõiguspoliitika.

Inimesi ohustavate katastroofide vältimiseks peaksime kaaluma võimalust kasutada täpsemalt suunatud sanktsioone, mis peaksid mõjutama just riigijuhte ning inimõigusi rikkuvaid rühmitusi. Eriti ettevaatlik tuleks olla selliste halvavate meetmete suhtes, mis hävitavad väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kasvuvõimalused.

Minu küsimus on selle kohta, milliseid kriteeriume tuleks sanktsioonide kehtestamiseks kasutada. On kahetsusväärne, et liiga sageli võib sanktsioonide hindamise taga tajuda muret nende ELi ärihuvidest lähtuva asjakohasuse pärast.

14. Aastatuhande arengueesmärk nr 5: emade tervislik olukord (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on nõukogu ja komisjoni avaldused aastatuhande viienda arengueesmärgi (emade tervislik olukord) kohta.

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. – (FR) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, nagu Euroopa Parlament osutab ka nõukogu suurt tähtsust kõikide aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele kogu maailmas aastaks 2015 ja eriti eesmärgile vähendada emade suremuse määra kolme neljandiku võrra aastatel 1990 kuni 2015.

Euroopa Liit meenutab seoses sellega, et edasine areng selles valdkonnas nõuab naiste ja tüdrukute õiguste austamist ja edendamist, tagades neile juurdepääsu tervishoiuteenustele, eriti seksuaaltervisega seotud teenustele ja HIV ennetusabinõudele. Kolm ELi institutsiooni on väljendanud selgelt ühist soovi parandada emade tervislikku seisundit arenguriikides, seda eriti Euroopa arengukonsensuse allkirjastamisega 20. detsembril 2005, mis seab emade tervise ELi arengupoliitika prioriteetide hulka. Nüüd on meil eesmärgi täitmiseks vajalikud finantsinstrumendid, eriti Euroopa Liidu ja Aafrika vahelise partnerluse raames aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks. Te teate, et tervishoiu küsimustes seisavad meie ees märkimisväärsed väljakutsed. Need on esitatud ÜRO aastaaruandes. Siiani sureb ennetatavate komplikatsioonide tõttu raseduse või sünnituse ajal igal aastal 500 000 naist. Praeguses olukorras, kui me ei tee mingeid edusamme, ei ole võimalik neid surmasid vältida. Sahara-taguses Aafrikas on tõenäosus surra sünnitusel ühel naisel 16st, võrreldes arenenud riikidega, kus see võimalus on üks 3800st. Seepärast, pidades silmas nimetatud väljakutsete mastaapsust ja olukorra täielikku vastuvõetamatust, on nõukogu otsustanud kiirendada ja tugevdada oma tegevust. Juunis võeti vastu tegevuskava, milles teatakse, et EL asub viivitamatult toetama 2005. aastal seatud eesmärgi saavutamist, mis puudutab üldist juurdepääsu reproduktiivtervisele

ning samuti selle 2010. aasta teetähiseid 2010, milleks, nagu te teate, on päästa igal aastal veel 4 miljoni lapse elu, millest 2 miljonit Aafrikas, ja võimaldada veel 35 miljoni sünnituse ajal koolitatud tervishoiutöötaja kohalolu, sellest 13 miljonit Aafrikas. Kui me tahame aastaks 2015 vähendada emade suremust kolme neljandiku võrra, siis tähendab see, et aastani 2010 peab igal aastal veel 21 miljoni sünnituse ajal juures olema koolitatud tervishoiutöötaja.

EL toetab eesmärgi saavutamist, et tagada veel 50 miljonile Aafrika naisele tänapäevased rasestumisvastased vahendid aastaks 2010, ja üldisemas plaanis tagada pereplaneerimise kättesaadavus. Nõukogu tegevuskavas märgitakse samuti, et EL annab panuse rahastamise puudujäägi korvamisel nimetatud eesmärkide saavutamiseks aastaks 2010. Ma võin teile öelda, et Maailma Terviseorganisatsiooni hinnangul moodustab praegu rahaliste vahendite puudujääk rohkem kui 13 miljardit eurot.

Kui Euroopa Komisjon arvab – ja volinik ütleb meile, kas see on nii –, et me peame rahaliste vahendite puudujäägi korvamiseks tõstma ELi toetust 8 miljardit eurot aastaks 2010, millest 6 miljardit eurot suunatakse Aafrikase, siis on oluline, et nii partnerriigid kui doonorriigid võtavad osa meie ees seisvate väljakutsete lahendamisest.

Eesistujariik on veendunud, et selles kontekstis jääb aastatuhande arengueesmärkide saavutamise võtmeprioriteediks arenguriikide tervishoiusüsteemide tugevdamine. Kavas on mitmed konkreetsete tegevused, ma loetlen: eesistujariik ja komisjon valmistavad ette ühisdokumenti terviseriskide katmiseks; 29. ja 30. septembril toimub arenguministrite mitteametlik kohtumine, kus arutatakse nõukogu novembri kohtumise järeldusi ja järgmiste eesistujariikide tegevust seoses üldise juurdepääsu tagamisega tervishoiule; ja lõpuks, nõukogu vaatab hoolega läbi komisjoni aruande ELi tegevusprogrammi kohta, mis käsitleb tervishoiutöötajate kriitilist vähesust arenguriikides – ning ma olen selle otsustava ülesandena kirja pannud.

Härja juhataja, volinik, daamid ja härrad, võite olla kindlad, et nõukogu jätkab tegutsemist ja teeb kõik endast oleneva, et Euroopa Liit jätkaks püüdlemist emade tervise parandamisele arenguriikides, eriti Aafrikas.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Härja juhataja, õigus tervisele on tänapäeva maailmas tõenäoliselt kõige ebavõrdsemalt tagatud põhiõigus. Neil, kes on kõige suuremas hädas, suurima tervise- ja enneaegse suremise riskiga, on kõige halvem, sageli olematu juurdepääs tervishoiule. Nimetatud asjaolu kujutab erakordset väljakutset Euroopa Liidule ja maailma üldsusele tervikuna.

Euroopa Liit on täielikult pühendunud aastatuhande arengueesmärkide täitmisele, sealhulgas viiendale, emade tervist puudutavale eesmärgile, mis on meie tänase arutelu teema.

Me oleme teadlikud asjaolust, et seksuaal- ja reproduktiivtervise parandamine ja tervishoiu rahastamine üldiselt nõuavad võimalikult sidusat ja mitmesektorilist lähenemisviisi, kaasates ka teised aastatuhande arengueesmärgid. Ilma asjakohaste investeeringuteta süsteemi ei saavutata tulemusi paremat tervist tagavas tervishoius. Tervisepoliitika peab olema tihedalt seotud laiemas sotsiaalse ja majandusliku arengu kavandamisega. Riigid vajavad välisdoonoritelt pikaajaliselt prognoositavat abi. Doonorid peavad nägema selget sidet rahastamise ja tulemuste vahel ja hädasti on vaja mehhanisme, mis panevad partnerid vastutama oma tegevuse eest rahvusvaheliste lepingute rikkumisel.

Arenguriikides elavad vaesed – naised, mehed ja lapsed – on silmitsi terve rea omavahel seotud seksuaal- ja reproduktiivtervist puudutavate probleemidega. Nende hulka kuuluvad HIV/AIDS, sugulisel teel edasikanduvad haigused, planeerimatu ja soovimatu rasedus, raseduse ja sünnituse käigus ilmnevad komplikatsioonid, suguelundite sandistamine või lõikamine, sigimatus, seksuaalne väärkohtlemine, eaturvalised abordid ja emakavähk teiste hulgas. Nende tingimuste koos esinemine põhjustab palju kannatusi ja enneaegseid surmasid. Selle põhjus on juurdepääsu puudumine asjakohastele terviseteenustele, teabe vähesus ning koolitatud tervishoiutöötajate ja reproduktiivtervishoiu tarvikute varude puudus, mida omakorda võimendab vaesus ja naiste madalam positsioon ühiskonnas.

Seetõttu on emade tervise parandamine ja emade suremus olnud Euroopa Komisjoni tervise ja arendustöö võtmeküsimused. Siiski, hoolimata meie pingutustest ja aastatuhande arengueesmärkidest, on ilmselt viienda aastatuhande arengueesmärgi saavutamine ülemaailmselt kõige mahajäänum, eriti, nagu juba öeldud, Aafrikas. See on tõsine küsimus, eriti seetõttu, et enamasti surevad naised kodus, kaugel tervishoiuteenustest, ja sageli neid surmasid ei registreeritagi. Seega võib tegelik emade suremus olla palju kõrgem kui pool miljonit aastas, mis on meile teada statistilistest andmetest.

Poliitilisest vaatepunktist on veel teinegi murettekitav küsimus. See on süvenev suundumus, et abordi-teema tundlikkuse tõttu ei seata programmides esiplaanile seksuaal- ja reproduktiivtervise ja õiguste poliitika. Nii käitudes unustame naiste ebavõrdse positsiooni mitmes meie partnerriigis, kus naistel puudub sõnaõigus

soovitavate laste arvu kohta või neid sunnitakse suguühtesse astuma, mõnikord isegi tõenäoliselt HIV nakkust kandva partneriga. Ärgem unustagem paljusid vägistamise ohvreid, noori tütarlapsi ja naisi, kelle oma sugulased ja kogukond ära põlgavad just nende kannatuste ja vigastuste haripunktis.

Seepärast kavandame kümnendast Euroopa Arengufondist ja komisjoni eelarvest otsetoetust tervishoiule 31 arenguriigis. Paljudes neis riikides on väga kõrge emade suremus ja äärmiselt nõrk tervishoiusüsteem.

Selles osas muutub eelarvetoetusega seotud tervishoiu parandamine emade suremusega tegelemise üheks oluliseks vahendiks. Abi prognoositavamaks muutmiseks rakendab komisjon reas partnerriikides uut rahastamismudelit aastatuhande arengueesmärkide lepingute nime all, millega eelarveabi kavandatakse pikemaks ajavahemikuks ja seotakse kokkulepitud tulemustega, mis annavad panuse aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks. Nimetatud mudel võimaldab valitsustel toetada tervishoiusüsteemi perioodilisi kulutusi, nagu tervishoiutöötajate palgad. Äärmiselt oluline on parandada juurdepääsu esmatasandi arstiabile, kaasa arvatud turvalised sünnitused ja liikumine viienda aastatuhande arengueesmärgi saavutamise suunas.

Sellest hoolimata teame, et praegu emade tervise heaks tehtav on ebapiisav ja olemasoleva olukorra muutmiseks on vaja teha rohkem jõupingutusi. See on põhjus, miks Euroopa Liidu Nõukogu võttis 24. juunil 2008. aastal vastu ELi tegevuskava aastatuhande arengueesmärkide kohta, millega komisjon ja liikmesriigid annavad lubaduse suurendada aastaks 2010 tervishoiule antavat abi mainitule lisaks veel 8 miljardi euro võrra, millest 6 miljardit eurot läheb Aafrikale.

Nimetatud aastatuhande arengueesmärkide tegevuskava viienda eesmärgi osas on aastaks 2010 püstitatud kaks tähtsat sihti: esiteks, veel 21 miljoni sünnituse juures on koolitatud tervishoiutöötaja ja teiseks, veel 50 miljonile naisele Aafrikas võimaldatakse tänapäevaste rasestumisvastaste vahendite kättesaadavus.

Meie, komisjon, ja ka liikmesriigid, peame selle nüüd ühiselt ellu viima. Oleme andnud lubaduse ja oleme pühendunud vaeste riikide naiste olukorra parandamisele sünnitamisel, mis minu arvates on maailma kõige loomulikum asi. Mul on hea meel, et olles täna Louis Micheli asemel välissuhete volinik, võin ma naisena väljendada suurt solidaarsust selles küsimuses.

(Aplaus)

Filip Kaczmarek, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (PL) Härra juhataja, volinik, viies aastatuhande arengueesmärk on väga oluline eesmärk, mis ei puuduta ainult elukvaliteeti, vaid elu ennast, selle algust ja jätkumist. Viienda aastatuhande arengueesmärgi tähtsus on seda suurem, sest selle edukas elluviimine ei ole rahaliselt eriti kulukas. Praegu maailmas juba elluviidavate programmide ja projektide abil on märkimisväärselt vähendatud suremust sünnitusel ja kulutused selleks ei ole olnud väga suured. Sellest hoolimata on mõnes piirkonnas edasimineku viienda aastatuhande arengueesmärgi saavutamiseks olnud vähene või väga vähene. Veel enam, mõnes piirkonnas, eriti Sahara-taguses Aafrikas, ei ole toimunud paranemist alates aastast 2000. See on äärmiselt murettekitav nähtus, sest ohustab tõsiselt viienda aastatuhande arengueesmärgi ellurakendamist terves maailmas.

Kahjuks näeme siiani paljudes arenenud riikides suundumust probleemi ideologiseerida ja keskenduda ühele tõesti üsna vastuolulisele küsimusele, nimelt õigusele soojätkamiseks. Täna on seda juba mainitud. Siiski on üks emade suremuse peamine põhjus ohtlikes tingimustes tehtud abordid. Kuidas te sellesse ka suhtute, aga on loogiline, et abortide arvu piiramisega kaasneb emade suremuse vähenemine. Seega on kindlasti lihtsam piirata abortide arvu, kui suurendada niinimetatud turvaliste abortide arvu.

Seetõttu on raske nõustuda väitega, et reproduktiivtervis peaks olema arengupoliitika prioriteet. See on tähtis, kuid kindlasti peaks jätkuvalt olema prioriteet võitlus vaesuse vastu (nõustun volinikuga), naiste positsiooni parandamine ja arenenud riikide antud lubaduste pidamine. Prioriteetide valik on väga oluline, sest prioriteetide vale valik võib viia tegevusteni, mis osutuvad ebasoodsaks. Näiteks, tavapäraselt esineb meie resolutsioonides näide kogemuste ja parimate tavade vahetamise kohta, kuid kui eesmärk on asjakohatu, võib kogemuste ja parimate tavade vahetamine anda vähe tulemusi või olla täiesti soovimatu.

Samuti tasub mees pidada, et teistes riikides ja ühiskondades meie normide ja standardite kehtestamine on moraalselt küsitav. Meilt abi saavad riigid peavad eetikaküsimustes langetama ise otsused selle kohta, mis on hea ja vastuvõetav. Näiteks ei tohiks me öelda, et abort on hea lahendus. See oleks järjekindlusetu ning õigustamatu sekkumine: järjekindlusetu, sest Euroopas me ise soovime suurendada sündimust, samal ajal kui edendame selle piiramist teistes riikides; õigustamatu sekkumine, sest keegi ei ole meid volitanud mõjutama teistes riikides tehtavaid eetikasse puutuvaid küsimusi.

Seepärast peaksime minu arvates keskenduma probleemidele, mis ei ole vastuolulised, eriti kuna on palju asju, mis ei ole vastuolus ning millega me kõik oleme nõustunud: haridus, naiste positsiooni tugevdamine, emaduse kaitsmine, hea toitumine, juurdepääs oskuslikule arstiabile ja sünnitusabile. Need on valdkonnad, millele me saame ühiselt keskenduda, et nii hõlbustada viienda aastatuhande arengueesmärgi saavutamist.

Alain Hutchinson, *fraktsiooni PSE nimel*. – (FR) Härra juhataja, eesistuja, volinik – kellele soovin täna palju õnne sünnipäevaks – ma ei hakka viitama tekstile, mille kavatsesin meie fraktsiooni nimel teile ette lugeda, sest arvan, et praegu on käsil erakordselt tähtis arutelu.

Märkides, et me ei suuda täita viiendat aastatuhande arengueesmärki, mis on väga oluline, sest puudutab naisi ja nende rasedusaegseid kannatusi, peame hülutama ülimalt silmakirjaliku suhtumise ja Euroopas tehtavad analüüsid, kui me teame, näeme ja oleme tunnistajaks olukorrale Aafrikas, maal, külates, maapiirkondades ja kaugemates piirkondades. Mind ärritas see, mida just ütles kaasliige härra Kaczmarek, ning seetõttu ma ei loe oma dokumenti. Me ei tohi väita, et abort on umeravim kõigi rasedate naiste probleemide lahendamiseks. Absoluutselt mitte. Me peame eraldama vajalikud vahendid, et kindlustada need naised kõigega, mida nad vajavad: haridus, asjakohane pereplaneerimine, rasedustervisvõimalused vahendid ja vajaduse korral, raseduse vabatahtlik katkestamine korralikes tingimustes, kuid me ei kasuta oma võimalusi maksimaalselt. Äärmiselt raske on parlamendis asju otse välja öelda, sest siin on inimesi, kes, moraalsuse või mõnikord konservatiivsuse nimel, takistavad meil asjakohaste, tõhusate meetmete võtmist kõnealuste riikide naiste heaks.

Beniamino Donnici, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, oleme koos töötanud emade suremust käsitleva resolutsiooni ettepaneku juures, arvestades asjaolu, et viienda eesmärgi „vähendada aastatel 1990 kuni 2015 emade suremust kolme neljandiku võrra” saavutamine on kaugel ja vajab tugevat algatust, rahvusvahelise üldsuse tugevat ja konkreetset algatust, mida õiguste ja väärtuste Euroopa saab ainult tõlgendada ja tagada.

Me tunnustame härra Jouyet ja proua Ferrero antud kinnitusi, kuid peame sujuvalt sõnadelt tegudele üle minema. Lõppude lõpuks, emade suremus koos laste suremusega on inimarengu taseme kõige tähtsam näitaja ja, nagu juba öeldud, on vastuvõetamatu, et tänapäeval ikkagi sureb sünnituse tagajärjel rohkem kui pool miljonit naist igal aastal.

Nagu me kõik teame, elab enamik neist naistest Sahara-taguses Aafrikas, kus sureb üks inimene minutis. Nagu oleme öelnud, samasugune risk arenenud riikides elavatel naistel üks 3700st. Nimetatud numbrid tunduvad veelgi dramaatilisemad, kui vaatame julgustavat keskmise sissetuleku tõusu mõnes Ida-Aasia, Kagu-Aasia, Põhja-Ameerika, Ladina-Ameerika ja Põhja-Aafrika riigis, mis tõestab, et see kohutav olukord on ületatav.

Seepärast arvame, et käesolev resolutsioon on õigeaegne, selgesti sõnastatud ja kõikehõlmav ning määratleb strateegiad tegelemiseks selle lausa globaalse arstiabi puudutava hädaolukorraga, tunnistades asjaolu, et juurdepääs asjakohasele arstiabile on põhiline inimõigus.

Kokkuvõtteks, ma loodan, et väärtuslikku kompromissi fraktsioonide vahel selles meeleheitlikus küsimuses kroonib kõige laiem konsensus parlamendis ja ühisresolutsiooni vastuvõtmine toob kaasa kõigi meie institutsioonide ja rahvaste konkreetse tegevuse, nagu ka asjakohased investeeringud infrastruktuuri ja transporti, meditsiiniseadmetesse, seadmetega töötajate koolitamisesse, haridusse turvalisusesse ja naiste emantsipatsiooni toetavatesse poliitikatesse, et aastaks 2015 oleks võimalik saavutada see tsivilisatsioonile elulise tähtsusega eesmärk.

Ewa Tomaszewska, *fraktsiooni UEN nimel*. – (PL) Härra juhataja, suremus sünnituse tagajärjel on jätkuvalt väga häiriv nähtus ja see ei ole õigustatud meditsiini arengutaseme seisukohast. Demograafilise kokkuvarisemise ajal on rasedate naiste tervisliku seisundi parandamine veelgi tõsisem probleem.

Väärib meenutamist, et abort on naisele tõsine vigastus. Meil ei saa olla dilemma, et kui nõustume oma lapse tapma, siis on tal võimalus ellu jääda. Sünnitusega seotud suremuse 75%line vähendamine 2015. aastaks võrreldes 1990. aastaga nõuab naiste tervisliku seisundi üldist parandamist ning tervishoiule ja ennetavale haridusele suunatud summade suurendamist.

Olukord on kõige halvem lõunaosas ja Sahara-taguses Aafrikas ning samuti Aasias. Igal aastal maksab pool miljonit naist soovi eest saada järglasi oma eluga. HIV ja malaaria nakkusega naiste puhul on lisaks ohule ema tervisele, oht nakatuda ka lastel. Peab rõhutama, et vaesus on siin üks oluline negatiivne tegur ja tuleks eraldada rahalisi vahendeid selle probleemi lahendamiseks. Olukord illustreerib ilmekalt inimestevahelise

solidaarsuse väärtust. Naise, tulevase ema, tervise väärtuse tunnustamine prioriteedina ja rahvusvahelise jõudude koondamine rasedate naiste tervishoiu parandamiseks on tõsine väljakutse.

Kathalijne Maria Buitenweg, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (NL) Härra juhataja, olen tänaseks olnud parlamentaar üheksa aastat ja selle aja vältel olen sünnitanud kaks last. Üks neist on praegu kahe-aastane ja teine peaaegu kaheksane. Loomulikult on rasedus alati täis kahtlusi – alati mõtlete, kas laps sünnib täiesti tervena –, kuid võin ausalt öelda, et kummagi raseduse ajal ma ei mõelnud, kas ma ise jään ellu. Milline suur luksus see on!

Numbrid on juba esitatud. Euroopas sureb vähem kui üks naine 3800st rasedusega seotud põhjustel, kuid vastav number on oluliselt kõrgem mõnes Aafrika riigis: üks 16st. Nigeerias on selleks arvuks nimetatud üks 7st. Üks põhjus on ohtlikud abordid. Ma soovin, et see poleks tõsi, kuid see nõuab muutusi, nagu rasestumisvastaste vahenditega varustamine või meestepoolne enesevalitsemine. Veel on põhjuseks arstiabi puudumine või selle hilinemine, liiga palju järjestikuseid rasedusi ja rasedus liiga noores eas.

Suur erinevus Euroopa ja paljude nende teiste riikide vahel näitab, et investeerimine tasub ära. On endastmõistetav, et investering tervishoidu vähendab emade suremust. Siiski ei toimu selles osas eriti midagi. 1987. aastal suri umbes pool miljonit naist raseduse või sünnituse tõttu ja see arv oli jäänud muutumatuks aastal 2008 – see valmistab äärmist pettumust. Ma ei tee oma küünilisusest saladust. Mina tunnen, et võitlusele AIDSi pöördakse palju rohkem tähelepanu sellepärast, et ka mehed surevad sellesse. Siiski, mind julgustab volinik Ferrero-Waldneri ja eesistuja jutt ning soovin soojalt tänada volinikku kõne eest.

Enesemääramise ja emade suremuse vahel on selgesti nähtav side. Hiljutise uurimuse kohaselt sooviks umbes 200 miljonit arenguriigi naist vähem rasestuda, kuid pooltel neist puudub juurdepääs rasestumisvastastele vahenditele ja seksuaalselu puudutavale teabele. Tagajärjeks on 52 miljonit soovimatut rasedust aastas ja see peaks panema muretsema. Kofi Annani sõnul on võitlus nälja ja vaesuse vastu algusest peale läbikukkumisele määratud, kui rahvusvahelisel üldsusel ei õnnestu kindlustada naiste õigusi. Meil, Euroopa Liidul, on ainukordne positsioon, et nõuda tungivamalt naiste võrdsete õiguste tagamist kogu maailmas. Me tahame seda, kuid tegelikult hiilime oma õigest vastutusest mööda.

Seepärast soovin, et asjaga tegeleks naiste õiguste Euroopa saadik. Parlamendiammus on seda juba tervitanud ja ma paluksin ka voliniku toetust. Tema oleks kõrgetasemeline diplomaat, kes võib rääkida ELi nimel või olla vahendaja naistevastaste vägivaldajuhtumite korral, esitada ettepanekuid ministrite nõukogule ja Euroopa Komisjonile ning kes on aruandekohuslane Euroopa Parlamendi ees. Me vajame edasiviivat jõudu, kedagi, kes tagab naiste õiguste arvestamise, sest see on niivõrd oluline.

Härra juhataja, olen nimetatud ettepaneku juba esitanud eesistujariik Prantsusmaa esindajale, kes pidas seda huvipakkuvaks. Soovin küsida ka eesistujalt, mida ta kavatseb selles osas ette võtta. Mul on siin ettepanek, ka prantsuse ja saksa keeles. Ma edastan selle eesistujale ja loodan siiralt, et naiste õiguste Euroopa saadik astub ametisse, sest meil on tõesti vaja tegelike muutuste elluviimiseks edasiviivat jõudu.

Feleknas Uca, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (DE) Härra juhataja, volinik, nõukogu eesistuja, olemasoleva statistika kohaselt on viies aastatuhande arengueesmärk üldjoontes paigalseisus ning emade suremus Aafrikas ja Lõuna-Aasias isegi kasvab.

Igal aastal sureb 536 000 naist raseduse või sünnituse tagajärjel. 99% neist surmadest esineb arenguriikides. Aafrikas sureb üks naine 16st raseduse või sünnituse käigus. Tööstusriikides on selleks märksa väiksem tõenäosus. Sagedasemad surma põhjused on verejooks, nakkused ning ebaseaduslikud abordid. Ligikaudu 68 000 naist sureb igal aastal ohtlike abortide tagajärjel ja miljonid naised jäävad eluks ajaks vigaseks või kannatavad muude tervisekahjustuste all. Tegelikult tehakse 97% kõigist ohtlikest abortidest arenguriikides.

Kusagil maailmas sureb igas minutis üks naine raseduse või sünnituse tagajärjel. Meil on moraalne kohustus ja võimalus seda vältida. Arenguriikides, eriti maapiirkondades, vajavad naised hädasti üldist juurdepääsu esmasele tervishoiule, arstiabi ja nõustamist raseduse ja sünnituse käigus.

Samuti kutsun ma üles pereplaneerimisele, sinna kuulub juurdepääs tõhusatele rasestumisvastastele vahenditele ja ohututele abortidele. Aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks aastaks 2015 on võtmetähtsusega ja erakordselt tähtsad eeltingimused reproduktiivtervise parandamine ja mis tahes naistevastase diskrimineerimise keelustamine.

Nils Lundgren, *fraktsiooni IND/DEM nimel.* – (SV) Härra juhataja, ÜRO avaldus aastatuhande arengueesmärkide kohta väärib tõesti igakülgset meie, rikaste eurooplaste, toetust. On nii traagiline kui skandaalne, et maailmas elab nii palju inimesi äärmises vaesuses, selle tõttu sureb palju naisi raseduse ja

sünnituse tagajärjel, sureb palju vastsündinuid, nii paljudel inimestel puudub juurdepääs turvalistele rasestumisvastastele vahenditele ja nii paljud inimesed on nakatunud HIV/AIDSi ja neil puudub juurdepääs antiretroviiruse ravimitele.

Sellise hirmuäratava olukorra põhjus ei ole vahendite, tehnoloogia või meditsiiniseadmete nappus. Me teame, kuidas neid küsimusi lahendada. Seda näitab asjaolu, et paljud riigid on need ammu lahendanud. Selleks on vaja, et vaesed maad muudavad oma sotsiaalseid institutsioone, mis tõesti võimaldaks arengut nimetatud valdkondades. Reas vaestes riikides on edu saavutatud, näiteks Egiptuses ja Bangladeshis.

ÜRO liikmesriigid on pärast hoolikat analüüsi ja põhjalikke poliitilisi arutelusid otsustanud nende eesmärkide saavutamiseks tööle asuda. Kuid need on globaalsed küsimused, mida lahendatakse ÜRO tasandil.

Seega, milleks tõstatuvad need küsimused ELis? Globaalseid küsimusi peaks käsitlema globaalsel tasandil ÜROs, mille liikmed on kõik ELi riigid. EL peab tegelema oma liikmesriikide ühiste probleemidega, st piiriüleste probleemidega Euroopa piires. Asi, mida EL saab ja peab tegema vaesuse ja emade suremuse vähendamiseks, on oma põllumajanduspoliitika võimalikult kiire tühistamine.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Töötasin kolm aastat Aafrikas sünnitusabiandjana, seega on probleemil mulle suur tähendus. Ka tööperioodil Euroopa Nõukogus olin ma emadust käsitleva raporti raportöör, milles tuvastati, et arenguriikides ning samuti Euroopas ei osutata naistele raseduse ajal sageli esmast kaitset.

Nii ÜRO kui ILO on koostanud palju naiste õigusliku kaitse ja tervisega seotud konventsioone ja deklaratsioone, millega ei arvestata ja mida sageli ei ratifitseerita. Kui rääkida esmatasandi abist arenguriikides, siis on kogu tervishoiusüsteem väga nõrk. Vaid 10% Aafrika elanikkonnast on juurdepääs tervishoiuteenustele, seetõttu on ka emade suremus väga kõrge. Aafrikas on puudus kvalifitseeritud meditsiinitöötajatest ja arstidest ja AIDS on siiski emade suremuse põhjus. Maailma avalikkuse protestist hoolimata praktiseeritakse siiani naiste ümberlõikamist.

Aasias põrkub emaduse probleem usulistele ja kastisüsteemist tingitud takistustele. Siin on vaja kõikehõlmavat abi investeerimisel, et edendada tervishoidu ja eriti hoolitsust ema ja lapse eest, kuid me teame, et laste suremus on ka väga kõrge. Suurejoonelistel eesmärkidel asemel pakume me ettevaatust ja meie poolt antavate ressusside kasutamise seiret.

Kui rahastamine Euroopast peab sihipärane olema, siis peavad sihid olema selged, arusaadavad ja keskendatud väikesele arvule eesmärkidele, kuid need on edukad vaid siis, kui me neid hoolega jälgime.

Colm Burke (PPE-DE). - Härra juhataja, viienda aastatuhande arengueesmärgi suhtes ehk emade tervise parandamine alates aastast 2000 ei ole saavutatud edasiminekut, eriti Sahara-taguses Aafrikas ning Lõuna-Aasias, ja enne 2000. aastat oli edu praktiliselt olematu.

Septembris 2000 võtsid maailma liidrid vastu ÜRO aastatuhande deklaratsiooni, millega osalised riigid kohustusid aastatuhande arengueesmärkide kaudu vähendada äärmist vaesust aastaks 2015. Emade tervisenäitajad, mis on üks kaheksast aastatuhande arengueesmärgist, on samal tasemel nagu 20 aastat tagasi. Igal aastal sureb üle poole miljoni naise raseduse või sünnituse tagajärjel, mis tähendab ühte surma minutis. 99% neist sureb arenguriikides. Osa Aafrika piirkondades on emade suremuse määr üks kuueteistkümmne kohta. Arenguriikides viibib koolitatud personal ainult 28 sünnituse juures 100st. Viies aastatuhande arengueesmärk on vähendada emade suremust sünnituse tagajärjel kolme neljandiku võrra ajavahemikus 1990–2015.

Kutsun nõukogu ja komisjoni üles ÜRO kõrgetasemelisel kohtumisel aastatuhande arengueesmärkide läbivaatamiseks, mis toimub tänavu septembris New Yorgis, seadma prioriteediks eriti viienda arengueesmärgi saavutamisele suunatud tegevused. Ma sõidan käesoleva kuu lõpus Euroopa Parlamendi väliskomisjoni koosseisus ÜRO peakorterisse New Yorgis ja ma kavatsen seal rõhutada ELi liikmesriikide tähtsust oma lubaduste uuendamisel aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks aastaks 2015.

Praegu oleme aastatuhande arengueesmärkide osas ajaliselt poolel teel ja on väga vaja, et ELi liikmesriigid jätkaksid kohustust saavutada 2015. aastaks arenguabi suuruseks 0,7% rahvamajanduse kogutoodangust. Arvestades, et ELi abinumbriks on langenud 0,41%lt SKPst 2006. aastal 0,38%le 2007. aastal – vähenemine on 1,5 miljonit eurot. Nõuan, et ELi liikmesriigid hoiduksid rahalistest kohustustest taganemisest. Praeguseks kõrvalejäänud riigid peavad suurendama jõupingutusi. Ma kutsun nõukogu eesistujat üles asuma juhtima ja andma eeskjuu asjakohase prognoositava rahastamise tagamisel, ja ka kiirendama oma jõupingutusi, et elud saaksid päästetud.

Glenys Kinnock (PSE). - Härra juhataja, kas tohin sissejuhatuseks tänada volinikku tõesti tugeva ja hulljulge avalduse eest, mida hinnati väga kõrgelt.

Samuti soovin härra Kaczmarekile öelda, et ta peaks olema teadlik sellest, et 19% emasurmadest põhjustab ebaturvaline abort. Kindlasti peab nimetatud küsimusega tõsiselt tegelema ja ei ole vaja teeselda, et saab ka mis tahes muul viisil hakkama.

Kui me keskendume seksuaal- ja reproduktiivtervise õigustele, kuuleme teiselt poolt, et meil on probleeme sõnavaraga, mida resolutsioonis kasutatakse. Ilmselt neile ei meeldi isegi sõna „õigused“ kasutamine, neile ei meeldi sõna „teenused“ kasutamine. Ma kardan, et need semantilised nüansid ei lähe korda tuhandetele ja tuhandetele leinavatele orbudele arenguriikides, või nendele lastele, kelle emad surid agoonias, sest polnud valuvaigisteid, või emale, kes sureb verekaotuse tõttu, sest ei ole õmbluste tegemiseks niiti, või emale, kes sureb, sest ei leidu kolme senti magneesiumsulfaadi ostmiseks, mis päästaks ta surmast veritsemise läbi. Rääkige neile, kuivõrd mõjukas on sõnakasutus kõnealuses resolutsioonis. Proovige neile öelda, et see kõik maksab liiga palju. Need elud on hinnalised ja ükski naine ei peaks surema elu andes.

Me peame samuti arvesse võtma, et mõne inimese sõnul on see reaalsus, et naistel on madal staatus ja madal väärtus ja seetõttu ei saa me asju muuta. See on täielik totrus. Me peame asju muutma. Me peame tegelema selle teatavat laadi naistevihkamisega, mis toob kaasa kannatusi ja leina.

Me nõuame muutust ka eesistujariigilt. Me nõuame eesistujariigilt tegutsemist, et täita aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks võetud kohustusi. Meile meeldivad Euroopa Liidu eesistujariigi kaunid sõnad, kuid me peame nägema rohkem tegusid.

Viienda aastatuhande arengueesmärgi täitmine tähendab tervishoiusüsteemide rajamist ja tagamist, et pöörame rahalist tähelepanu asjaolule, et 40% naistest kogu maailmas sünnitab ilma asjatundliku abita. Me ootame eesistujariigilt, et ta asuks juhtima. Näiteks Prantsusmaa abi Aafrikale tegelikult vähenes aastatel 2006 ja 2007. Prantsusmaa ei ole täitnud oma lubadusi ja me peame teadma, kas eesistujariik kavatseb vastata üleskutsele tegutseda ja andma teatud lubadusi, mida on vaja enne aastat 2010.

Kas eesistujariik esineb avaldusega, et need eelarvelised eraldised tehakse? Kas see on midagi enam kui lubadus? Me teame, et on vaja võidelda emade suremusega. Me teame, kui palju see maksma läheb. Kahjuks teame ka seda, milline hind on selle tegemata jätmisel.

Toomas Savi (ALDE). - Härra juhataja, rasestumisvastaste vahendite hukkamõistmine ja seadustatud abortide ärahoidmine on üks õelamaid inimsusevastaseid kuritegusid, sest mõned rasestumisvastased vahendid võivad ka suguliselt teel levivatesse haigustesse nakatumist nagu HIV. Piisava seksuaalharidusega ühildatult parandavad need ka emade tervist. Seadustatud abort väldib soovimatute laste sünni, kes on määratud kannatama vaesuse, nälja ja haiguste käes. Naiste valikuõiguse eitamise kaugeneme me aastatuhande arengueesmärkide saavutamisest. Emade tervise parandamiseks arenguriikides peab Euroopa Liit hukka mõistma Ameerika Ühendriikide globaalse piiramise reegli ja samuti mõne kiriku poolt propageeritava rasestumisvastaste vahendite kasutamise keelu.

Carlo Casini (PPE-DE). - (IT) Härra juhataja, volinik, eesistuja, daamid ja härrad, meie absoluutne kohustus on tegutseda selle nimel, et naised saavad emadust realiseerida optimaalses tervises seisundis. See on selge. Seepärast väärivad resolutsiooni ettepanekuga, mida me oleme arutanud sellel teemal, väljendatud lootus meie toetust.

Siiski ei suuda ma varjata ebamugavustunnet, kui kuulen rahvusvahelistes ringkondades kasutatavat kohatut väljendit „reproduktiivtervise teenused“: me tahame soojatkamistervise teenuseid, kuid me ei saa lubada, et see hõlmab valikulist aborti, muutes inimolendite traagilise surve juba päris sünnist saadik sotsiaalteenuseks.

Mis vaated meil seaduslikule abordile ka ei oleks, usun et emade tervist käsitlevas dokumendis ei tohi me unustada, et emadus puudutab kahte inimest, mitte vaid ühte. Sellepärast tervitan asjaolu, et kompromissresolutsioonis leidub viide nii laste õiguste deklaratsioonile kui vastavale konventsioonile, milles kasutatakse sõna „laps“ isegi sündimata laste kohta ja nõutakse spetsiaalseid teenuseid nii ema kui lapse jaoks.

Ma pean täiesti õigeks, et emaduse turvalisuse tagamiseks väljatöötatud dokumendid ei kajasta ainult neid instrumente, vaid ka teisi elu toetavaid instrumente. Need on hoolekanne, majanduslik, sotsiaalne ja psühholoogiline toetus ja elu austamise õpetus. Vastupidi, kui see on piiratud ja me rõhutame ainult raseduse vältimist, ka aborti, ei saavuta me soovitud tulemusi.

Euroopas on riike, nagu Prantsusmaa ja Ühendkuningriik, kus raseduse vältimine on kahtlemata laiemalt levinud kui teistes riikides ja siiski, tuginedes ametlikele aruannetele, tõuseb seal abortide arv pidevalt. Soovin paluda, et kaasliikmed mõtleksid korraks minu öeldu üle järele.

Anne Van Lancker (PSE). - (NL) Härra juhataja, volinik, eesistuja, soovin volinikku väga tugeva avalduse eest soojalt tänada. On tõsi, et emade suremus sünnituse tagajärjel illustreerib kõige murettekitavamad ebavõrdsust põhja ja lõuna naiste vahel. Selge on see, et paljud siin saalis viibivad kaasliikmed ei saa sellest siiani aru. Härra Casini, igal aastal jääb 50 miljonit naist soovimatult rasedaks, sest neil puuduvad rasedustisvastased vahendid; neist 42 miljonit naist teeb läbi tervisele ohtliku aborti, mille tulemusel 80 000 sureb. Need on usaldusväärsed faktid. Suurem osa neist naistest elab Sahara-taguses Aafrikas, seetõttu ei ole läänel mingit põhjust neid naisi õpetada.

Selline olukord on häbistav, kuna emade suremus sünnituse tagajärjel on täiesti ennetatav, kui naised vaid saaksid juurdepääsu tervishoiu, seksuaal- ja soojätkamishügieeniga seotud teenustele. Maailma Terviseorganisatsiooni andmetel läheb põhiliste tervishoiuteenuste võimaldamine ühele inimesele aastas maksma 34 eurot. See oleks saavutatav, kui teistele arenguriikidele antud lubaduste seas kulutaks Euroopa Liit 15% arenguabist tervishoiu, kaasa arvatud seksuaal- ja soojätkamishügieeni valdkonnale. Siiski just siin king pigistab. Viimastel aastatel on liikmesriikide investeeringud tervishoiu valdkonda järjest vähenenud. Pereplaneerimiseks mõeldud eelarved on alates 1994. aastast kahanenud poole võrra. Isegi Euroopa Arengufondis kulutatakse tervishoiule vaevalt 4% võrreldes infrastruktuuri ja eelarvetoetuseks mõeldud 30%ga. Seega on selgelt aeg, et nõukogu sõnad ja komisjoni lubadused muudetaks täpseteks projektideks, näiteks ühendades eelarvetoetuse arengupoliitika aastatuhande viienda eesmärgiga seotud nähtavate tulemuste ja Aafrika naiste elude päästmisega.

Sophia in 't Veld (ALDE). - (NL) Härra juhataja, ma olen otsekohene: mul on väga raske selgelt rääkida pärast seda kui ma kuulsin saalis viibivate meeste kõnesid. Teema puudutab minu hingekeeli erilisel, juba seetõttu, et olen naine ning teema huvitab nii mind kui teisi saalis viibivaid naisi. Probleem, millest kõneleme, ei ole lõppude lõpuks meditsiiniline ega rahaline (kuigi ma olen tänulik vahendite suurendamise kinnitamise eest); see on sotsiaalne. See on ühiskonna suhtumist naistesse puudutav küsimus, ühiskonna, kus ikka veel peetakse naisi teisejärgulisteks kodanikeks.

Ausalt öeldes leian olevat uskumatu, mida kaks parlamendiliiget ütles, teades, et see nõuab igal aastal poole miljoni naise elu. See muudab usu kasutuks. Pole olemas ühtegi naist, kes tahaks aborti – mitte ühtegi! Kui naisel siiski puuduvad muud võimalused, peab ta saama seda vähemalt ohutult ja legaalselt teha. See on naise õigus. Seoses sellega olen rahul, et Euroopa Nõukogu seda toetab. Kui meil ei õnnestu seda õigust tunnustada, siis valame siin lihtsalt krokodillipisaraid. Seega pöördun kõigi täiskogul viibijate poole palvega hääletada muudatuste poolt, millega mõistetakse hukka Ameerika Ühendriikide „globaalse piiramise reegel” ja Vatikani kondoomikeeld – ma lihtsalt tulen ja ütlen selle välja – kuna mõlemad on miljonite surmade eest otseselt vastutavad ning ma usun, et täiskogu peab need hukka mõistma.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Härra juhataja, meie arenguriikide emasid käsitlev poliitika on läbi kukkumas. Teame seda tänase arutelu põhjal, sest ei ole toimunud edasimeinekut, et vähendada naiste õudust, kes surevad sünnituse ajal või pärast seda. Kui lirimaal sureb naine sünnituse tagajärjel, siis järgneb sellele lai vastukaja ja meditsiiniline uurimine, kuna olukord on harvaesinev. Olen rahul, et nii tegutsetakse, kuid olukord on siiski väga halb. Et sünnitamise tagajärjel sureb arenguriikides iga kuueteistkümmes naine, on hirmutav statistika ning samal ajal, kui meie arutame probleemi turvalises kohas, elavad Aafrika küldes rasedad naised, kes teavad, et nende elu on ohus, et neil ei pruugi olla võimalust sünninud last näha või oma teiste laste eest hoolitseda.

Emade tervishoid on osa üldisest tervishoiust ning see hõlmab juurdepääsu toidule ja oluline on toiduvarude kaitse küsimus. Kuid kas ma võin käsitleda veel ühte probleemi, mida veel ei ole tõstatatud? Täna volinikku tervishoiutöötajate koolitamise vajaduse tõstatamise eest. Koolitatud töötajaid on suurel hulgal vaja, kuid olgem ausad: arenenud riigid tõmbavad koolitatud töötajad Aafrikast ära, et nad hoolitseksid USA ja ELi haigete eest, ning me peame seda tunnistama. Me saame neile maksta ning nad soovivad tulla ja töötada, kuid me röövime sellega neid maid, kust koolitatud töötajad pärit on. Soovin, et tee seda küsimust oma lõpumärkustes käsitleksite.

Täna arutletava probleemiga on seotud valu, kannatused ja surm. Ma mainisin orvuks jäänud lapsi. Just enne jõule nägime delegatsiooniga Indias olles ELi poolt rahastatud väga kasuliku projekti läbiviimist, milles külade naistele, kuna pole piisavalt koolitatud arste ja õdesid, jagati laste suremuse ennetamise alast koolitust. Seda väga kitsamõõdulist kava on saatnud suur edu, sest see töötab alt üles. Võibolla peaksime samalaadset kava

käsitlenud ühenduses sünnitamisega seotud surmadega, sest me teame, et vajame kõiki neid hästi koolitatud ja kogunud töötajaid.

Neena Gill (PSE). – Härra juhataja, olen väga rahul, et parlament aastatuhande viienda arengueesmärgi teemal arutleb, sest samal ajal, kui ma kõnelen, sureb kusagil maailmas sünnituse tagajärjel naine. Nii halb kui see ka ei ole, on edasimineku aastatuhande arengueesmärgi osas olnud tagasihoidlik nagu oleme kuulnud ja see on ainus aastatuhande arengueesmärk, milles ei ole toimunud muutust paremuse poole ning mõnes piirkonnas on olukord isegi halvenenud.

Mõned võivad vastu vaielda, et probleem on saanud nii vähe tähelepanu seetõttu, et see mõjutab naisi ja 99% surmadest leiab aset arenguriikides. See on üks suuremaid sotsiaalse ebavõrdsuse probleeme maailmas ning ma usun, et EL on olnud selle käsitlemisel väga aeglane, kuigi ma tunnustan voliniku isiklikku pühendumust selles küsimuses.

Soovin komisjonilt ja nõukogult küsida, mida nad võtavad ette selleks, et kindlustada vahendite suurendamist ja seda, et eelarverida ei kahaneks. Kui te vaatate rubriiki 4, kus prevaleerivad lühiajalised kriisid ja loodusõnnetused, siis peame kindlustama, et probleemi lahendamist ei seata prioriteediks mitte ainult liidu sees, vaid ka rahvusvaheliselt. Palun komisjoni ja liikmesriike vaadata neid kavasid uue tähelepanelikkusega, kindlustamaks, et neid kaheksat kava ei ründa teenuste halb kvaliteet, korruptsioon ja usaldusväärsuse puudumine, mis on olnud põhjuseks, miks kavad ei ole mõnes riigis edenenud. Me vajame hästi läbi mõeldud kavasid.

Nagu proua McGuinness mainis, nägime Indias projekti, kus väga väikese rahastamisega, mille abil hangiti mobiiltelefonid ja võimaldati kahepäevane koolitus inimesele, kes tunneks ära raseduse ajal ja sünnitusjärgsel perioodil esinevad ohumärgid, ning see koos koolituse, väga algelise isikliku hügieeni ja ainult vajadusega vett keeta tähistas erinevust elu ja surma vahel. Sellel aastal, mille ÜRO on nimetanud aastatuhande arengueesmärkide alase tegevuse aastaks, ei saa me rohkem rahulolevad olla ning peame kindlustama, et kaotame rikka ja vaese maailma vahelt traagilise piiri.

Edite Estrela (PSE). – (PT) Härra juhataja, volinik, mulle meeldis teid kuulata. Teie diagnoos oli õige ning te esitasite konkreetseid meetmeid. Me vajame tegevuskavasid, rahalist abi ja tulemuste hindamist. Niisiis, rohkem tegevust ja vähem rääkimist! Samuti peame kaotatud aja tasa tegema kuna tuhanded ja tuhanded naised surevad arenguriikides igal aastal põhjusel, et puudub teave seksuaal- ja soojätkamishügieeni kohta ning juurdepääs sellega seotud teenustele. Statistika ei ole pelgalt numbrid, see tähendab ka perekonnatragöödiad, orvuks jäänud lapsi ning inimeste surma, keda oleks saanud päästa. Kas sellele mõtlemine, teadmine, et midagi sellist maailmas toimub, ei hoiu meid öösiti üleval?

Seksuaal- ja soojätkamishügieen peab olema prioriteet. On kahetsusväärne, et mõned üritavad seksuaal- ja soojätkamishügieeni ainult abordile taandada. Siiski on oluline, et abort oleks legaalne ja ohutu ning ka erakordne, sest see on ainus viis ebaseadusliku abordiga võitlemiseks. Kõikidel naistel kõikidel kontinentidel on õigus juurdepääsule seksuaal- ja soojätkamishügieeni alasele teabele. Ilma sellega seotud õigusega ei ole võrdõiguslikkust. Komisjon ja nõukogu peavad rakendama kohaseid meetmeid.

Françoise Castex (PSE). – (FR) Härra juhataja, volinik, nõukogu eesistuja, daamid ja härrad, viienda aastatuhande arengueesmärgi saavutamise ebaõnnestumine mõjutab meid kõiki, see tähendab ebaõnnestumist minna edasi naiste emantsipeerumisega terves maailmas. Me nõustume, et see tuleks muuta oluliseks poliitiliseks eesmärgiks, sest see lasub samuti raskelt meie südametunnistusel. Siiski peab meil samuti olema julgust öelda, et tuhanded naised on ka teadmatuse, hooletuse ja väärteabe ohvrid. Hooletuse seetõttu, et enamikku 500 000 ema surmajuhtumist saaks vältida ennetuse ja põhilise tervishoiuga. Näiteks sääsevõrkude jagamine rasedatele võib ära hoida tuhandete naiste eluohtlikku malaariasse nakatumist. Teadmatuse ohvrid ollakse seetõttu, et liiga tihti ei võimaldata tüdrukutele ja naistele põhihariduse omandamist, mille abil nad võiksid lugeda ja mõista lihtsaid tervishoiu ja hügieeni nõuandeid. Viimaks väärteave: teatud usul ja traditsioonil põhinev konservatiivne idee, mis seab naised talumatu sõltuvuse olukorda, nad peavad varakult abielluma, rasedused on väga järjestikku ning kehtivad naise viljastamisega seotud tabud. Järelikult me tegutseme; areneva rahvastiku parlamentaarsetest esindajatest koosnevates võrgustikes töötatakse koos ÜRO Rahvastikufondi (UNFPA) raames. Me räägime tervishoiu, reproduktiooni ja naiste õiguse kasuks omada kontrolli viljakuse üle, ning lisaks vajalikule rahalisele toetusele peame me muutma naiste suhtumist ja positsiooni. See on kõikide nende riikide arengu poliitiline võtme-eesmärk.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Volinik, õnnitlen teid arvamuse puhul. On olemas palju probleeme, mille hulka kuulub emade tervis. Ühest küljest kuulub see tervishoiusüsteemi alla, teisest küljest sotsiaalsete süsteemide hulka, olles seotud emaduse tervishoiuga üldiselt. Tervis, mitte ainult emade, vaid

ka laste vaimne ja kehaline seisund sõltub viisist, kuidas need kaks süsteemi on sünkroniseeritud. Kolmandaks on emadus kindlalt seotud iga riigi demograafiliste probleemidega ning on üldiselt teada, et see on tõsine probleem.

Osa emade tervishoiuga seotud probleemidest tulenevad rahastamisest. Riikidelt tuleks nõuda piisavate vahendite eraldamist, et vajadusel oleks võimalik abi anda, et alaneks esmasünnitajate ja laste suremuse tase ning saaks rakendada vajalikku profülaktikat, sest iga elu on kingitus, ning naistele peaks maksimaalse hulga tervishoiu- ja sotsiaalteenuste võimaldamiseks varusid eraldama.

Emaduse kaitse sõltub samuti sünnitustubade meditsiinilise personali tasustamisest. See probleem esineb paljudes riikides, kaasa arvatud Euroopa Liidu riikides ning see tuleb lahendada.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Euroopa Parlament on komisjoni toetusel alustanud arutelusid niinimetatud sinise kaardi üle, et meelitada kolmandate riikide kõrge kvalifikatsiooniga spetsialiste ELi tööturule. Liikmesriike palutakse arenguriikide tundlikest sektoritest, nagu haridus ja tervishoid, kvalifitseeritud töötajaid mitte ära kutsuda, kuigi mõned riigid, kaasa arvatud Ühendkuningriik, ei ole selleks valmis. Rääkige veel ühe käega andmisest ja teisega võtmisest! Kui me meelitame spetsialistid tervishoiusektorist, kus on isegi personalipuudus, ära, siis satub naiste tervishoid ja kõigi ühiskonnaliikmete tervishoid üldiselt ohtu ja veel hullemasse olukorda. Soovin teha ettepaneku, et kindlustaksime selle, et kõik meie vastuvõetud õigusaktid oleksid omavahel kooskõlas ning et meie poliitika käiks kokku meie põhimõtetega.

Proinsias De Rossa (PSE). – Härra juhataja, sekkun arutellu kõigepealt selleks, et tänada nõukogu juuni tegevuskava eest, kuid eriti selleks, et tervitada volinik Ferrero-Waldneri väga sirgjoonelist avaldust.

On šokeeriv ja skandaalne, et selle aastatuhande arengueesmärgi täitmine on ebaõnnestunud ja selles ei ole toimunud edasiminekut alates 2000. aastast ja viimase 20 aasta jooksul. Miljonid naised on surnud ja kümned miljonid lapsed on tarbetult orvuks jäänud.

Me teame, mis surma põhjustab ja me teame, kuidas seda ennetada. Meil on vahendid ja teadmised, kuid siiski midagi ei toimu. Miks? Miks me ebaõnnestume? Mulle tundub, et me lubame kohusetundlikel vastuolijatel nendes küsimustes edasiminekut takistada. Me peame kohusetundlikud vastuolijad kõrvale lükkama – need, kes pidevalt taandavad probleemi aborditeemale ja kondoomide jagamisele. Ma ei suuda mõista, miks peaks keegi kondoomi nägema mingi kurja vahendina!

Ma soovitan tungivalt otsuste tegijatel neid teha ja järgida, kohusetundlikke vastuolijaid ignoreerida ja oma tegevusega edasi minna.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - Härra juhataja, avaldan arvamust teemal, millel on poliitiline, psühholoogile, füüsiline ja moraalne aspekt, ja mis on äärmiselt keerukas. Kui proua Kinnock ütleb, et sellele poolele ei meeldi isegi sõna „teenus“, siis ma väidan vastupidist. Leidub palju „teenuseid“, kui nende seas üks väga vastuoluline, nimelt abort. Ma arvan, et minust paremal asuv pool soovib sisse tuua väga kauni tähenduslikkuse, kasutades mõistet „reproduktiivtervis“. Ma arvan, et te teate parlamendi selle poole enamuse seisukohti, kuid leidub nii palju teisi „teenuseid“, mille heakskiitmist, kasutamist ja võimalikult suurt rahalist toetamist te soovite, ja see, ma loodan, vähendab surmade arvu täna arutusel olevate konkreetsete olukordade puhul. Seega ei ole see süüdistus päris asjakohane, kuigi me teame, et ühe teatud „teenusega“ on seotud mõningad moraaliprobleemid.

Catherine Stihler (PSE). - Härra juhataja, ma leian, et tõsiasi, et igas minutis sureb sünnituse – ühe loomulikuma tegevuse, nagu volinik kirjeldas – tagajärjel üks naine, on šokeeriv ja skandaalne. Sellega on võrdselt häbiväärne tõsiasi, et meil ei õnnestu aastatuhande arengueesmärgi täita ning veame alt maailma kõige haavatavamaid naisi ja lapsi.

Soovin paluda nii eesistujariik Prantsusmaal kui komisjoni, et nad esitaksid täiskogule aruande selle kohta, mida kuu lõpul New Yorgis otsustatakse ning et nad muudaks järgnevate nädalate prioriteediks kindlustada muutus mitte ainult liikmesriikide, vaid ka rahvusvahelisel tasandil, et asetada teema poliitilises kavas kõrgemale kohale.

Jean-Pierre Jouyet, nõukogu eesistuja. - (FR) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma ei hakka üle kordama, mida volinik nii paljude tunnetega ütles, kuigi ma jagan täiesti tema arvamust seoses meie ees oleva skandaaliga. Sel põhjusel on nõukogu loonud tegevuskava. Selle kava kaasamine on küll liiga hiljaks jäänud, kuid see on ambitsioonikas. Ma ei kavatse seda üle korrata.

Eesistujariik seab siin prioriteediks naiste õiguste edendamise ja kaitse, et olla selles küsimuses väga selge. Eriti sisaldab meie programm ettevalmistust suunisteks, mille abil võidelda naiste vastu suunatud vägivallaga; mida kasutatakse Euroopa Liidus rahvusvahelistes raamides tegevustena ning selle kuu lõpus toimuval Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kõrgetasemelisel Aafrika arenguvajaduste alasel kohtumisel aastatuhande arengueesmärkide raamistikus. Oleme samuti esitanud naiste ja relvastatud konfliktidega seotud algatuse, mille eesmärk on paremini arvesse võtta naiste erilist olukorda piirkondades, kus Euroopa Liit rakendab välise julgeoleku ja kaitsepoliitikat, eesistujana algatasime koos Hollandiga Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni üldassambleel uue naistevastase vägivalla alase resolutsiooni. Kuna ma esitasin siin meie riikliku seisukoha, kuigi esindan praegu nõukogu, siis pean ütleva, et kõik liikmesriigid on teretulnud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni raames resolutsiooniga ühinema. Lõpetuseks ütlen, et detsembris 2008 toimub valitsusväliste organisatsioonide naiste olukorra alane foorum.

Mis puudutab emade tervishoidu ja kõike, mida olete öelnud, siis võin ainult jagada kõnelenute pühendumust ja nõrdimust, eriti seoses HIV-ga, ja ütelda, et EL finantseerib ülemaailmset AIDSi vastu võitlemise fondi 2007. aastal 91 miljoni euro ulatuses, olles sellel aastal fondi juhtiv doonor.

Mis puudutab proua Kinnocki tehtud kommentaare, kes pühendunud eurooplasena ei saa kindlasti nõukogu eesistujat ja rahvusriiki segi ajada – või muidu ei ole ta see, keda mina arvan teda olevat – siis soovin ma seoses Euroopa Liidu eelarvekohustustega ütelda, et Prantsusmaa antavad summad kasvavad 2008. aastal. Kui täpne olla, siis kasvas aastatel 2006–2008 tervishoiule eraldatud summa 820 miljonilt eurolt 930 miljonile eurole. Ma ei leia, et siin oleks koht meie tavaliste võitluste võitlemiseks.

Jätkates isiklikumas toonis ning olles kuulnud teie arutelu, pean ütleva, et eesistujariik vaatab väga hoolega ettepanekut, mille proua Buitenweg mulle esitas. Eesistujariigi nimel sooviksin väga, et vaesusevastane võitlus käiks kõikjal käsikäes naiste olukorra ja nende õiguste järgimise parandamisega. Mulle meeldiks väga, kui süstemaatilise ohu korral naiste tervisele sekkutaks ning ma soovin, et meil oleks vajalikud vahendid, kõik vajalikud vahendid, millega õiguslikel ja turvalistel tingimustel skandaal lõpetada; seetõttu ei saa me hoolimata oma tõekspidamistest nende vahendite pakkumisest loobuda.

Me peame pingutama, kui soovime lõpetada naiste olukorda, mis on tõepoolest skandaalne, eriti vaeseimates riikides. Seetõttu peame jõudma kokkuleppele, ma kordan, sõltumata oma veendumustest. Omalt poolt on eesistujariik otsustanud eriti Aafrikas tegutseda, kasutades kõiki enda kasutuses olevaid vahendeid.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. - Härra juhataja, me oleme kuulnud väga olulisi avaldusi. Küsimus on tunnetega seotud ja sellele on mitmeid vaatepunkte. Ma arvan, et me peaksime tagasi pöörduma Kairos peetud rahvastiku ja arengu alase rahvusvahelise konverentsi tegevuskava juurde, milles nähtub selgesti austus riiklike õiguslike raamistike vastu. Me ei eita mingil juhul sundaborti, sunnitud steriliseerimist, lastetapmist ning teisi inimõiguste rikkumisi, mis selgelt ei ole selle poliitikaga kooskõlas.

Samal ajal on samuti oluline mõista, et sünnitus ei kulge raskusteta. Nagu proua Buitenweg väljendus, on see luksus meie riikides, kuid teistes riikides mitte. Seetõttu peaks vaba valiku põhimõte juhtima tegevuskava, mille eesmärk on võimaldada juurdepääsu tervele hulga turvalistele ja usaldusväärsetele pereplaneerimise meetoditele – mis on muidugi prioriteet – ja muidugi ametlikele reproduktiivtervishoiuteenustele.

Eesmärk peaks olema aidata isikuid ja paare, et nad saaksid teha ise oma valikud ja saavutada soojätkamise eesmärgid, andes neile kõik võimalused saada last just siis, kui nad seda soovivad. Seda peame saavutama.

Mingil juhul ei soosita pereplaneerimise vahendina aborti. Valitsused kohustuvad tegelema ebaturvaliste abortidega kaasneva mõjuga tervisele kui üldise tervise probleemiga – sest need toimuvad ning me oleme kuulnud, kui palju naised selle tagajärjel sureb – ning parandatud pereplaneerimisteenuste abil vähendada abordile kui meetodile toetumist. Kui abort ei ole õigusega vastuolus, peaks see olema ohutu ja osa üldistest reproduktiivtervishoiuteenustest. See on kõige olulisem.

Teisest küljest vastab tõele, et tervishoiusüsteem peaks olema parem, sest see on hetkel nõrk ning me otsime võimalusi süsteemi tugevdada, koolitades rohkem tervishoiupersonali ja rakendades tervisekindlustuse süsteemi, mis on eesistujariik Prantsusmaa algatus.

On tõsi, et viimastel aastatel on palju raha kulunud HIV-viiruse ja AIDSi võitlemisele, kuid kahjuks nakatub Aafrikas üha rohkem naisi HIV-viirusega: iga neljas 16-24-aastane tüdruk on praegu HIV-positiivne. See on kohutav. Komisjon on sellest teadlik ning julgustab läbi ülemaailmse fondi algatusi, mis oleksid naistele suunatud ja sootundlikumad.

Lõpetuseks mainiksin migratsiooniprobleemi, mis võib areneda vales suunas. Niinimetatud „ajude äravool” on üks probleemidest, mis tuleb migratsiooni tervikuna käsitledes kontrolli alla saada. Nähtusel on nii positiivseid kui negatiivseid külgi ning tuleb leida tasakaal.

ISTUNGI JUHATAJA: MANUEL ANTONIO DOS SANTOS

Asepresident

Juhataja. – Ma olen saanud kuus resolutsiooni ettepanekut⁽¹⁾, mis on esitatud vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), kirjalikult. – (RO) EL on võtnud kohustuse saavutada aastatuhande arengueesmärgid, nagu näiteks vähendada emade suremust sünnituse tagajärjel 75% võrra aastaks 2015.

Kuigi ELi riigid on üldiselt õigel teel, võib emade tervishoiu alal täheldada aeglast edasiminekut. Euroopa Komisjoni algatus eraldada tervishoiusüsteemi reformimiseks vahendeid, et parandada rasedusaegsete ja sünnitusjärgsete teenuste kvaliteeti ning teenustele juurdepääsu, toetada reproduktiivmeditsiini alast uurimistööd ja meditsiinilise personali koolitamist, oli viienda eesmärgi saavutamiseks kohane.

Juunis 2008 Tallinnas vastuvõetud tervishoiusüsteemi arendamise harta on samuti oluline edasiminek. On olemas siiski arenenud riike nagu Prantsusmaa, Suurbritannia või Holland, kus suremus on väga väike ja selle vähendamine 75% aastaks 2015 tundub keerulisem, kuna areng on aeglasem kui kõrgema emade suremuse tasemega riikides. Samuti esineb suuri erinevusi selles, mis puudutab ELi riikides toimunud edasiminekut ja isegi riikide eri piirkondades tehtud edasiminekut.

Seetõttu on selleks, et 2015. aastaks püstitatud eesmärki täita, vaja Euroopa tervishoiusüsteemi kiiresti moderniseerida, asetades põhirõhu rasedusaegsete ja sünnitusjärgsete teenuste parandamiseks läbiviidavatele uuringutele ja tõhusama hügieeni alase hariduse ja pereplaneerimise edendamisele.

Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Euroopa Liit on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni poolt kinnitatud 2015. aastaks saavutatavate eesmärkidega ja rahu, turvalisuse, arengu, juhtimise ja inimõigustega seotud aastatuhande arengueesmärkide kindel toetaja.

Kaheksast eesmärgist tuleks erilist tähelepanu pöörata emade tervishoiu parandamisele, sest üle poole miljoni peamiselt Aafrikas ja Indias elava naise sureb raseduse ajal või sünnituse tagajärjel.

Peamine põhjus, miks suremus maailmas suureneb, on kvalifitseeritud personali puudumine, kes abistaks nii raseduse kui sünnituse ajal. Olukorda peab parandama märkimisväärselt vahendite investeerimisega vähearenenud riikide spetsialiseerunud personali koolitamisega ja meditsiinilistesse seadmetesse.

Rumeenia eesmärgid seoses emade tervishoiu parandamisega on vähendada aastaks 2015 suremuse tase 10 surmani 100 000 sünni kohta ning kindlustada üldine juurdepääs tervishoiuteenustele.

Praegu on Rumeenias negatiivne loomulik iive koos 12%lise suremusega. Sotsiaallabi, teabeprogrammide, ema ja lapse teenuste ja ELi antava lisa rahalise toetuse abil peaks sünnitase liikuma tõusvas suunas ja Rumeenia jääma Euroopa Liidu demograafilise strateegia raamidesse.

15. Infotund (küsimused komisjonile)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B6-0457/2008).

Komisjonile on esitatud järgmised küsimused.

Esimene osa

⁽¹⁾ Vt protokoll.

Küsimus nr 35, mille esitas **Stavros Arnaoutakis** (H-0546/08)

Teema: Toiduainekriis Euroopa Liidus ja Euroopa tarbijate kaitse

Kas pärast mitut Euroopas esinenud toidukriisi on komisjon otsustanud, milliseid meetmeid tarbijate kaitseks võetakse?

Androula Vassiliou, komisjoni liige. – (EL) Härra juhataja, sooviksin kõigepealt tänada Stavros Arnaoutakist püsivalt päevakajalise küsimuse eest toiduga kindlustatuse kohta.

Komisjonil on mitmeid vahendeid, mille abil kaitsta tarbijaid ja Euroopa kodanikke võimaliku toiduainekriisi eest. Esiteks kindlustab komisjon kõigi 27 liikmesriigi viivitamatu ja üheaegse teavitamise toidu- ja söödaalase kiirhoiatussüsteemi kaudu.

Teiseks jälgib Toidu- ja Veterinaaramet süstemaatilisel liikmesriike ja ka kolmandaid riike.

Kolmandaks jälgib komisjon Euroopa Toiduohutusametilt, rahvusvahelisest ajakirjandusest ja muudest allikatest pärinevat teavet.

Vajaduse korral, eriti kui toiduained või loomasööt võivad kujutada tõsist ohtu rahvatervisele ja liikmesriigi tasandil ei suudeta sellega tõhusalt võidelda, võtab komisjon vajalikud meetmed ELi tasandil.

Näiteks mineraalõliga reostunud Ukrainast pärit päevalilleõli juhtumi puhul sai toidu- ja söödaalane kiirhoiatussüsteem 23. aprillil 2008. aastal Prantsusmaa ametiasutustelt teatise, mille said ka kõik liikmesriigid. Komisjon teavitas toidu- ja söödaalase kiirhoiatussüsteemi kaudu koheselt kõiki liikmesriike ja andis välja otsuse 2008/433/EÜ, millega kehtestati eritingimused Ukrainast pärit või sealt lähetatud mineraalõliga reostunud päevalilleõli importimisele. Samuti algutati uurimine reostusallika kindlakstegemiseks.

Lisaks sellele tagab määrus EÜ nr 178/2002, mis laiemalt on tuntud üldise toidualase õigusnormina, jälgitavuse süsteemi, mille abil saab sihipäraselt ja korrektselt kaubad turult kõrvaldada või tagasi kutsuda, samuti anda tarbijatele ja toiduainetetööstuses tegevatele ettevõtetele piisavalt teavet, hinnata olukorda ja ära hoida riske ning vältida asjatut turu toimimisse sekkumist.

Samuti kontrollib komisjon süstemaatilisel liikmesriikide pädevate kontrolliorganite võimelisust täita toiduvaldkonda reguleerivaid õigusakte nii ELi territooriumil kui ka väljaspool.

Näiteks avastas komisjon Malaisias tõsiseid probleeme kalatoodete ekspordi kohta kehtivate nõuete täitmisel. Komisjon tegutses ELi piires viivitamata ja keelustas kalaekspordi Malaisiast. See on vaid üks näide sellest, kuidas komisjonil on õnnestunud kaitsta tarbijaid ja ära hoida toiduainekriisi.

Seepärast usub komisjon, et kehtivad õigusaktid tagavad toiduainekriiside juhtimiseks ja tarbijate kaitseks vajalikud meetmed.

Samal ajal hoolitseme ka selle eest, et oleks tagatud teabekanalite pidev täiustamine ja liikmesriikidevahelise sellealase koostöö paremaks muutmine. Näiteks on komisjonil kavas varsti vastu võtta uued suunised toidu- ja söödaalase kiirhoiatussüsteemi kasutamise kohta.

Stavros Arnaoutakis, küsimuse esitaja. – (EL) Täna teid, volinik, vastuse eest. Lubage mul märkida, et tarbijad on kaotamas usaldust. Nende usaldus on kõikuma löönud.

Seepärast peame me teadma, milliseid tegevusi oleks komisjoni arvates vaja tarbijatele teabe edastamiseks. Te võite küll teha seda kõike, millest te praegu rääkisite ja teid võib selle puhul ainult õnnitleda. Siiski oli meil Kreekas müügil Ukrainast pärit päevalilleõli, mida kasutas umbes pool Kreeka elanikkonnast. Kuidas saab tarbijaid kaitsta ja millised meetmed kavatsete võtta?

Androula Vassiliou, komisjoni liige. – (EL) Lubage mul märkida, et pahameel, mida see probleem tekitab, ja toidu- ja söödaalase kiirhoiatussüsteemi kaudu antud hoiatused tõestavad, et süsteem ka tegelikkuses toimib.

Ukraina päevalilleõliga Kreekas juhtunu kohta anti 23. aprillil 2008. aastal üldine hoiatus, et Euroopa turul on reostunud õli. 5. mail 2008, pärast Šveitsi ametiasutustelt spetsiaalselt meie keskusele saadetud hoiatust päevalilleõli liikumisest Kreeka, Itaalia ja Türgi turule, alustasid Kreeka ametiasutused uurimist, meile teabe edastamist ning toote turult kõrvaldamist.

Sooviksin rõhutada, et me ei tohiks segamini ajada meetmeid, mille võtmine kuulub Euroopa Komisjoni pädevusse ja mida ta ka võtab, ja liikmesriikide siseasjaks olevaid kohustusi.

Loomulikult küsite meilt, kas oleme kontrollinud. Oleme küll. Toidu- ja Veterinaaramet, mis aeg-ajalt käib liikmesriikides kohal, kontrollib oma osakondade tegevust, teeb kindlaks esinevad puudused ja teavitab neist vastavaid liikmesriike. Loomulikult tehakse seda nii Kreekas kui ka teistes riikides.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Volinik, EL on teinud head tööd nn talust toidulauda süsteemiga ja tarbijad peaksid seda usaldama, kuid siiski jääb küsimus, kuidas on ELi tarbijate kaitsega? On raske uskuda, et oleme imporditud toiduainetega samavõrra tõsiselt tegelenud kui ELi-sisese toodanguga. Lubame näiteks väljaspool kasutada aineid, mis ELi piires on keelatud, ja uute taimekaitsevahendite kohta käivate õigusaktidega on meil kavas karmistada piiranguid teraviljatoodetele. Paluksin teil, volinik, seda selgitada, sest võib tekkida olukord, kus tarbime Euroopas toiduaineid, mida Euroopas tegelikult toota ei saagi?

Danutė Budreikaitė (ALDE). - (LT) Sooviksin küsida, mida tähendab toiduainekriis? Kas ohtliku toiduaine ilmumist Euroopa turule saab käsitleda toiduainekriisina? Sellisel juhul saame rääkida ka mänguajakriisist, kuna teame, et müügil on ohutusnõuetele mittevastavaid mänguasu nagu ka muid ohtlikke tooteid. Kas toiduainekriisina ei võiks hoopis käsitleda pidevalt tõusvaid toiduainete hindu, mis mõjutavad kõiki tarbijaid?

Androula Vassiliou, komisjoni liige. - Lubage mul alustuseks öelda, et me ei saa rääkida toiduainetekriisist iga kord, kui avastame turul defektse kauba. Toiduainetekriisist saame rääkida siis, kui lubame kaubal Euroopa turul vabalt ringelda. Sel juhul võib tegemist olla kriisiga, sest me võime ohtu seada meie kodanike tervise.

Kuid praegu kehtiva, hoolikalt ja täpselt rakendatava süsteemi abil püüame selliseid kriise vältida. Sageli (ka viimasel ajal) on meil aga õnnestunud toiduainekriise ära hoida.

Väljaspool Euroopa Liitu toodetud toiduainete kohta pean ütlema, et nõuame oma kaubanduspartneritelt täpselt sama ranget kontrolli, nagu oleme rakendanud Euroopasiseselt toodetud toiduainetele.

Seepärast saatsime näiteks eelpool mainitud juhtumi puhul Malaisiasse meie Toidu- ja Veterinaarameti töötajad, kes leidsid, et süsteem ei toimi korralikult, mistõttu keelustasime ka kala importimise Malaisiast. Sama juhtus mõne Bangladeshist pärit tootega.

Seega nõuame partneritelt, et tooted, mida nad soovivad transportida Euroopa Liitu, peavad vastama Euroopa Liidus kehtestatud nõuetele.

Juhataja. - Küsimus nr 36, mille esitas **Bilyana Ilieva Raeva** (H-0548/08)

Teema: Liiklusohutus

Liiklusõnnetustes hukkunute ja vigastatute arv on inimeste ja nende tervisega seonduv tõsine ökoloogiline, rahanduslik, sotsiaalne ja demograafiline probleem. Lisaks avaldavad liiklusõnnetustega kaasnevad kulud mõju nii elukvaliteedile, säästvate arengule kui ka globaalsele kliimasoojenemisele.

Sellises olukorras tuleks välja töötada poliitika, mis innustaks liikmesriike hoidma liiklusõnnetuste ohvrite arvu tasemel, mis ei ületaks ELi keskmist.

Kuidas saaks komisjon algatada otsustavaid meetmeid, nagu näiteks ühenduse õigusaktid, mis laiendaksid kehtivaid ühtseid standardeid - täpsemalt, võttes kasutusele ELi ühtse liiklusõnnetuste künnise indikaatori, mida tunnustaksid kõik liikmesriigid?

Millised on väljavaated, et komisjon uuriks võimalust välja töötada ELi territooriumil ühine lähenemisviis järelevalvele, kontrollile ja sanktsioonidele? Kas võime loota, et Euroopa Liidu tulevane ühine liiklusohutuse poliitika viib ka ühise liiklusohutuse kontrollimise poliitikani, mis parandaks liiklusohutuskontrolli ja -järelevalve kvaliteeti?

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. - (FR) Härra juhataja, kuna Antonio Tajani viibib ministrite nõukogu koosolekul, vastan ma rõõmuga Bilyana Ilieva Raevale, sest tema küsimus puudutab teemat, millega ma tihedalt seotud olen ja mis on mulle äärmiselt oluline.

2001. aastal seadis Euroopa Liit eesmärgiks vähendada 2010. aastaks liiklusõnnetuste ohvrite arvu poole võrra. Seda eesmärki kinnitasid ka Euroopa Parlament ja nõukogu. 2003. aastal käsitleti seda teemat seoses Euroopa liiklusohutuse tegevuskavaga, milles määratleti 60 meetet, mille eesmärgiks oli innustada liiklejaid mõistlikumalt käituma, kasutada tehnilisi uuendusi liiklusvahendite turvalisemaks muutmiseks, parandada teede infrastruktuuri, muutma kaubavedu ohutumaks, tõhustada ohvrite kohtlemist ja arendada õnnetusjuhtumite kohta käivate andmete analüüsi. Selleks et jälgida muutusi liiklusohutuse valdkonnas, seadis komisjon sisse mitmed tulemusi hindavad indikaatorid: ohvrite arv miljoni elaniku kohta, turvavöö

ja kiivri kasutamise määr, liiklusõnnetuses osalenud alkoholijoobes juhtide arv ja protsentuaalne osakaal, kiirust ületavate juhtide arv ja protsentuaalne osakaal.

Ühenduse õigusnormidega seonduvalt tuleb mainida uut direktiivi juhilubade kohta, mille võtsid vastu Euroopa Parlament ja nõukogu 20. detsembril 2006. Direktiivi eesmärk oli parandada noorte liiklejate ohutust ja kodanike vaba liikumist Euroopa Liidus. Teede infrastruktuuri ohutuse kohta käiv direktiiv on kavas vastu võtta pärast esimest lugemist 2008. aasta juunis. Komisjon esitas 2008. aastal ka ettepaneku võtta vastu direktiiv liikluseeskirjade rikkumiste kohta, mille üle käivad praegu Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahelised läbirääkimised.

Komisjon püüab ka edendada liiklusohutuslaste heade tavade võimalikult laialdast vahetamist liikmesriikide vahel. Hankekonkursside kaudu osaleb komisjon liiklusohutuslaste kampaaniate ja mitmeid liikmesriike hõlmavate sellealaste uuenduslike projektide rahastamises.

Samuti annab komisjon rahalist abi uuringute läbiviimiseks projektide puhul, mis võiksid tõenäoliselt parandada teadmisi üksikutes valdkondades ja algatada uusi, usaldusväärset teaduslikul alusel põhinevaid õigusakte. Projekt DRUID (sõiduki juhtimine uimastite, alkoholi ja ravimite mõju all) on üks näide sellisest tegevusest, kusjuures võitlus sõiduki juhtimise vastu psühhoaktiivsete ainete mõju all on saamas prioriteediks uutes liikmesriikides. Lõpetuseks, proua Raeva, mainiksin uut Euroopa tegevuskava, mida praegu aastateks 2010–2020 ette valmistatakse. Tegevuskava avalik arutelu algab 2009. aasta alguses, misjärel läbib see vastuvõtmise menetluse.

Selline oli teave, mida Antonio Tajani soovis edastada vastuseks teie küsimusele.

Bilyana Ilieva Raeva, küsimuse esitaja. – (BG) Mul on hea meel õnnitleda teid, volinik, jõupingutuste puhul, mida olete teinud Euroopa Liidu transpordivolinikuna viimaste aastate jooksul. Samuti tänan teid väga Euroopa ühise liiklusohutuspoliitika kohta käiva ettekande eest.

Just sellega seoses sooviksin küsida, kuidas kavatsetakse olemasolevate indikaatorite taustal ja Euroopa liiklusohutust käsitleva Euroopa Komisjoni väga tõsiselt võetavate algatuste taustal kontrollida nende indikaatorite järgimist ja kuidas tagatakse Euroopas surmaga lõppevate liiklusõnnetuste arvu vähenemine vähemalt 50%. Riikidele nagu Bulgaaria on see indikaator liiga suur. Peame Euroopas kindlasti kehtestama sanktsioonid selliste nõuete täitmata jätmise eest.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Härra juhataja, austatud parlamendiliikmed, liikluseeskirjade rikkumise järelevalve, kontrollimine ja nende eest karistamine kuulub teatavasti liikmesriikide pädevusse.

Siiski meenutaksin teile, et 21. oktoobril 2003 võttis komisjon vastu liiklusohutuslaste õigusaktide vastuvõtmiseks soovitus, milles määratletakse head tavad liikluseeskirjade rikkumiste käsitlemiseks, ja ma sooviksin mainida, et meil on võimalik hinnata olukorda igas liikmesriigis Euroopa liiklusohutuse päeval. Hindamisel tõstetakse esile mõne liikmesriigi saavutused ja teiste nõrkused. Usun, et Euroopa liiklusohutuspäev on suurepärane võimalus kajastada olukorda erinevates liikmesriikides.

Me ei ole tõepoolest saavutanud loodetud tulemusi ja õigusega juhte te sellele tähelepanu. Meil on suuri probleeme, et täita eesmärk vähendada aastaks 2010 liiklusõnnetuste arvu poole võrra. Võib juhtuda, et järgmise, kümne aasta pikkust perioodi hõlmava tegevuskava raames peame karmistama liikmesriikide kontrollimist.

Tahaksin kasutada võimalust, härra juhataja, et meenutada teile, kui oluliseks me peame hääletust direktiivi üle, mis võimaldaks karistada sõidukijuhte ka teistes liikmesriikides väljaspool juhi päritoluriiki. Praegu on sõidukijuhtide hulgas levinud karistamatuse tunne, kui nad rikuvad reegleid mõnes muus liikmesriigis ja ma arvan, et see oleks hea viis sundida Euroopa kodanikke käituma liikluses paremini.

Täna teid selle küsimuse eest. Tean, et minu järeltulija Antonio Tajani suhtub liiklusohutuse probleemi samuti väga tõsiselt ja võin teile kinnitada, et kõik teie ettepanekud ja algatused aitavad meil lõpetada selle kohutava tragöödia.

Juhataja. – Küsimus nr 37 jääb vahele, kuna küsimuse esitaja ei viibi kohal.

Teine osa

Küsimus 38, mille esitas **Emmanouil Angelakas** (H-0525/08)

Teema: Noorte tarbijate teavitamine ja harimine

Kaupade ja teenuste turul moodustavad olulise osa tarbijatest lapsed ja noored. Noored tarbijad ujutatakse üle sageli eksitavat teavet edastavate reklaamikampaaniatega, mis tutvustavad koolitarbeid, mänge, riietusesemeid, toitu, jookke, audiovisuaalseid materjale jne.

Kas komisjonil on peale juba toimiva Europa Diary projekti kavas korraldada üleeuroopalisi kampaaniaid noorte tarbijate teavitamiseks ja harimiseks valdkondades, mis neid puudutavad, ja milliseid meetodeid ja vahendeid komisjon selliste algatuste organiseerimiseks kasutab? Pidades eriti silmas tarbija tulemustabelit, milliseid meetodeid on komisjonil kavas kasutada, et töödelda noorte tarbijate kohta kogutud andmeid ja kuidas jõuab nendeni vajalik teave?

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Härra juhataja, komisjon tervitab asjaolu, et austatud parlamendiliige väljendab muret nende probleemide kohta ja soovib juhtida tähelepanu faktile, et ühenduse kehtivad tarbijakaitse alased õigusaktid pakuvad noortele inimestele märkimisväärset kaitset. Näiteks on ebaausate kaubandustavade direktiivi eesmärk tarbijate, kaasa arvatud noorte inimeste kaitsmine nende majanduslikke huve kahjustavate tegevuste, näiteks eksitava reklaami või agressiivsete tavade eest. Ebaausate kaubandustavade hindamisel võetakse eriti arvesse kaitsetumaid tarbijaid, sealhulgas noori kodanikke. Direktiivis sisaldub ka must nimekirja kaubandustavade, mis on tingimusteta keelatud kogu ELis. Näiteks on kogu Euroopa Liidus keelatud reklaamis sisalduv lastele suunatud otsene pöördumine, millega neid kutsutakse üles tooteid ostma.

2008. aasta septembris käivitab komisjon ebaausate kaubandustavade direktiiviga seonduva veebilehekülje reklaamikampaania. Tegemist on uue direktiiviga, mis on suunatud ka noortele. Kampaanias kasutatakse sellele pühendatud veebilehekülge, mis sisaldab animatsioone, illustratsioone ja viktoriine, et selgitada ebaausa kaubandustava direktiivi eeskirju huvitaval ja interaktiivselt. Tarbijate tähelepanu köitmiseks levitatakse loosungeid ja võltstreklaami mitmetel olulisematel veebisaitidel. Seatakse sisse portaaleid eri tarbijakategooriatele, näiteks noortele, virtuaalkeskonnad, muusikasaidid ja blogid. Teavet levitatakse internetis ühe kuu jooksul ja kuigi on raske ennustada, kui kauaks vastuvõtavad partnerveebisaidid andmeid veebilehel hoiavad, loodame, et teave püsib seal vähemalt mõne kuu.

Loodav ebaausate kaubandustavade direktiivile keskenduv veebisait on tarbijaile kättesaadav määramatuks ajaks. Praegu ei ole komisjonil kavas käivitada üleeuroopalist spetsiaalselt noorte teavitamisele ja harimisele mõeldud kampaaniat. Siiski töötatakse lisaks Europa Diary projektile välja veebipõhist tarbijatekoolituse projekti Dolceta, mis sisaldab alg- ja keskkooliõpetajatele suunatud õppeprogrammi.

Tarbijatulemustabeliga seonduvalt ei eristata praeguses etapis meie andmetes erinevaid tarbijakategooriaid. Tulemustabeli koostamisel ei ole võimalik käsitleda tarbijaid üksikasjalikult ja kategooriate kaupa. Juhul kui meil aga on noori, näiteks üliõpilasi, hõlmavaid Eurobaromeetri-laadseid andmeid, avaldame me andmed sellise rühma kohta eraldi.

Emmanouil Angelakas, küsimuse esitaja. – (EL) Härra juhataja, volinik, tänan teid põhjaliku, üksikasjaliku vastuse eest. Väga rahustav ja meeldiv kuulda, et võrgukampaania käivitatakse just nüüd, septembris.

Lubage küsida vaid üks lisaküsimus: kas komisjonil on kavas keelata lastele suunatud telereklaamid, nagu seda on tehtud mitmes liikmesriigis, kus teatud lastega seotud reklaamid on keelatud mingi kindla kellaaajani (kella kümneni või üheteistkümneni õhtul), enne mida lapsed televiisorit vaatavad?

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Meie direktoraadis teatakse seda hästi, kuigi tegelikult kuulub see kolleeg Vivian Redingi pädevusse, sest küsimus on rohkem seotud teabevabadusega, mis üldiselt jääb tema direktoraadi tegevusvaldkonda.

Võin teile nii palju öelda, et meil on piirideta televisiooni direktiiv, mis tegeleb selliste küsimustega, ja ebaausate kaubandustavade direktiivis on meil must nimekirja. Sellist musta nimekirja on tarvis selleks, et vajadusel ja piisavate tõendite olemasolul võime mustale nimekirjale lisada meetme, kui lepime kokku, et nähtus nõuab tegutsemist või keelustamist kogu Euroopas. Loomulikult peab taoline tegevus tuginema tõenditele. Niisiis oleme me probleemist teadlikud.

See ei sisaldu küll otseselt ebaausate kaubandustavade direktiivis, kuid me oleme valmis seda kaaluma, kui ilmneb tava, mis meie arvates väärib musta või halli nimekirja kandmist ja volinik Reding teeb kõik temast oleneva, et piirideta televisiooni direktiivi puhul tegeleda probleemiga samal viisil.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Toidureklaamidest 55% on seotud ebatervisliku toidu turustamisega. 80% lastest palub vanematelt hommikusöögiks just sama toitu, mille reklaami nad on televiisorist näinud. Minu küsimus on: kas Euroopa Liit ei peaks oma tähelepanu tootjate tellitud reklaamilt mujale suunama? Kas me ei võiks otsida viise, kuidas veenda tootjaid valmistama ja järelikult ka müüma tervislikumaid toidukaupu?

Meglėna Kuneva, komisjoni liige. – Usun, et turumeetmete abil on võimalik veenda tootjaid valmistama tervislikumaid toidukaupu. Kui turul on nõudlus, vastavad tootjad sellele. Võime ju öelda, milliseid tooteid peaks valmistama, kuid komisjon siiski ei tegeleks probleemiga sel viisil. Meie saame väga mõistetaval viisil muuta täielikult kättesaadavaks kogu teabe. Komisjon teeb selle kallal tõsiselt tööd, et koguda põhjalikku teavet toiduainete kohta.

Ütlete, et esineb reklaame, mis on valelikud või mis ohustavad lapsi. Kui näiteks toote kohta väidetakse, et see teeb teid terveks või teeb teid korraga kümme aastat nooremaks (mis on loomulikult võimatu), kuulub see minu pädevusse ja ma saaksin sellega ebaausate kaubandustavade direktiivi kohaselt tegeleda. Kui te aga viitate toidu tervislikkusele, tuletan teile meelde, et see kuulub volinik Vassiliou haldusalasse. Ta teeb suurepäraselt tööd toiduainete märgistamise alal, mis aitab tarbijatel ise oma valikuid teha. Sellele ongi meie tegevus suunatud: hästi informeeritud tarbijate abil ja harivate kampaaniate abil, millega meie direktoraat on tihedalt seotud, saame me tõsta turuteadlikkust.

Juhataja. – Küsimus nr 39, mille esitas **Marie Panayotopoulos-Cassiotou (H-0530/08)**

Teema: Tarbijakaitse ja haridus

Hariduspoliitika on liikmesriikide vastutusalal. Siiski on tooted, mis seonduvad hariduse, väljaõppe ja elukestva õppega, kaubandusobjektid, eriti piiriülese kaubanduse objektid, ja seega puudutavad tarbijaid. Kas komisjon seetõttu selgitaks, kuidas kujundatakse Euroopa poliitikat, et kaitsta tarbijaid seoses nimetatud kaupade kvaliteedi ja hindadega?

Meglėna Kuneva, komisjoni liige. – Komisjonil puudub õigus määrata õppeotstarbeliste toodete hinda või esitada nõudeid nende kvaliteedile. Samas aga pean seda küsimust tõesti asjakohaseks. Kuid õppeotstarbeliste toodete ostmisel kaitsevad tarbijaid eksitava või agressiivse reklaamitegevuse eest ELi õigusaktid.

Ebaausate kaubandustavade direktiivi kohaselt, millest me just äsja rääkisime, ei tohi turustajad viia tarbijaid eksiarvamusele, esitades ebaõiget või petlikku teavet seoses näiteks toote kasulikkuse, selle kasutamise tulemuste või toote puhul läbi viidud testimise või katsete tulemustega.

Direktiivis sisaldub ka must nimekiri tegevustest, mis mitte mingil juhul lubatud ei ole: väited, et toote on heaks kiitnud või kinnitanud avalik või eraorganisatsioon (näiteks väide, et õpiku on heaks kiitnud haridusministeerium, kui see tegelikult tõele ei vasta), on kogu ELi territooriumil keelatud.

Samuti peavad turustajad teavitama tarbijat kõigest, mis on teadliku valiku tegemiseks vajalik. Komisjonile on näiteks esitatud kaebus seoses kursusega, mida saab osta ingliskeelse veebisaidi kaudu, mis aga kohale toimetatult oli teises keeles. Asjaolu, et klienti ei olnud teavitatud kasutatavast keelest võib lugeda eksitavaks tegevuseks. Selle üle aga, kas vastav teave on iga üksiku juhu puhul oluline, otsustavad riigi ametiasutused ja ebaausate kaubandustavade direktiivi jõustamiseks pädevad kohtud kooskõlas Euroopa õigusega, järgides vaba liikumise põhimõtet, mida kaitseb EÜ asutamisleping.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou, küsimuse esitaja. – (EL) Täna volinikku vastuse eest. Hinna ja kvaliteedi suhe on tarbijatele probleem. Ma ei räägi hindade kehtestamisest, vaid suhte määramisest hinna ja toote vahel, tuginedes konkurentsile, samuti õppeotstarbeliste toodete transportimisest ühest liikmesriigist teise ja piiriülesest tarbijakaitsest.

Kas omate teavet piiriülese tarbijakaitse kohta õppeotstarbeliste toodete liikumisel ühest liikmesriigist teise?

Meglėna Kuneva, komisjoni liige. – Õppeotstarbeliste toodetega seotud piiriüleste probleemidega tegelemiseks on meil Euroopa tarbijakaitsekeskuste võrgustik, kelle töö põhineb tarbijakaitsealase koostöö määruel ja kes on head tarbijate õiguste eest seisjad kogu Euroopas.

Tarbija ja õppeotstarbelise toote, raamatu või õppematerjali tarnija vahelise piiriülese vaidluse puhul võib tarbija pöörduda tarbijakeskuse poole. Kui tarbija ei saa otseselt probleemi lahendada, saab tarbijakeskus aidata tal saavutada lahendus õppeotstarbelise teenuse või materjali päritoluriigis.

Mul ei ole kaasas materjale eri juhtumite kohta eri liikmesriikides, kuid ma võin kinnitada, et Euroopa tarbijakeskused saavad kokku mitu korda aastas. Tegemist on juba hästitoimiva ja hea võrgustikuga ja enamik keskustest tegutseb aktiivselt ja on võimeline leidma lahendusi tarbijate tõstatatud probleemidele.

Kuna küsimus seondub haridussektoriga, võib keskustelt küsida teavet selle kohta, kuidas nad on selliseid probleeme lahendanud. Siiski on üldpõhimõtted sarnased ja määrus toimib tõepoolest.

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Väga huvitav oleks teada, kuidas on lood võrgupõhise õppega. Kas komisjonil ei oleks võimalik, arvestades esitatud kaebusi, sisse seada kodulehekül, kust saaks teavet probleemide tekitavate kaugõpet pakkuvate organisatsioonide kohta, nii et selles valdkonnas oleks suurem läbipaistvus?

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Ikka ja jälle oleme me silmitsi probleemiga, mille puhul paljud inimesed Euroopas küsivad: kus me võime näha Euroopa lisaväärtust? Väidetavasti ei ole Euroopa Liit vastutav haridusküsimuste eest, kuid me vastutame kindlasti kvaliteedikindluse ja tarbijakaitse küsimuste eest. Selles oleme me ühel meelel. Kas ei oleks võimalik käsitleda koole ja ka alamaid haridustasemeid kui komisjoni üldise teabealase tegevuse vastuvõtjaid? Projektide ja võistluste korraldamisega saame näidata, et Euroopa pakub siinkohal Euroopa lisaväärtust. Võib-olla saaksime me – ka seoses eelmise küsimusega – sel moel juhtida ka väga noorte inimeste tähelepanu sellele teemale.

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Tunnustan täielikult ja hea meelega teie ettepanekuid ja teie panust. Minnes oma vastuses natuke kaugemale, sooviksin öelda, et oleme liidu alustoeks oleva siseturu loomise lõppetapis. Siiski on turg siiani olnud orienteeritud peamiselt äritegevusele ja selleks õigete tingimuste loomisele ja seda õigustatult. Nüüd aga peame lõpule jõudma siseturu kujundamise järgmise etapiga, mille puhul tarbijad tunnevad, et nad on võrdselt oodatud ja kaitstud igal pool. Selline on 21. sajandi tarbijapoliitika.

Mul on hea meel teile teatada, et tarbijapoliitika strateegia 2007–2013 üks tugisambaid on tarbijate koolitamine nende mõjukuse suurendamise alal. Ma ei oska teile praegu rohkem öelda, kuid meil on projektid nagu näiteks Europa Diary, mis on suunatud just teismelistele, ja meil on projekt Dolceta, mis täiendab õpetajate koolitust, kuid me toetume siiski olulisel määral liikmesriikide jõupingutustele.

Peame sellele poliitikale lähenema subsidiaarsuse põhimõttest lähtuvalt. Mõned riigid on valmis investeerima rohkem tarbijate koolitamisest ja toetama kõiki komisjoni pingutusi. Olen kirjalikult pöördunud kõigi vastavate ministrite poole ja palunud nende toetust, sest üle Euroopa võrdsel määral hästi toimiva tarbijaturu loomisel oleme jõudnud ülimalt tähtsasse etappi.

Kindlasti räägime tulevikus rohkem sellest, kuidas tarbijad end sellise siseturu tingimustes tunnevad. Seda tuleb kõigepealt mainida. Teiseks peame me tegelema tarbijate kaebustega üha laiemalt. Meil ei ole Euroopa Komisjonis ühist alust tarbijate kaebuste käsitlemiseks. Samamoodi nagu teie, saame ka meie palju kaebusi, mõned neist, teie valijatelt tulnud kaebused saadetakse parlamendist komisjoni, kuid meil peab olema mingi alus, millele tuginedes neid kaebusi lahendada. Komisjon ei saa dubleerida ombudsmanni või liikmesriigi kohustusi, kuid kui tarbijakaitse mingis valdkonnas on püsiv probleem, peame me sellega tegelema, sealhulgas ka õiguslike vahenditega.

Võib tuua mõned head näited, mis tõestavad, et tarbijate kaebused võivad muuta tarbijapoliitika põhisuunda. Praegu püüame me koguda sellealast teavet, kasutades tarbijaturu tulemustabelit. Selle esimene väljaanne ilmus käesoleva aasta algul. Kasutame spetsiaalset indikaatorit: tarbijate kaebusi. Võrdleme liikmesriike, et kindlaks teha, kui paljude kaebustega seal tegeletakse ja missugustes valdkondades kaebusi esineb. Ootan väga andmeid liikmesriikidest tarbijaturu tulemustabeli järgmise väljaande jaoks järgmise aasta alguses. Sel moel liigume me järk-järgult kodanike jaoks siseturu suunas.

Juhataja. – Küsimus nr 40, mille esitas **Giovanna Corda (H-0545/08)**

Teema: Tarbijate kaebused elektroonilise kaubanduse kohta

Euroopa tarbijakeskuse hiljutise uuringu tulemused näitavad selgelt, et elektroonilise kaubandusega seondub suur hulk vaidlusi (2583 vaidlust ja 8834 kaebust 2007. aastal).

Kas komisjon ei arva, et arvestades elektroonilise kaubanduse kiiret arenemist, peaks komisjon käivitama kampaaniad, et hoiatada tarbijaid riskide eest, mis kaasnevad selle uue kaubandusliigiga ja kehtestada kiireloomulised ja tõhusad meetmed selliste piiriüleste vaidluste lahendamiseks, eriti sagedasemate juhtumite puhul, nt kaupade mitte kättesaamine või mitterahuldavate kaupade saamine?

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Küsimus puudutab interneti, mis on ülimalt oluline probleem. Internet pakub tarbijatele tohutult võimalusi. Internet võimaldab tarbijatele hea juurdepääsu teabele ja laiendab turgu, millel kaubelda, pakkudes paremat juurdepääsu tarnijatele ja pakutavale kaubavalikule.

Juba praegu ostab 150 miljonit ELi kodanikku – üks kolmandik elanikkonnast – kaupu interneti teel. Siiski ei vasta internetikaubanduse teenuseid kasutavate ELi kodanike arvu kiire kasv nende ostjate arvu kasvule, kes sooritavad piiriüleseid oste.

See näitab, et komisjon teeb õigesti, käsitledes teemat, mis on seotud tarbijate usaldusega teabealaste meetmete vastu. Mainida tuleb digitaalset kasutajajuhist, mida komisjon ette valmistab. See avaldatakse internetis 2008. aasta lõpuks. Kasutajajuhise jätkumeetmena võiks kaaluda suuniseid, kuidas rakendada ebaausate kaubandustavade õigusnorme seoses võrgukaubanduses ilmnevate ebaausate kaubandustavadega.

Teine vahend, millest ka juba rääkisime, on projekt Dolceta, mis on suunatud tarbijate harimisele näiteks kaugmüügi ja tarbija õiguste kaitse küsimustes. Ülimalt oluline on harida noori tarbijaid, kes on aktiivsed internetikasutajad. Europa Diary, mille tiraaž oli 2,8 miljonit (see võib huvitada ka Emmanouil Angelakast) ja mida levitati enam kui 18 000 koolis, sisaldab teavet interneti kasutamise ja piiriülese tarbijaõiguste kaitse kohta.

Tarbijapoliitika strateegia 2007–2013 raames kavandatavoid tarbijate teavitamise tegevusi käsitletakse kui üht strateegia prioriteeti – paremini informeeritud ja haritud tarbija. Selle raamistiku üks peamisi vahendeid kodanike ja huvirühmade teavitamiseks tarbijapoliitika kohta on veebisait, teabeleht *Consumer Voice* (Tarbija hääl) ja teabekampaaniad. Teabeleht hõlmab e-kaubandust, mis on kampaania teema mitmes uues liikmesriigis.

Seoses teise küsimusega, mis puudutab õigusaktide jõustamist ja tarbijaõiguste kaitset, usub komisjon kindlalt, et siseturu toimimiseks peavad Euroopa tarbijad kindlalt tundma, et nad saavad oma õigusi maksma panna ja et nende õigusi kaitstakse kogu Euroopa Liidus. Kaebuste puhul, mis seonduvad e-kaubandusega, sealhulgas kaupade mitte kättesaamise või ebarahuldavate kaupade saamisega seonduvate kaebuste puhul võivad tarbijad pöörduda kohtu poole ELis kehtiva kohtumõistmise kättesaadavuse raamistiku alusel, mis tarbijate kaitseks vastu on võetud. Raamistik hõlmab Euroopa tarbijakeskuste võrgustikku (ECC-Net), kahte komisjoni soovitud vaidluste alternatiivsete lahenduste kohta, hiljuti vastu võetud vahendusdirektiivi ja määrust, mis sätestab Euroopa väikeste nõuete menetlused.

Komisjonis on praegu arutelu all ka küsimus, kas vajame ELi algatust ühishagi kohta ning juhul, kui see vajalik on, milline see algatus olema peaks. Olen täiesti veendunud, et arvutiekraanist on saanud uut tüüpi kauplemispaik.

Giovanna Corda, küsimuse esitaja. – (FR) Härra juhataja, volinik, olete juba osaliselt vastanud küsimusele ostmisel ilmnevate probleemide kohta, mida soovisin esitada.

Menetlused on pikad, keerulised ja kulukad. Kantav kahju on suur eriti seetõttu, et sageli kuuluvad kannatanud just viletsamas olukorras oleva elanikkonna hulka.

Kuna esineb õiguslikke lünki, kas teie arvates on Euroopa tarbijakeskustel piisavalt vahendeid kahju kannatanud tarbija asemel neisse menetlustesse sekkumiseks, nii ühiselt kui ka individuaalselt?

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Asi on vaid selles, et peaksime tegelema võimalusega muuta tulevikus kaebused läbipaistvalt avalikuks. Kui piiriülene tegevus muutub regulaarseks, saab see ka kohtutele ja prokuratuuridele kättesaadavaks. Kas teie meelest on võimalik seada sisse sellekohane andmebaas?

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Oma kõnes, volinik, kõnelesite te veenvalt e-kaubanduse laienemisest ja ma olen veendunud, et laienemine toimub kiiremini ELi vanemates liikmesriikides. Küsiksin, mida on tehtud e-kaubanduse edendamiseks liikmesriikides, kes ühinesid Euroopa Liiduga 21. sajandil, kuidas kaitstakse tarbijate õigusi ja milliseid meetmeid töötatakse välja, et tasakaalustada seda proportsionaalset suhet. Kuritarvitustega seoses küsiksin: kas kuritarvitamise juhtumid on sagedasemad vanemates või uutes liikmesriikides?

Meglana Kuneva, komisjoni liige. – Ettepanekut, et Euroopa tarbijakeskused võiksid Euroopa tarbijate nimel ühishagiga kohtu poole pöörduda, arutatakse meie teatistes kollektiivkaebuse esitamise kohta veel enne selle aasta lõppu. Siiani on põhimure olnud tähele panna toimuvat ja koguda eri arvamusi enne lõpliku otsuse langetamist.

Peame vaatlema olukorda tervikuna ja kasutama kõiki meie käsutuses olevaid vahendeid, sealhulgas ettekirjutiste direktiivi, mis on samuti üks vahendeid, mida saab Euroopas piiriülevalt kasutada.

Nõustun täielikult andmebaasi koostamisega, mida ma kindlalt toetan. Vajame andmebaasi selleks, et välja töötada paremaid poliitikaid ja vastu võtta paremaid õigusakte.

Olen täiesti veendunud, et meie õigusloome või ühised jõustamismeetmed peavad tuginema tõenditel.

Jätkaksin kõigis 27 liikmesriigis üheaegselt rakendatavate jõustamismeetmetega, mis puudutavad selliseid probleeme nagu lennukipiletite müük või telefonihelina tellimine. Veebisaidid on tavaliselt sellistele piiriülestele jõustamismeetmetele hea klientuur.

Iga riik on erinev. Peame saavutama lairiba läbimurde ja meil on vaja, et rohkem kui praegune üks protsent elanikkonnast kasutaks mis tahes kättesaadavaid vahendeid, tavaliselt internetti, et ära kasutada e-kaubanduse pakutavaid võimalusi. Usun samuti, et suudame edendada läbimurret ühtekuuluvus- ja regionaalpoliitika raames ja Ühtekuuluvusfondi abil. Uutele liikmesriikidele luuakse harukordne võimalus teistele kiiresti järele jõuda ja sageli ka vältida teiste tehtud vigu. Neil on vaja hüppeliselt edasi liikuda.

Kui meil on head ja selge suunitlusega õigusaktid, mis on ühtlustatud kõigis liikmesriikides, on sel tohutu mõju tarbijate usalduse võitmisele ja tarbijate teenindamise tasemele kõigis liikmesriikides. Paremate tehingute ja suurema valiku pakkumiseks on e-kaubandus üks vahenditest. See ei ole lihtsalt üks kauplemisvahend, vaid äärmiselt oluline demokraatlik vahend.

Juhataja. – Küsimus 42, mille esitas **Colm Burke** (H-0537/08)

Teema: Siseturu tulemustabel

Siseturgu käsitlevate õigusaktide jõustamine toob kasu tarbijatele ja tööstusele kogu ELis. Siseturu tulemustabel on tõhus viis liikmesriikides õigusaktide jõustamisel saavutatud tulemuste esitamiseks. Milline on komisjoni ettepanek siseturu tulemustabelis esitatava teabe edastamiseks tarbijatele ja tööstusettevõtetele?

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Härra juhataja, tänan austatud parlamendiliiget siseturu tulemustabeli kohta esitatud positiivsete märkuste eest. Nõustun sellega, et tulemustabelis sisalduvat teavet tuleks laialdaselt levitada. Kõik tulemustabeli väljaanded on kättesaadavad Euroopa veebisaidil. Paberkanalil saadeti need ka liikmesriikide alalistele esindustele ja 27 liikmesriigi pealinnades paiknevatesse komisjoni esindustesse. Lisaks levitati koopiaid ELi teistes institutsioonides ja riikide valitsusasutustes. Pärast iga tulemustabeli väljaandmist saadetakse ka pressiteade 21 keeles ja tulemused tehakse teatavaks pressikonverentsil, et need jõuaksid kergesti ka riiklike meediakanaliteni.

Colm Burke, küsimuse esitaja. – Tänan teid, volinik, selle küsimuse käsitlemise eest. Tervitan tehtud tööd valdkonnas, mis seondub Euroopa Liidu kohaloleku tunnetamisega liikmesriikides.

Lirimaal tõstatus meil Lissaboni lepingu arutelu ajal just sedalaadi probleem, kuna alati, kui midagi negatiivset päevakorda tuleb, kaldume me süüdistama Euroopa Liitu. Lubage mul tuua vaid üks näide juhtumist, mille puhul meil tagasiteed ei ole: kui liikmesriik ei täida Euroopa Liidu direktiivi. Wicklow's, minu kodukohas Cromane'i piirkonnas, määrati direktiivi kohaselt kaheksa aastat tagasi Euroopalt liri valitsusele rahalised vahendid, kuid sellele ei järgnenud vastavat tegutsemist, mille tulemusena ei saa 50 perekonda enam tegeleda nende tavapärase töö rannakarbikasvatusega. Kohalikud ajalehed süüdistasid Euroopa Liitu. Meil ei ole võimalust kaebust esitada...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Meil on hulk vahendeid juhuks, kui viivitatakse direktiivi ülevõtmisega, millega ELi tulemustabel peamiselt tegeleb. Kui mõni liikmesriik jätkuvalt viivitab direktiivi ülevõtmisega, võime edasiliikumiseks lõplikku sanktsiooni kohaldada. Kuid me püüame seda vältida, käitudes järgmiselt: kui liikmesriigil on raskusi direktiivi ülevõtmisega, korraldame me nendega kohtumise, korraldame seminare ja püüame üksikuid küsimusi ja esinevaid raskusi lahendada. Seega anname oma parima, et püüda ülevõtmine jõustada nii kiiresti kui võimalik.

Nõustun Colm Burke'iga selles, et sarnaseid olukordi ei esineb mitte vaid Lirimaal, vaid ka teistes ELi riikides. Selgelt on märgata tendentsi, et valitsused püüavad kogu tunnustuse endale võtta, kui midagi head korda saadetakse, isegi kui algatus või hea mõte on tulnud Euroopast. Olen kindel, et ka need meist, kes on kuulunud Lirimaa parlamenti või valitsusse, on sel moel käitunud. Kui aga ilmneb midagi negatiivset, mis on kuidagi

Euroopaga seotud, süüdistame selles loomulikult Euroopat. Niisiis olen täiesti nõus Colm Burke'iga ja arvan samuti, et Euroopas tehtud heade tegudega võiks kaasneda enam positiivset suhtumist.

Juhul kui liikmesriigil ei õnnestu tegutseda mingis kindlas valdkonnas, võtame me vastavaid meetmeid, kuid me püüame seda vältida, julgustades liikmesriike kodus asjad korda saada nii kiiresti, kui nad suudavad.

Juhataja. – Küsimus nr 43, mille esitas **Jim Higgins** (H-0539/08)

Teema: Pangandussektor

Kas komisjon võiks täpsustada, on neil kavas uurida lisatasu nõudmist pangaautomaatide, deebet- ja krediitkaardi piiriülese kasutamise korral, arvestades eriti asjaolu, et paljud pangad tegutsevad mõlemal pool Põhja-Iirimaa ja Iiri Vabariigi vahelist piiri?

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Piirialadel deebet- ja krediitkaarti kasutavad inimesed võivad kaardimaksetega seondult kokku puutuda kolme liiki tasudega. Need on: tavalised tasud seoses maksekaardi kasutamisega sõltumata geograafilisest asukohast või liikmesriigist; valuutavahetuse tasud, kui makse sooritatakse liikmesriikide vahel, kus on käibel erinevad valuutad, näiteks euro ja naelsterling; ja kolmandaks tasud müügikohas sularaha väljavõtmisel sularahaautomaadist.

Esimese kategooriaga seonduvaid, st tavalisi kaardikasutamise tasusid reguleeritakse Euroopa tasandil vaid niivõrd, kui see on seotud euroga: vastavalt määrusele (EÜ) nr 2560/2001 eurodes tehtavate välismaksete kohta, kui kahe liikmesriigi vahel sooritatakse piiriülene makse eurodes, tasustatakse see sama määraga, mis on kehtestatud sellise eurodes tehtud makse eest selle liikmesriigi piires, kus kaart on väljastatud. Samal ajal ei kehti see määrus kaartide puhul, mis ei ole seotud arvetega eurodes, näiteks naelsterlingites arvete kohta määrus ei kehti.

Kui makse sooritatakse eurodes euroalasse kuuluva liikmesriigi, näiteks Iirimaa, ja euroalaga mitte ühinenud liikmesriigi, näiteks Ühendkuningriigi, vahel, on kaardimakse täiendav tasustamine lubatud. Makseteenuste direktiiv sätestab tingimused, millele vastavalt pakutakse valuutavahetust. Seda direktiivi aga alles kohaldatakse liikmesriikides.

Lõpetuseks, kehtestada võib ka lisatasu kaardimaksete puhul müügikohas või sularaha väljavõtmise tasu eraomandis olevatest sularahaautomaatidest väljavõtmisel. Lisatasu kehtestamine või teatud maksevahendi suhtes allahindluse kohaldamine on vastavalt Euroopa õigusele jäetud vastava teenuse pakkuja otsustada. Kuid samas ei ole liikmesriikidel ühtegi takistust selliste tasude keelustamiseks või piiramiseks. Seda rõhutatakse selgelt ka eelpool mainitud siseturu makseteenuste direktiivis.

Komisjonil puudub seega õiguslik alus sekkumiseks Ühendkuningriigi ja Iirimaa vaheliste piiriüleste makseteenuste eest nõutavate lisatasude küsimuses. Siiski usub komisjon, et konkurents mõlemal pool piiri hoiab hinna mõistlikul tasemel. Kui turuosalisel takistavad või piiravad konkurentsi, sekkuvad pädevad riigiasutused kodanike huvisid silmas pidades.

Jim Higgins, küsimuse esitaja. – Sarnaselt minule on ka volinik teadlik olukorrast Iirimaa, kus 18 000 inimest ületab iga päev piiri, sattudes ühest jurisdiktsioonist teise, ja kus 5200 üliõpilast ja 1,7 miljonit inimest kasvevad puhkuse või käivad kauplustes teisel pool oma riigi piiri.

Tean, et volinik rääkis sellest, et olukord sõltub riikide valitsustest ja pankadele ei kehti määrus (EÜ) nr 2560/2001, kuid kindlasti oleks võimalik vastu võtta määrused, mis keelaksid sellised lisatasud. Meil on hea näide, mil teie kolleeg, ELi infoühiskonna- ja meedia volinik Vivien Reding võttis väga kindla seisukoha mobiilside ettevõtete suhtes – ja tulemus on tarbijatele kasulik. Tundub olevat vale lasta sellisel olukorral jätkuda, eriti juhul, kui panga tütarettevõtted tegutsevad mõlemal pool piiri.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Nõustun Jim Higginsiga, et probleem piiriüleste teenuste puhul kehtivate lisatasudega on põhjustanud teatud ringkondades pahameelt.

Siiski on selle probleemiga tegelemine riiklike ametiasutuste ülesanne, kuna saavutatud kompromissis soovisid - mida kinnitati selgelt ka hiljuti vastu võetud makseteenuste direktiivis – riiklikud asutused, et see küsimus jääks nende pädevusse. Niisiis on vastaval liikmesriigil soovi korral võimalik probleemiga tegeleda, kuid direktiivi vastuvõtmise ajal ei olnud liikmesriikide enamus ELi tasandil meetmete võtmise poolt. Just selles oligi tookord küsimus. Kuid nagu poliitikas ja majanduse valdkonnas sageli juhtub, olukord võib tulevikus muutuda.

Seega, veel makseteenuste direktiivi vastuvõtmise ajal ei saadud meetmete võtmise küsimuses liikmesriikide enamuse poolehoidu, kuid me ei tea, milliseid ettepanekuid tulevikus esitatakse – võib-olla on siis rohkem pooldajaid.

Juhataja. – Küsimus nr 44, mille esitas **Dimitrios Papadimoulis** (H-0553/08)

Teema: Kreeka telekommunikatsiooniettevõtte müük ja avalikust ülevõtmispakkumisest keeldumine

Kreeka valitsus on võtnud vastu seaduse Kreeka telekommunikatsiooniettevõtte ja Saksamaa telekommunikatsioonifirma (Deutsche Telekom) vahelise lepingu ratifitseerimise kohta, arvestamata määruse 2004/25/EÜ<http://www.europarl.europa.eu/sides/satteid>, mis käsitlevad vähemusaktsionäride kaitset. Sätete arvestamisest keeldumist põhjendas valitsus õigusakti 3461/2006 artikli 8 alapunktiga g, mis vabastab erastamismenetlust läbiva riigile kuuluva äriühingu ülevõtmise nõudest.

Arvestades, et enne lepingu sõlmimist kuulus riigile vaid 28% Kreeka telekommunikatsiooniettevõttest, kas komisjon peab nimetatud ettevõtet riigile kuuluvaks. Kui suurt osa äriühingu aktsiatest peab riik protsentuaalselt omama, et äriühingut võiks pidada riigile kuuluvaks? Kas eelpool nimetatud õigusaktis sätestatud vabastus kaitseb vähemusaktsionäride õigusi? Kas avalike ülevõtmispakkumiste puhul järgitakse ELi tasandil selguse ja läbipaistvuse põhimõtet? Kas liikmesriikides on äriühingutes, mille aktsiatest osa kuulub riigile, aktsionäridel vähem õigusi kui äriühingutes, mille aktsiaid riigile ei kuulu?

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Sooviksin kõigepealt rõhutada, et vähemusaktsionäride huvide kaitsmine noteeritud äriühingutes on ülevõtmispakkumiste kohta käivate komisjoni õigusaktide peamine eesmärk. Noteeritud äriühingus kontrolli ülemineku korral tuleb võimaldada kõigile aktsionäridele võrdne kohtlemine ja vähemusaktsionäre tuleb kaitsta. Komisjon järgib kindlalt seda olulist põhimõtet.

Riigile kuuluva noteeritud äriühingu vähemusaktsionäridel on täpselt samasugused õigused nagu erakätes olevate äriühingute vähemusaktsionäridel. See põhimõte tähendab tavaliselt, et noteeritud äriühingu üle kontrolli omavad isikud on kohustatud esitama avaliku pakkumise vähemusaktsionäridele kuuluvale kapitalile. Siiski lubab ühenduse õigus liikmesriikidel teha erandi pakkumise kohustusest, et saaks arvesse võtta riigi tasandil kindlaksmääratud asjaolusid.

Kreeka on seda võimalust kasutanud. Nende riigi õigus näeb ette, et pakkumise tegemise kohustust teatud olukordades ei kohaldata. Selliste olukordade hulka kuuluvad ka äriühingud, mille puhul erastamisprotsess on käimas. Vabastus on iseloomult üldine, kuid mured saavad nagu tavaliselt alguse üksikasjadest.

Komisjon ei vaidlusta tõsiasja, et Kreeka telekommunikatsiooniettevõtte, mille kohta esitas austatud parlamendiliige küsimuse, on riigile kuuluv äriühing. Kuigi riigile kuulus vaid 28% äriühingust, oli äriühing täielikult riigi kontrolli all. Probleem seisneb hoopis küsimuses: kui kaua võib kesta erastamisprotsess? Kreeka telekommunikatsiooniettevõtte puhul on erastamisprotsess kestnud juba kaua. Tegelikult paistab see liiga kaua kestvat. Protsess, mis ikka veel pooleli on, algas 12 aastat tagasi. Kui kaua on võimalik hoida äriühingut allumast ülevõtmispakkumiste kohta käivast määrusest tulenevast pakkumise tegemise kohustusest? Kreeka järelevalveasutus Kreeka kapitalituru komisjon (Hellenic Capital Market Commission) on vastu võtnud otsuse, et Kreeka telekommunikatsiooniorganisatsiooni puhul on erastamisprotsess pooleli ja järelikult ei ole vaja kohaldada kohustuslikku pakkumist.

Kokkuvõtteks, kui liikmesriik piirab pakkumise kohustust, tuleb siiski kinni pidada vähemusaktsionäride kaitsmise üldpõhimõttest ja tagada, et neile saaks osaks enamusaktsionäridega samaväärne kohtlemine. Selles, kuidas Kreeka ametiasutused sellise kaitse kindlustavad, pean ma veel selgusele jõudma. Olen oma talitustel palunud uurida, kas vähemusaktsionärid on kaitstud ja kas Kreeka valitsusasutused on kõnealuse juhtumi puhul järginud ülevõtmispakkumisi käsitlevat direktiivi.

Dimitrios Papadimoulis, küsimuse esitaja. – (EL) Just selles, volinik, seisnebki probleem. Me ei suuda mõista, mida te olete kõik need kuud teinud? Kreeka ametiasutused rikuvad määruse 25/2004/EÜ artikleid 3 ja 5, nad eiravad võrdse kohtlemise põhimõtet ja avalikku pakkumist naeruväärse põhjendusega, et Kreeka telekommunikatsiooniettevõtte, millest riigile kuulub 28%, on riigile kuuluv äriühing.

Kas komisjon jätkab õigusakti rikkumist, võrdse kohtlemise ja vähemusaktsionäride kaitse direktiivist mitte kinni pidamist? Võib-olla ei ole te, volinik McCreevy, lugenud ei direktiivi 25/2004/EÜ ega ka Lissaboni lepingut.

Charlie McCreevy, komisjoni liige. – Nagu ma märkisin, uurime me Kreeka õigust ja selle vastavust siseturu eeskirjadele, eriti kapitali vaba liikumise ja asutamisõigusega seoses, ning vajadusel tegeletakse juhtumiga ka edasi.

Käesoleva uurimise käigus teevad komisjoni erinevad talitused tihedat koostööd, et olukorda põhjalikult analüüsida. Või austatud parlamendiliikmele kinnitada, et pärast uurimise lõppu võtame vastavad ajakohased meetmed, kui – ja ainult juhul kui – meie uurimise tulemusel selgub kindlalt, et Kreeka ametiasutused peavad selle eest vastutust kandma. Selline on õige ja õiguslik viis asjaajamiseks liikmesriikidega ja ka praegusel juhul käitume me Kreeka ametiasutustega samuti.

Kui uurimine on lõpetatud, võtame me vastu vajalikud otsused ja järgime neid, kui me peame seda antud etapis vajalikuks.

Juhataja. – Küsimus nr 48, mille esitas **Georgios Papastamkos** (H-0526/08)

Teema: Musta mere sünergia

Musta mere sünergia algatusest on möödunud aasta. Kas komisjoni arvates on suudetud sisse seada laiaulatuslik, ühtekuuluv, strateegiline lähenemisviis sellele piirkonnale? Kas selles valguses on mereühenduse, maanteetranspordi ja ühenduskoridoride väljaarendamine koos vastava koostööga energiasektoris ja säästva arengu edendamiseks selle ELi algatuse peaesmärgid? Kuidas on komisjonil kavas ära kasutada asjaolu, et selles piirkonnas asuvad ka mõned liikmesriigid (Kreeka, Bulgaaria, Rumeenia)?

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Komisjoni aruanne Musta mere sünergia rakendamise esimese aasta kohta kinnitati 19. juunil 2008. Seal kirjeldatakse saavutusi arvukates erinevates sektorites ja esitati ettepanekud arendada sünergia edasi piirkondliku koostöö protsessiks. Selles seati ka pikaajalised mõõdetavad eesmärgid ja koostati valik juhtivatest riikidest ja organisatsioonidest, et koordineerida tegevusi nende eesmärkide täitmiseks, ning sätestati valdkondliku koostöö sisseseadmine vajalike projektide koosrahastamiseks.

Nagu komisjon eelnevalt oli määranud, moodustavad piirkonnas kohaldatavad kahepoolsed poliitikad – peamiselt Euroopa naabruspoliitikad – strateegilise raamistiku ja Musta mere sünergia täiendab neid piirkondlikul tasandil. Naabruspoliitika on kahepoolne tasand ja see on esimene piirkondlik täiendus.

Teie küsimuses mainitud valdkonnad on komisjoni kavades tähtsal kohal. Sinna kuuluvad ettepanekud kehtestada Musta mere partnerlus mitmetel aladel, sealhulgas transpordi ja keskkonna valdkonnas, ning piirkonnas paiknevad liikmesriigid on nende algatuste aktiivsed edendajad.

Komisjoni ja kolme kõnealuse liikmesriigi vahelist koostööd on tugevdatud nii sünergia väljaarendamisel kui ka koostöö tegemisel Musta mere koostööorganisatsiooniga.

Musta mere sünergia edasine areng sõltub suuresti suurema arvu liikmesriikide kaasahaaramisest ja Musta mere piirkonna partneritest ning Musta mere äärsetel liikmesriikidel saab selles olla ja peabki olema oluline roll.

Georgios Papastamkos, küsimuse esitaja. – (EL) Tänan teid, volinik, vastuse eest. Musta mere sünergias on tõesti teie isiklikku panust tunda, kuid te teate ka, et Musta mere koostööorganisatsioon on piirkondliku organisatsioonina praeguseks väljaarenenud institutsiooniline struktuur; koostöö selle piires intensiivistub ja laieneb. Seda seletab asjaolu, et tegemist on ka Euroopa ja Aasia kokkupuutepunktiga ja koostööd tehakse paljudes valdkondades.

Tahaksin teada ühte: kas komisjonil on kavas lisaks Musta mere sünergiale moodustada piirkondadevaheline struktuur ELi ja Musta mere piirkonna riikide vahelisteks suheteks tugevama institutsionaalse raamistiku piires, et tekiks institutsionaalselt kindlustatud piirkondadevahelise koostöö vorm?

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Musta mere sünergia mõte oli selles, et teha koostööd idapoolsete partneritega – kõigi meie idapoolsete partneritega – ning Türgi ja Venemaaga ja kuna need riigid olid juba kaasatud Musta mere majanduskoostöösse, tundus see õige viis olevat.

Kuid te teate ka, et Euroopa Ülemkogu on meil palunud leida selgelt idapoolseid partnereid ja me töötame selle kallal – tegelikult on hilissügisel minu talitustel ja minul kavas teha teatud ettepanekud, mis seonduvad vaid idapoolsete partneritega, kelle hulka ei kuulu Türgi ja Venemaa. Kuid tahtsin veel öelda, et viibisin 13. ja 14. veebruaril Kiievis, kus toimus esimene ministrite kohtumine. Võite aru saada, et tegemist oli läbirääkimiste käivitamisega. Loomulikult võtab projektide lõpuleviimine ja edu saavutamine aega.

Teil on ju meeles, kui kaua me oleme töötanud Barcelona protsessiga ja te teate, kui aeglaselt see areneb, seega arvan, et Musta mere piirkonna koostööl on veel potentsiaali, kuid seda on ka kitsamal koostööl idapoolsete partneritega.

Juhataja. – Küsimus nr 49, mille esitas **Robert Evans** (H-0533/08)

Teema: Euroopa Liidu valimisvaatlusmissioonid

Komisjon kulutab märkimisväärseid summasid valimisvaatlusmissioonidele kogu maailmas, täites nõnda ääretult väärtuslikku rolli mõnedes eriti problemaatilistes riikides.

Kuidas toimub komisjonis nende missioonide pikaajaline hindamine? Kuidas saame paremini aidata ja toetada riike, mis tegelevad valimistel esinevate puudustega, et aidata neil järgmisi valimisi ette valmistada?

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Nõustaksin teiega selles, et valimisvaatlusmissioonidele kulunud raha võib pidada õigesti kulutatud rahaks. Viimase kaheksa aasta jooksul on meie vaatlejad esitanud aruandeid olulistelt valimistelt, vähendades sellega valimistulemustest tulenevat konfliktiohtu ja esile tõstes piirkondi, kus on tungiv vajadus poliitiliste ja valimistega seotud reformide järele. Sel viisil on vaatlejate töö olnud pikaajaline mõju.

Euroopa Liitu peetakse praegu üheks rahvusvaheliselt usaldusväärsemaks valimisvaatlejaks. Tean, et Robert Evans ise tuli äsja Sri Lankalt valimisvaatlusmissioonilt. Kindlasti on tal oma arusaamine sellest, mis toimis hästi ja mida tuleb tulevikus võib-olla teisiti teha. Komisjonis peetakse seetõttu ELi valimisvaatlusmissioone jätkuvalt prioriteetseks tegevuseks ja niikaua, kui ametis olen, püüan ka mina seda teha.

Sellele vaatamata ei ole ja ei tohi valimiste jälgimine olla tegevus omaette. Valimiste jälgimine ei ole eesmärk iseenesest, vaid see peaks kaasa aitama valimissüsteemi puuduste kõrvaldamisele ja pikaajalises perspektiivis esile kutsuma ka institutsioonilisi ja demokraatlikke reforme.

Valimisvaatlusmissioonide aruanded on valimissüsteemi puudustega tegelemisel olulise tähtsusega. Nende eemärk on olemuselt pikaajaline. Valimisvaatlusmissioonide soovitusel määratletakse võimalikud muudatused valimiste korraldamiseks, näiteks muudatuste tegemine valimisi käsitlevates õigusaktides või valimiste läbiviimise korras. Soovitusi arvestatakse üha enam laiemas valimistoetusstrateegiates, mis suurendab nende pikaajalist mõju.

Viimasel ajal läbi viidud valimisvaatlusmissioonidega seoses võin kinnitada, et näiteks Rwandas, Kambodžas ja Jeemenis oleme toetanud vastavate riikide valimiskomisjone. Nende projektid tulenesid otseselt eelmistest ELi valimisvaatlusmissioonidest, mille käigus tuvastati arvukalt puudusi valimissüsteemis. Kuid sama tegevuse raames on komisjon viimastel aastatel oluliselt suurendanud valimiste rahalist toetamist, tuginedes seejuures ELi valimisvaatlusmissioonide soovitustele. 2000. aastast alates on selliseid toetusi tehtud 400 miljoni euro ulatuses, mis on küllaltki suur summa.

Väärtuslikku tööd teevad ELi valimisvaatlusmissioonide soovitude elluviimisel valimisreformide ettevalmistamisel Euroopa Komisjoni delegatsioonid riikides ja loomulikult ka peavaatlejad, kes lõpparuande esitamiseks vastavat riiki uuesti külastavad.

Lõpetuseks, kuna valimisreformid on olemuslikult poliitilised, ei ole nende läbiviimine sugugi kerge ja nõuab erinevaid osalisi ja pidevat tegutsemist. Usun, et lisaks põhivaatlejatele on ka parlamendil oluline osa, mida on ka täidetud, valimisreformide raames valimisvaatlusmissioonide järelduste elluviimisel.

Seepärast julgustan Euroopa Parlamendi delegatsioone riikides osalema selles valdkonnas aktiivsemalt, tegeldes valimissüsteemi puudustega ulatuslikumate institutsiooniliste ja demokraatlike muudatuste kontekstis. See küsimus oli ka komisjoni ja parlamendi esimese sellealase seminari teema ja ma arvan, et selle aasta detsembris toimub ka komisjoni ja parlamendi teine seminar.

Robert Evans, küsimuse esitaja. – Täna volinikku ja nõustun temaga selles, et valimiste vaatlemine on üks kasutoovamaid Euroopa Liidu tegevusi. Vastavate riikide seisukohalt on see on märkimisväärne tegevus ja sellele raha kulutamine on peaaegu alati õigustatud. Olen uhke, et olen aastate jooksul paljudel missioonidel vaatlejana osalenud, viimati Pakistanis. Sri Lankat külastasin aga delegatsiooni koosseisus.

Ei tea, kas ma suudan komisjoni ühes küsimuses natuke tagant sundida: kas komisjon pakub ka valimiste vahele jääva nelja või isegi viie aasta jooksul mingit abi või annab soovitusi puudustega tegelemiseks või valdkondades, mis meie arvates vajavad täiustamist ja kus me võime võib-olla pakkuda nõuandeid, abi või isegi rahastamist, et ära hoida eelnevatel valimistel esinenud vigade kordamist?

Martin Callanan (PPE-DE). - Härra juhataja, olen sarnaselt Robert Evansiga nõus, et valimisvaatlusmissioonid on väärtuslikud. Ka minul oli au osaleda voliniku ülesandel põhivaatlejana valimistel Kambodžas. Arvan, et missioon – nagu kõik valimisvaatlusmissioonid – osutus valimiste läbiviimisel tänuväärseks toeks Kambodža ametivõimudele.

Mul on volinikule palve, et ta kaaluks tema käsutuses olevaid vahendeid, et korraldada tulevikus veelgi rohkem selliseid missioone, sest nõustun ka sellega, et valimisvaatlused on äärmiselt väärtuslikud, tähelepanu äratavad meetmed. Ka riigid, kuhu erinevaid missioone lähetatakse, ja nende riikide juhid hindavaid vaatlusi kõrgelt.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Esiteks võin ma öelda, et just pikaajalised, järgmiste valimiste korraldamiseks mõeldud soovitused ongi valdkond, mille kallal me koos peaksime rohkem vaeva nägema.

Seda seetõttu, et mõned riigid on võtnud meie soovitusi arvesse, teised jälle mitte, ja meie soovitused peaksid enam jõudma riikide aruannetesse, riikide ning Euroopa Parlamendi delegatsioonide antud hinnangutesse.

Vastuseks teisele küsimusele ütlesin, et juhul, kui meie eelarve oleks suurem, osaleksime me enamate riikide valimiste vaatlemisel, kuid praegu peame me tegema oma valiku. Valiku tegemisel püüan lähtuda eelarvest, mis peab katma Aafrika, Aasia, Ladina-Ameerika riigid ja kui meid vaatlejatena kutsutakse, siis ka Magribi ja Araabia riigid, kus me minu arvates peaksime sagedamini käima, kuna tänu meie – põhimõttelisele – objektiivsusele on meil väga hea maine.

Juhataja. – Küsimus nr 50, mille esitas **David Martin** (H-0543/08)

Teema: Palestiina maksufondide kinnipidamine Iisraeli poolt

Milliseid meetmeid on komisjon võtnud, et takistada Palestiina maksufondide kinnipidamist Iisraeli poolt?

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Arvan, et austatud parlamendiliige viitab Iisraeli poolt Palestiina omavalitsuse nimel kogutavate igakuiste tollitulude ülekandmisel esinevatele viivitustele. Viimane viivitus leidis aset juunis ja sellele järgnes koheselt Palestiina peaministri Fayyadi kiri, milles ta avaldas rahulolematust ELi ja Iisraeli vaheliste suhete edasiarendamist puudutava arutelu jätkumise suhtes.

Sel ajal tõstatati ka maksu- ja tollitulude ülekandmisel esinevate viivituste küsimus kõige kõrgemal tasemel ja ka mina esitasin küsimuse välisministrile.

Nõudsin Iisraelilt Palestiinale kuuluvate maksete sooritamist ja tuleb tunnistada, et lõpuks tehti ülekanne nädal hiljem, kui seda oleks tulnud teha.

Sellest saadik ei ole komisjonile enam tulnud ühtegi teadet maksufondide kinnipidamistest.

David Martin, küsimuse esitaja. – Täna volinikku vastuse eest ja ka meetmete võtmise eest, kuid meetmed võeti pärast seda, kui minu küsimus oli juba esitanud. Volinik mõistab, et küsimuse esitamise ja vastuse saamise vahel on pikk ajavahemik.

Tahan siiski rõhutada asjaolu, et see raha kuulub tegelikult Palestiinale. Mitte mingil juhul ei ole Iisraelil õigust seda raha kinni pidada. Raha kinnipidamine on samaväärne vargusega, kui mitte raha, siis intresside vargusega. Maksufondide kinnipidamist kasutatakse regulaarselt Palestiina vastu väljapressimisena ja ma loodan, et komisjon jätkab Iisraelile surve avaldamist, et raha antakse Palestiinale õigeaegselt üle, mitte ei kasutata seda järjekordse poliitilise mõjutusvahendina.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Hea, et see probleem suudeti kiiresti ja kohe lahendada. Vaid üks küsimus: tookord oli paljudel juhtudel probleeme sellega, et Palestiina omavalitsus kasutas saadud raha viisil, mis oli vastuolus doonorriikide kavatsustega. Kas vahepeal on ka need probleemid lahendatud?

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Vastuseks esimesele märkusele ütlesin, et viimastel aastatel on tõepoolest esinenud pikaajalisi viivitusi Palestiinale mõeldud summadega – ning ma nõustun, et tegemist on Palestiinale kuuluva rahaga – ja ma olen alati püüdnud vajadusel – sageli on Palestiina palunud seda teha – sekkuda isiklikult, et kõrvalda takistused raha jõudmiselt sihtkohta. See võib võtta kaua ja on tulnud ette väga raskeid perioode, kuid ma olen alati püüdnud. Nõustun teiega, et sama tuleb teha ka tulevikus.

komisjoni liige. – Võin teile, härra Rack, kinnitada, et rahastamismeetodid, mis Palestiina rahalisel toetamisel kasutusel on – varem ajutise rahvusvahelise mehhanismi abil ja nüüd rahastamismehhanismi PEGASE abil – on kavandatud nii, et meil oleks selle üle täielik kontroll. Usun, et see oli ka põhiline.

Isegi Iisrael on muide kasutanud ühtset riigikassa kontot Iisraeli raha ülekandmiseks. Kuna Salam Fayyad on üheaegselt nii rahandus- kui ka peaminister, on meil ka siin inimene, kes on rahvusvahelise üldsuse silmis usaldatav. Siiski oleme peamistes küsimustes ka ise jälginud ja isiklikult pööran ma samuti probleemidele tähelepanu nii palju, kui ma suudan. Minu delegatsioon on välja töötanud oma süsteemi ja loonud oma meeskonna, et ära hoida esineda võivaid kõrvalekalduid.

Juhataja. – Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

(Istung katkestati kell 19.10 ja jätkus kell 21.00)

ISTUNGI JUHATAJA: MARIO MAURO

Asepresident

16. Teenuskaubandus (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on Syed Kamalli poolt rahvusvahelise kaubanduse komisjoni nimel koostatud raport (A6-0283/2008) teenuskaubanduse kohta (2008/2004(INI)).

Syed Kamall, raportöör. - Härra juhataja, soovin kõigepealt kiita variraportööre ja nende rühma nõunikke kasuliku panuse eest raportisse. Ma arvan, et meil oli väga huvitavaid arutelusid ning me ei olnud alati üksmeelel. Kuid me suutsime vähemalt arutelud väga viisakalt läbi viia.

Samuti soovin tänada rahvusvahelise kaubanduse komisjoni sekretariaati nende panuse eest ning kuna ma juba tänamas olen, siis soovin tänada kaubanduse peadirektoraadi ametnikke kasulike nõuannete ja ettepanekute eest.

Euroopa Liit kui suurim teenuste eksportija on selgelt uute teenuseturgude avamisest väga huvitatud. Siiski on minu enda huvi sellel teemal keskendatud rohkem sellele, kuidas teenuste abil kõige vaesemaid inimesi vaesusest välja aidata.

Kuid enne, kui selle juurde tuleme, meenutagem endale teenuste olulisust. Teenused moodustavad ELi SKTst umbes 75% (täpsete arvude üle käivad veel arutelud/vaidlused) võrreldes põllumajanduse 2%ga. Aafrikas moodustavad teenused 52% SKTst ning see protsent kasvab, võrreldes põllumajanduse 16%ga. Arvestades neid numbreid, on suur häbi, et Doha arenguvoorust pandi nii suurt rõhku põllumajandusele kui tegelikult töötab kaubanduse ja teenuste turu avamine palju inimesi vaesusest välja aidata. Seetõttu olin valmis nõustuma muudatusettepanekutega, milles teatati, et kaubanduse- ja teenustealased läbirääkimised ei teeni mitte ainult ELi, vaid ka kõige vaesemate riikide majanduskasvu huve.

Me ei tohiks unustada, mida areng tegelikult tähendab: see tähendab vaesuse vähendamist ning me saame seda edenda julgustades ettevõtjaid jõukust ja töökohti looma.

Paljudes kõige vaesemates riikides on ettevõtjad mulle öelnud, et soovivad väga vaesusest jagu saada. Kuid nad vajavad tegelikult pangateenuseid, et saada odavamalt laenu ning oma äri laiendada, rohkem inimesi palgata ja kohalikul tasemel jõukust luua; kindlustusteenuseid, et neil oleks terviseprobleemide või äriolude ebaõnnestumiste puhul millelgi toetuda; õigusteenuseid, et jõustada partneritega seotud lepinguid; kommunikatsiooniteenuseid, et teades kohalikke turgude parimaid hindu otsustada, millal kohalikule turule minna ning millal tegelikult turule siseneda.

Siiski peame kõik tunnistama, et kui valitsused ei ole mitte oma süü tõttu võimelised kõige vaesematele kodanikele tagama põhilisi teenuseid nagu tervishoid, haridus ja vesi, siis peavad teenuste tagamises tekkinud lünga täitma ettevõtjad.

Kahjuks moodustab teenuskaubandus ainult umbes 25% maailmakaubandusest, kuid sellel on võimekust luua palju rohkem jõukust ja töökohti. Kuid pöördugem mõne raporti vaieldavamate punktide juurde.

Üks aruteluteemasid on olnud niinimetatud üldise majandushuvi teenused, kuid me peame meeles pidama, et eri riigid määratlevad neid erinevalt. Mõnes riigis usutakse, et tervishoiu-, hariduse- ja veevarustusteenuseid peaks pakkuma riik. Teised on pöördunud riigiväliste tegutsejate poole. Etioopias, Nigeerias, Keenias ja Ugandas saab rohkem kui 40% madalaimasse majandusviiendikku kuuluvatest inimestest tervishoiuteenuseid erasektori teenusepakkujatelt. Peaksime rohkem julgustama investeerimist nendes sektorites.

Haridusega seoses soovitan kolleegidele tungivalt vaadata Newcastle'i Ülikooli professori James Tooley' tööd. Ta alustas oma uurimistööd Londonis asuvas hariduse instituudis, uskudes, et eraharidus on tegelikult järelestatav. Siiski avastas ta ruttu, võib olla intuitsioonivastaselt, et erakoolid võivad vaestele parema hariduse anda. Kui India riigikoolides viidi läbi uurimus, siis mõned neist olid lihtsalt suletud. Mõnes ei tulnud õpetajad tööle ning ühel puhul sundis õpetaja õpilasi päev läbi endale teed tegema. Nii et töötavad vaesed hääletasid jalgadega. Nad säästsid, et maksta erahariduse eest ja mitte terasest ja klaasist tornides, vaid tavaliselt lihtsas, poe peal asuvas toas. Need koolid toetasid tasuta haridust mitte-töötavatele vaestele.

Ma küsin, mis on nende teenuste kaubanduse julgustamises halba kui see aitab kõige vaesemaid? Nüüd kuulen mõnda täiskogu liiget, kes usub, et neid teenuseid saab jagada ainult riik ning see peaks olema monopol. Ning isegi siis, kui riigi tegevus ebaõnnestub ning riik kogub ebapiisavalt makse, et neid teenuseid tagada, ei usu nad, et erasektori ettevõtjaid võiks lubada lünki täita. Kas nad näeksid pigem, et kõige vaesematel inimestel puudub juurdepääs veevarustusteenustele? Kas nad näeksid pigem, et kõige vaesematel inimestel puudub juurdepääs haridusteenustele? Kas nad näeksid pigem, et kõige vaesematel inimestel puudub juurdepääs tervishoiuteenustele, selle asemel, et pöörduda erasektori teenusepakkuja poole?

Järgmine vaidluse all olnud punkt on suveräänsus. Siin nõustun nendega, kes ütlevad, et me ei tohiks kaubanduse ja teenusturu avamist oma läbirääkivatele partneritele peale suruda. Kuid peaksime nõustuma, et kui riik otsustab liberaliseerida valdkonna, mida võime pidada üldise majandushuvi teenuseks, ei ole meil mingit õigust turgude liberaliseerimist keelata.

Ma pean siiski ütlema, et olen mõnes kolleegis pettunud: mõned täiskogu liikmed usuvad, et me peaksime tegelikult arenguriikidele ütlema, et nad oma turud sulgeksid. See ei peaks olema erasektor-riigi-vastu olukord. See ei peaks olema vastasseis kohalike ja väliste teenusepakkujate vahel. See peaks keskenduma sellele, mis toimib. Ma usun, et selle asemel peaksime tegema koostööd, et murda kaubandustõkked, mis vaeseid karistavad.

Me peaksime tegema koostööd, et lõpetada riigimonopolide tegevus, mis jätab paljud kõige vaesemad ilma olulistest teenustest, ning me peaksime soodustama nende ettevõtjate tegevust, kes tahavad jagu saada globaalsest vaesusest luues jõukust ja töökohti läbi suurenenud investeeringute teenustesse.

Peter Mandelson, komisjoni liige. - Härra juhataja, olen Euroopa Parlamendile raporti eest tänulik. Nagu selles näidatakse, moodustavad teenused arenenud maade SKTst suurima osa. Teenuskaubanduse liberaliseerimine omab seetõttu meie majanduskasvus võtmerolli nagu see on arenguriikidest, kus teenuste valdkonda piisavalt ei arendata.

Jagan suures osas raportis esitatud vaateid. Need on kooskõlas meie globaalse Euroopa strateegiaga. See on loodud ambitsioonikale mitmepoolsele kavale ja hulgale hoolikalt loodud kahepoolsetele kokkulepetele. Me oleme täiesti kohustunud seoses mitmepoolse kaubandusvooru arengumõõtmega, ning nagu raportis kinnitatakse, näeme teenuseid puudutavat mitmepoolset tehingut positiivsena nii seoses ELi huvide kui ka vaesemate riikide huvidega.

Tervitan raportis esitatud julgustust käimasolevate ja tulevaste kahepoolsete ja piirkondlike kokkulepetealaste läbirääkimistega seotud kohustuste ambitsioonika taseme osas. Jälgime tähelepanelikult raportis esitatud soovitusi erinevate käimasolevate läbirääkimiste suhtes, milles üldiselt peatutakse sektoritel, mida teenusetööstus oluliselt peab.

Lubage mul avaldada üldisi mõtteid seoses teenustealaste kokkulepete läbirääkimisega, mis kehtib nii kahe- kui rohkemapoolsete tehingute puhul. Pole ühtegi lihtsat lahendust teenustealaste läbirääkimistega seoses, ühtegi lihtsat valemit, mida võiks rakendada kõikides teenustesektorites ning kõikides riikides. Need läbirääkimised hõlmavad keeruliste ning tihti üksikasjalike riikide määrusraamistike hulga käsitlemist, mis on nii mitmekesised nagu on ära toodud teie raportis – finantsteenustest kuni tervishoiu või hariduseni. Me peame tegutsema mitmesekkuval viisil, mis jätab kolmandatele riikidele õiguse kohalikul tasandil reguleerida teenustesektoreid nagu nad soovivad samas avades neid välisele varustamisele juhul kui konkurents on soovitud. Diskrimineerimist ei tohiks olla.

Me teadvustame tõsiasja, et mõned teenustesektorid moodustavad SKTst suurema osa kui teised ning sel määral omab nende kaubanduse liberaliseerimine meie üldisele heaolule suuremat mõju. Siiski asetades mistahes sektoreid esikohale peame teiste mõjutajate seas samuti arvesse võtma ELi riikide ja piirkondade suhtelist spetsialiseeritust erinevates sektorites.

Lõpetuseks lubage mul avaldada mõtteid mitmepoolse protsessi kohta. Teie raportis tervitatakse teenustealast märguandekonverentsi kui osa Doha arengukava ametlikest läbirääkimistest. Me toetasime väga seda

sündmust, mis juulis Genfis aset leidis. See oli suhteline kordaminek. Me ei kuulnud kõiki teateid, mida oleksime tahtnud kuulda, kuid kuulsime piisavalt, et öelda, et WTO liikmed ja mitmed sihtriikidest mõistsid olulisust, mille olime sidunud teenustesektoris rahuldava turulepääsu tulemusega.

Mul puudub kristallkuul ennustamaks, mis suunas liiguvad Doha arengukava alased mitmepoolsed kõnelused punktist, kuhu nad juulis jäid. Oleme olukorras, kus üks teema – spetsiaalne kaitsemehhanism arenguriikide põllumajandusele – on andnud kokkukukkumise lähima põhjuse, isegi kui on teisi probleeme, mis lahendamist vajavad. Nii on toetus visandatud viisidel esitatud tehingule tervikuna väga nõrk ning ei ole üksnes USA ja India põllumajanduslaste erimeelsuste lahendamise küsimus. Ma tunnen, justkui oleks meie käes hindamatu väärtusega ja meisterlikult valmistatud paberõhuke vaas, mille peame viima üle väga libeda põranda. Üks vale liigutus ja vaas võib paljudeks tükkideks puruneda. Niisiis peame tegutsemisel olema ettevaatlikud. Me ei saa paigal seista, kuid sama raske on liikuda edasi.

Me oleme valmis, et uuesti tegutseda mis tahes vajalikul tasemel kindlustamaks selle säilimist, mille oleme saavutanud ning mis jääb lauale. Kuid teised peavad tõelisi poliitilisi kohustusi võtma, et läbirääkimisprotsessis osaleda. Teenustealase märguandekonverentsil saavutatud edasimineku selles kontekstis ei kao. Märguannetega heideti pisut valgust paindlikkustele, mis meie olulisematel kaubanduspartneritel teenuste valdkonnas on ning see on hinnaline informatsioon.

Parim panus, mida võime praeguses olukorras Genfi läbirääkimiste ebaõnnestumise valguses anda, on olla realistlikult positiivne ning selgitada kui suure võimaluse võime tervikuna käest lasta kui läbi kukume. Raport on seetõttu õigeaegne, sest selles antakse edasi selge ja tasakaalustatud sõnum selle tähtsuse kohta, mida kaubanduse liberaliseerimine ühes Doha arengukava tehingu võtmevaldkonnas – teenustes – meie ja meie partnerite jaoks omab. Ootan parlamendiga koostöö ja dialoogi jätkumist nii selles kui muudes kaubanduspoliitikaga seotud valdkondades.

Olle Schmidt, *majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuse koostaja*. – (SV) Härra juhataja, teenuskaubandus on tänapäeva majanduses muutunud paratamatuks. Mis tahes riigil on kuluka ja ebatõhusa teenuste infrastruktuuriga võimatu majanduslikku edu saavutada. Seetõttu soovin väga tänada härra Kamalli suurepärase ja olulise raporti eest.

Tekstiilide, tomatite ja teiste kaupade tootjad ja eksportijad ei ole konkurentsivõimelised kui neil puudub juurdepääs töhusale pangasüsteemile, kindlustusfirmadele, raamatupidamisasutustele, telekommunikatsioonifirmadele ja transpordisüsteemidele.

Majandus- ja rahanduskomisjoni arvamuses rõhutatakse juurdepääsu vajalikkust finantsteenustele nagu mikrokrediit, juurdepääs põhilistele pangateenustele ja rahvusvahelised ülekanded, et arenguriikide isikud saaksid hakata tegelema lihtsa majandustegevusega ja asutada ettevõtteid.

Komisjon on samuti seisukohal, et finantssektori omapärane iseloom nõuab üleilmastunud maailmas läbimõeldud lahendusi. Sellest rääkis ka volinik Mandelson. Kui meie läbirääkimispartnerid, peamiselt arenguriigid, teenuseturgede avamise võimalusest keelduvad, võib see kahjustada nende majandusarengu võimalusi.

Neile, kes on täna siia kogunenud kahtlustega, ütlen: vaadake, kuidas teie oma riigid on arenenud! Kaubanduse areng on käinud käsi käes teenuskaubanduse arenguga. Kõikide kodanike hüvanguks, härra juhataja!

Zbigniew Zaleski, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Härra juhataja, sotsiaaldemokraatide selle turuga seotud liberaliseerimise vastu oleva lähenemise taga on kartus, et kui teenus antakse erakätesse ja riik kaotab selle üle kontrolli, siis läheb midagi valesti. Viiskümmend aastat kommunismi on näidanud, et asi ei ole selles. Konkurentsivõimelised turismi-, finants- ja transporditeenused – et teha need kättesaadavaks – ning haridus ja väljaõpe on suur väljakutse ning lootus kaasa aidata vaeste riikide arengule.

Kuidas ma näen abi arenguks kui me võrdleme kaupade turgu – käegakatsutavaid asju – ja teenuseid? Teenused on inimeste tegevuste teostamised. Need annavad võimaluse teadmisi vahetada. Asi ei ole kala, vaid õnge ulatamises nagu me täiskogus tavatsesime öelda. Veel enam, see võimaldab avada isiklikku initsiatiivi, innovatsiooni ja suuremat kaasatust mitmetes tegevustes. Samuti suudab teenusturg paremini kohandada kultuuriliste nõudmistega, see on paindlikum ning suudab hõlpsamini kohanduda kohalike, igas riigis järgitavate määruste tungivate vajadustega. Läbi selle saab vähendada töötust. Ühiskondlikul tasemel võimaldab see saavutada eri taustaga ja eri ühiskonnaklassidest pärinevate inimeste suuremat kaasatust.

Me räägime veevarustusest, haridusest ja tervishoiuteenustest ning miks mitte? Minu riigi 50 kommunismis elatud aastat ja viimase aja muutused tõestavad, et liberaliseerimine mõjub rohkem hästi kui halvasti ning ma toetan seda seisukohta väga.

Françoise Castex, *fraktsiooni PSE nimel*. – (FR) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, soovin kõigepealt tänada raportööri kvaliteetse raporti eest. Raportiga on meile antud võimalus uuesti põhjalikult arutleda teenuskaubanduse üle. Oleme suutnud määratleda koondumised ning mõned arutlemist vajavad punktid. Saab näha, kas need loovad arutelu lõpuks ja hääletamise ajaks tõsiseid lahknevusi.

Rääkides siseturust või väliskaubandusest, nõustume tõsiasjas, et teenusturg moodustab jõukuse loomisel suurima osa ning veerandi maailma kaubandusest. On tõesti võimalik, et see majandussektor omab Euroopa Liidu seisukohast kasvupotentsiaali. Seetõttu on õiguskas kaasata teenuste turg kahe- ja mitmepoolsetesse kaubandusalastesse läbirääkimistesse. Siiski peame määratlema teenuskaubanduse turu põhimõtted ja tingimused.

Esimene punkt, mida minu fraktsioon soovib esile tõsta on see, et tuleb vahet teha teenusturul ja kaubaturul. Teenused ei sarnane kaupadega hulga põhjuste tõttu. Esiteks ei oma teenused sama olemust; mõned on seotud põhiliste õiguste ja vajadustega. Usume väga vajadusse teha vahet mitte-kommerts- ja kommertsteenuste vahel, kas siis tervishoiu või hariduse valdkonnas. Elutähtsatele teenustele nagu veevarustus ja energia peab samuti omistama erilise staatuse.

Teenused ei sarnane kaupadega, sest nendega seotud kaubandus hõlmab tihti väga otseselt inimpüüdlusi ning mitte ainult mingi tehnoloogiaga seotud virtuaalset kauplemist. Kuigi teenusesektor loob võimalikke töökohti, on see samas ka sektor, kus tuvastame kõige rohkem mitteametlikku töölevõtmist ja suurimat ohtlikkust. Olen seetõttu rahul, et raportis räägitakse nõudmisest, et kaubanduseeskirjad peavad järgima ILO koostatud tööhõivenorme. Oma arengueesmärkides peame samuti võitlema ohtlikkuse ja vaesuse vastu.

Lõpetuseks ütlen, et me ei ole silmist lasknud Doha eesmärke ja rahvusvahelist kaubandust kui arengu vektorit. See mõiste kohustab meid arvestama liikmesriikide ja arenguriikide eri huvidega tegevuskavade ja majanduspartnerluskokkulepete läbirääkimistel. Euroopa Liit peab arvesse võtma riikide arengustaadiume, rütmi ja soove seoses teenuseturu avamisega, eriti juhul, kui nad liberaliseerivad oma teenuseid. Mõtlen selle all eriti finantsteenuseid. Surve avaldamine kolmandate riikide teenuste kavandamisele ja reguleerimisele ei tule kõne allagi. Nende riikide suveräänsust seoses tundlike küsimustega nagu avalikud teenused ja finantsteenused tuleb austada.

Ma ei tea, kas me saavutame selles küsimuses täieliku konsensuse. Võimalik, et küsimus eraldab parlamendis parema vasakust.

Ignasi Guardans Cambó, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (ES) Härra juhataja, selles raportis rõhutatakse selgelt teenuste olulisust meie majanduste jaoks ning nende järkjärgulise liberaliseerimise tähtsust.

Tõde on see, et variraportööril on olnud väga huvitav jälgida arutelu, mis kinnitab, miks mõned meist istuvad selles täiskogus keskel ja mitte ühes või teises küljes, miks mõned meist istuvad siin, keskel.

Mis on see, mis pehmelt öeldes eristab meid inimestest, kes hoiavad kinni rangest ideest, mis teenused on, mida saab või ei saa erastada; inimestest, kes suhtuvad väga valuliselt mõttesse, et mõningaid teenuseid saab väga tõhusalt pakkuda erasektor, tihti isegi tõhusamalt kui avalik sektor, tihti isegi hoolimata riigi arengutasemest; inimestest, kes tahavad sundida riiki võtma vähem arenenud maades suuremat vastutust nagu oleks riigi vastutus lahenduseks kõigile nende probleemidele, võtmata arvesse, et riigi nii suur vastutus on tihti seotud korruptsiooni tohutu võimuga neis riikides?

Mõned märkused, mõned usaldamatuse märgid seoses vaba konkurentsi, vaba ettevõtluse ja kodanike võimalusega tarbida teenuseid läbi ühiskonna enda, läbi vaba majanduse.

Seda oleme kuulnud siinsel arutelul. Siiski soovin samuti selgeks teha, ning seetõttu asume me keskel, et me samuti ei nõustu täielikult tundega, mis meis mõnikord esile kerkib, et raportööril – kuigi ta järgnevalt lahkelt nõustus teiste fraktsioonide muudatusettepanekutega – tegelikult puudub või aeg-ajalt ei ole olnud piisavalt tundlikkust hinnata, mida tähendab üldhuvi; mõista, et mitte kõik ei allu turu reeglitele; mõista, et liikmesriikidel peab olema ning nad peavad säilitama vabaduse kaitsta kindlaid teenuseid väljaspool puhast turgu reguleeritud vormis või pakkudes neid ainult läbi avaliku sektori.

Mis need teenused on? Me ei oska öelda. Isegi Euroopas pole me üksmeelel selle suhtes, mis on üldhuvi – avaliku ja erasektori kaalumiseks on erinevad lahendused jäätmekogumises, hariduses, veevarustuses,

matusteenustes, surnuaedades, ühistranspordis ja postiteenustes, isegi Euroopa sees. Siiski peab mõistma, et haridus, tervishoid jne omavad mõõdet, mida ei saa kinnitada puhtalt ja rangelt siduda eraettevõtlusega.

Seega edendagem teenuste liberaliseerimist; mõistkem, et seda tehes parandame kodanikele pakutavaid teenuseid. On oluline, et Euroopa Liit haaraks sellega seoses initsiatiivi kõikides oma kaubanduskokkulepetes, eriti juhul kui oleme tunnistanud antud valdkonna tervikliku mitmepoolse raamistiku ning Doha arenguvooru kokkukukkumisele, mis võib olla nii ajutine kui püsiv.

Seetõttu omab Euroopa Liit arvestatavat vastutust, nõudmaks kasvu antud valdkonnas, praktiliselt sundides teenuseid liberaliseerima, isegi vähem arenenud riikides, kuid võttes muidugi arvesse nende vabadust ja mõistes, ning siin ma järelendan, härra juhataja, et liberaliseerimine peab olema seotud väga tugeva reguleerimisega. Paljudel juhtudel peab liberaliseerimisega kaasas käima reguleerimine ja selged reeglid, mis austavad iga liikmesriigi vabadust ja autonoomiat, et nad saaksid otsustada, mille põhjal nende jaoks, kas traditsiooni ja rahvastiku või olude reaalse pildi tõttu, saaksid teenused jätkuvalt moodustada osa avalikust sektorist.

Cristiana Muscardini, *fraktsiooni UEN nimel.* – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad fraktsiooni Liit Rahvusriikide Euroopa eest nimel soovin õnnitleda härra Kamalli suurepäraselt tehtud töö eest. Nagu ta ise tunnistas, on teenustesektor peaaegu kogu maailmas kõige olulisem sektor. See moodustab olulise osa SKTst isegi Aafrikas ja Aasias. Siiski peab see strateegiline sektor nüüd juhtima majanduskasvu eriti riikides, kus siiani areng puudub.

Raportis tuuakse esile teenuskaubanduse märkimisväärset kasvu kui vahendit laiemas headolu ja stabiilsuse loomiseks, eriti riikides, mis peavad veel arenema. Teenuskaubandus tähendab samuti teadmiste vahetamist riikide ja kodanike vahel. Õigus sellist kaubandust teostada, eeldusel, et seda tehakse ühiste ja tunnustatud reeglite alusel, on seetõttu iga kasvustrateegia jaoks põhiline. Siiski ei tohiks keegi proovida teiste jaoks mudeleid eksportida või importida: iga arenguriik peab järgima oma kasvuvõimekuse jaoks sobivat ajakava.

Seega peab liberaliseerimise uuel teel arvesse võtma fakti, et valitused peavad rahuldama oma kodanike vajadused ja mitte – nagu on mõnikord Aafrikas kahjuks juhtunud – müüma teenuste pakkumise võimalust mõne teise riigi valitsustega seotud ettevõtetele, kui nad ise ei suuda oma inimestele põhiteenuseid nagu veevarustus ja energia osutada, sest on olemas selge oht majanduse, poliitika ja riigikaitsega seotud probleemide tekkeks, isegi rahvusvahelisel tasemel.

Doha arenguvooru ebaõnnestumine on karistanud kahjuks kõiki: Euroopa Liitu, tööstusriike, kuid meie usume, et kõige rohkem kõige vaesemaid riike. Seetõttu loodame, et raportiga saame saata tugeva sõnumi, et paneme veel kord aluse terve ühiskonna harmoonilisele arengule.

Caroline Lucas, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – Härra juhataja, lubage alustada raportööri tänamisega avatuse ja koostöö eest. Siiski tuleb öelda, et meie fraktsioon ei saa raportit homsel hääletusel toetada, osalt tõesti eelduse tõttu, et teenuskaubandus on oma põhiolemuselt täpselt sama mis kaubavahetus. Nagu proua Castex on juba maininud, siis küsimus ei ole selles. Me ei saa sellega vähimalgi määral nõustuda, sest teenuskaubandus nõuab peaaegu alati muutusi riiklikus õigusloomes või eeskirjade rakendamisel, mis puudutab tihti ühiskonna sotsiaalset aluskudet väga sügavalt, eriti kui see on seotud põhiliste teenustega, millest inimesed sõltuvad.

Samuti läheb see vastuollu asjaoluga, et WTO liikmed teevad üha enam vahet kaubavahetusel ja teenuskaubandusel. Ainult mõned kuud tagasi viimasel WTO ministrite kohtumisel Genfis levitasid mõned Lõuna-Ameerika riigid isegi ettepanekut eemaldada tervishoid, haridus, veevarustus, telekommunikatsioon ning energia WTO programmist, täpselt selle põhjal, et need on põhiolemuselt avalikud teenused ning inimõigused, mida ei saa käsitleda kaupadena. Lõpetuseks, raportis esitatakse küllalt valikuliselt mõningaid positiivseid liberaliseerimise ja põhiteenuste riiklikke näiteid, kuid selles ei viidata üldse väga paljudele laastavatele näidetele, mida oleks sama hästi võinud mainida ning mida peame samuti silmas pidama.

Probleem, millele soovin keskenduda, on finantsteenuste liberaliseerimine. Ükski probleem ei ole sel aastal uudistes rohkem domineerinud kui ülemaailmne finantskriis. Laialt on nõustatud selles osas, et kriisi tekkimist on soodustanud finantsturgude adekvaatse korralduse puudumine. Siiski otsivad rikkamad riigid WTO teenustealastel läbirääkimistel võimalusi finantsturge veelgi dereguleerida ja liberaliseerida ning raport tõesti toetab seda ettepanekut. Mulle tundub pisut irooniline, et WTO juht Pascal Lamy on kutsunud üles ülemaailmse finantskriisi lahendusena WTO kava lõpetama, kui selle tegelik poliitika panustaks iga objektiivse hinnangu järgi ilmselt palju tõenäolisemalt jätkuvasse finantsilisse ebastabiilsusesse.

Ma olen pettunud, et kõik meie esitatud muudatusettepanekud, mis oleksid nõudnud vähemalt pausi edasises finantsteenuste liberaliseerimises kuni finantsstabiilsuse foorum on avaldanud korraldamiseks mõned põhisoovitused nagu näiteks kapitali nõuded ja piiriülene likviidsus – et me peaksime seda ootama, oli vaid tagasihoidlik palve –, on tegelikult tagasi lükatud. Sel põhjusel oleme muudatusettepanekud uuesti kaalumiseks esitanud ning paluksime neid kindlasti toetada.

Helmuth Markov, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (DE) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, raporti konsensus on ühine arusaam, et normide ja regulatsioonide mitmepoolne süsteem on oluline ja vajalik, et kaubanduses ja arengus ei tohi esineda mingeid vastuolusid ning et Euroopa Liidul on arvestades tema majanduslikku kaalu eriline vastutus rahvusvaheliste majandusalaste suhete kujundamisel.

Siiski on lähenemises suuri erinevusi. Teadaolevalt on oluline põhiliselt parandada teenuste ülemaailmset juurdepääsu, kvaliteeti ja valikut, eriti arenguriikides. Siiski ei ole seda võimalik saavutada konkurentsi, liberaliseerimise ja erastamise kõikehõlmava ideega, eriti avalikus sektoris (veevarustus, tervishoid, haridus, energia ja reisijavedu).

Palju vähem on deregulatsioon strateegia, mida komisjon järgib mitmepoolsetel ning üha enam ka kahepoolsetel läbirääkimistel, õige viis anda hoogu ülemaailmsele jätkusuutlikule arengule, sest see keskendub põhiliselt ülemaailmse juurdepääsu loomisele riigiülelset tegutsevatele Euroopa ettevõtetele ning pöörab liiga vähe tähelepanu väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele.

Järgmine punkt – Euroopa Liit sooviks allkirjastada vabakaubanduslepingud riikidega nagu Hiina, Korea ning ASEANi ja AKV riigid, mis rakenduksid ka välisinvesteeringutele. Selle kontrastina rakendab Saksamaa praegu õigusakti, mille järgi võib hääleõiguslike välisaktisiate osakaal Saksa ettevõttes olla kõige rohkem kuni 25%. Kui Boliivia leidis, et sellest mahust suuremat väliskapitali osa oma maagaasi tootmises peab piirama, protestis Euroopa häälekalt selle vastu.

Meie fraktsioonis ollakse veendunud, et iga riik peab ise otsustama millal, milliste reeglite alusel ja mil määral avab ta ennast ülemaailmsele konkurentstile. President Arias ütles täna: me vajame ebasümmeetrilist lähenemist. See on põhiline.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, nagu raportöör ja volinik Mandelson on väljendanud, on teenused kõige dünaamilisem sektor nii Euroopa kui maailma majanduses. Siiski peame endale teadvustama, et rahvusvahelise teenuskaubanduse tugevdamiseks on veel märkimisväärselt lai ruum koos kasuga, mis see võib kaasa tuua nii ettevõtetele kui veelgi enam tarbijatele.

Eksportkaubanduse suhtes on teenustesektor eriti oluline arenguriikidele. Nende turgude progressiivne avanemine, mis põhineb eristava kohtlemise põhimõttel, võib panustada tehnoloogia ja oskusteabe ülekandesse ning infrastruktuuride parandamisse.

ELi esmaeesmärgid on vähemalt *status quo* tasemel olev siduv konsolideerumine, mis puudutab juurdepääsu turgudele ja nende järgnev liberaliseerimine. Minu arvates on vaja vähendada takistusi, mida Euroopa ettevõtted kohtavad, ja kindlustada välisturgude suurem läbipaistvus ja etteaimatavus.

WTO läbirääkimiste pakkumiste tase ja nende üldine suund on seose teenusesektoriga siiaani pettumustvalmistav olnud. Ambitsioonikate vabakaubanduslepingutega seotud kahepoolsed või piirkondadevahelised läbirääkimised on muutumas mitmepoolse raamistiku vajalikuks lisaks, eriti juulis ebaõnnestunud läbirääkimiste valguses.

Turu avamise alastel järgnevatel läbirääkimistel on vaja kindlustada ELi ja tema kaubanduspartnerite reguleeriv õigus eriti avalike teenuste ja üldhuviteenuste valdkonnas.

Carlos Carnero González (PSE). – (ES) Härra juhataja, soovin öelda härra Zaleskile ja Guardansile, et nagu me kõik teame, on Goyal kuulus maal pealkirjaga „Uinuv mõistus sünnitab koletisi”, ning mõnikord võib uinuv liberaliseerimine koos turu rangete reeglitega esile sünnitada ebatõhusust ja ebavõrdsust. Rääkides teenustest, peame seda kindlasti meeles pidama.

Kujutlegem näiteks vaest riiki, kus haridussüsteem hästi ei tööta ning mis on otsustanud, et välismaised tegutsejad võiksid riigi lastele kvaliteetset haridust anda. Kuidas saame olla kindlad, et need eraettevõtted ei tegutse monopoli või oligopoli saavutamiseks või ei kehtesta hindu, mis ei ole tarbijatele, praegusel juhul õpilastele, vastuvõetavad, ning annavad lõppkokkuvõttes samuti ebakvaliteetset haridust? Kes saab meile seda kinnitada? Sest nii võib juhtuda. Sellisel juhul ei viibi me vaba konkurentsi, vaid täielikult reguleeritud konkurentsi ja erakätes asuvas olukorras.

Seetõttu oleme täiesti teenusekaubanduse erastamise poolt, samal ajal eristades avalikud teenused ja üldise majandushuvi teenused ning kindlustades juurdepääsu ja kvaliteedi kriteeriumide ja normide täitmise ning selle, et sotsiaalsed kriteeriumid on muidugi selgelt esindatud.

Majanduste tugevdamine tähendab liikmesriikide tugevdamist – nende, kes on turureeglite suhtes avatud, asetamata kodanikke täielikult riikide teenistusse, kes on reeglite rakendamiseks rohkem võimelised.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Härra juhataja, volinik, soovin tunnustada härra Kamallit väga hea raporti puhul. Palju õnne!

Tuleks rõhutada, et turulepääs ja teenuste vaba kaubandus omavad majanduskasvu ja töötuse vähendamise seisukohalt põhjapanevat tähtsust. Riigid ja piirkonnad saavad sellest lahendusest kasu. Kasu hõlmab ka väljaspool ELi asuvaid partnereid, eriti vaeseid riike. Doha arenguvooruga raames peetud läbirääkimised peaksid viima tasakaalustatud teenustepaketi, kuhu kuuluvad ka finantsteenused, mille suhtes EL on kõige rohkem avatud ja läbipaistev, loomiseni.

Avatus peaks siiski väga täpselt kokku sobima vastastikkuse ja austusega. Selles kontekstis peaksime üle vaatama ka „maksuparadiisid“. Vastuvõetavates õigusaktides tuleks jälgida vajadust edendada konkurentsi, seega alandada makse ja tõsta teenuste kvaliteeti ning samal ajal võidelda korruptsiooni ja turu monopoliseerumise vastu.

Siin sooviksin esile tõsta seda, et teenuskaubandus hõlmab üha rohkem kõrgtehnoloogiat, ITd, kultuurikaupu jne. Interneti teel pakutavad teenused vajavad erihoolt. Intellektuaalomandi õigused ja isikuandmete kaitse peab olema tagatud ning peab olema kaitse pettuse, pornograafia vahendamise ja teiste kriminaalsete tegevuste vastu. Vananev ühiskond ja puudega inimesed vajavad üha suuremas matus tervishoiu- ja hooldamisteenuseid. Seetõttu peame ette kujutama kasvavat arvu immigrante neil aladel töötamas. Praegune poliitiline olukord peaks samuti juhtima meie tähelepanu energia- ja kommunikatsiooniteenustele.

Oleme kuulnud, et kõikjal maailmas mängivad teenused SKTs väga olulist rolli. Ülemaailmne teenuskaubandus näitab kasvutrendi ja moodustab juba nüüd veerandi teenustest. Lootkem siis, et suudame luua selgete ja õiglaste reeglite süsteemi, mis tagaks kõigi osapoolte õiglase kohtlemise. See ei saa olema lihtne, kuid kes ütles, et me peaks ainult lihtsaid ülesandeid lahendama?

Jens Holm (GUE/NGL). – (SV) Härra Kamall kutsub üles teenuseturu kaugeleulatuvale avamisele arenguriikides. Kahjuks on see juba täielikult ELi praeguse kaubanduspoliitika eesmärk. Näiteks tahab härra Kamall, et see, mida praegu pakutakse arenguriikides kohalike ettevõtete poolt või avalikus sektoris, konkureeriks paljurahvuselist Euroopa ettevõtetega.

Seda poliitikat on Euroopas juba katsetatud. Minu riik, Rootsi, oli üks esimesi, kes dereguleeris energia-, elektri-, raudtee- ja postiteenuseid. Täna näeme tulemusi: kõrgemad hinnad, halvem hooldus ning tihti peale kehvem teenindus. Mõned monopolid võivad nüüd saada ennenägematu kasumeid sellest, mis oli enne ühiskasutuse all.

Kas see on arengumudel, mida peaksime arenevale maailmale esitama? Ei! Õnneks on riike, kes tegutsevad teisiti! Norra, kes on ELis sõltumatu, on kõikidest GATSi läbirääkimistel esitatud nõudmised seoses vaeste riikide teenustesektori liberaliseerimisega tagasi võtnud. Norra on üldiselt häält tõstnud *laissez-faire*-poliitika vastu, mida EL WTO egiidi all järgib. See annab lootust. EL peaks asetama vaeste riikide vajadused esikohale, selle asemel, et kutsuda üles dereguleerimisele ja erastamisele.

Daniel Varela Suanzes-Carpegna (PPE-DE). – (ES) Härra juhataja, soovin õnnitleda oma kolleegi härra Kamalli raporti puhul, milles tõstetakse esile vajadust luua rahvusvaheline teenuseturg, mis arvestab arenguriikide erinevate olukordadega, unustamata, et tingimused peavad olema õiglased kõikide osapoolte suhtes.

Ühest küljest omab Euroopa Liit suurt potentsiaali, et avada oma teenusesektor uutele turgudele, milles tal on ülemaailmsel turgudel suur suhteline ja konkurentsielne sektori jaoks uute kanalite areng, üks peamisi vahendeid, millega Euroopa võib üleilmastumise väljakutsele vastu seista.

Teisest küljest omab see mitmeid eeliseid arenguriikide jaoks.

Esiteks saavad nad selles valdkonnas kasu Euroopa Liidu teadmistest ja oskustest, mida nad vajavad majanduse arendamiseks, eriti põhilistes ja valdkonnavahelistes sektorites nagu finantsteenused. Seega kergendaks see tehnoloogia ülekandmist Euroopa institutsioonidest ja ettevõtetest. Soosivama majandusraamistiku olemasolu

võib tekitada teistes maailma riikides soovi investeerida; seega arenguriikide majanduse saadav kasu kahekordistuks.

Teiseks parandaks läbirääkimiste edasiliikumine tingimusi nii nende jaoks, kes tahavad teenuseid pakkuda kui ettevõtete jaoks, kes tahavad Euroopas tegutsema hakata.

Soovin raportis rõhutada ILO standardite järgimise vajadust, eriti seoses laste- ja sunnitööjõuga, sest avatus koos ebasümmeetriaga peaks valitsema, kuid samal ajal tuleb austada ausa konkurentsi ja ausa mängu reegleid; mitte kunagi unustamata meie ettevõtete huvisid.

Me peame paluma rohkem pühendumist eriti suurte ja esilekerkivate majandustega riikidelt, Hiinalt, Indialt ja Brasiilialt, alati Maailma Kaubandusorganisatsiooni raamistiku sees. Raportis mainitakse eri kaubandusblokkide nagu ASEANi, Pärsia lahe riikide, India ja Koreaga seotud spetsiifilisi olukordi. Raportist puudub üks ühendus, mille arengutase ja majandusolukord on meie teenusesektori arendamiseks ideaalne. Ma räägin Mercosurist ning selle sees eriti Brasiiliast; olin parlamendis selle riigiga seotud läbirääkimiste staatust kajastava raporti raportöör. Seepärast, kuigi see raporti peamistes punktides sõnaselgelt ei väljendu, tahtsin seda siiski mainida, et see oleks samuti lisatud.

Glyn Ford (PSE). – Härra juhataja, soovin tunnustada tohutut tööhulka, mida minu kolleeg, Syed Kamall, on teenusekaubanduse raportisse pannud, kuid ma ei saa teda töö puhul kahjuks teenimatult õnnitleda, kuna mul on mõne tema lähenemise elementide suhtes täielikud eriarvamused.

Võtmeprobleem on üldise majandushuvi teenused. Tavaliselt siin, Euroopa Parlamendis saavutame sotsiaaldemokraatide ja kristlike demokraatide fraktsioonide vahel kompromissi, mis peegeldab institutsiooni jõudude poliitilist tasakaalu. Kuid ma kardan, et praegusel juhul ei ole kompromissini jõutud: oleme tegelikult kuulnud mõne tema kolleegi kommentaare, mis sisendavad, et mõned tema oma fraktsiooni liikmed, need kellel on arenenum sotsiaalne südametunnistus, vingerdavad ja tunnevad ennast üsna ebamugavalt raportööri võetud lähenemise pärast.

See peab olema kõige liberaalsem raport – ning ma väidan seda, juhul kui on kahtlusi, mõiste halvustavas tähenduses – mida rahvusvahelise kaubanduse komisjon on kunagi täiskogule esitanud. Selles ei tehta sugugi tõhusat vahet kommersi- ja mitte-kommersteenuste vahel, ning mina ja suurem osa fraktsioonist saame härra Kamalli raporti poolt hääletada ainult siis, kui võetakse vastu muudatusettepanek 2 ja muudatusettepanek 11 ning eriti muudatusettepanek 5, mis kaitseb universaalseid, kättesaadavaid ja kõrgetele standarditele vastavaid avalikke teenuseid kõigile.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, teenustel on meie majanduse tulevikus oluline osa. See ei vasta tõele mitte ainult Euroopa kõrgelt arenenud majanduste puhul, vaid samuti ning eriti nn arenguriikide puhul. Sest see on tõsi, me peame näitama, et minevikus saavutatud deregulatsioon kaubaveosektoris on meie eesmärk ka teenusesektoris. See on mitme siinse juhtumi puhul võib olla veelgi olulisem.

Nii raportöör, härra Kamall, keda peame raporti eest tänama, kui härra Zaleski on välja toonud, mis on teenusesektoris võimalik: teadmiste ülekandmine, paremad kvalifikatsioonid, töökohad ja parem infrastruktuur. Need on asjad, mida peaksime tegelikult kõik ühiselt toetama. Vaadeldes probleeme selle nurga alt, peaksime kaasama paljusid neid ideoloogiaid, mille üle oleme Euroopas viimastel aastatel võidelnud, vaatamata liiga palju tagasi.

„Jah” kindlate sektorite erivajadustele, kuid „ei” nendele asendusvõitlustele, mida mõned täiskogu liikmed arenguriikide seljas võidelda tahavad.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Härra juhataja, me soovime kõik, et teenuste pakkumiseks oleksid piirid avatud. Soovin käsitleda sellega seoses kahte punkti. 2006. aastal tegi Euroopa Liit oma seisukoha seoses avalike teenuste pakkumisega selgeks ning isegi ei puudutanud avalike teenuste tundlikku seost avatud konkurentsiiga.

Nüüd üritatakse muidugi seoses GATSiga seda tundlikku sektorit tagaukse kaudu liberaliseerida. Me ei saa siin kasutada sama lähenemisviisi kui kommertsteenuste puhul. Ümberpöördu kehtib muidugi samuti arenguriikide puhul. EL ei tohi arenguriikidele survet avaldada ning neid sundida avalikke teenuseid liberaliseerima. Nad peavad saama selle üle ise otsustada.

Teine tundlik küsimus puudutab finantsteenuste turgu. Alates 1980ndatest aastatest on finantsteenuste turud kogenud tohutuid kasvusööste kõige ulatuslikumates üleilmastunud turu sektorites, isegi finantstehingutega seoses. Valuutaturgude aastakäive on 360 triljonit USD. Kaasatus üleilmselt laienevates turgudes on muidugi majanduslik vabadus ning arenguriigid demonstreerivad seetõttu seoses väliste šokkidega

väga kõrget haavatavuse taset. Finantsteenuseid liberaliseerides tuleks seetõttu arvesse võtta kindla ... arengustaatus ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Härra juhataja, soovin pöörata tähelepanu kahele arutelul käsitletavale probleemile. Esiteks on tõsi, et 2007. aastal moodustas teenusesektor Euroopa Liidu SKTst 75% ning teenuste eksport EList 28% kogu maailma ekspordist, kuid seoses uutest liikmesriikidest pärinevate teenusepakkujatega esineb ikka veel mitmeid barjääre teenuste vaba pakkumisega Euroopa Liidu piirides. Soovin väljendada lootust, et EL võtab lähitulevikus selles küsimuses ette mõned suuremad sammud.

Teiseks tuleks kinnitada tugev vastuseis raportis esitatud lahendustele, mille kohaselt EL vähendaks WTO läbirääkimiste raames ühepoolselt põllumajandusmakse ja -toetusi, selleks et saada, nagu on öeldud, tasu teenuskaubandusest lisakasumite näol. Selline lähenemisviis, mida EL on juba mitmeid kordi kasutanud, on viinud tootmise piiramiseni ning mõnikord isegi mitmete põllumajandusliku tootmise sektorite kadumiseni Euroopa Liidu sees, mis on ELi riikide jaoks olulisel määral vähendanud toiduvarede kaitset ning samuti viinud viimastel kuudel põllumajanduslike toorainete hinna tõusuni.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, tahtsin juhtida teie tähelepanu asjaolule, et on juttu olnud pangasüsteemi liberaliseerimisest, kuid me kõik teame, et pärast Basel II-te tekkis selles sektoris monopol ning me nägime just finantssüsteemi monopoliseerimise tulemusena, kuidas terved ettevõtted, terved majandusüksused minema pühiti.

Seetõttu usun, et me peame mõnes mõttes taas elustama vana süsteemi, koostöö süsteemi, mis on maapiirkondades ja paljudes teistes Euroopa paikades aidanud väikeseid eraalgatusi ja perekondi kasvada. Kõnelgem ja tegutsegem üliolulisel pangandussektoris, mis mõjutab perede elusid ja ettevõtteid kogu Euroopas, liberaliseerimise, mitte monopoliseerimise abil.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma usun, et väikesed ja keskmised ettevõtted on väga eriliselt nõutud isegi finantsteenuste valdkonnas. Meil on Euroopas 25 miljonit ettevõtet. Ma usun, et paljude neist on kindlasti võimelised sama edukalt läbi lööma rahvusvahelisel turul.

Lõpetuseks, üks põhilisi probleeme isegi kõige vähem arenenud riikide jaoks on samuti, kuidas tekitada sissetulekut. Volinik Mandelson leiab seetõttu, et on eriti oluline WTO läbirääkimistest mitte taganeda, vaid luua uus edasiviiv jõud. Me vajame kaubanduse soodustamist ja sellele vastavate kohustuste võtmist ning ma loodan, et me saavutame selle varsti.

Peter Mandelson, komisjoni liige. - Härra juhataja, kavatsen kindlasti otsustaval viisil läbirääkimisi jätkata, et saavutada Doha maailmakaubanduse tehing. See on tõesti väga oluline ning olen tänulik auväärsele liikmele selle kinnitamise eest.

Ma ei kavatsenud tegelikult arutelu kommenteerida või sellele reageerida. Teen seda seetõttu, et minu meelest on mõnes siinse sõnavõtus näidatud mitte ainult vähest arusaamist 21. sajandil pakutavatest teenustest, eriti arenguriikides, vaid veel enam on mõne märkusega pandud väärad ideoloogilised piirid nende mõistete vahele, mida nimetatakse kommerts- ja mitte-kommertsteenusteks. Pean ütleva, et kuna liigun suurema osa oma ajast maailmas ja arenguriikides ringi, siis olen märganud, et arutelul kirjeldatud eristamist ja ideoloogilisi piire jääb üha vähemaks. Asi ei ole selles, nagu proua Lucas WTO liikmete keskel arvas, et arenguriigid näevad üha enam teenuskaubandust kui midagi kaubavahetusest üsna erinevat ja eraldiseisvat. Tegelikult avaldub seoses WTO ja kaubandusläbirääkimistega täpselt vastupidine suund. Arenguriigid toovad üha enam teenuskaubanduse teemat läbirääkimistele. Ma leian, et on vale – ning ma kõnelen nii olles tegutsenud sotsiaaldemokraadina mitu kümnendit, ning usun ja loodan, omades arenenud sotsiaalset südametunnistust – esitada teenustega seotud teemal ettepanek, et riigipakkumine on hea ja erapakkumine on halb. See ei ole ainult iganenud mõtlemine; see käib vastu arenguriikide huvidele ning just nende riikide kõige vaesemate liikmete ja nende kogukondade vajadustele, mille eest peaksime oma euroopalike väärtuste ja hinnangutega seisma.

Niisiis ma loodan, et me ei järgi ega kinnita, kui ma võin lugupidavalt soovitada, seda erakordset võrdsustamist, kus saab asetada kõige vaesemate inimeste vajadused esikohale keelates arenguriikidele võimalusi saada tarbijate jaoks tõhusamalt ja odavamalt vett, energiat ja telekommunikatsioone, kuid ka tervishoiuteenuseid ja haridust kasutades konkurentsi põhjal mitmetest rahvusvahelistest allikatest saadavaid investeeringuid, tehnoloogiat, haldusoskusi ja tehnikaid.

See ei tähenda kindlasti, et neid teenuseid ei peaks üldse reguleerima. Ma ei toeta monopolistlikku käitumist, hinna määramist ja kartelle, kuid see viib just auväärse liikme esitatud mõtteni. Arenguriikide valitsuste poolne reguleerimine seoses nende teenustega on muidugi oluline, kuid palun ärgem loogem või toetagem, mida mina usun ning olen kirjeldanud kui valet ideoloogilist piiri mitte-kommerts- ja kommertsteenuste vahel. Mõlemad on võrdselt õiged kui nad on korralikult reguleeritud ja teenivad inimeste vajadusi, kes vajavad hädasti rohkem niisuguseid tõhusamalt ja paljudel juhtudel odavamalt pakutud.

Syed Kamall, raportöör. - Härra juhataja, ma ei tea tõesti, kust alustada, kuna kõik on olnud nii lahked. Täna kõiki arutellu panustamise eest ning tervitan eraldi iga panust.

Soovin mulle antud mõne minuti jooksul keskenduda mõnele esilekerkinud probleemile. Ma ei saa just tihti kõneleda, nii et lubage mulle pisut eneseupitust.

Härra Markov rääkis sellest, kuidas „üks suurus sobib kõigile”. Raportis on päris selgeks tehtud, et samal ajal kui me ei tohiks teistele riikidele liberaliseerimist peale suruda, ei tohiks me peale suruda ka proteksionismi või riigimonopole. See on mõte, mida olen tahtnud selgeks teha, nii et see on kaugel põhimõttest „üks suurus sobib kõigile”. Me mõistame, et eri riikide jaoks on erinevad lahendused, kuid lubagem neile ka liberaliseerimise võimalust. Paljud vaesematest riikidest pärit inimesed on mulle öelnud, et nad on valikuvabaduse puudumisest väsinud ja tüdinud, pidades minema riigimonopoli juurde, mis tegutseb kehvasti või eramonopoli juurde, mis on nende andmetel seotud valitseva eliidiga. Nad soovivad tegelikult kõigepealt juurdepääsu või valikuvõimalust, mille abil nad võivad mingisuguse juurdepääsu saada.

Seoses pausiga finantsteenuste liberaliseerimises tuleb öelda, et on vahe ülemaailmse finantskriisi ning halbade laenude ja võlgade vahel. Vaesed Aafrika ettevõtjad on mulle öelnud, et nad soovivad juurdepääsu kapitaliturgudele, selleks et laenata raha, et osta traktor, et künda põlde ja luua rohkem kohalikku jõukust, niisiis andkem neile võimalus ja juurdepääs kapitalile.

Lõpetuseks, minu kolleeg Glyn Ford mõistis mind hukka, mida ma pean tegelikult komplimendiks. Ma olen väga õnnelik kuuldes, et see on „kõige liberaalsem raport” ning loodan, et see on kunagi kirjutatud minu hauakivile – kuigi mitte otsekohe. Tahan tähelepanu juhtida asjaolule, et sotsiaalsel südametunnistusel ja sotsialistlikul südametunnistusel on vahe. Sotsiaalne südametunnistus tähendab, et vaadatakse, mis tegelikult töötab ja kuidas saaks vaeseid aidata, selle asemel, et klammerduda vananenud sotsialistliku ideoloogia külge, mis nagu härra Zaleski ütles, olles Kesk- ja Ida-Euroopas nii pikki aastaid valdav, kaotas oma legitiimsuse.

Juhataja. - Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 4. septembril 2008.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Juulis nägime ühte järjekordset ebaõnnestunud katset viia lõpule Doha arenguvoor, mille eesmärk on viia liberaliseerimine sammu edasi, ning parlament püüab juba vastu võtta omaalgatuslikku raportit, mis püüdleb nii haiglaslikus ulatuses teenuskaubanduse liberaliseerimise poole kogu maailmas, kas WTO sees või ELi poolt toetatud riikidega kahe- või mitmepoolsete kokkulepete läbi.

Me näeme siin ehtsat aabitsat, milles visandatakse tee kõikide teenuste, kaasa arvatud avalike teenuste liberaliseerimiseks, mida nimetatakse „avalikeks ja üldhuvi vajadusteks”.

Teiste näidete seas püüeldakse raportis suurema liberaliseerimise poole tervishoiu-, veevarustuse-, haridus-, kultuuri-, turismi- või finantsteenustes.

Raportis võetakse vaevaks selgitada, et „GATSi põhimõtted ei keela erastamist ega deregulatsiooni” ning nähakse ette, et pärast WTO lepingu jõustumist tuleb hakata pidama perioodilisi läbirääkimisvoore, et „saavutada järkjärguline suurem liberaliseerimine” ...

Eesmärgiga välja tulla praegusest WTO läbirääkimiste surnud punktist, nõutakse ja tervitatakse raportis uusi algatusi – nagu näiteks „märguandekonverents” - mille eesmärk on saavutada kokkulepe lähemas tulevikus.

Suured Euroopa ettevõtted ei oleks seda paremini kirjutanud...

17. Arvutipõhiste ettetellimissüsteemide toimimisjuhend (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on transpordi- ja turismikomisjoni nimel Timothy Kirkhope'i koostatud raport (A6-0248/2008) ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus toimimisjuhendi kohta arvutipõhiste ettetellimissüsteemide puhul (KOM(2007)0709 - C6-0418/2007 - 2007/0243(COD)).

Peter Mandelson, komisjoni liige. – Härra juhataja, austatud parlamendiliikme täna arutatavas raportis püütakse muuta kaasaegsemaks 1989. aastal kehtestatud eeskirju lennuliinide teenindamise turu jagamise kohta.

Arvutipõhised ettetellimissüsteemid (edaspidi ka AES) on lennuliinide ja reisibüroode vahendajad lennupiletite müügiahelas. 1990. aastate alguses olid arvutipõhised ettetellimissüsteemid tegelikult ainuke lennupiletite müügiviis. Lisaks olid kõik AESid lennuettevõtjate kontrolli all. Viimastel oli seega suur kiusatus kuritarvitada oma seisundit ettetellimissüsteemides, esitades näiteks andmeid neile sobivalt.

AESi toimimisjuhend sätestab kuritarvitamise ärahoidmiseks rea ettevaatusabinõusid. Sellega täiendatakse konkurentsiseadust, kuna lisandub meetmeid sektorile iseloomulike riskidega tegelemiseks. Juhendis nõutakse kõigi süsteemis tegutsevate ettevõtjate kohtlemist võrdsetel alustel. Näiteks peavad kõik lennuettevõtjad tasuma võrdset hinda. Toimimisjuhendis nähakse ette ka spetsiaalsed kohustused emaettevõtjatele, st neile ettevõtjatele, kes omavad või kontrollivad arvutipõhiseid ettetellimissüsteeme.

Toimimisjuhendiga on tõhusalt suudetud ära hoida erinevaid kuritarvitamisi. Juhendi kasutuselevõttust alates on lennupiletite müügiturg aga oluliselt muutunud, kuna esile on kerkinud alternatiivsed müügikanalid. Praegu tehakse peaaegu pool kõigist ettetellimistest mitte AESide kaudu, vaid kas veebilehtede või lennuettevõtjate kõnekeskuste kaudu. Alternatiivsete müügiviiside konkurentsi surve on tuntavalt vähendanud arvutipõhiste ettetellimissüsteemide kaudu kuritarvitamise riski.

Uus olukord nõuab ka toimimisjuhendi kohandamist. Toimimisjuhendis sätestatud eeskirjad piiravad märkimisväärselt arvutipõhiste ettetellimissüsteemide ja lennuettevõtjate vaheliste läbirääkimiste ulatust. Seega ei ole enam tegelikku konkurentsi ettetellimissüsteemide vahel ja tasud, mida neile maksavad lennuettevõtjad ja reisijad, üha suurenevad.

Komisjoni ettepanekuga püütakse luua enam võimalusi läbirääkimisteks ja eriti võimalust kehtestada AESi kasutamise seonduvaid hindasid. Sellega antakse lennuettevõtjatele võimalus hinnamäärade vähendamise suhtes AESiga läbirääkimisi pidada. Tugevnev konkurents AESide vahel aitab vähendada kulusid ja parandada nende pakutava teenuse kvaliteeti.

Samal ajal säilitab ja tugevdab ettepanek kuritarvitamise ärahoidmiseks ja tarbijate kaitseks vajalikke ettevaatusabinõusid, eriti edastatava teabe erapooletust ja isikuandmete kaitset.

Lisaks seatakse ettepanekus jätkuvalt spetsiaalseid kohustusi AESide emaettevõtjatele. Termin „emaettevõtja” on põhjustanud tuliseid vaidlusi, kuna neile pandud kohustused on küllaltki koormavad.

Toimimisjuhendi kaasaegsemaks muutmine võimaldab vähendada nende teenuste turustamise kulutusi, tagades niiviisi tarbijate huvide kaitse. See on aga hädavajalik tööstusharu konkurentsivõime seisukohalt, kuna meie ettevõtete konkurendid saavad juba kasu tänu liberaliseeritud keskkonnale ja madalamatele müügiikuludele.

Sel põhjusel teeb mulle rõõmu, et parlament on selle teemaga nii ruttu tegelema hakanud. Sooviksin avaldada tänu tehtud töö eest nii raportöörile Timothy Kirkhope'ile ja transpordikomisjonile kui ka parlamendikomisjonidele, kes oma arvamust avaldasid.

Timothy Kirkhope, raportöör. – Härra juhataja, olen tõesti rõõmus, et meil avanes täna võimalus arutada seda olulist küsimust ja olen uhke, et saan esitada kõnealuse uue ettepaneku, mille eesmärk on parandada Euroopa tarbijate seisundit.

AESi toimimisjuhendi ülevaatamine ja kokkulepe, mille oleme esitanud, kujutavad endast võimalust viia rutem ja edukalt lõpule tähtis töö. Uus toimimisjuhend on kavandatud sektorile uue energia andmiseks, seega, mida varem see rakendatakse, seda rutem hakkame sellest kasu saama – madalamad lennupiletite hinnad, suurem valik ja parem läbipaistvus. AESidel peaksid loomulikult olema vabad käed õhuteenuste jagamise üle läbirääkimisi pidada, kuid vastavalt minu tehtud ettepanekutele tuleb AESidel lennuettevõtjate

osalemise eest agressiivsemalt üksteisega võistelda madalamate ettetellimishindade ja teenuse parema kvaliteedi mõttes. See toob aga Euroopa tarbijatele suurt kasu.

Esiteks valik: tarbijatele avaneb suurem valik ja nad peaksid saama reisibüroodelt paremat teenust. Tihedam konkurents edendab reisibüroodele ja seega ka tarbijatele pakutava teabe kvaliteeti.

Teiseks hind: see omakorda peaks tähendama, et lennukipiletite hinnad, mida praegune süsteem võimaldab kunstlikult kõrgel hoida, peaksid komisjoni uuringu kohaselt alanema 10% võrra.

Kolmandaks läbipaistvus: rangemate kaitsemeetmete abil kaitstakse reisibüroosid ja tarbijaid tõhusamalt turu kuritarvituste ja moonutamise eest. Kavandatud on kaks peamist kaitsemeetet. Üks on seotud auditeerimise tingimustega. Pidasin vajalikuks tingimused uuesti läbi vaadata ja selle tulemusena osutasid nad tõhusamaks ja seega annab määrus komisjonile AESide tegevuse jälgimiseks olulise vahendi.

Neljandaks määratlemine, kes on ja kes ei ole emaettevõtja. See teema on mõjutanud kogu raportit ja minu tööd selle kallal. Selle määratlemine on oluline, kuna me ei soovi olukorda, kus lennuettevõtjad investeerivad AESidesse selleks, et mõjutada äri teisi kahjustades.

Lubage mul öelda kolleegidele, kes raportiga palju vaeva nägid, et minu arvates oleme esitanud kokkuleppe teksti, mis on küll jõuline, kuid samas ka paindlik, ja selles käsitletakse teemasid, mille kohta olete muret väljendanud. On tehtud ka ettepanek viia homme läbi osade kaupa hääletamine, kuid ausalt öeldes jätkaks see liiga suure ulatusega määratluse. Kordan, mida ma kirjalikult sellele ettepanekule vastasin. Jättes välja viite „otsustavale mõjutamisele” jääb välja ka kasulik selgitus muudatusettepaneku 12 osade kohta, milleks see viide üldse kavandatud oli. Väljajätmine võimaldab tõlgendust, et iga investorit loetakse emaettevõtjaks, samal ajal kui „süsteemi tarnija muu juhtorgan” võib sõna otseses mõttes tähendada mida iganes. Kas iga lennuettevõtjat, kes süsteemi kontrollimises osaleb ja kellel on õigus teabele vaid näiteks aasta otsuste kohta või lihtsalt raamatupidamise aastaaruandele, peaks määratlema kui emaettevõtjat? Kindlasti mitte.

Seoses fraktsiooni ALDE esitatud ettepanekuga, mille kohaselt peaksime küsimuse saatma tagasi parlamendikomisjoni ning peaksime AESide omandisuhteid ja juhtimisstruktuuri üksikasjalikult vaatlema, vajab komisjon selle tegemiseks uut määrust. Kui komisjon kinnitab, et küsimust tuleb juhtumipõhiselt vaadelda, ei tõesta see minu arvates veel seda, et meie esitatud määratlus on nõrk. Vastupidi, arutasime seda parlamendikomisjonis kaua ja et aidata komisjoni, tellisin ma ka sõltumatu uuringu. Hoolitsesin ka selle eest, et variraportöörid oleksid teadlikud komisjoniga kohtumiste tulemustest igal arutelu etapil. Variraportöörid nõustusi sellega, mis kokkuleppes kirjas. Viivitasin selle teemaga teadlikult kuu aega, et kõiki arvamusi saaks täielikult arvesse võtta – keskkonnaküsimusi, proua Lichtenberger, täielikku liberaliseerimist, härra Evans.

Seega palun teil homme ettepanekut toetada. Peame hääletama madalamate hindade, suurema valiku ja parema läbipaistvuse poolt. Meil kõigil on kohustus kaitsta tarbijate õigusi, teavitada tarbijaid ja tagada neile parim võimalik kokkulepe. See jääb prioriteediks. Minu eesmärk ei ole populism, minu eesmärk on saavutada parim kokkulepe nende Euroopa tarbijate heaks, keda me esindame.

Wolfgang Bulfon, *siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamuse koostaja*. – (DE) Härra juhataja, Euroopa tarbijad kannatavad kõrgete hindade raske koorma all ja minu arvates on ülemäärase hinnatõusu üks põhjuseid vaid jaemüügituru mõnele tähtsamale ettevõtjale keskendumine.

Mul on põhjust tunda muret selle üle, et samasuguseks kujuneb tulevikus ka olukord reisibüroodega. Raportis esitatud ettepanek arvutipõhiste ettetellimissüsteemide toimimisjuhendi liberaliseerimise kohta peaks tagama turul tihedama konkurentsi. Kardan siiski, et vaid suuremad reisibürood, kes sõlmivad lepingud mitme AESiga, suudavad tulevikus oma tegevust jätkata. See on aga vajalik tarbijatele ulatusliku valiku pakkumise seisukohalt. Väikesed ettevõtjad, kes ei suuda sõlmida lepingut mitme AESi ettevõttega, langevad lihtsalt välja.

Alati, kui Ameerika Ühendriike tuuakse selles kontekstis tarbijasõbraliku konkurentsi näiteks, pean ma meenutama, et liikmesriikides ei ole lennuettevõtteid, kes kontrolliksid arvutipõhist ettetellimissüsteemi. Seepärast pooldan ma „emaettevõtja” ranget määratlust.

Georg Jarzembowski, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, täna meie fraktsiooni nimel siiralt raportööri Timothy Kirkhope'i. Ta esitas äärmiselt tasakaalustatud raporti ja on variraportööridega tihedat koostööd teinud. Tema koostatud variant, mis on kooskõlastatud eesistujariigi Prantsusmaaga, võimaldab tarbijaid paremini kaitsta kahtlaste õhu- ja raudteeveo pakkumiste eest, tuginedes

selgetele eeskirjadele läbipaistvuse kohta, ja samal ajal tagab raudteeteevõtete ja lennuliinide vahel õiglase konkurents.

Uuendatud variant kinnitab muide asjaolu, et Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioon oli esimene fraktsioon, kes takistas 2005. aastal õigustatult komisjoni katset tühistada määrus, mida peeti vananenuks. Me vajame seda – ja me tõestame seda hääletusel – tarbijate kaitsmiseks. Isegi kui ka tegelikult tellivad reisijad üha sagedamini piletid otse lennuettevõtelt või interneti teel, kasutab enamik reisijatest siiski reisibüroosid, kel omakorda peab olema võimalus loota arvutipõhiste ettetellimissüsteemide mitte-diskrimineerivatele, tõeliselt kaubeldavatele pakkumistele. Mainitud hinnad peavad tulevikus sisaldama kõiki makse ja tasusid, nii et reisibürood saaksid tarbijatele teha tõeliselt läbipaistvaid ja võrreldavaid pakkumisi.

Ka ematteevõtete kohta peaksid tulevikus kehtima rangemad eeskirjad läbipaistvuse ja konkurentsiga, et ära hoida olukorda, kus süsteemid saaksid teha eelispankumisi teiste lennuliinide ja tarbijate kahjuks.

Pea nüüsi viitama raportöörile ja esitama palve kolleegidele parlamendis. Usun, et variant, milles oleme ematteevõttega seoses eesistujariigi Prantsusmaaga kokkuleppele jõudnud, pakub tarbijatele vajalikku kaitset positiivse diskrimineerimise eest teatud lennuliinide kasuks. Artikli 48 hästi tuntud muudatusettepanekusse mis tahes muudatuste tegemine on seega täiesti üleliigne ja kui see peaks homme läbi minema, lükkaks see määruse vastuvõtmise edasi ja isegi seaks selle vajalikkuse kahtluse alla. Palun teil teha homme selge ja lõplik otsus, et saaksime kaitsta tarbijaid.

Robert Evans, fraktsiooni PSE nimel. – Härra juhataja, ka mina sooviksin tänada Timothy Kirkhope'i katkematu koostöö ja parlamendikomisjoni kõigi liikmete toetamise eest.

Kaks aastat tagasi vaatasin ühe internetipõhise reisibüroo kodulehte, et tellida piletit Londonist San Fransiscosse. Kodulehe andmetel Londonist San Fransiscosse otselendu ei toimunud ja mul soovitati sõita läbi New Yorgi, kasutades, arvan, et United Airlinesi. Loomulikult oli ka otsereise, kuid nende müümine ei kuulunud reisibüroo valdkonda.

Kuid see tegi mulle lihtsal moel selgeks probleemi, millega me praeguse läbivaatamise käigus tegeleme: nagu volinik Mandelson ütles, läbivaatamine, mis ulatub 20 või isegi enama aasta tagusesse aega.

Peame tunnustama, et selle aja jooksul on toimunud suuri tehnoloogilisi muutusi. Praegu on suurel osal inimestel ja kõigil reisibüroodel interneti kasutamise võimalus ja ma nõustun eelmise kõnelejaga, kes ütles, et meie kohus on tagada õiglus ja võrdne juurdepääs turule, nagu volinik Mandelson ütles, õiglased, tõhusad eeskirjad, ning kaitsta tarbijaid ja kindlustada konkurentsiga olemasolu. Kuid, härra Mandelson, te ütlesite ka, et rõõmustate selle üle, kui kiiresti kõik on toimunud. Kuigi ma nõustun teie seatud eesmärkidega – ja Timothy Kirkhope püüdleb hindade läbipaistvuse ja tarbijakaitse poole – ja tahan ka alati asju nii kiiresti ajada kui võimalik, arvan ma, et oleme selle kiirustamisega kindlasti kõrvale kaldunud sellelt seisukohalt, mille transpordikomisjon mais kinnitas, ja nõukogu esitatud seisukoht, nn kompromissseisukoht, erineb transpordikomisjonis kinnitatust. Eile esitatud komisjoni selgituses kõneldakse „vananenud analüüsides, mis tuleb uutest seisukohtadest lähtuvalt nüüsi teha ja komisjon peab iga juhtumit vaatama juhtumipõhiselt”. Minu arvates puudub piisav selgus ja me ei ole veel jõudnud olukorrani, kuhu meie fraktsiooni parlamendiliikmed ja ka teiste fraktsioonide liikmed oleksid soovinud jõuda, olukorrani, kus me saaksime kindlalt öelda, et seisund, mida Härra Kirkhope on lootnud saavutada, ka tegelikult saavutatud on. Sel põhjusel soovitame meie fraktsiooni liikmetel toetada ettepanekut, mille arvan, et peagi esitab proua Lichtenberger.

Eva Lichtenberger, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, kui me oleksime pidanud raportiga seotud kogu kirjavahetuse ratsanike abil laiali toimetama, oleksime me selle ajaga kahtlemata palju hobuseid ära kurnanud. Kaasaegsed sidevõimalused on võimaldanud pidevat sidepidamist ja kõigega kursis olemist.

Suurim tunnustus selle eest kuulub Timothy Kirkhope'ile, kes on suurepäraselt teavitanud parlamendiliikmeid, on pidanud kirjavahetust variraportööridega ja on teinud kõik endast oleneva, et anda komisjoni palved nõukogule edasi. Nõukogu ei ole aga tema tööd sugugi kergendanud. Pigem vastupidi. Tekst esitati sellises sõnastuses (me suutsime menetlust hästi järgida), mis ei oleks teinud muud, kui varjanud tõhusamalt moonutatud konkurentsivõtteid – ja sellele olen ma vastu!

Pea ausalt tunnustama, et isegi riikidel, kus moonutatud konkurentsiga lennuettevõtteid tegutsevad, oleks kasulik suhtuda tõsisemalt tarbijakaitse, pakkudes neile õiglast teavet ja järgides meie ettepanekuid selle

teokstegemisel. Toimimisjuhend ei ole sugugi rangeim meie käsutuses olev vahend. Seda peame me selgelt väljendama. Veelgi tähtsam on aga selge sõnastus, mis tagab selle, et ei avataks järjekordset tagaust.

Koos kolleeg Jeanine Hennis-Plasschaertiga soovime tagada sellise selguse, saates asja parlamendikomisjoni tagasi. Pean seda oluliseks probleemiks. Peame kinnitama asjaolu, et me kaitseme tarbijaid, ja samuti peame nõustuma selle ilmsete tagajärgedega.

Täna parlamendiliikmeid, eriti raportööri selle eest, et raportis kajastuvad keskkonnakaitse küsimused, nii palju kui selles sektoris seda võimalik on teha. Siiras tänu veel kord parlamendiliikmetele ja raportöörile.

Stanisław Jałowiecki (PPE-DE). – (PL) Härra juhataja, volinik, koos kolleeg Liberadzki esitasime raporti muudatusettepaneku, mille eesmärk on saavutada, et lennuettevõtted ei osaleks lennupiletite keskses ettetellimissüsteemis kolme aasta jooksul. Ettepanekut peeti radikaalseks ja see ei saanud nõutavat hääleteenamust. Juhin aga tähelepanu sellele, et radikaalsus seisneb ei milleski muus kui põhimõttes, mida Euroopa Liit paistab tunnustavat – võrdsed võimalused konkurentsil põhineval turul.

Transpordi- ja turismikomisjon kinnitas hiljuti variandi, mis on väga hea ajutise vahendina. Ajutisena, teel – jah, see on õige – täieliku eraldamiseni. Samal ajal tegi nõukogu muudatuse; esitatud ettepanekud tugevdavad rohkem kui komisjoni algselt esitatud ettepanek kolme lennuettevõtte – Luftansa, Iberia ja Air France'i – seisundit. Kuuleme põhjendust, et see on edukas ja tänu sellele võidavad tarbijad.

Suureks eduks peaks pidama sedagi, et raportöör suutis vastu seista lobitöötajate tugevale survele. Seda kujutan ma endale hästi ette, sest ka meie, üksikud parlamendiliikmed, oleme pidanud sama tegema. Samad lobitöötajad esindavad aga ettevõtteid, kes võitlevad võrdse seisu eest. Nad ei ole seda siiski veel saavutanud, kuna mõnede riigile kuuluvate ettevõtete huvid on esiplaanil. Neid me aga lobitöötajateks ei nimeta, eriti siis, kui nende huve kaitseb riik, kes juhtumisi on praegu Euroopa Liidu eesistujariik. Sellisel juhul on kõik hästi ja mainimist väärib vaid suurepärase koostöö nõukoguga.

Kas ei ole see silmakirjalikkus? Kas ei ole isegi silmakirjalikum nimetada seda raportit toimimisjuhendiks? Kelle suhtes seda juhendi parandatud varianti rakendada kavatsetakse, kui emettevõtte uus määratlus selle ettevõtte tõhusalt kõrvaldab?

Gilles Savary (PSE). – (FR) Härra juhataja, eelkõige on silmakirjalik väita, et tarbijate huve on kahjustatud. Euroopas ei olegi tarbijaid, kes teaksid, mis lennuettevõtete arvutipõhine ettetellimissüsteem on. Mitte ühtegi! Kõik tarbijad kasutavad erakätes olevaid ettetellimissüsteeme, interneti ja telefoni.

Täna on küsimus lennuettevõtete ja nende poolt lendude kohta eelkõige reisibüroodele antava teabe vahelises suhtes. Raporti tekst moraalitseb ja esitab läbipaistvuse ning mitte-ainuõiguslikkuse kindlad põhimõtted. Tekst käsitleb konkurentsioigust ja ühinemiste kontrollimist traditsioonilisest seisukohast lähtuvalt.

Paljud lobitöörühmad kasutavad seda ettevõtete juhatuste nende liikmete väljatõrjumiseks, kes on Euroopas kasutusele võtnud suurima arvutipõhise ettetellimissüsteemi. See on äärmiselt oluline probleem, sest me ei tee siin muud, kui kehtestame konkurentsieeskirju ja vahendeid nende kontrollimiseks. Me ei ole kellelegi teatud ettevõtlusvormi või aktsionäride arvu peale surunud. Sel põhjusel, daamid ja härrad, hääletan ma saavutatud kompromissi poolt, mis sündis Timothy Kirkhope'i, nõukogu, kõigi nõukogu liikmesriikide, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni oskuste ja suure töö tulemusel.

Parem on hääletada selle kompromissi poolt, kui alustada lobitöörühmadega uuesti sõda, kus paljud huvid mängus on, ja niiviisi ära hoida kõnealuse teksti oluline muutmine, millega teeksime tarbijatele karuteene.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, raportööri Timothy Kirkhope'i on juba korduvalt õigustatult tänatud selle eest, et raske probleemi suhtes on saavutatud selge üksmeel parlamendikomisjonis, koostöös nii variraportööriga kui ka teiste parlamendiliikmetega, ja ma loodan, et koostöö jätkub ka täna hommikul.

Äsja öeldi, et isegi mõiste „arvutipõhine ettetellimissüsteem” suhtes puudus arutelu alguses paljudel parlamendiliikmetel selgus. Täna teame, mis see tähendab, ja täna teame ka seda, millist olulist probleemi me õigustatult arutame. Siiras tänu veel kord loodetavasti hea Euroopa õigusliku vahendiga seotud töö eest.

Oleme mahutanud raportisse ulatusliku sisu, millel peale selle tehnilise iseloomu on veel teinegi oluline ülesanne hoopis teises kontekstis. Tarbijad on kaitstud, kusjuures lõpliku koguhinna saab esitada hinna kuvamise meetodil ja seda ei saa varjata erinevate eri- või lisahindadega.

Oleme saavutanud – sest meie fraktsioonile heidetakse seda alati ette – märkimisväärset edu. Oleme väitnud, et me ei soovi rääkida ainult soodustavast kohtlemisest raudteevõrkude puhul, vaid tahame seoses lühi- ja

keskpikkade lendudega kindlalt teada, et raudteeveol on siin võrdsed võimalused. Nagu juba mainitud, oleme ikka tõestanud süsinikdioksiidiheidet või siis nõudnud selle tõestamist, et näidata võrdluse abil, mida me saavutada soovime ja kuidas tarbijad sellele kaasa aidata saavad.

Ulrich Stockmann (PSE). – (DE) Härra juhataja, sooviksin keskenduda vastuolulisele emaettevõtte määratluse probleemile. Määratluse eesmärk on takistada arvutipõhise ettetellimissüsteemi aktsiaid omavail lennuettevõtetele oma seisundi ärakasutamist. Hetkel puudutab see selgelt Air France'i, Iberiat ja Lufthansat, millel on ettevõttes Amadeus vähemusosalus. Praegune komisjoni tava on uurida juhtumipõhiselt, kui kahtlused kuritarvitamises osutuvad tõendatuks. On lahendatud mõjutamise kasutamise juhtumeid ja esitatud on süüdistusi. Siiani on seda juhtunud kahel korral. Sellises järeleproovitud tavas millegi muutmiseks puudub igasugune põhjendatud vajadus.

Emaettevõtte määratlus, mis konkurentsioigusega seonduvalt põhineb mõjutamise määratlemisel, on selle järeleproovitud tavaga kooskõlas. Määratlus on ennast juba 40 aasta vältel tõestanud. Mõned parlamendiliikmed soovivad aga emaettevõtte automaatselt määratleda iga kapitaliosaga lennuettevõtte. Praegusele õhutransporditurule tähendaks see ulatuslikku ja ebavajalikku sekkumist praegusesse konkurentsioiguse. Sellest ei võidaks midagi ka tarbijad. Võitjad oleksid näiteks British Airways, American Airlines ja teised, kes võidaksid praeguse konkurentsioiguse muutmise. Lisaks sellele peaks Euroopa ainuke arvutipõhine ettetellimissüsteem leppima Ameerika Ühendriikide ettevõtete konkurentsieelisega tuliste vaidluste objektiks oleval Euroopa turul. Seda pean ma poliitiliselt põhjendatuks, isegi hoolimatuks, ja seetõttu soovitan ma saavutatud kompromiss heaks kiita.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Kolleeg Timothy Kirkhope'i saavutatud kompromiss põhineb mittediskrimineerimise, tõhususe ja läbipaistvuse põhimõtte kindlustamisel, mis toob kindlasti kasu lõpptarbijale, nimelt Euroopa kodanikule.

Esiteks hoiti ära mõlemad lennuettevõtete vastu suunatud potentsiaalsed kuritarvitamise juhtumid ja lennuettevõtete sekkumine ettevõtete sujuvasse tegevusse.

Teiseks on tagatud läbipaistvus ja ära hoitud tarbijate eksitamine seoses lendude valimise, lendude kestuse, lennuettevõtte ja muidugi hinnaga, samuti on tagatud isikuandmete kaitse.

Kolmandaks on tarbijatele antud võimalus valida lühema vahemaa puhul raudteetranspordi kasuks, mis toob aja jooksul kasu keskkonnale, kuna vähenevad süsinikdioksiidi heitkogused.

Kahjuks on ka aspekte, mida toimumisjuhend ei reguleeri ja mis jäävad juhendi reguleerimisalast välja. Nendeks on tariifipoliitika, mida järgivad odavlennufirmad, kes väga ei soovi arvutipõhiste ettetellimissüsteemidega koostööd teha. Usun, et neid toimumisjuhendi kindlaid põhimõtteid peaks kohaldama kõigi reisidokumentide ettetellimise ja ostmise süsteemide suhtes, sealhulgas ka odavlennufirmade tegevusele.

Tarbija seisukohalt on kahetsusväärne, et need ettevõtted omakorda ei ole ühinenud arvutipõhiste ettetellimissüsteemidega. Lisaks reisijate valikuvõimaluste suurendamisele avaldaks ühinemine positiivset survet teenuse kvaliteedi ja hindade läbipaistvuse tagamiseks.

Sellega seoses palun tungivalt Euroopa Komisjonil ja liikmesriikidel vastavate ametiasutuste abil tõhustada kontrolli ja vajaduse korral rakendada sanktsioone, et tõepoolest kaitsta tarbijat, kellele arvutipõhise ettetellimissüsteemiga ühinemata ettevõtted kujutavad endast taskukohast, kuid siiski petlikku liikumisvõimalust. Samuti toetan ja soovitan ettepanekut, et tulevikus peaks arvutipõhine ettetellimissüsteem kaaluma võimalust siduda süsteemiga ka regulaarsed bussiliinid.

Brian Simpson (PSE). – Härra juhataja, tänades raportööri raporti eest, tunnustan ma ka tema jõupingutusi selle olulise dokumendi suhtes esimesel lugemisel kokkuleppe saavutamiseks.

Esimesel lugemisel saavutatud kokkulepe oleks olnud võimalik, kui nõukogu oleks nõustunud transpordikomisjoni seisukohaga. Arutasime seda transpordikomisjonis üksikasjalikult ja jõudsime ka seisukohale. Kuid hiljem seda transpordikomisjoni seisukohta muudeti.

Paraku ei ajanud nõukogu sekkumine ja järgnevad nõukogu muudatusettepanekud asja ainult segasemaks, vaid panid muresema ka tarbijaorganisatsioonid, reisibürood ja reisijate ühendused.

Nüüdseks nõukogu kaudu esitatud raportööri ettepanekutel on hiljem tõsised tagajärjed, mitte ainult õiguslikud, vaid ka rahvusvahelised. Mitte kunagi varem ei ole ELi õigusloomes kaks muudatusettepanekut

tekitanud nii palju kahjustusi ja segadust, kui need kaks parandust tekitasid transpordikomisjoni demokraatliku seisukoha kahjuks.

Mõned inimesed ei näe siin mingit probleemi, kuid tegelikkuses on nõukogu sekkumine tekitanud suure ebakindluse, nii moraalse kui ka õigusliku.

On väljendatud kahtlust, et nõukogu plaanib pääseteed teatud suurematele lennuettevõtetele, eriti seetõttu, et see puudutab emaeettevõtteid. Samuti paistab tarbetult kiirustades sõlmitud kokkuleppe tagajärjeks olema nõrk õigusakt. Seepärast toetan seisukohta, et raport saadetak tagasi parlamendikomisjoni, et me saaksime käsitleda esilekerkinud probleeme ja koostada sobiv õigusakt, sobiv mitte vaid neljale peamisele lennuettevõtjale, vaid meie tarbijatele, kelle esindajate kaudu oleme teada saanud, et neile ei meeldi nõukogu täiendused.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Sooviksin kõigepealt tänada raportööri Timothy Kirkhope'i selle eest, et arvutipõhiste ettetellimissüsteemide toimimishendi määrus sisaldab sätteid kuvamise kohta. Reisibürood kasutavad kuvamisseadmeid arvutipõhise ettetellimissüsteemi teabe edastamiseks ja seetõttu on hädavajalik, et reisibürood saaksid erapooletut ja tasakaalustatud teavet.

Usun, et erapooletu andmete kuvamine suurendab osalevate ettevõtete poolt pakutavate reisitoodete ja -teenuste läbipaistvust ja suurendab tarbijate usaldust. Reisibürood saavad kasutada õiglaseid hindamiskriteeriume, pakkumaks tarbijatele võimalikult läbipaistvaid valikuvõimalusi, näiteks võimaldab põhikuva juurdepääsu lennu- või raudteeveoettevõtte sõiduplaanis pakutavatele sobivaimatele reisivõimalustele.

Hindam raportööri jõupingutusi tagada hindade läbipaistvus otsese viitamisega toote HINNALE, kuna praegune määratlus PILETIHIND ei sisalda kõiki hinnaelemente, mis tarbijaid sageli eksitab.

Usun, et raport aitab kaasa õiglase konkurentsi kujunemisele arvutipõhiste ettetellimissüsteemide vahel, mis toob eelkõige kasu tarbijatele, kellel avaneb võimalus omandada kvaliteetse teenusega reisitooteid soodsate hindadega.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Määrus arvutipõhiste ettetellimissüsteemide toimimishendi kohta näeb ette eeskirjad, mida lennu- ja raudteeveoettevõtted peavad ettetellimisi vastu võttes järgima.

Praeguses olukorras on ilmnenu, et arvutipõhise ettetellimissüsteemi kaudu reisibüroode tehtud ettetellimine toob kaasa kõrgemad hinnad. Nõuan tungivalt, et arvestataks vajadusega kaitsta tarbijate isikuandmeid. Arvan, et reisijatel peab olema võimalus valida sobivaimad piletid ja selleks on vaja tarbijatele anda õiget ja täielikku teavet.

Nõuan tungivalt, et nõuetega ei kaasneks levitamiskanalite vahelist ega reisijate elukohast või reisibüroode asukohast tulenevat diskrimineerimist. Teatud levitamiskiisid, nagu näiteks internet, on mittediskrimineerimise põhimõttega kooskõlas, kuid arvutipõhised ettetellimissüsteemid nõuavad turismiettevõtelt teatud tingimustele vastavust, mis toob kaasa kõrgemad hinnad ja reisijate elukohast tuleneva diskrimineerimise.

Peamäärust ülimalt oluliseks; peaksime alati arvestama tarbijaga ja rõhutan veel kord tarbijate isikuandmete kaitse järgimise vajalikkust.

Marian Zlotea (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Kõnealuse dokumendi kohta fraktsiooni PPE-DE poolt koostatud INFO-komisjoni arvamuse variraportöörina tahaksin kõigepealt õnnitleda raportööri nii tehtud töö kui ka koostatud raporti puhul. Sooviksin rõhutada raporti olulisust seoses tõelise konkurentsi tagamisega arvutipõhiste ettetellimissüsteemide tegevuses.

Me ei tohiks kunagi kõrvale jätta tarbijate õigusi ja me peaksime kindlustama, et tarbijad saaksid kasu toimimishendis tehtavatest muudatustest. Tarbijaid tuleb teavitada kõigist nende kavandatava reisi üksikasjadest. On oluline, et nad teaksid piletite täpset hinda ja et neid ei viiks eksiteele võimalikud varjatud kulud.

Sooviksin samuti rõhutada asjaolu, et kõige olulisem on, et veebilehtede eest vastutavad ettevõtted ei kuuluks nende veebilehtede juhatustesse, sest neil on alati varjatud kulusid.

Kokkuvõtteks kinnitan raportöörile, et toetan teda homsel hääletusel täielikult.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Härra juhataja, avaldan täielikku toetust Brian Simpsoni seisukohale. Ta tegi selgeks, et emaeettevõtte uus määratlus on äärmiselt segane. Täiendav väljend „otsustav mõjutamine”

tekitab küsimuse, kas Lufthansa, kes omab 22% Amadeuse aktsiaid, mõjutab seda otsustavalt. Mida arvata 44%-lisest Lufthansa, Air France'i ja Iberia aktsiaomandusest: kas see on otsustav mõjutamine? Seda on vaja vaadelda igast vaatenurgast: kas kinnitame muudatusettepaneku 48 või saadame selle uuesti läbivaatamiseks parlamendikomisjoni tagasi. Vastasel juhul kahjustatakse kindlasti õiglase konkurentsi põhimõtet.

Inés Ayala Sender (PSE). – (ES) Härra juhataja, tervitan kokkulepet, mis põhineb konsensusel ja mille üle seetõttu mitte igäiks täiesti õnnelik ei ole.

Sooviksin tunnustada jõupingutusi, mida on teinud komisjon, nõukogu ja muidugi ka parlamenti esindav transpordikomisjon, selle raportööri ja variraportöörid.

Arvan, et käsitlemist on leidnud ka tarbijate mure, mis seondub turuinfo andmete edastamisega, sealhulgas rongiliiklust ja heitkoguseid puudutavate uute sammudega, mis on uuenduslik ja vastab esilekerkinud probleemile.

Arvan, et kontrollisüsteem, millesse on lisatud konkurents, on tugevdatud. Seega, püüdes süsteemist välja tõrjuda kolm ettevõtet, vähendame vaid konkurentsi, mis, nagu me kõik teame, toob kasu tarbijale.

Peter Mandelson, komisjoni liige. – Härra juhataja, sooviksin avaldada kiitust austatud parlamendiliikmetele kõrgetasemelise arutelu eest. Tervitan enamikku esitatud muudatusettepanekutest. Nendest on palju kasu mitmete punktide selgitamisel, eriti reisibüroode ekraanidel reisivõimaluste erapooletu kuva esitamise ja tarbijate isikuandmete kaitsega seonduvalt.

Sooviksin tänada parlamenti julguse eest, millega tõstatati emettevõtteid puudutav terav vaidlusküsimus. Sellega seoses sooviksin esitada komisjoni seisukoha. Teame kõik, et tegemist on äärmiselt tundliku küsimusega, mis on esile kutsunud intensiivse lobitöö. Selles sõlmküsimuses toetab komisjon kokkulepet, mis saavutati eesistujariigi ja raportööri vahel ning mida ühehäälselt toetasid ka kõik liikmesriigid.

Muudatusettepanekus 13 esitatud uus määratlus kõrvaldab igasuguse kahemõttelisuse ja õigusliku ebakindluse. Komisjonil avaneb võimalus analüüsida ja kindlaks määrata, kas ettevõtte on arvutipõhise ettetellimissüsteemi üle kontrolli ja kas ettevõtte, millel on arvutipõhises ettetellimissüsteemis õigused ja mis osaleb selle juhtimises, mõjutab süsteemi otsustavalt. See kontseptsioon põhineb komisjoni pikaajalisel kogemusel konkurentsi valdkonnas, mis lubab komisjonil määratleda aktsionäri tegelikke õigusi ja mõju, analüüsides näiteks aktsiate omamisest tulenevaid õigusi ja aktsionäride vahel sõlmitud kokkuleppeid. Seda silmas pidades usun, et arutuse all olev tekst võimaldab komisjonil esitatud kaebuste puhul või omaalgatuslikult täielikult ära kasutada oma eelisõigusi, tugevdada märkimisväärselt oma õigusi ja määratleda iga üksikjuhtumi korral ja igal ajahetkel, millised ettevõtted on emettevõtted ja peavad vastutama selle seisundiga kaasnevate kohustuste täitmise eest.

Seoses reisibüroo tuvastamisega arvutipõhise ettetellimissüsteemi turuinfo andmete edastamise süsteemis sisalduvate andmete põhjal toetan ma samuti kompromissteksti, mis tasakaalustab vajaduse kaitsta reisibüroosid andmete ebaõige kasutamise eest ja andmete kasulikkuse lennuettevõtete strateegiliste kavade koostamisel. Usun, et kõnealuse teksti abil kehtestame reguleeriva raamistiku, mis arvestab turuarenguid ja toob reisijatele kasu konkurentsi lisamisega lennu- ja rongipiletite levitamisega, pakkudes samal ajal kaitsemeetmeid kuritarvituste ärahoidmiseks.

Sellele tuginedes arvan, et on oluline jätkata tööd selle kokkuleppega õigusakti esimesel lugemisel. Uut õigusakti ootavad kõik osalejad ja see vähendab ettevõtete halduskulusid. Emettevõtja määratlusega seonduvate probleemide lahendamiseks võtan endale kohustuse, et kõnealuse kokkuleppe raames annaks komisjon välja ametliku teatise, milles komisjon selgitaks, kuidas on neil määruse rakendamisel kavas tõlgendada emettevõtte määratlust. Teatis saab olema sarnane neile, mis on välja antud konkurentsi puudutavais küsimustes. Teatis avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas enne määruse jõustumist, et tagada vajalik õiguskindlus kõigile huvitatud osalistele. Loodan, et suhtute sellisesse ettepanekusse pooldavalt.

Usun, et olen sellega käsitlenud kõiki arutelu käigus tõstatatud probleeme. Saadan nagu tavaliselt muudatusettepanekute täieliku nimekirja ja komisjoni seisukoha iga muudatusettepaneku kohta parlamendi sekretariaadile.

komisjoni liige. – Komisjoni seisukoht Euroopa Parlamendi muudatusettepanekute kohta

Kirkhope'i raport (A6-0248/2008)

Komisjon võtab vastu muudatusettepanekud 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 14, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 27, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 43, 44, 45 ja 48.

Komisjon võtab põhimõtteliselt vastu muudatusettepanekud 10, 19, 26 ja 28.

Komisjon võtab umber sõnastatult vastu muudatusettepanekud 1, 2, 3, 18, 25 ja 47.

Komisjon võtab osaliselt vastu muudatusettepaneku 33.

Komisjon ei võta vastu muudatusettepanekuid 12, 13, 15, 24, 29, 39, 40, 41, 42 ja 46.

ISTUNGI JUHATAJA: MECHTILD ROTHE

Asepresident

Timothy Kirkhope, raportöör. – Proua juhataja, tänan volinikku ülimalt selge seisukoha esitamise eest ja kinnituse eest, et pärast menetluse lõppu parlamendis (mis loodetavasti lõpeb homme positiivse tulemusega) teeb nii tema kui ka teised komisjoni liikmed kõik selleks, et tagada parlamendi nõusolek selle õigusakti jõustamisele.

Soovin tänada kolleege nende panuse eest hoolimata sellest, et ma kõigi esitatud tõlgendustega ei nõustu. See on ka arusaadav, kuna tegemist on kahtlemata keerulise probleemiga. Vaatamata avatusele, mida järgisin oma tööd tehes, on raske vältida olukorda, kus tulemuste mõni tõlgendus üle politiseeritakse või seda isegi valesti mõistetakse.

Siiski usun, et tarbijate ja laiema üldsuse huvides on jätkata tööd kokkulepitud viisil. Olen enda töö üle uhke. Olen uhke ka töö üle, mida mind aidates teised on teinud. Naeratus variraportööride näol ja nende toetus menetluse käigus lisavad kindlust, et nad toetavad mind mitte vaid täna õhtul, vaid koos oma fraktsioonidega ka homme.

Seepärast loodan, et olles asja kaalunud ja ära kuulanud voliniku täna esitatud aruka ja positiivse panuse, tulevad parlamendiliikmed homme tagasi ja annavad meile võimaluse jätkata täielikus üksmeeles, tagamaks selle, et Euroopa on parem paik reisijatele ja tarbijatele ning parem paik järgmistel aastatel konkurentsipoliitika jõustamiseks.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub teisipäeval, 4. septembril kell 12.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Christine De Veyrac (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Daamid ja härrad, täna õhtul arutatav tekst sai transpordi- ja turismikomisjonis elava arutelu osaliseks ja selleks oli ka põhjust, kuna õigusakt on oluline nii turismi- ja lennutransporditööstusele kui ka kodanikele.

Ei olnud kerge leida tasakaalu lennuettevõtete vahelise konkurentsi alalhoidmise ja reisibüroodele sõltumatuse tagamise vahel, võimaldades samal ajal reisijatele juurdepääs kasulikule ja erapooletule teabele.

Tekst, mille suhtes raportöör ja eesistujariik Prantsusmaa kokkuleppele jõudsid, järgib eespool mainitud nõudeid ja mul on selle üle hea meel.

Kokkulepe on saavutatud ka emasettevõtte määratluse suhtes ja see on ülimalt tähtis, tagamaks aus konkurents erinevate arvutipõhiste ettetellimissüsteemide vahel.

Loodan, et tekst kiidetakse homsel hääletamisel esimesel lugemisel heaks, nii et oleks võimalik seda kiiresti rakendada.

Tänan teid tähelepanu eest.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Arvutipõhised ettetellimissüsteemid on peamiselt kavandatud tarbija teenindamiseks. Sel põhjusel ongi oluline tagada lennupiletite ettetellimise turul läbipaistvus, arvestades eriti asjaolu, et lennuettevõtted, kel on osalus arvutipõhises ettetellimissüsteemis, saavad piirata turul valitsevat konkurentsi.

Ilmselt on lennuettevõtete turul olukord viimaste aastate jooksul oluliselt muutunud ja enamik lennuettevõtteid on loovutanud arvutipõhise ettetellimissüsteemi aktsiad, mis ei tähenda aga, et kõik lennuettevõtted on seda

teinud. Kõige olulisem on aga asjaolu, et lisaks loobumisele osalusest ettetellimissüsteemides ei ole lennuettevõtetal võimalik avaldada süsteemide tööle mõju, millega kaasneks neile kuuluvate lennuliinide eelistatud kohtlemine, ja see peab selgelt kajastuma ka ematettevõtte määratluses.

Toimimisjuhendi lihtsustamine suurendab võimalust läbirääkimisteks turuosaliste vahel (lennuettevõtetal ja arvutipõhistel ettetellimissüsteemidel on vabad käed pidamaks läbirääkimisi süsteemi pakutava ettetellimise hinnataseme üle). Praegused sätted suurendavad arvutipõhise ettetellimissüsteemi kulusid ja piiravad süsteemi paindlikkust kohandamiseks oma teenuseid lennuettevõtete ja reisibüroode erivajadustele, kuna üksikutel arvutipõhistel ettetellimissüsteemidel puudub võimalus pakkuda erinevaid tariife.

Loodan, et esitatud muudatusettepanekud toovad lennupiletiturule suurema konkurentsi, mis tooks kasu tarbijatele, eriti seoses praeguse valiku laienemise ja lennupiletite madalamate lõplike hindadega.

James Nicholson (PPE-DE), kirjalikult. – Toetan käesolevat raportit, mis teeb ettepaneku, et peatänavatel asuvate reisibüroode poolt lennukipiletite tellimiseks kasutatavaid arvutipõhiseid ettetellimissüsteeme käsitlevaid eeskirju peaks lihtsustama ja kaasaegsemaks muutama.

Arvutipõhiste ettetellimissüsteemide alased praegused eeskirjad vaid lämmatavad konkurentsi ja hoiavad alal kõrgeid hindu. Raportis esitatud ettepanekud soodustavad konkurentsi süsteemide töö eest vastutavate ettevõtete vahel ja loodetavasti toovad tarbijate jaoks kaasa piletihindade alanemise ja suurema valiku.

Praegu meeldib enamikule reisijatest võimalus tellida pilet otse lennuettevõtjalt. Uue toimimisjuhendi tulemusel peaksime saavutama hindade parema läbipaistvuse, mis hoogustab sektori tegevust ja tagab tarbijale õiglase tehingu.

18. Euroopa sadamapoliitika (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on transpordi- ja turismikomisjoni nimel Josu Ortuondo Larrea koostatud raport (A6-0308/2008) Euroopa sadamapoliitika kohta [2008/2007(INI)].

Josu Ortuondo Larrea, raportöör. – (ES) Proua juhataja, daamid ja härrad, umbes saja tuhande kilomeetri pikkusel ühinenud Euroopa rannikul on meil enam kui tuhat kakssada kaubasadamat, neile lisaks paikneb kolmekümne kuue tuhande kilomeetri pikkusel siseveekogude kaldajoonel veel mitusada sadamat. Nende sadamate kaudu toimub 90% meie rahvusvahelisest kaubandusest ja 40% ühendusesisest kaubandusest.

Sadamad pakuvad tööd poolele miljonile inimesele ja tagavad tervete piirkondade arengu. Nad on olulised ka regulaarse reisijate ja parvlaevade teenindamise seisukohalt, mis tagab sotsiaalse ühtekuuluvuse saarte ja teiste piirkondade puhul, kuhu sõitmiseks on kergem ja jätkusuutlikum kasutada mereteid. Seega ei ole kahtlust, et kõne all on sektor, millel on suur tähtsus meie kõigi heaolu silmas pidades. Siiski on meie sadamad silmitsi suurte väljakutsetega, sealhulgas suurenev rahvusvaheline nõudlus transpordi järele, mille kasv on kiirem kui ülemaailmne majanduskasv.

Selles kontekstis väärivad mainimist navigatsioonitehnoloogia areng, logistiline telekommunikatsioon ja selle ärakasutamine, saaste ja kasvuhoonegaaside heite vähendamine, uute investeeringute tagamine ja vajadus muuta ajakohastada nende inimeste väljaõpet, kes suudaksid seda sektorit juhtida ja tegeleda kõigi nende aspektidega. Lisaks on sadamatel ülesanne alal hoida dialoogi ja koostööd sadamaid ümbritsevate aladega, naabrite, linnade ja piirkondadega, ning välja arendada võimalikult hea ühendus ja mugavus võrreldes teiste transpordiliikidega, selleks et tuua kasu mõlemale poolele ja leida ühtlustatud ning jätkusuutlikud planeeringulahendused.

Sadamad on ka osa meie siseturust ja seega peavad olema kooskõlas vastavate ühenduse parameetritega. Transpordi- ja turismikomisjon, kes määras minu selle valdkonna raportööriks, soovis koostada omaalgatusliku raporti, mis pärast teiste fraktsioonidega peetud ulatuslikke arutelusid ja saavutatud kokkuleppeid esitatakse nüüd Euroopa Parlamendi täiskogu istungil.

Oma analüüsi käigus arvestasime sellega, et Euroopa sadamapoliitika eesmärk peaks olema meretranspordi konkurentsivõime edendamine ja tingimuste loomine kvaliteetsete kaasaegsete teenuste arendamiseks, pakkudes turvalisust, kiiret teenindamist, madalaid hindu ja keskkonnaga arvestamist, luues piirideta Euroopa meretranspordiruumi.

Usume, et tehnoloogiline ja majanduslik areng ning Panama kanali laienemine tugevdab praegust suunda suuremate merealuste poole, mis toob kaasa muutusi rahvusvahelistel liinidel. Usume ka, et samal ajal

arenevad Euroopas, kus paljud sadamad ei ole suurte aluste liikluseks piisava sügavusega, ka vahesadamad ning väikesed ja keskmise suurusega sadamad, mille tulemusel hoogustub kabotaaž ja jõetransport.

Sellise tuleviku jaoks vajame Euroopa ühist poliitikat, et hoogustada piirkondlikku konkurentsi ja territoriaalset ühtekuuluvust, ning peame kahekordistama jõupingutusi vee saastamise ja süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamiseks, seetõttu nõuame ka praegu kasutatavate kütuste asendamist diislikütusega 2020. aastaks. Sadamate juhid peavad tegema koostööd üksteisega, kohalike ja piirkondlike omavalitsustega ning transpordisektori organisatsioonidega, piirdumata sealjuures mere- ja jõetranspordiga, vaid tehes koostööd ka raudtee-, õhu- ja maanteetranspordi organisatsioonidega.

Arvame, et rahvusvahelisel õiguslikul raamistikul põhineva ühenduse meretransporti käsitleva õigusliku raamistiku õiguskindlus sõltub meretranspordi meetmepaketi Erika III kiirest vastuvõtmisest ja selle saavutamiseks palume tungivalt suurimat võimalikku konsensust.

Euroopa sadamad konkureerivad mõnikord kolmandate riikide sadamatega, mis järgivad diskrimineerivaid poliitikaid; vajame seepärast võimalike kitsaskohtade nimestikku. Mõistame, et tehnoloogilistel muudatustel on märkimisväärsed rahalised tagajärjed ja seepärast peaks piirkondadel olema võimalus rahastada struktuurifondide kaudu arenenud tehnoloogiliste seadmete omandamist, töökohtade loomist innovatsiooni valdkonnas ja nende linnapiirkondade rehabiliteerimiseks, kust sadamad on ümber paigutatud.

Peame komisjoniga arutelusid selle üle, et komisjon avaldaks 2008. aastal sadamatele antavat riigiabi käsitlevad suunised, milles tehtaks vahet juurdepääsu- ja kaitseinfrastruktuuride vahel, mille kohta peaks kehtima vabastus, ning projektidega seotud infrastruktuuri ja tekiehitiste vahel, nii et riigiabina ei käsitletak abi tegevusteks, mille eesmärk on keskkonnanäitajate parandamine või ülekoormatuse ja maanteetranspordi vähendamine, eriti kui abi on vajalik (näiteks seoses saartega) ühtekuuluvuse tagamiseks.

Sellega seoses pooldame läbipaistvusnõuete laiendamist, kuid tingimusteta kohustuse kehtestamise asemel soovime sadamaid, mille minimaalne aastakäive ei lange määruse kohaldamisest vabastuse saamiseks alla madalaima piirmäära.

Lõpetuseks, toetame sadamatöötajatele tunnustatud kvalifikatsiooni andmist ja palume Euroopa sotsiaalse dialoogi komisjonil selle probleemiga tegeleda.

Peter Mandelson, komisjoni liige. – Proua juhataja, lubage kõigepealt tänada transpordi- ja turismikomisjoni nägemuse eest sadamapoliitika kohta ja raportöör Josu Ortuondo Larreat raporti eest. Raportis tunnustatakse komisjoni jõupingutusi Euroopa tõelise sadamapoliitika väljatöötamisel ja just see meid ühendabki.

Komisjoni teatis sadamapoliitika kohta on vastus sektori vajadustele ja muredele, mille komisjon määratles pärast sadamasektoriga peetud ulatuslikke konsultatsioone, mis kestsid 2006. aasta novembrist 2007. aasta juunini. Konsultatsioonide tulemused näitasid, et Euroopa sadamatel on sarnased väljakutsed: suurem nõudlus rahvusvahelise transpordi järele, muutused tehnoloogias, kohustus vähendada kasvuhoonegaaside ja muid heiteid, vajadus dialoogi järele, vajadus kehtestada võrdsed tegutsemistingimused.

Nende ülesannete täitmiseks vajame Euroopa mõjusat ja tõhusat sadamasiüsteemi. Teatis on kavandatud kui inventuur olukorrast sadamasektoris, mida iseloomustab suur mitmekesisus, arvestades suurust, rolli, liiklust ja haldusmeetodeid. Ka parlamendi raportis on seda mitmekesisust täheldatud. Nagu teatises selgelt kinnitatakse, ei ole komisjonis kavas sellesse mitmekesisusse sekkuda.

Nõustun parlamendiga selles, et meie sadamate olulisus ei seonu niivõrd majanduslike teguritega, vaid sadamate rolliga ühiskonnas. Parlament rõhutab sadamate tähtsust mitte ainult mere-, jõe- ja ühendveotranspordile Euroopa piires ja ka rahvusvaheliselt, vaid ka töökohtade loojana ja ühe tegurina elanikkonna integreerimisel.

Sellest järeldub, et sektorile sobib üleeuroopaline lähenemisviis. Teatises välja toodud meetmed, millega tööstusharu nõustub ja mille kehtestamist esigi nõuab, tuleb rakendada: suunised riigiabi kohta, keskkonnanäitajate õigusaktide rakendamise suunised, piirideta Euroopa meretranspordiruum, sotsiaalne dialoog. Oleme juba alustanud ja püüame lähemas tulevikus käegakatsutavaid tulemusi saavutada.

Komisjon on vastu võtnud teatise, milles tehakse ettepanek selge raamistiku ja tegevuskava koostamiseks, mis võimaldaksid Euroopa sadamatel täita oma ülesanded nii praegu kui ka tulevikus, meelitada ligi investeringuid ja aidata kaasa ühendveo transpordiketi arengule.

Olen täiesti veendunud, et teatis ja selles esitatud praktilised meetmed annavad positiivseid ja kasutoovaid tulemusi, mis kindlustavad Euroopa sadamatele jätkuva olulise rolli logistilises ahelas ja keskustena, mis pakuvad nii majanduskasvu kui ka töökohti.

Pierre Pribetich, *regionaalarengukomisjoni arvamuse koostaja*. – (FR) Proua juhataja, daamid ja härrad, regionaalarengukomisjoni arvamuse koostajana sooviksin siiralt õnnitleda Josu Ortuondo Larreat tema olulisemate soovitude puhul Euroopa sadamatele vajaliku arengu kohta. Sooviksin teda õnnitleda ka meie ettepanekutega arvestamise puhul ja tänada teda kõigi mu kolleegide nimel.

Euroopa piires on kaupade ja inimeste vaba liikumine oluline majanduskasvu saavutamiseks ja meie solidaarsuse näitamiseks. Kaubatranspordikett – 90% rahvusvahelisest kaubandusest ja transpordist – nõuab, et iga lüli, iga sõlmpunkt oleks optimeeritud sellist voogu arvesse võttes. 21. sajandile iseloomulik sadam ei hiili sellise uut laadi liikumise mõju eest kõrvale. Osana linnast peab sadam olema integreerunud linnade jätkusuutlikkusse planeerimisse kooskõlas kindlaksmääratud, ennetavate kliimamuutuste vastu võitlemise eesmärkidega. Osana piirkonna arengust peab sadam olema optimeeritud ka Leipzigi harta integreeritud lähenemisviisi silmas pidades. Euroopa sadamapoliitika, millele me suuri lootusi paneme, peab seepärast vastama nii sellele olulisele vajadusele kui ka raportis seatud eesmärkidele ja seega olema integreeritud meie üldisesse lähenemisviisi.

Corien Wortmann-Kool, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (NL) Proua juhataja, volinik, Euroopa sadamad on majanduse edasiviiv jõud. Tervelt 90% Euroopa rahvusvahelisest kaubandusest kulgeb läbi sadamate. See peaks meeldima kaubandusvolinikule härra Mandelsonile. Igal aastal toimub enam kui kolme miljoni tonni kõikjalt üle maailma pärineva kauba ümberlaadimine. Sadamad annavad tööd enam kui poolele miljonile eurooplasele. Kasvu arv näitajad on siiani märkimisväärsed. Kasv loob võimalusi, kuid toob kaasa ka probleeme: infrastruktuuride kättesaadavus, hea ühendus sisemaaga, keskkonna suutlikkus. Just seepärast on oluline, et Euroopa ei seaks sadamatele tõkkeid, vaid aitaks neil lahendada probleeme.

See ei nõua sadamateenuste direktiivi või õigusakti, see nõuab selgeid suuniseid. On oluline, et Euroopa Komisjon kiirendaks suuniste vastuvõtmist ebaselgete ja vahel isegi järjepidevusega keskkonnanalaste õigusaktide kohta. Ebamäärane terminoloogia ja järjekindlusetu sõnastus annab alust õiguslikele apellatsioonidele ja paneb tähtsad projektid ootele. Komisjon ei ole siiani nimetanud suuniste esitamise kuupäeva. Kas komisjon saab täna õhtul selles suhtes mingit selgust tuua?

Oluline on vastu võtta suunised ka riigiabi kohta. Võrdsete võimalustega ala Euroopa sadamatele on oluline eeltingimus. Sadamatega seoses on oluline ka läbipaistvusnõue. <http://www.epp-ed.eu> toetab Euroopa Komisjoni ja on vastu raportööri soovitatud ettepanekule kehtestada piirmäärad. Seepärast on meil kavas hääletada raporti selle osa vastu. Hääletame ka <http://www.guengl.eu> esitatud muudatusettepanekute vastu, sest need lähevad vastuollu Kreeka valitsuse esitatud mõistlike ettepanekutega, ja Euroopa Parlamendi poolt oleks vale need kaotada. Minu Kreeka kolleeg räägib neist kohe lähemalt.

Emanuel Jardim Fernandes, *fraktsiooni PSE nimel*. – (PT) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, sooviksin õnnitleda raportööri raporti kvaliteedi puhul ja tänada erinevaid parlamendiliikmeid nende avatuse eest ja nende antud panuse eest, eriti Willi Piecykit, kes hiljuti meie hulgast lahkus. 2006. aastal lükkas parlament teist korda tagasi ettepaneku sadamateenuste turulepääsu kohta. Tookord valiti meetmed, mis soodustasid suuremat läbipaistvust, ausamat konkurentsi, vähem ohtlikku tööd, paremat töötajate kvalifikatsiooni ja suuremat ohutust, ning rõhutati, et Euroopa sadamasüsteemi reguleerimata liberaliseerimine töötaks iseendale vastu. Kõnealune raport toetab tugevasti seda seisukohta.

<http://www.socialistgroup.eu> variraportöörina olen alati pooldanud järgmisi kõnealuses raportis tõstatatud aspekte: vajadus kasutada olemasolevaid võimalusi Euroopa rahastamise või riigiabi pakkumiseks, kui on tarvis välja töötada või soetada arenenud ja keskkonnasõbralikke vahendeid ning parandada nende integreerimist Euroopa sadamavõrgustikku; kohalike ja piirkondlike omavalitsuste vajadus kasutada ära sadamate pakutavaid võimalusi piirkonna arenguks, luues läbipaistvam ühendvedu ja sadamatevaheline konkurents; vajadus parandada praeguseid sotsiaalseid tingimusi meretranspordi sektoris, pakkudes paremat väljaõpet ja elukestvat õpet ning luues töökohtades paremad ohutustingimused; vajadus edendada Euroopa Liidu konkurentsivõimet ülemaailmse meretranspordipiirkonnana, tugevdades eelkõige mereohutuse ja finantssoodustusi reguleerivaid raamistikke ning erinevaid riiklikke või erainvestoreid abistavaid eeskirju; olemasolevate sadamate kohandamine rangetele keskkonnanalastele nõuetele, eriti kasvahoonegaaside heite vähendamiseks; sadamate kui ülemaailmse tasakaalu määravate tegurite kohta käivate reguleerivate raamistike tugevdamine; Euroopa sadamasüsteemi kohandamine ülikiire tehnoloogilise arenguga, jätmata tähelepanuta keskkonnamõju; nõustumine asjaoluga, et riigiabina ei käsitleta riiklike ametiasutuste tehtud

investeeringuid äärepoolsete piirkondade ja saarte tarbeks, kui investeeringuid on vaja majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tagamiseks, välja arvatud juhul, kui sellest saab kasu üks konkreetne kasutaja või sadama omanik; äärepoolsete piirkondade erilise olukorra tunnustamine vastavalt Euroopa Liidu asutamislepingule.

Anne E. Jensen, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (DA) Proua juhataja, <http://www.alde.eu> toetab komisjoni uut Euroopa sadamapoliitika strateegiat. Kuna kaks sadamadirektiivi ettepanekut on tagasi lükatud, on vaja teema uuesti läbi mõelda. Lisaks sellele on komisjoni korraldatud konsultatsioonid, milles on osalenud kõik sadamate sidusrühmad, näidanud vajadust muuta selgemaks riigipoolse toetuse eeskirjad, et kindlustada õiglane konkurents sadamate vahel ja ka keskkonnanõuded. Seetõttu on komisjoni strateegia valmistada ette riigiabi käsitlevad suunised õigustatud. Otsused tuleb langetada paljude üksikasjade kohta. Küsimusi võib näiteks tekitada, kui kaugele sadama territooriumile ulatuva tee rajamine on avalik projekt ja kus on piir, millest edasi on tegu sadama kohustusega. Suunised peavad andma sellistele küsimustele selged vastused. Avatus ja läbipaistvus riigiabi puudutavate küsimuste kohta on olulised ja ma avaldan täielikku toetust raportööri sellekohastele soovitudele.

Komisjon toob selgust ka küsimuses, kuidas tõlgendada ELi keskkonnavalitsuse õigusakte, mis seonduvad sadamate laienemise ja arenguga. Kogu olukorda arvesse võttes parandab sadamate laienemine keskkonnatingimusi, edendades keskkonna suhtes ohutumat meretransporti. Loomulikult ei tohi sadamate arendamine toimuda keskkonna arvel. Suurem selgus tagab, et keskkonnaküsimusi ei tõstatata vaid eesmärgiga takistada ja muuta keerukamaks sadamate laienemist – et ei tekiks probleeme, mis ei tulene tõelisest murest keskkonna pärast.

Komisjon edendab sadamavõrgustiku arenemist ja kindlustab toetavate investeeringute tegemist. Kaupade toimetamine sadamatesse ja sealt edasi kujutab endast tõsist probleemi ja rahuldavate maanteetranspordisõlmede rajamine peaks tulevikus peegelduma ka ELi toetusprogrammides, mitte ainult piirkondlikes toetusprogrammides, vaid ka sellistes programmides nagu näiteks Marco Polo.

Me tõstame sadamate tõhusust uute tehnoloogiate abil ja vähendades bürokraatiat. Lisaks sellele arvan, et konsultatsioonide heaks tulemuseks oleks tulevikus saavutatav konstruktiivsem dialoog sotsiaalpartnerite vahel. Sadamatöötajaks olemine tähendab ühtlasi ka kultuuri osaks olemist, kuid kaasaegsetes sadamates on ka vägagi erialaseid töökohti, mis tähendab tööd ohtlikes tingimustes. Sellest tuleneb ka vajadus pöörata tähelepanu kutseoskustele ja väljaõppele. Arvan samuti, et väljaõppe käsitlemine osana komisjoni algatatud abinõudest on positiivne. Soovin Josu Ortuondo Larreale edu suurepärase raporti puhul ja jään ootama komisjoni tegevuskava rakendamist.

Pedro Guerreiro, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (PT) Proua juhataja, me ei saa nõustuda komisjoni selle algatuse hinnanguga, kuna meie arvates on tegemist viimase abinõuna tehtava katsega edendada sadamateenuste liberaliseerimist Euroopa Liidu tasandil. Komisjon kinnitab oma teatises, et nad astusid vastu vajadusele viia sadamate ja arengu juhtimine kooskõlla läbipaistvuse, konkurentsi ja ELi õigusega üldiselt ning samuti vajadusele luua Euroopas tõeline meretranspordi siseturg, mille saavutamiseks komisjon esitab õigusakti ettepaneku, ehk eesmärk on saavutada see, et Euroopa Liidu siseturu konkurentsieeskirjad hõlmaksid ka sadamate haldamise.

Komisjonil ei ole teatavasti erastamise õigust. Siiski püüab komisjon luua tingimusi selleks, et juhul, kui erastamine aset leiab, toimuks see Euroopa Liidu raamistikus sadamateenuste liberaliseerimise käigus, näiteks seoses teenuse kontsessioonidega sadamasektoris, ja ma tsiteerin „nii, et see ei piiraks avatud konkurentsi suuremal määral kui sellisel, mis on vajalik“, või seoses riikliku rahastamisega, tsiteerin „olenemata nende ... käibe suurusest“.

Sel põhjusel arvan, et Euroopa Parlamendi raportis tuleks selgelt väljendada vastuseisu igasugusele katsele liberaliseerida sadamateenused Euroopa Liidu tasandil, pidades silmas riiklikku rahastamist, sadamakontsessioone, tehnilis-merenduslikke teenuseid ja lasti käitlemisega seotud teenused. Sadamasektor on avalik teenus, millel on strateegiline tähtsus majandusliku ja sotsiaalse arengu, keskkonna, iga liikmesriigi kaitse ja suveräänsuse seisukohalt, mistõttu sadamateenuseid ei tohiks ELi tasandil liberaliseerida.

Johannes Blokland, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – (NL) Proua juhataja, sooviksin alustuseks tänada Josu Ortuondo Larreat Euroopa sadamapoliitikat käsitleva raporti eest. Raportiga seoses soovin ka märkida, et tuleb lõpetada ebaõiglane konkurents Euroopa sadamate vahel. On vastuvõetamatu, et mõned Euroopa sadamad peavad ise ennast ära majandama, kusjuures teised toetuvad riigiabile.

Minu esmane palve komisjonile on järgmine. Kas volinik Mandelson saab lubada, et suunised sadamatele antava riigiabi kohta avaldatakse enne 2008. aasta lõppu?

Nõuaksin komisjonilt tungivalt ka keskkonnavalase õigusakti rakendamise kohta käivate suuniste väljaandmist 2008. aastal. Praegu takistab selle õigusakti keerukus ja selguse puudus Euroopa sadamate arengut.

Sylwester Chruszcz (NI). – (PL) Proua juhataja, olen parlamendiliige, kes iga päev merendusega kokku puutub. Sadamatel on suur tähtsus mitte ainult Euroopa transpordiga seoses, neil on suur roll ka majanduse osana ja töökohtade loojana. Meretransport ja meresadamad annavad oma panuse ELi ühisturule ja maailmaturule ning loovad nende vahel sideme. Sadamate tõhus toimimine ja jätkuv arenemine on olulised nii Euroopa Liidu konkurentsivõimele kui ka kogu Euroopale praeguses globaliseerivas maailmas. Kuigi selle sektori piiriülene ulatus nõuab sadamapoliitika ühtlustamist Euroopa tasandil, ei saa selle poliitika aluseid kujundada kohalike ja riiklike vajadusi arvestamata. Seda kõike arvestades saan vaid mõõduka optimismiga suhtuda Euroopa Liidu leebe õiguse – teisisõnu, integreeritud ja jätkusuutliku merenduspoliitika kujundamise suuniste ning haldustakistuste eemaldamise – suhteliselt piiratud mõjusse üksikute liikmesriikide üle.

Jim Higgins (PPE-DE). – (GA) Proua juhataja, tervitan komisjoni esialgseid soovitusi. See on kasulik dokument ja ma sooviksin õnnitleda raportööri suure töö eest raporti ettevalmistamisel. Raportis rõhutatakse, et sadamad on olulised infrastruktuuri osad. Euroopa Liidus on 1200 kaubasadamat, mis kas otseselt või kaudselt annavad tööd poolele miljonile inimesele. Tervitan raporti osa, milles rõhutatakse sadamate häid ühendusteid sisemaaga. Iirimaa näiteks peaaegu puudub raudteeühendus sadamatega ja puudub ka ühendus riiklike või rahvusvaheliste lennuväljadega.

Iirimaa transpordiminister, kes kuulub rohelistele erakonda, tunnistas, et süsinikdioksiidi heitega seonduv olukord Iirimaa on väga halb, läheb järjest halvemaks ja halveneb üha just transporditingimuste tõttu. Kahtlemata on üks põhjuseid raudteeühenduse puudumine sadamate ja lennuväljadega. Iirimaaale importijatel ja sealt eksportijatel ei ole muud võimalust kui kasutada mootorsõidukeid ja see on ju skandaalne. Olen alati rõõmus, kui transpordikomisjon annab välja selliseid raporteid, mis toetavad Euroopa Liidu keskkonnavalaseid õigusakte.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Proua juhataja, lubage mul tänada Josu Ortuondo Larreat raporti eest. Teen seda ühena neist, kes kaks aastat tagasi algatasid sadamateenustele juurdepääsu kohta käiva direktiivi eelnõu tagasilükkamise.

Olen selle poolt, et sadamaid käsitletakse infrastruktuuri osana ja seega ka avaliku sektori osana, millel on strateegiline vastutus sadamate arengu eest. Sadamad ei pea kuuluma riigile, kuid avalik sektor peab endale nende eest vastutuse võtma. Ka selle üle on mul hea meel, et me räägime riigiabist. Tegemist on võib-olla just sellega, mida me vajame, ja ka mängureeglid tuleksid kindlasti kasuks.

Sooviksin samuti rõhutada, kui oluline on muuta sadamates töötavate inimeste tingimused stabiilsemaks. Tegemist on inimeste rühmaga, kes koos infrastruktuuri osaks olevate sadamatega kujutavad endast majanduslike võimaluste allikat. Viimane aspekt, millele ma sooviksin tähelepanu juhtida, on vajadus muuta sadamatele juurdepääs ajakohasemaks (teisisõnu arendada maanteid, raudteed ja siseveekogude liiklust), et sisse seada mitmeliigiline transpordisõlm.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Täna raportööri ja loodan, et seda raportit saadab seekord edu.

Ka minu koduriik Eesti on mereriik ja mul on hea meel, et antud raportis keskendutakse mitmete liikmesriikide sadamasektori kitsaskohtade lahendamisele.

Sadamatel on suur tähtsus majanduslikule ja ühiskondlikule arengule, kogu Euroopa Liidu konkurentsivõimele, aga me saame üleilmses konkurentsivõime toime tulla üksnes siis, kui oleme üle keskmise uuenduslikud ja kvalitatiivselt parimad.

Mereriigis toimib merendus kompleksse logistikasüsteemi lahutamatu osana, olles integreeritud riigi ühtsesse majandussüsteemi. Meretransport on oluline transpordiliik ka Euroopa Liidu sisese kaubanduse seisukohast, millest lähtuvalt tervitan algatust ühendusesisese piirideta meretranspordi ruumi loomiseks.

Leian, et Euroopa Liidus ei tohiks ühendusesiseseid lähimerevedusid asetada ebasoodsamasse olukorda võrreldes muude transpordiliikidega ning samuti ei tohiks ühenduses deklareeritavate kaupade suhtes Euroopas kohaldada uuesti tolli järelevalvet.

Vajalik on Euroopa Liidu sadamate tegevust reguleerivate ühtsete eeskirjade sätestamine. Kuid samas, Euroopa Liidul tuleb oluliselt enam toetada oma sadamaid just kolmandate riikide sadamate ebaausa konkurentsi vastu.

Oluline märksõna sadamate puhul on „meresõiduohutus”, mis nõuab täiustamist ja kindlasti tuleb parandada merepääste koordineerimiskeskuste vahelist koostööd.

Loodan, et kõik need sammud, mis raportis on esile toodud, millest rääkida mina oma kahe minuti jooksul loomulikult ei jõua, aitavad kaasa Euroopa Liidu meretranspordi konkurentsivõime tõstmisele ja viivad Euroopa sadamapoliitika väljakujunemisele.

Hélène Goudin (IND/DEM). – (SV) Proua juhataja, kui 2006. aastal toimus sadamate direktiivi arutelu, hääletas erakond Juuninimekirja selgelt ja ühemõtteliselt selle vastu. Põhjus, miks me direktiivi vastu olime, seisneb selles, et Euroopa sadamad toimivad hästi ja on konkurentsivõimelised ka rahvusvahelises perspektiivis. Praegu arutatav raport sisaldab mitut aspekti, mida hõlmas ka sadamadirektiiv, mille vastu me hääletasime. Veelgi enam, raportis sisaldub ettepanekuid, mis on ühtaegu nii muret tekitavad kui ka taunitavad.

Näiteks tehakse ettepanek, et ühenduses deklareeritud kaupade suhtes ei tohiks kohaldada uuesti tollijärelevalvet. See on suur probleem, kui arvestada näiteks narkootikumide ebaseaduslikku sissevedamist. Iga liikmesriik peaks saama ise otsustada, kas mõnda konteinerit tuleb avada või mitte.

Tegemist on raportiga, milles võib tunnetada ebavajalikke eeskirju, varjatud proteksionismi ja suuri kulutusi maksumaksjale. Seepärast palun tungivalt homme selle vastu hääletada.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, meie sadamate ümbrusesse on kasvanud linnad ja suurlinnad ja needsamad sadamad on seotud meie inimeste arenguga. Seepärast on hädavajalik, et sadamad oleksid eeskujulikud ja õigustatud ning toimiks rangelt seadusi järgides.

Kahjuks tuleb märkida, et Itaalias on kaks sadamat, Napoli ja Gioia Tauro, mis on tõsiselt rikkunud seadusi. Aset on leidnud ebaseaduslik kauba import näiteks Hiinast ja loomulikult kahjustab see riigi majandusstruktuuri. Samuti tegutsevad maffiajõugud, kes organiseerivad kuritegelikku uimastite ja relvade sissevedu ja jätkavad majanduse, õiguse ja nii meie riigi kui ka kogu Euroopa kahjustamist.

Seepärast peavad nii Euroopa Parlament kui ka riiklikud ametiasutused jälgima tähelepanelikult olukorda kohtades, kus valitseb korralagedus, kus kahjuks maffia reegleid kehtestab ja kus puudub kontroll või nõuetekohane reguleerimine.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Proua juhataja, volinik, raportöör, daamid ja härrad, arvan, et esitatud ettepanek on parem kui eelmisel korral esitatud dokument. Selles on palju rohkem ruumi kohustuste detsentraliseerimisele. Samuti suurendab raport liikmesriikide rolli – regionaalarengukomisjoni liikmena tahaksin just sellel veel kord peatuda.

Mind hämmastab asjaolu, et ühelt poolt on sadamate seisund väga selgelt määratletud, kuid teiselt poolt on jäetud vajalik ühendus sisemaaga tähelepanu alt välja. Üks näide võib olla Antwerpen siin Belgias ja Ruhri piirkond. Iron Rhine'i – raudteelõik, mis lõpuks kaotaks konteineriautode pideva voo kiirteedelt – aktiveerimist on arutatud juba aastaid. Olukord on naeruväärne: kõik võiks olla teisiti, kuid kohustused on peamiselt riikide kanda.

See käib ka Hollandi kohta, kus Betuwe liin – millesse on investeeritud miljardeid kroone – on paigaldatud Antwerpenist Ruhri piirkonnani. Kujutlege minu hämmastust: Saksamaa piiril puudub optimaalne vastastikune ühendatus. Selliste liiklussõlmede nagu sadamate kaudu toimuva rahvusvahelise transpordi kasvuga seoses peame me omaks võtma tihedamalt integreeritud lähenemisviisi.

Tean, et Euroopa Komisjon töötab dokumendiga territoriaalsest ühtekuuluvuse kohta, mida peaksid tunnustama mitte ainult vanad Lääne-Euroopa liikmesriigid, vaid ka uued liikmesriigid ja teisedki. Selles suunas liikumiseks on veel ruumi. Ma ei räägi ainult rangetest õigusnormidest ja eeskirjadest, vaid ka üksteise kohustuste ümberhindamisest. Samuti ei räägi ma struktuurifondide raha kulutamisest. Sadamate arengusse ja klastritesse suunatakse miljardeid eurosid, samas on see tegevus sisemaaga koordineerimata. Just sellist sõnumit soovisin ma edastada. Tohin ma volinikult küsida, kas kõnealune prioriteet kajastub ka rohelises raamatus territoriaalse ühtekuuluvuse kohta, mis esitatakse oktoobris?

Ramona Nicole Mănescu (ALDE). – (RO) Soovin õnnitleda raportööri tema töö ja dokumendi koostamisel tehtud jõupingutuste puhul. Meretransport ja sadamad on kaks olulist komponenti ketis, mis ühendab

Euroopa ühtse turu maailmamajandusega ning nende valdkondade kaudu toimub 90% Euroopa rahvusvahelisest kaubandusest. Piirkondliku arengu seisukohalt esindavad sadamad üht olulist Euroopa ühtekuuluvuse osa, nii turismitööstuse mahu suurendamise kui ka enam kui poole miljoni töökoha loomise tõttu, kuna need kaks valdkonda arendavad ja muudavad dünaamilisemaks äärepoolseimad piirkonnad.

Selle taustal aitavad piirkondlikule arengule kaasa sellised aspektid nagu sadamate maine parandamine ja nende tihedam integreeritus linnapiirkondade ellu, nende kaasaegsemaks muutmine Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi võimalusi ära kasutades ning samuti kohalike omavalitsuste ja sadamate juhtkondade kaasamine vee- ja õhukvaliteedi parandamisse.

Konkurentsivõimelise Euroopa poliitika väljakujundamisel on tähtis integreeritud lähenemisviis, mis võtaks arvesse nii majanduslikud, keskkonnavalased, sotsiaalsed kui ka ohutusalased aspektid. Me ei tohiks tähelepanuta jätta ka koostööprogrammide innustamist Euroopa naabrus- ja laienemispoliitika raames ega ka sadamapiirkondade liitmist üleeuroopalisse transpordivõrgustikku.

Lõpetuseks tahaksin tähelepanu juhtida ka Musta mere sadamatele, mis vaatamata terminalide suurepärasele nõuetele vastavusele vajavad täiendust siseveesadamate ja veeteede näol, mis lihtsustavad mitmeliigilist transporti ja kaubavahetust nende liikmesriikidega, mis ei asu mere ääres.

Seega arvan ma, et Doonaul on kõik võimalused selleks, et jõe hästi ära kasutada Musta mere piirkonna logistilise koridorina, mis oleks Lääne-Euroopasse viiv Euroopa idavärv. Järelikult peaks Euroopa Liit pöörama suurt tähelepanu Musta mere piirkonnale, millest võiks Euroopa jaoks saada kasvu ja arengu edasiviija, mis aitaks kaasa äärepoolseimate ja kesksete piirkondade vahelise lõhe vähendamisele.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). - Proua juhataja, sadamad ei ole vaid transpordi seisukohalt olulised, nad loovad ühtlasi meie inimestele töökohti, mõjutavad tugevasti meie majandust ja on strateegilise tähtsusega liikmesriikide ohutuse ja kaitse seisukohalt. Poliitikaga seoses peaksime esmalt keskenduma nende kaasaegsemaks muutmisele ja sektori arendamisele, mille alla kuuluvad kõik logistilised sadamatega vastastikuses seoses olevad tegevused. Ükskõik millise tööstusharu laiendamisel ei tohi unustada keskkonda, eriti kehtib see mere- ja muude veeteede puhul. Kuna kujundatava poliitika abil on meil võimalus kaitsta keskkonda ja seista vastu sotsiaalsele mõjule, peame tegelema ka probleemidega, mis seonduvad ELi mittek kuuluvate riikidega ja mis takistavad sektori edukust, kui ei rakendata sarnaseid eeskirju ja kaitsemeetmeid.

Jim Allister (NI). - Proua juhataja, kõnealuse raporti lõikes 44 nõutakse liikmesriikidelt sadamate infrastruktuuri kaasrahastamise puhul olemasoleva võimsuse kasutamisel rakendada piiriülest strateegiat.

Lihtsustatult tähendab see, et riigid ei tohiks dubleerida ega kohelda erapoolikult naabruses asuvaid rajatisi. Just niiviisi toimiti aga minu valimispiirkonnas Põhja-Iirimaa – mis on volinikule vägagi tuttav piirkond.

Hiljuti tehti suuri investeringuid ja ehitati Carlingford Loughi äärde Warrenpointi heade maha- ja pealesõiduvõimalustega edukas parvlaevasadam. Nüüd on tehtud ettepanek ehitada riiklike vahenditega sama järve äärde, kuus miili eemale Iirimaa Vabariigis asuvasse Greenore'i samasugune rajatis ettevõtte poolt, mille üheks omanikuks on Dublinis asuv valitsus.

Kuulen sageli Iirimaa poliitikutelt, kuidas nad soovivad Põhja-Iirimaa aidata ja koostööd teha, seega pean ma küsima, miks nad nüüd soovivad kõrvale lükata ja hävitada meie sadama Warrenpointis.

Loodan, et komisjon näitab selles küsimuses üles huvi, võtab vaatluse alla riigiabiga seonduvad probleemid ja mõistab lõpuks, et selline tegevus on täielikult vastuolus mõistliku sadamapoliitikaga.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (EL) Proua juhataja, konkureerivate sadamateta ei suuda EL vastata ülemaailmse kaubanduse väljakutsele – 90% meie imporditavate kaupade vedu toimub mereteid mööda – ega vähendada liiklust meie maanteedel, kasutades enam mereliiklust.

Siiski peavad sadamad lõpuks kivijast välja kasvama. Nad peavad lõpetama vaenulikkuse ametiühingute suhtes ja peavad hakkama tegutsema läbipaistvalt, vähendama bürokraatiat ja muutuma kaubandussektorile avatumaks.

Kreeka valitsus on käivitanud ambitsioonika programmi, mille käigus soovitakse anda osa sadamategevustest üle sõltumatutele eraettevõtetele, kes muudaksid dünaamilisemaks mitte ainult Kreeka majanduse, vaid ka Kagu-Euroopa piirkonna laiema.

Palun seega tungivalt kolleegidel toetada seda valikut ja tagasi lükata peamiselt vasakpoolsete parlamendiliikmete muudatusettepanek, mille eesmärk on kahjustada ja õõnestada Kreeka meresadamate programmi tähtsust.

Colm Burke (PPE-DE). - Proua juhataja, tervitan soojalt arutatavat raportit. Vajame integreeritud sadamapoliitikat, et edendada majandust ja investeringuid, kasutades tulusalt ära meretranspordi keskkonnasõbralikkust. Suurt kasu tooks ka tihedam koostöö sadamate ja erinevate liikmesriikide vahel.

Minu kodulinna Corkis ja selle sadamates on esitatud ettepanek uue teenuse avamise kohta, mida pakuksid Corki sadam ja sadam Hispaanias. Nende kahe liikmesriigi vahel puudub praegu veel peale- ja mahasõiduvõimalusega parvlaevühendus. Kasu saavad sellest mitte ainult Iirimaa ja Hispaania, vaid ka Ühendkuningriik ja Prantsusmaa. Kaubavedu maanteed mööda peab praegu käima läbi Ühendkuningriigi ja Prantsusmaa, mis lisab koormust nende riikide maanteedele. Maanteetransport viiakse juba niigi ummikuid täis maanteedelt ära ja suunatakse lühematele mereteedele, mis hoiab kokku aega ja raha ning vähendab süsinikdioksiidi heitkoguseid.

Siiski tuleb lisada üks hoiatus. Hiljuti tehti katse viia sadam, millest ma rääkisin, linnast eemale, sügavamatesse vetesse. Kahjuks keelas selle kava linnaplaneerimisamet, kes allub valitsusele. Keeldumise põhjusena toodi asjaolu, et planeeritava uue rajatisega puudub raudteeühendus. Valitsusel puudub raudteeveoga seoses poliitika. See viitab integreerumist eiravale lähenemisviisile, mille puhul on poliitika kujundamine valitsusasutuste vahel koordineerimata. Seepärast tervitan ma kõnealust raportit.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). - (BG) Volinik, raport rahuldab neid, kes elavad mereäärsetes piirkondades. Euroopa Liidu uue poliitika, uue merenduspoliitika kontekstis on äärmiselt oluline kehtestada tõhus sadamapoliitika. Kuna sadam on iga riigi üks maailma ja kuna 27 liikmesriigist 24 peetakse mereriigiks, on sadamapoliitika ülimalt tähtis paljude piirkondade majanduse arengu seisukohalt.

Kohaliku üldsuse kaasahaaramine nende territooriumil toimuvasse ja seega ka nende sadamapoliitikasse on hädavajalik. Vajalik on ka mereäärsete piirkondade ja rannikualade kaitsmine, kuna need on erakordselt tähtsad küsimused. Sel aastal avastati kolmel korral Bulgaaria vetes Musta mere naftareostus. Peaksime taas alustama arutelu naftareostuse ärahoidmise rahvusvahelisele konventsioonile vastavate miinimumnõuete rakendamist käsitleva direktiivi koostamise üle.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Proua juhataja, Euroopa sadamapoliitika alane arutelu langeb ajale, mil leiavad aset dünaamilised muutused laevaehitustööstuses. Ühelt poolt näeme selles väljavaadet tööstuse arenguks. Tellimuste arv kasvab ja nõudlus suurte konteinerelaevade järele suureneb. Teiselt poolt ei tohi me aga unustada, et meie konkurentidel on väga tugeval positsioon. Peaaegu 75% konteinerelaevadest ehitatakse praegu Aasia riikides – Lõuna-Koreas, Jaapanis ja Hiinas. Meie laevatehased on surutud kaitsepositsioonile, kuna ülemaailmses konkurents on üha raskem sammu pidada. Teine laevatööstuse ees olev probleem on dollari madal kurss. Pikaajalises perspektiivis on paljud laevaehituse ettevõtted silmitsi pankrotiohuga.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). - (RO) Umbes 30% kaubavedudest käib läbi Rotterdami, Antwerpeni ja Hamburgi sadamate ja 20% läbi üheksa suurema Vahemere sadama. Rumeenia ja Bulgaaria ühinemisega sai Euroopa Liit juurdepääsu Mustale merele ja kahtlemata ka otsese juurdepääsu sellistele tähtsatele meresadamatele nagu Constanta, Mangalia, Varna ja Burgas, samuti Galati, Brăila, Tulcea ja Sulina sadamatele Doonaul.

Paljudel Euroopa sadamatel on probleeme ladustamiseks ning peale- ja mahalaadimiseks vajalike rajatistega, terminalide puuduliku struktuuriga, ebapiisava teedevõrgu ja mere- ning maismaajuurdepääsuga, pikkade ooteaegadega, veoautode, rongide ja praamide ebapiisava ohutusega, madala tootlikkusega, üleliigsete, aeglase ja kulukate haldusnõuetega.

Pean tähtsaks investeringuid uute seadmete soetamiseks ja olemasolevate seadmete täiustamiseks, jäätmekäitlusseadmete paigaldamist, heitkoguste vähendamist, asjaajamise lihtsustamist, riikliku rahastamise läbipaistvust, tervise kaitset ja tööohutuse parandamist. Struktuurifondid, riigiabi, programmid Naiades ja Marco Polo on vaid mõned selleks kasutatavatest ühenduse vahenditest.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). - (EL) Proua juhataja, lubage mul kõigepealt tänada raportööri Josu Ortuondo Larreat suurepärase töö eest, parlamendiliikmete ettepanekutele pühendatud tähelepanu eest ja koostöö eest fraktsioonidega. Täna ka Euroopa Komisjoni küpsete, laiaulatuslike ettepanekute eest, mis võtavad arvesse kaasajale vastava meresadamapoliitika kõiki väljakutseid ja aspekte.

Soovin eriti esile tõsta küsimust, mida pärast minu ja teiste esitatud ettepanekuid lõpuks raportis käsitletakse: saartepiirkondadele osutatav tähelepanu. Neis piirkondades asuvaid sadamaid tuleb kindlasti arendada. Tuleb rõhutada, et riigiabi eraldamist tuleb võimaldada nii, et majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvusega seonduvatele väljakutsetele vastamiseks saaks tugevdada piirkondlikke ja saartel paiknevaid sadamaid.

Usun, et sellega annaksime olulise panuse solidaarsuse, konkurentsivõime ja ühtekuuluvusega seonduvate ELi eesmärkide täitmisesse.

Josu Ortuondo Larrea, raportöör. – (ES) Proua juhataja, tahaksin minu eelnevatele märkustele lisaks paluda komisjonil tungivalt edendada heade tavade vahetamist ja levitamist nii sadamasektoris üldiselt kui ka seoses innovatsiooni ja töötajate väljaõppega, et parandada teenuste kvaliteeti ja sadamate konkurentsivõimet ning õhutada investeringute tegemist.

Tervitame asjaolu, et iga aasta 20. mail hakkame tähistama Euroopa merepäeva, mis oleks avatud uste päev eesmärgiga tutvustada avalikkusele sadamate tööd ja aidata neil mõista sadamasektori tähtsust meie igapäevaelule ja heaolule. Nõuame ettevõtetelt, et nad veaksid vähem tühje konteinereid, komisjonil palume edendada Euroopa Liidu konteinereid käsitleva ühtse ja ühtlustatud dokumendi väljatöötamist ja tollieeskirjade lihtsustamist ühenduse piires veetavate kaupade puhul samale tasemele, mis kehtivad maantee-, raudtee- ja õhutranspordiga veetavatele kaupadele. Palume komisjonil tungivalt jätkata jõupingutusi, et muudetakse Ameerika Ühendriikide määrust, mille kohaselt kavatakse läbi vaadata kõik Euroopast tulevad konteinerid, ja asendada see koostöoga, mis põhineb tunnustatud majandusettevõtete vastastikusel tunnustamisel ja Maailma Tolliorganisatsiooniga kooskõlastatud ohutusnõuetel.

Lõpetuseks tänan kõiki variraportööre, kõiki sõna võtnud kolleege ning transpordikomisjoni ja regionaalarengukomisjoni sekretariaate abi eest ja märkimisväärse panuse eest raporti lõpptulemusse, tänan ka komisjoni töötajaid ja inimesi Euroopa Liidu sisepoliitika peadirektoraadi direktoraadist B, kes kõnealusel teemal suurepärase raporti esitasid. Tänan teid kõiki ja loodan, et homsel hääletamisel saadab raportit edu ja me saame sellega edasi minna.

President. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub neljapäeval, 4. septembril.

19. Kaubavedu Euroopas (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on transpordi- ja turismikomisjoni nimel Michael Crameri koostatud raport (A6-0326/2008) kaubaveo kohta Euroopas (2008/2008(INI)).

Michael Cramer, raportöör. – (DE) Proua juhataja, daamid ja härrad, kaubavedu käsitleva raportiga seoses sooviksin siiralt tänada variraportööre, samuti transpordi- ja turismikomisjoni sekretariaati ning eriti härra Catot'd. Meie koostöö oli viljakas, mida näitab ka raporti ühehääline, ühegi vastuhäälleta või hääletamata jätmiseta vastuvõtmine parlamendikomisjonis.

Euroopa kodanikud kannatavad üha enam koormuse all, mida tekitab kaubaveo suurenemine, eriti maanteedel. Raporti eesmärk on püüda veoautode rohkusest tulenevat ebameeldivat olukorda kontrolli alla saada. Euroopa Komisjon on püstitanud selged eesmärgid kaubavedu käsitlevas tegevuskavas, mida varsti esitada soovitakse.

Sõltumatu raudtee-kaubaveovõrgu loomine on Euroopas ühemõtteliselt tagasi lükatud. Kuigi tegemist on ilusa unistusega, kulgeb enamikus riikides segatransport ühtesid rööpaide pidi, st kauba- ja reisirongid sõidavad mööda samu raudteid. Seepärast peab kõigi võimalike tehniliste ja logistiliste võimalustega olemasolevate infrastruktuuride kasutamist paremaks muutma ja – loomulikult – peab infrastruktuure vajaduse korral laiendama.

Komisjoni aruanne nn roheliste koridoride kohta on osutunud sisukamaks. Eelistada tuleks keskkonnasõbralikumaid transpordivahendeid, mis on vajalik mitte ainult õnnetuste ja liiklusevigade arvu ning müra vähendamiseks, vaid ka õhusaaste ja maapiirkondade looduse rikkumise piiramiseks. Suur osa peaks selles olema taastuvenergia, kusjuures tuule- ja päikeseenergia roll on raportis selgelt esile toodud.

Tunnustades kõigi transpordivahendite puhul „kasutaja maksab“ ja „saastaja maksab“ põhimõtteid, saadetakse raportiga sõnum ka Eurovignette'i käsitlevasse arutellu: suure saastega veoautosid enam ei toetata ja väliskuludega tuleb täielikult arvestada.

(vahelehiüded)

... ja eriti lennuliikluse puhul.

Kaubaveo suunamine maanteedelt raudteele jääb peamiseks eesmärgiks. Sel põhjusel nõutakse raportis ka minimaalselt 40% ELi transpordile kavandatud rahaliste vahendite investeerimist raudteedesse. Euroopas veetakse raudteed mööda vaid ligikaudu 17% kaupadest. Kiirteede riigis Ameerika Ühendriikides on raudteeveo osakaal aga 40%. EL suudab kaubaveo kasvuga toime tulla ainult siis, kui parandatakse oluliselt raudtee infrastruktuuri. Liikmesriikide transpordiministritel on tungivalt palutud vaadata kaugemale oma riigi huvidest ja teha oma riikides Euroopa jaoks vajalikud investeeringud.

Transpordiliikide omavaheline seotus on samuti äärmiselt oluline. Vaja on kasutusele võtta standardsed veodokumendid nii mere-, raudtee-, maantee- kui ka lennutranspordiga kaubaveo puhul, kehtestada piirideta Euroopa meretranspordiruum, kasutusele võtta mitte ainult Euroopa, vaid ülemaailmne ühendvedude veoühikute standard, ning mere- ja jõesadamad tuleb paremini vastastikku ühendada sisemaal kulgeva maantee- ja raudteevõrguga.

Vaatamata ühehäälele otsusele esitas meie fraktsioon muudatusettepanekud, sest mõned hääletused parlamendikomisjonis olid väga pingelised. Kõige olulisem muudatusettepanek on komisjonile esitav ülesanne kindlaks teha piirkonnad, kus kaubavedu raudteel sageli ummikuid ja probleeme tekitab. Selline analüüs on vajalik raudteevõrgu nõrkade kohtade väljaselgitamiseks ja sellega suuremate võimsuste saavutamine. Komisjon on muide ise seda ideed väga toetanud ja ma loodan, et homme – täiskogu istungil toimuva hääletuse ajal – võetakse see hääleteenamusega vastu.

Suur tänu veel kord parlamendiliikmetele tähelepaneliku suhtumise eest.

Peter Mandelson, komisjoni liige. – 2007. ja 2008. aastal vastu võetud neljas teatise töötas komisjon välja strateegia Euroopa kaubaveo transportisüsteemi tulemuste parandamiseks. Need neli teatist olid järgmised: esiteks ELi kaubaveokava kaubaveo tõhusamaks, integreeritumaks ja jätkusuutlikumaks muutmiseks Euroopas; teiseks kaubaveologistika tegevuskava; kolmandaks teatis põhiliselt kaubaveoks kasutatava raudteevõrgustiku suunas; neljandaks teatis raudteeinfrastruktuuri kvaliteeti käsitlevate mitmeaastaste lepingute kohta.

Mul on hea meel, et need teatised on parlamendis saanud resolutsiooni ettepanekute teemaks, mis näitab, kui oluliseks peab parlament neid küsimusi.

Sooviksin tänada raportööri Michael Cramerit tehtud töö eest ja kõiki parlamendiliikmeid, kes sellele kaasa on aidanud.

Kaubakogustega seoses nägi 2001. aasta valge raamat ette ajavahemikuks 2000–2020 kaupade transpordi kasvu Euroopas 50%. Komisjon uuendab hinnangut järgmisel aastal, kuid juba praegu on selge, et meie ennustus oli õige. Kasvuga kaasnevad suurimad probleemid, võitlus liiklusummikute ja kliimamuutuste vastu, heitgaaside koguste vähendamine ja energiavarustuse kindluse tagamine on praeguseks saanud päevakajalisemaks kui kunagi varem.

Transpordivahendite valikul peaks seepärast eelistama neid, millega kaasneb vähem heiteid, kuigi üksikuid transpordiliike, sealhulgas maanteetransporti, peaks kasutama seal, kus see kõige kasulikum on.

Vaja on kindlasti parandada ka Euroopa transpordisüsteemi, rakendades meetmeid, mille eesmärk on laiaulatuslik infotehnoloogia kasutuselevõtmine, juhtimise lihtsustamine ja teenusekvaliteedi edendamine.

Tervitan asjaolu, et raporti projekt õhutab komisjoni välja töötama head transpordipoliitikat, mis pöörab suurt tähelepanu jätkusuutlikkusele. Meie soov on kujundada nii majanduse kui ka keskkonna seisukohalt usaldusväärne, tõhus ja elujõuline transpordisüsteem. Sellega seoses olen ma veendunud, et intermodaalsus – st kõigi transpordivahendite ratsionaalne ja optimaalne kasutus, nii eraldi kui ka kombineeritult – peab saama meie planeerimist ja tegevust suunavaks reeglaks.

Lisaks sellele peavad erinevad transpordiliigid andma teatud tulemusi, mis on oluline konkurentsivõime seisukohalt. Täpsus, regulaarsus, usaldusväärsus, kõrge kvaliteet, piisav mahutavus, koostalitlusvõime ja rahvusvaheliste koridoride piiriülene koordineeritus on märksõnad teenuste puhul, mis arvestavad tarbijatega. Vaid teie koostatud resolutsioonis sisalduva, kontrollitud kulutustega otsese meetmeprogrammi ja selliste Euroopa algatuste abil nagu näiteks üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) tulevikku käsitlev roheline raamat suudame me parandada Euroopa transpordisüsteemi tõhusust.

Georg Jarzembowski, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (DE) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, meie fraktsioon toetab transpordi- ja turismikomisjoni omaalgatuslikku raportit ning selles sisalduvaid ettepanekuid kaubaveo kohta Euroopas. Keskkonnasõbraliku kaubaveo raamtingimused, mis on kohandatud turu vajadustele, on Euroopa Liidule olulised kasvu ja tööhõive seisukohalt.

Siiski pean ütleva, et nii Euroopa Liidult kui ka liikmesriikidelt nõutakse suuremaid jõupingutusi transpordisüsteemi arendamisel ja uuendamisel. Finantsvahetuskokkuvõtte koostamise ajal tuletame seda komisjonile meelde. Kõnede pidamine ei aita, kui üleeuroopaliste võrgustike uuendamiseks ei eraldata piisavalt raha. Transpordiinfrastruktuuri uuendamisest rääkides peame eelkõige silmas raudteetransporti. Kõige tähtsam on uuendada enam kasutatavaid raudteekoridore ja varustada need ERTMSi (Euroopa raudteeliikluse juhtimissüsteem) Euroopa piiriülese raudteeliikluse kontrollisüsteemiga, et saaksime kaubaveo kiiresti maanteetranspordilt raudteetranspordile üle viia. Kuid tõtt öeldes, volinik, kui te koostasite kaubaveoteenuste nimistu ettepanekut (mäletan, et Neil Kinnockil oli juba siis tulnud mõte eraldada raudteevõrgustik kaubaveo jaoks), järgisite te ka siis komisjoni ettepanekut „Põhiliselt kaubaveoks kasutatava raudteevõrgustiku suunas”. Sellest ajast alates ei ole ükski komisjoni liige sellest enam rääkinud, sest nii teie kui ka meie teame, et meil ei jätku raha teise raudteevõrgustiku loomiseks lisaks tavalisele, mõistlikult välja arendatud ja turu vajadustele vastavale süsteemile. Komisjon peaks seega tõe välja ütleva: idee eraldi raudteevõrgust on sumbunud. Arendame siis välja mõistliku, kahe kasutusega võrgu: päeval peamiselt reisirongidele ja öösi peamiselt kaubarongidele. Sel juhul aga peame lahendama müraga seotud probleemi, sest linnades Saksamaal ja mujal Reini jõe ääres segab öösi müra tõsiselt meie kodanikke ja nende und. Seepärast peaksime pigem rääkima praktilistest, müravastastest meetmetest raudteel, üleeuroopalisest võrgustikust ja raudteevõrgustiku kahesugusest kasutusest.

Mõistlike meetmete rakendamine on isegi olulisem logistikaga seoses. Seda aga käsitlete oma raportis, härra Kramer, liiga vähe. Kaubaveologistika paremaks ärakasutamiseks on vaja, et liikmesriigid ja EL teeksid tõhusamat koostööd tööstus- ja teenindusettevõtetega. Logistika on muidugi peamiselt ettevõtete ülesanne. Nemad teavad paremini, kuidas seda kasutada. Siiski saavad nii Euroopa Liit kui ka liikmesriigid aidata, eemaldades ebavajalikud piirangud ja – nõustun täielikult härra Crameriga – võttes näiteks kasutusele standardsed tollidokumendid, et oleks võimalik logistikat paremini ära kasutada. Uuendame siis riiklikul tasandil infrastruktuuri ja teeme tööstusega paremat koostööd logistika parimal viisil ärakasutamiseks.

Inés Ayala Sender, *fraktsiooni PSE nimel.* – (ES) Proua juhataja, sooviksin kõigepealt tänada komisjoni kaubaveologistika tegevuskava eest, milles on arvesse võetud enamikku Euroopa Parlamendi eelnevaid ettepanekuid. Sooviksin tänada ka raportöör Michael Cramerit selle eest, et ta oli alati valmis konstruktiivseks dialoogiks. Selle tulemuseks on integreeritud tekst, mille kohaselt logistika ei aita ainult kaasa kogu transpordi ja täpsemalt ka raudteetranspordi jätkusuutlikkusele, vaid samuti edendab liikuvust, kuna tekst hõlmab logistilisi lahendusi kõigile transpordiliikidele ja toetab rohelisi koridore, liikuvuse ja mugavuse mudelit.

Tervitan ka asjaolu, et rõhku pannakse olemasolevatele raudteevõrgustikele, mis vabanevad üha enam tänu suure kiirusega reisirongide kasutuselevõtule ja mida saab seega kasutada spetsiaalselt kaupade veoks.

Arvan ka, et sisemise logistilise platvormi ja kuivdokkide käsitlemine raportis on oluline, samuti äärmiselt huvitava programmi CIVITAS logistiliste aspektide otsusekindla täiustamise abil linnalogistika edendamine, mida me heaks kiidame.

Soovime Michael Cramerit tänada ka selle eest, et tõstetakse esile logistika osa seoses prioriteetsete piiriüleste raudteekaubaveo koridoridega, mille hulgas ma mainiksin liini, mis kulgeb läbi Kesk-Pürenee piiriületuspunkti, millest peaks saama tulevane raudteeliin Hispaania logistiliste platvormide, näiteks Plaza, ja Lõuna-Prantsusmaa platvormide vahel.

Lõpetuseks juhiksin komisjoni tähelepanu ettepanekule töötada selle aasta lõpuks välja liikmesriikide logistiliste kavade koordineerimise programm, mis aitaks ette valmistada tõhusamat juhendit ressursside praeguse nappuse leevendamiseks ja tegeleda olulisima sektori vajadustega praeguses majandusolukorras, kus kütusehind, kliimamuutustega võitlemise vajadus, laienemisega kaasnenud perifeersuse ja sektoris valitsevad ohtlikud töötingimused loovad tungiva vajaduse intelligentsete, uuenduslike ja põnevate lahenduste rakendamise järele, mida vaid Euroopa ambitsioonikas logistikaalne tegevuskava meile pakkuda võib.

Neil põhjustel toetab meie fraktsioon Michael Crameri raportit ja tema muudatusettepanekut 4 mitmeaastaste lepingute kohta.

Erik Meijer, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (NL) Proua juhataja, tootmisprotsessi teatavas etapis veetakse kaubad kaugetesse paikadesse, valmistoodanguna jõuavad nad hiljem aga hoopis mujale. Sageli transporditakse

kaupu kõige keskkonnavaenulikumal viisil: veoautodel mööda üha tiheneva liiklusega maanteed. Kaubaveotranspordi tohutu ja pidevalt jätkuva kasvu on põhjustanud kaubaveoga kaasnevate kulude pidev langemine. See ei kõla sugugi hästi keskkonda, ohutust, töötajate ja ka loomade heaolu silmas pidades. Meie fraktsioon toetab seepärast transpordi kasvu piiramist ja liikluse üleviimist raudteedele ja siseveetele nii kiiresti kui võimalik. Seda soovi on küll mahedamal toonil kosta ka Euroopa Komisjoni ettepanekutes ja raportöör Michael Crameri täiendavates ettepanekutes.

Me oleme vastu võimalusele, et reisijateveo arvel hakatakse raudteel eelistama kaubavedusid. Kaubaveo kasv võib kaasa tuua vajaduse täiendava infrastruktuuri järele, et takistada reisi- ja kaubaronge üksteist segamast. Lisaks sellele juhiks tähelepanu Euroopa ühtse ohutussüsteemi ERTMS käivitamisega seonduvatele probleemidele. Sellesse investeerimine võib küll pikas perspektiivis kasu tuua, kuid lühemas perspektiivis põhjustab see probleeme.

Johannes Blokland, fraktsiooni IND/DEM nimel. – (NL) Proua juhataja, sooviksin kõigepealt tänada raportöör Michael Crameri tehtud töö eest. Raport on hea ning ma tahaksin rõhutada selle järgmisi aspekte.

Kaubavedu peab olema piiranguteta, aus ja keskkonnasõbralik ning siin täiskogus tehakse selle saavutamiseks tõsisid töid. Sel aastal on üles kerkinud ka kabotaaži piiramise küsimus. See oli hea algus. Kõnealune raport jätkab samas vaimus, mis on suurepärane. Raportöör tõstab õigustatult esile asjaolu, et linnade kaubaveologistika nõuab erilist lähenemisviisi. On äärmiselt oluline, et Euroopa linnad ja suurlinnad saaksid puhtamaks. Arvan, et arvutitel põhinev kiiruste reguleerimine linnades on oivaline vahend, seega loodan ma, et Euroopa Komisjon toetab meetmeid ja esitab ettepanekuid kindlustamiseks, et linnasid läbivad kaubaveovahendid ei peaks kogu aeg kas pidurdama või kiirust lisama. See on üks viis, kuidas muuta kaubavedu kiiremaks ja puhtamaks.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Ühenduse majanduslik areng ja konkurentsivõime sõltuvad tõhusast kaupade veost. Peame arendama raudteefrastruktuuri, merekoridore, sadamate infrastruktuure ja intermodaalsust. Mere- ja jõesadamate ühendus sisemaa raudtee- ja maanteevõrguga on logistilise infrastruktuuri oluline osa.

Rumeenia ja Bulgaaria astumisega Euroopa Liitu sai ühendus juurdepääsu Mustale merele. Doonau on nüüd peaaegu täielikult liidusisene veetee. See annab Euroopa kaubaveole uued võimalused. Siiski rõhutan ma, et tõhus kaubavedu vajab kõigi transpordiliikide tasakaalustatud kasutamist, liiklusummikuteta liiklust, menetluste lihtsustamist, õiguslikku stabiilsust, investeerimist logistikasüsteemidesse ja intelligentseid transpordisüsteeme (näiteks Galileo), kuid eelkõige kaubaveo ohutuse tagamist.

Kaubaveo parandamiseks ei kasuta liikmesriigid täielikult ära selliseid programme nagu Naiades ja Marco Polo. Siiski juhin ma komisjoni tähelepanu takistustele, millele mõned kaubaveoga tegelevad ettevõtted põrkuvad, ja ma viitan sellega Rumeenia ettevõtetele, kes peavad läbima teatud liikmesriikide territooriume.

Michael Cramer, raportöör. – (DE) Proua juhataja, volinik, peame loomulikult mõtlema ka sellele, millega me hakkama ei ole saanud. Me ei saa pühapäeviti rääkida jätkusuutlikust kaubaveost ja esmaspäevast reedeni teha vastupidist. Siiski paistab, et komisjon kulutab 60% transpordivaldkonnale minevast rahast kaasrahastamisena maanteedele ja vaid 20% sellest kulutatakse keskkonnasõbralikuma raudtee peale.

Võib väita, et Euroopas on transport liiga odav ja keskkonnasõbralik transport jällegi liiga kallis. Siin on oma osa ka raamtingimustel. Näiteks on meil igas liikmesriigis kohustuslik raudteetollisüsteem. See kehtib iga veduri kohta, iga rööpakilomeetri kohta, kusjuures maksu kehtestamine keskkonnale kahjulikule maanteetranspordile on vabatahtlik, selle suurus piiratud ja see kehtib vaid kiirteede kohta ja tavaliselt vaid 12 tonni ja enam kaaluvate veoautode kohta. Neid ebaõiglaseid raamtingimusi peate te muutma, vastasel juhul ei suuda te lahendada ei kliimapoliitikaga seotud probleeme ega ka transpordiprobleeme. Ennustatakse liikluse tihenemist. Kuid miks liiklus tiheneb? Sellepärast, et see ei maksa midagi.

Võib tuua veel mitmeid näiteid. Mainiksin ühte näidet teie kodumaaga seoses. Ühendkuningriigist eksporditakse 1,5 miljonit tonni sealihaga aastas. Impordibilanss näitab, et Ühendkuningriiki ka imporditakse 1,5 miljonit tonni sealihaga. Me saaksime seda vältida. Me saaksime vältida kogu seda kaubavedu, kasutades võimsusi, mida meil hädasti vaja läheb. Peame Euroopas seega vältima transpordivõimsustega seonduvaid mõttetusi ja seejärel võtma suuna keskkonnasõbralikumatele transpordiliikidele ning kavandama transporti tõhusalt, nii et me oleksime võimelised kindlustama liikuvuse, tagades inimestele kaupade kättesaadavuse, kuid seejuures kaitsma keskkonda, sest selline on praeguse aja nõue.

Rikkumata keskkonnata ei ole ei meil ega meie lastel sellist tulevikku, mida me kõik sooviksime.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub neljapäeval, 4. septembril.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Gábor Harangozó (PSE), kirjalikult. – Jätksuutlikku ja tõhusat kaubavedu tuleb tingimata tõsiselt täiustada, kuna transpordisektor põhjustab liidus suure osa süsinikdioksiidi heitest. Kuna eeldatavasti kasvab sektor olulisel määral, peaks selle tõhususe ja jätksuutlikkuse parandamist vaatlema kui võimalust arendada sektori majanduslikku konkurentsivõimet ja luua arvukalt töökohti.

Liit peaks seega eraldama piisavalt ressursse, et täita ambitsioonikad eesmärgid: parem liikuvus, transpordiliikide ühitamine, energiatõhusus, nafta tarbimise vähendamine, saaste vähendamine. Seepärast toetame esitatud kaubaveo tegevuskava strateegilist lähenemisviisi ja seal sisalduvaid eesmärke: keskendumine kaubakoridoridele, kasutades erinevate transpordiliikide kombinatsiooni; uuenduslike tehnoloogiate ja infrastruktuuride edendamine; kaubaveo tõhusam haldamine ja lisaks maanteetranspordile muude transpordiliikide atraktiivsuse parandamine. Selleks et tagada Euroopa jätksuutliku transpordipoliitika edukus, ei tohi me – loomulikult – unustada koostoime loomise tähtsust ja vastastikust täiendavust teiste poliitikatega, nagu näiteks energia- ja keskkonnapoliitika.

Riiklike eeskirjade piiriülene ühtlustamine ja koos teiste poliitikatega kujunev koostoime on tingimused, mis on vaja täita jätksuutliku ja tõhusa kaubaveo eesmärgi saavutamiseks.

20. Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosseis (vt protokoll)

21. Parlamentaarse puutumatuse kaitsmine (vt protokoll)

22. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

23. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 23.50.)